

ИЗДАНІЯ
ФАКУЛЬТЕТА ВОСТОЧНЫХЪ ЯЗЫКОВЪ
ИМПЕРАТОРСКАГО С.-ПЕТЕРБУРГСКАГО УНИВЕРСИТЕТА.

№ 27.

Мухаммедъ Салихъ.

Шейбани-намэ.

Джагатайскій текстъ.

ПОСМЕРТНОЕ ИЗДАНІЕ

проф. П. М. Меліоранскаго.

Подъ наблюденіемъ и съ предисловіемъ

прив.-доц. А. Н. Самойловича.

С.-ПЕТЕРБУРГЪ.

Электро-печатня И. М. БОРАГАНСКАГО

Пет. стор., Большой пр., д. № 45.

1908.

Напечатано по опредѣленію Факультета Восточныхъ Языковъ ИМПЕ-
РАТОРСКАГО С.-Петербургскаго Университета отъ 28 марта 1908 года.

Дѣканъ *В. Жуковскій.*

Секретарь *В. Бартольдъ.*

سوکوسی سروکاپستان ظفر	ناوکی سمع شبتان ظفر
سوکوسی چپمنی ویران یلار	ناو پکے جان راجولان یلار
خنجر کی کوکراک اراکیر کو جیدور	قابا کوکراک انرا سپر کو جیدور
جیبہ لار اتی پیہ قیطاسی	بر عریت پلنک انفا سی
یو کورور دایو سونی از در دیک	اول انیک او پتید اشیر نزدیک
کرمی نیک صفتی	
اسرو کو بتور کرم وجودی انیک	جو دایر و رعایت مقصود انیک
کرم وجود محل سرله قیلور	کرم وجود تخلیسی نیلپور
بی نوالا غرہ پیرور سیم و درم	مستحق لار غرہ قیلور جو درم
انتر لار نی نیک وصفی	
دینی دایسج نتر قالمایدور	کیم انکا خان کوزنی پالمایدور

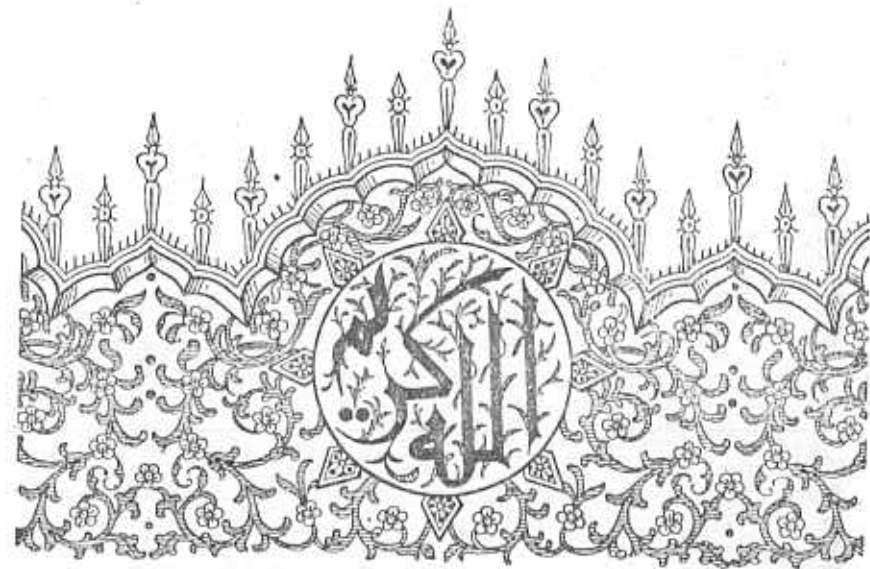
Намъ было поручено докончить печатаніе предпринятаго покойнымъ профессоромъ П. М. Меліоранскимъ переизданія сочиненія Мухаммеда Салиха: „Шейбани-нама“, которое было издано впервые въ 1885 году проф. Г. Вамбери (Die Scheibaniade. Ein özbekisches Heldengedicht in 76 Gesängen von Prinz Mohammed Salih aus Charezm. Text, Übersetzung und Noten von Hermann Vambéry. Wien. 1885).

Въ основаніе своего переизданія „Шейбани-нама“ проф. П. М. Меліоранскій положилъ ту-же единственную рукопись Вѣнской Императорской и Королевской бібліотеки, которой пользовался и проф. Г. Вамбери (каталогъ Г. Флугеля, т. II., стр. 323, № 1156). Отправившись въ Вѣну лѣтомъ 1904 г., проф. П. М. Меліоранскій сличилъ большую часть изданія проф. Вамбери (ровно LX главъ, или 343 страницы съ лишнимъ)—по экземпляру, принадлежащему акад. В. В. Радлову, — съ рукописью и всѣ поправки (ихъ оказалось весьма много!) отмѣтилъ чернилами на поляхъ названнаго экземпляра.

Та часть рукописи, которую проф. П. М. Меліоранскій не успѣлъ просмотрѣть въ Вѣнѣ (ff. 170a—218a), была для него сфотографирована съ разрѣшенія подлежащаго начальства фирмой: K. u. k. Photo-chemigr. Hof-Kunst-Anstalt C. Angerer und Göschl (Wien), и по фотографическимъ снимкамъ проф. П. М. Меліоранскій окончилъ исправленіе изданія проф. Г. Вамбери уже въ Петербургѣ. Имѣя на этотъ разъ въ своемъ постоянномъ распоряженіи фотографически точную копію конца рукописи, переиздатель отмѣчалъ на поляхъ экземпляра акад. В. В. Радлова уже не всѣ поправки, такъ какъ, очевидно, могъ исправлять детали при печатаніи прямо по фотографическимъ снимкамъ.

Исправленное такимъ образомъ изданіе проф. Г. Вамбери поступило въ типографію.

Проф. П. М. Меліоранскій отпечаталъ начисто 10 листовъ своего изданія (по f. 156b, 5 рукописи), успѣлъ еще дважды прокорректировать 8 страницъ листа 11-аго (по f. 165a, 4 рукописи) и составилъ для напечатанныхъ имъ 10-ти листовъ два карточныхъ указателя: 1) указатель именъ собственныхъ и 2) указатель непонятныхъ и затруднительныхъ стиховъ, выражений и словъ.

О поэмѣ „Шейбани-намэ“ и объ ея авторѣ Мухаммедѣ
Салихѣ.

I.

Въ предисловіи къ своему изданію „Шейбани-намэ“ проф. Г. Вамбери указалъ на цѣнность этого сочиненія въ историческомъ (стр. IX—XII), этнографическомъ, географическомъ (XII) и лингвистическомъ (XII—XIII) отношеніяхъ; коснулся его поэтическихъ достоинствъ¹⁾ (XIII—XIV); привелъ нѣкоторыя данныя о личности автора поэмы, Мухаммеда Салиха (XV—XVIII); описалъ вкратцѣ рукописную копію „Шейбани-намэ“, хранящуюся въ Вѣнской Императорской и Королевской библіотекѣ (XVIII—XX) и, наконецъ, сказалъ нѣсколько словъ о своемъ нѣмецкомъ переводѣ узбекской поэмы (XX—XXI).

Къ вопросу о переводѣ „Шейбани-намэ“ проф. Г. Вамбери вернется тотъ, кто захочетъ на одномъ изъ европейскихъ язы-

¹⁾ Проф. Вамбери ссылается на Бабуръ-намэ по изданію Ильминскаго, стр. 93 и 277 (чит. 227). По указателю къ изданію г-жи Беве-риджъ „The Babar-nama“ Бабуръ упоминаетъ Салиха на слѣдующихъ листахъ: 38, 76, 76b, 181 и 252b.

Мы довели до конца печатаніе переизданія „Шейбани-нама“, причѣмъ до главы LXI (f. 170a) могли пользоваться только изданіемъ проф. Г. Вамбери, исправленнымъ проф. П. М. Меліоранскимъ, далѣе же въ нашемъ распоряженіи были и фотографическіе снимки съ Вѣнской рукописи. Въ послѣдней части мы точно придерживались подлинника и, если и исправляли несомнѣнныя описки, то отмѣчали это, какъ и проф. П. М. Меліоранскій, въ сноскахъ. Только въ нѣкоторыхъ случаяхъ мы обозначили свои сноски квадратными скобками и буквами А. С.

Указатель собственныхъ именъ мы также продолжили до конца и затѣмъ разбили его на три части: I—указатель именъ географическихъ; II—указатель именъ племенныхъ и названій людей по мѣстностямъ, предкамъ и начальникамъ; III—указатель личныхъ именъ. Печатать второй указатель проф. П. М. Меліоранскаго, т. е. указатель непонятныхъ и затруднительныхъ стиховъ, выражений и словъ, въ томъ его размѣрѣ и видѣ, какъ онъ остался послѣ нашего покойнаго учителя, мы не сочли себя въ правѣ, такъ какъ указатель этотъ обработанъ не вполне, продолженіе же и дальнѣйшая обработка его потребовали-бы отъ насъ слишкомъ большого времени особенно вслѣдствіе нашей недостаточной начитанности въ турецкихъ текстахъ. Чтобы не затягивать еще изданія, начавшагося въ 1904 г., мы рѣшили не печатать вовсе второго указателя; что уже составлено, то будетъ храниться въ библиотекѣ Императорскаго Петербургскаго университета вмѣстѣ съ остальными бумагами проф. П. М. Меліоранскаго¹⁾.

При выполненіи настоящей работы мы пользовались любезнымъ содѣйствіемъ профессоровъ В. Д. Смирнова и В. В. Бартольда, за что и приносимъ имъ нашу благодарность.

¹⁾ См. нашу статью „Памяти П. М. Меліоранскаго“, приложение II (Записки Восточн. Отдѣленія И. Р. Археолог. Общ., т. XVIII, 020: отдѣл. I, № 15). Слѣдимъ исправить досадный промахъ, допущенный нами на стр. 06 названнаго некролога: по устному сообщенію проф. В. В. Бартольда П. М. Меліоранскій далъ для „Мусульманской Энциклопедіи“ замѣтку объ Ахмедѣ Ясеви, а не объ Абуль-Гази. Стр. 023, 1-ая строка снизу вмѣсто Пульхигуръ слѣдуетъ читать Тульхигуръ.

ковъ познакомить незнающихъ средне-азиатскаго письменнаго турецкаго языка съ полнымъ и точнымъ содержаніемъ поэмы Мухаммеда Салиха, прямо-ли по Вѣнской рукописи, или по ея научному изданію проф. П. М. Меліоранскаго ¹⁾.

Такъ какъ среди читателей настоящаго изданія могутъ оказаться лица, для которыхъ недоступны ни изданіе проф. Г. Вамбери, ни каталогъ Флюгеля, то мы считаемъ нелишнимъ повторить здѣсь тѣ свѣдѣнія о Вѣнской рукописи „Шейбани-намэ“, кои заключаются въ двухъ названныхъ трудахъ.

Рукопись содержитъ въ себѣ 218 листовъ in 8°; размѣръ листа 9×6 дюймовъ; на каждой страницѣ размѣщено по 11 строкъ текста въ два столбца; почеркъ—та'ликъ, крупный, красивый и отчетливый. Бумага—бѣловато-желтая и блѣдно-розовая. Заглавія надписаны золотымъ и голубымъ; текстъ обрамленъ золотыми, черными и голубыми линиями, а столбцы раздѣлены между собой—золотыми. На листахъ: 23b, 38b, 44a, 47b, 111a, 150a, 162b, 166b и 188b имѣются девять старательно исполненныхъ миниатюръ съ изображеніемъ битвъ и пировъ; на листахъ 19b и 55b оставлены пробѣлы, по какимъ-то причинамъ не заполненные миниатюрами, для которыхъ эти пробѣлы, очевидно, предназначались. Миниатюра съ листа 188b издана проф. Г. Вамбери хромолитографическимъ способомъ, а три миниатюры съ листовъ 47b, 111a, 150a прилагаются къ настоящему изданію въ фотоинкографическомъ воспроизведеніи. Проф. Г. Вамбери справедливо замѣчаетъ (XIX), что эти миниатюры представляютъ значительный интересъ въ этнографическомъ отношеніи, но насколько уже одна наличность „изображеній“, осуждаемыхъ суннитскимъ ученіемъ, говорить за происхождение рукописи изъ Герата, отнюдь-же не изъ Средней Азіи (тамже), судить не беремся ²⁾.

¹⁾ При этомъ придется, конечно, считаться и съ разнообразными примѣчаніями, которыми снабдилъ свой переводъ проф. Г. Вамбери, въ числѣ 216. Ссылаясь на нихъ особенно въ указателяхъ, мы для краткости отмѣчаемъ: Вамб., прим. такое-то.

²⁾ Позволимъ однако напомнить, что правовѣрный Исламъ никогда глубоко не укоренялся въ среднеазиатскихъ народныхъ массахъ, сильно предрасположенныхъ къ дerviшизму. Кромѣ того и популярныя литературныя произведенія, и народныя легенды и, наконецъ, нѣкоторые археологическіе памятники обоихъ Туркестановъ свидѣтельствуютъ о существованіи у населенія этихъ странъ старинныхъ шитскихъ симпатій, умудряющихся уживаться съ официальнымъ суннитствомъ (Бартольдъ, Гренаръ, М. Гартмани).

Содержаніе 9 миниатюръ описано проф. П. М. Меліоранскимъ въ одной изъ двухъ его тетрадей, привезенныхъ въ 1904 г. изъ Вѣны, причемъ особенно интересными миниатюрами признаны тѣ, которыя нами здѣсь изданы. Въ той-же тетради имѣется пометка: „Рукопись «Шейбани-намэ» производитъ впечатлѣніе несовсѣмъ оконченной“; слѣдуютъ мотивы: 1) на f 1 въ заставкѣ не выведено заглавіе, 2) пробѣлы вмѣсто миниатюръ на листахъ 19b и 55b. ¹⁾.

Изъ-за такихъ особенностей ореографіи Вѣнской рукописи, какъ начертаніе ب вмѣсто پ и چ вмѣсто ج мы не рѣшились-бы вслѣдъ за проф. Г. Вамбери (XX) упрекать переписчика въ незнаніи турецкаго языка; эти особенности сохранены въ изданіи проф. П. М. Меліоранскаго, но Вѣнская рукопись имѣетъ и еще одну ореографическую особенность, которой проф. Г. Вамбери не отмѣтилъ и о которой проф. П. М. Меліоранскій, вѣроятно, сказалъ-бы въ предисловіи ²⁾, это—начертаніе двойныхъ ن и پ съ опущеніемъ двухъ изъ четырехъ точекъ, напримѣръ ابتنی вмѣсто ابتنی и بینیب вмѣсто بینیب ; опущенныя точки въ изданіи проф. П. М. Меліоранскаго восстановлены. Есть еще нѣсколько случаевъ, когда въ рукописи не дописана буква ک , такъ что иногда ک не отличается отъ ل . Рукопись сохранилась хорошо, и, принимая во вниманіе, что она до сихъ поръ остается unicum'омъ, можно пожалѣть, что второе ея изданіе исполнено не фотографическимъ способомъ по примѣру хотя-бы прелестнаго изданія г-жи А. Бевериджъ „Бабуръ-намэ“ ³⁾.

Вѣнскій списокъ оконченъ „рукой грѣшнаго раба Касыма въ концѣ Джемеди-уль-еввелъ 916 года“ (конецъ августа 1510 г.; f. 218a).

¹⁾ См. нашу статью „Памяти П. М. Меліоранскаго“, прилож. II, отд. II, № 14—15 на стр. 022. Независимо отъ проф. П. М. Меліоранскаго тѣ-же три изданныя нами миниатюры призналъ наиболѣе интересными и К. А. Иностранцевъ, какъ видно изъ его письма, находящагося въ бумагахъ П. М. Меліоранскаго.

²⁾ Какъ это онъ сдѣлалъ въ предисловіи къ своему изданію „Сказаніе объ Едигей и Токтамышѣ“ (СПб., 1905 г., стр. 4—5).

³⁾ E. I. W. Gibb Memorial. Volume I. The Babar-nama (fac-simile), edited by Annette S. Beveridge. London, 1905. Свою похвалу мы относимъ только къ турецкому тексту послѣдняго изданія, какъ отчасти видно изъ нашей сноски къ стр. I указателя I.

II

Строки, посвященные проф. Г. Вамбери личности автора Шейбани-намэ, основаны на кратких автобиографических данных, которые сообщил о себе Мухаммедъ Салихъ преимущественно въ главах XV и XVII. Какъ о началѣ, такъ и о концѣ жизни поэта проф. Г. Вамбери принужденъ былъ ограничиться одними догадками (стр. XV—XVIII). Въ настоящее время имѣется возможность безъ особаго труда сказать о Мухаммедѣ Салихѣ нѣсколько больше главнымъ образомъ благодаря цѣннымъ указаніямъ „Каталога турецкихъ рукописей Британскаго Музея“ Rieu¹⁾.

Какъ и слѣдовало ожидать, о нашемъ поэтѣ упоминаетъ прежде всего его знаменитый и почему-то забытый на этотъ разъ проф-мъ Г. Вамбери современникъ, Миръ-Али-Ширъ-Неваи въ своемъ сочиненіи *مجالس النقایس* ²⁾. Въ главѣ V названнаго сочиненія, озаглавленной:

یشیخی مجلس خراسانینک و بعضی برینک میرزاده لاری و سایر ازاده لاری ذکریدا
کم طبع سلامت و ذهن استقامتی الارغ باعث نظر بولور اما مداومت قیلماس لار

„Пятый меджлисъ. О сыновьяхъ эмировъ и о другихъ благородныхъ Хоросана и нѣкоторыхъ странъ, для коихъ здравость натуры и правильный ходъ мыслей являются побужденіемъ для сочувственнаго отношенія къ (поэзіи), но кои усердія (къ ней) не обнаруживаютъ“ ³⁾.—

¹⁾ Catalogue of the turkish manuscripts in the British Museum by Charles Rieu. 1888, стр. 273.

²⁾ Проф. Г. Вамбери утверждаетъ (стр. XVIII), что кромѣ приведенныхъ имъ замѣтокъ о Салихѣ Бабура „ist von Muhammed Salih bei den gleichzeitigen Schriftstellern auch nicht die geringste Spur vorhanden“.

³⁾ Рукопись СПб. университета № 618, f 66b; рукоп. Аз. Музея № а 281, f 101a. Въ основаніе нашего изданія мы положили первую рукопись. Въ известномъ изслѣдованіи о Неваи Белена переведены заглавія всѣхъ меджлисовъ, предисловіе и меджлисъ VII, причемъ для двухъ послѣднихъ отдѣловъ данъ и текстъ (Journal Asiatique, V série, t. XVII, 1861 г., pp. 173—256 и 281—357; Notice biographique et littéraire sur Mir-Ali-Chir-Névâii, suivie de divers morceaux extraits des oeuvres du même auteur. Par M. Belin). Переводъ заглавія V меджлиса скомканъ. Это же заглавіе переложено на англійскій Броуномъ въ его Dawlatshâh's memoirs of the poets (London, 1901), стр. 13, но отнесено къ главѣ VI и нѣсколько расширено; и то, и другое объясняется, конечно, особенностью списка, какимъ пользовался Броунъ и извлеченіе изъ котораго напечатаны на стр. 3—4 персидскаго предисловія Броуна.

Читаемъ: 1).

محمد صالح اسمی مناسبی بیلہ صالح تخلص قیلور نور سید بیک نینک اوغلی دور
کیم کوب وقتلار چهار جوی نواحی سیدین اداق دیکونجه امارت قیلدی و
سلطان صاحب قران ابوسعید میرزا ابشیکی دا الغ بیک و جوکی میرزا ابشیکی دا
صاحب اختیار و جملة الملك هم بار ابدی اما بغایت بد فعل و بد خلق کیشی
ابردی اوزی ملایم بکیت دور اطواری و فعلی اتاسی نینک اطوار بغه نسبتی
یوقنور آنکا هم غریب سهولار نوشتی کیم سلطان صاحب قران قولموغیدین
غیبت اختیار قیلدی بعضی دیلار کیم ییغودایغ عالمی دا یمان مصاحبلار یمان
براغده نوتوب تورلار طبعی دا خیلی دقت و جاشتی بار و خطقه بخشی دور
بو مطلع اینک دور

نیم آشفته کبر پوشید کاکل ماه تابانش

جه غم از تیره کی شب جو باشد صبح پایانش

„Мухаммедъ Салихъ въ соответствии со своимъ именемъ называетъ себя въ стихахъ Салихомъ. Онъ сынъ того Нуръ-Са'идъ-бега, который долгое время управлялъ (страной) отъ Чарджуя до Адака, былъ полновластнымъ лицомъ при дворахъ султана обладателя счастливой судьбы Абу-Са'ида-Мирзы 1). Улугъ-бека и Джуки Мирзы, располагалъ неограниченнымъ авторитетомъ, но являлся человѣкомъ крайне порочнымъ по поступкамъ и характеру. Самъ (Мухаммедъ Салихъ)—нѣжный молодой человѣкъ; его склонности и дѣйствія не соответствуютъ склонностямъ его отца. Но и съ нимъ приключилась странная оплошность, что онъ рѣшилъ удалиться со службы обладателя счастливой судьбы. Нѣкоторые говорятъ, что его увлекли

1) Рукопись СПб. университета № 618, ф. 68а; Рукопись Азат. Муз. № а 281 ф. 103а.

2) Рук. Аз. М. و ات sie!

3) Рук. Аз. М. вставл. کیم.

4) А не Мирзы Хусейна Байкара, какъ предполагалъ проф. Г. Вамбери (стр. 450, примѣч. 18). См. также нашу выписку изъ مطاع السعدين

на дурной путь дурные друзья въ міръ безумныхъ увлеченій. Въ его натурѣ много тонкости и вкуса, и въ каллиграфіи онъ хорошъ; это двустишіе „матла“—его:

Если прядь волосъ закрыла блестящую луну (т. е. лицо)
красавицы,—

Что за горе, что ночь темна, когда въ концѣ ея—утро!

Не имѣя возможности въ Петербургѣ использовать данныя о Салихѣ изъ *تجلیه سامی* (XVI вѣка)¹⁾, переходимъ къ Лутфъ-Али-бегу (XVIII вѣкъ), который въ своемъ *آشکره* даетъ о Мухаммедѣ Салихѣ слѣдующія свѣдѣнія²⁾:

„Эмиръ-Мухаммедъ-Салихъ; родомъ онъ изъ джатайцевъ, сынъ *خلف* Нуръ-Саида (*سید* sic!) и изъ потомковъ Эмира Шахъ-Мелика, который принадлежалъ къ эмирамъ Эмиръ-Тимура; отъ Меуляна Джами онъ приобрѣлъ совершенныя знанія. Умеръ онъ въ 941 году въ городѣ Бухаръ“.

То-же, только въ другихъ выраженіяхъ повторяетъ о нашемъ поэтѣ и Риза-Кули-ханъ (XIX вѣкъ) въ своемъ *مجموعه القصائد*³⁾.

Отецъ Салиха Нуръ-Саидъ былъ также поэтомъ, и Неваи упоминаетъ его во II меджлисъ, посвященномъ поэтамъ, которыхъ знавалъ Миръ-Али-Ширъ, но которые умерли до 896 = 1490—1 года, когда Неваи написалъ *مجالس النفايس*.

¹⁾ Мѣсто въ *تجلیه سامی*, на которое ссылается Rieu (тур. катал. стр. 275), находится, очевидно, въ главѣ о турецкихъ поэтахъ, такъ какъ эта глава въ рукописи Британскаго Музея (персидск. катал. Rieu, т. I, стр. 367—368, Add. 7670) начинается съ f. 148a, а Rieu указываетъ f. 151. Какъ разъ названной главы недостаетъ въ единственной Петербургской рукописи Азіатскаго Музея № 174 abc, которая обрывается на срединѣ главы VI, а о турецкихъ поэтахъ трактуетъ глава VII, какъ видно изъ предисловія (f. 264b):

سجده هفتم در ذکر ترکان و شعرای مقرر ایشان و سایر عوامه بی مراتبهم. Въ рукописи Британскаго Музея турецкимъ поэтамъ отведена глава VI. Наши поиски турецкаго перевода сочиненія Самъ-Мирзы, на который ссылается Белень въ своей замѣткѣ о Неваи (стр. 214, сн. 2), успѣхомъ не увѣнчались.

²⁾ The Atash kedah, or Fire-temple... edited by N. Bland, London, 1844, стр. 21.

³⁾ Т. I, стр. 56. Два персидскихъ газала (на 1 и 2) Салиха намъ случайно встрѣтились въ рукописномъ персидско-турецкомъ сборникѣ стиховъ, находящемся въ библиотекѣ СПб. университета подъ № 143 (ff. 70b и 192a).

نور سعید بیک خوارزمیخ دور طبعی نیک نی مقدار فوت و اطافین

شعری دین یلسه بولور بو مطلع اینک دور

مارا درین دیار تویی دانواز و بس

داریم از تو گوشه چشم و نیاز و بس

قبری مرو ولایتی دا دور¹⁾

„Нуръ-Саидъ-бегъ—хорезміецъ; сколько силы и изящества было въ его натурѣ, можно узнать изъ его стиховъ. Это двустишіе „матла“ принадлежитъ ему:

Для насъ въ этихъ краяхъ ты являешься утѣшительницей,
и довольно!

Мы имѣемъ отъ тебя презрительный взглядъ и кокетство,
и довольно!

Могила его находится въ Мервской области“.

Рѣшительный моментъ въ жизни Салиховой семьи, когда она должна была покинуть Хорезмъ и впасть въ разореніе, описанъ Абду-р-Резакомъ Самарканди въ его *مطلع السعیدین*, въ главѣ о событіяхъ 872 = 1467—8 года²⁾.

¹⁾ Рукоп. СПб. университета № 618 f. 30b; Рукоп. Азіатск. Музея, № 281, f. 44b.

Фраза послѣ стиха имѣется только во второй рукописи.

²⁾ Рукописи СПб. университета: № 157f. 337b; № 943 (безъ пагинации). За основаніе изданія нами взята первая рукопись. Рукописи Аз. Музея № 574, отр. 730 и № 574a, f. 500. При сноскахъ: У, Уа, А и Аз.

در انجانب واقع شده تقصص نمایند و هر کس را که از و تقصیری واقع شده باشد جزا و سزا دهند و بعضی را بقتل آورده بانی را^۱ بند نهند و از انجمله امیر نور سعید نیز متهم^۲ بود که در روز معرکه مساهله نمود امرا بموجب فرمان اعلی روان شدند و چون بخوارزم رسیدند و شرح احوال پرسیدند همین قدر معلوم شد که لشکر خوارزم با آنکه بسیار بوده اند از صدمه حمله میرزا سلطان حسین بیکار فرار نموده اند^۳ بیت

کوه از نهیب حمله او گشت همچو کاه

رو بآهرا چه طاقت زور غصه فرست

امیر پیر درویش قوچین که آنحضرت^۴ را دران ایام بحال او التفات و اهتمام بود و تومان بزرگ باو عنایت فرمود ناکهان امیر نور سعید را گرفته همعنان ابرو باد بصوب هرات فرستاد و تمام اموال و جهات او را بغارت و تاراج داد و امیر نور سعید بیستم^۵ ربیع الاول بهرات رسید و^۶ در حصار اختیارالدین^۷ باز داشتند و دران ایام سلطان فلک احتشام بزیارة^۸ شیخ الاسلام^۹ قدوة اولیاء الله الکرام^{۱۰} شیخ نور الدین محمد مد ظله فرمود و از ضمیر منیر و خاطر آفتاب تاثیر استمداد نمود^{۱۱} و جناب شیخ کنه امیر نور سعید درخواست کرده^{۱۲} حضرت خلافت پناه^{۱۳} ملتئم مبذول داشت و جرم و جناح او را نابوده^{۱۴} انکاشت و او را از حصار بیرون آورده^{۱۵} پادشاهزادگان ابو القاسم نورالدین سلطان محمد میرزا و شاهرخ میرزا در دیوان اعلی مهم او را پرسیده بعرض حضرت خلافت رسانیدند و او را بیارکاه عالم بنه در آوردند و آنحضرت او را نیک^{۱۶} دید و از^{۱۷} احوال^{۱۸}

۱) A, Az ۲) A, Az ۳) A, Az ۴) A, Az ۵) A, Az ۶) A, Az ۷) A, Az ۸) A, Az ۹) A, Az ۱۰) A, Az ۱۱) A, Az ۱۲) A, Az ۱۳) A, Az ۱۴) A, Az ۱۵) A, Az ۱۶) A, Az ۱۷) A, Az ۱۸) A, Az

وقایع سنه اثنین^۱ و سبعین^۲ آوردن امیر نور سعید از جانب خوارزم

حضرت خلافت پناهی شایسته سربر سلطنت و پادشاهی در دار السلطنه هرات استعوار داشت و نقش^۳ تنخیر بقایا^۴ ممالک ربع مسکون بر لوح خاطر همایون می نکاشت و مملکت او که از اقصی^۵ ولایات قسماق تا نواحی عراق و از پیشان ترکستان تا پایان هندوستان بود بغایت معمور و آبادان بود^۶ و هیچ آفریده را مجال جدال نسبت^۷ با آنحضرت در خاطر خطور نمی نمود و مملکت ماوراء النهر که هر سال از تعرض مردم اوزبک زحمة و غارت می دید در این سال آسیب آن بی باکان بآن ولایت^۸ نرسید^۹ اما از طیف ولایت خوارزم قاصد^{۱۰} امیر نور سعید رسید و عرضه داشت رسانید مضمون آنکه میرزا سلطان حسین که در طرف^{۱۱} دشت قفجاق^{۱۲} مدتی قزاق بود درین ولا بجانب ولایت خوارزم عزیمت نمود و امرا و سرداران که درین طرف بودند یک حمله تاب مقاومت او نیاورده^{۱۳} روی فرار بر راه ادبار آوردند و اطراف مملکت خوارزم از غارت و تاراج^{۱۴} لشکر او^{۱۵} بکلی خراب شد و غیر از نفس^{۱۶} خطه خوارزم در بیرونها کس را^{۱۷} مجال توقف نماند حضرت خلافت پناهی^{۱۸} فرمود که جمعی امرا عزیمت ولایت خوارزم نمایند و صورت محاربه و مساهله که از امرا

۱) A, Az ۲) A, Az ۳) A, Az ۴) A, Az ۵) A, Az ۶) A, Az ۷) A, Az ۸) A, Az ۹) A, Az ۱۰) A, Az ۱۱) A, Az ۱۲) A, Az ۱۳) A, Az ۱۴) A, Az ۱۵) A, Az ۱۶) A, Az ۱۷) A, Az ۱۸) A, Az

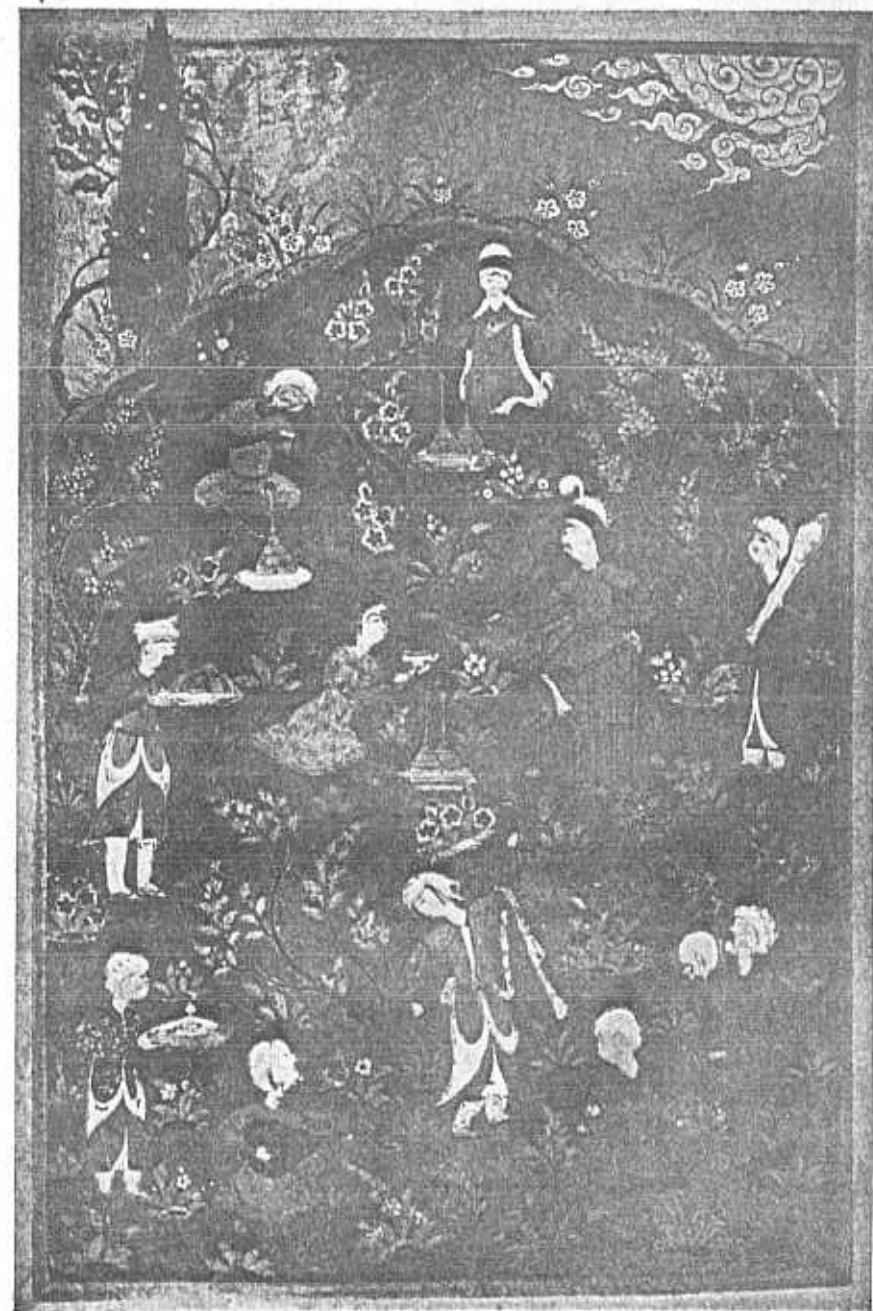
پرسید و باز در سلك امراء عظام انتظام یافت اما او^۱ بغایت محبوب و شرمنده
بود روزی که اثار فلاکه^۲ بر صفحات احوال^۳ او واضح بود و اسپس جهان
نداشت که ملازمت تواند نمود رباعی گفته به مجلس همایون فرستاد و عجز و
درماندگی خود را یاد داد بیت

این بنده^۴ شرمنده^۵ درمانده^۶ بهمان
دارد اسپس توفع از شاه جهان
چون همت او بلند و^۷ چون بخت قوی
چون دولت او جوان و چون حکم روان

و آنحضرت بر حالت عجز و درماندگی او ترحم کرده انعام و اکرام تمام فرمود و
چند اسب تازی^۸ راهوار و استران قطار و شتران مهار و خیمه و خرگاه و سراپرده
و بارگاه و دیگر اسباب عظمت و آیین^۹ امارت تعیین نمود و سوابق خدمات او را
بکرات بر زبان آورده^{۱۰} رعایت حقوق او را^{۱۱} بر ذمه همت واجب دانست بیت

آفرین حق بران سلطان که حق خدمتی
هر کس را نسبت^{۱۲} باو باشد رعایت میکند

و امیر بینظیر که دران زمان که هنوز خطبه^{۱۳} شاهی و سکه^{۱۴} شاهنشاهی بنام
همایون آنحضرت مقرر و معین نبود و او انواع خدمات بسندیده بجا آورده
بود درین ولا بغایت ضعیف شده^{۱۵} مریض گشت و در ایام طغیان بحران که
هذیان صفت لازمه^{۱۶} آنست^{۱۷} در گفت و شنود بر^{۱۸} لوح خیال^{۱۹} نقش می بست
که (f. 338a) مکر آنحضرت^{۲۰} بعباده او آمده است بیت

۱) U₂, A, A₂ on. ۲) U₂ تلك فلاکت ۳) U₂ on. ۴) A₂ بنده ۵) A, A₂ شرمنده ۶) U₂ شرمنده ۷) U₂ on. ۸) U₂ on. ۹) U₂, A₂ بستان. ۱۰) U₂ بستان. ۱۱) U₂ بستان. ۱۲) U₂ نسبت ۱۳) U₂ بستان. ۱۴) A, A₂ سکه ۱۵) U₂ بستان. ۱۶) U₂ بستان. ۱۷) U₂ بستان. ۱۸) A, A₂ بستان. ۱۹) U₂ بستان. ۲۰) A, A₂ بستان.

بگویند پشه بر لب دریا نشسته بود
 میگفت خواهم آنکه بود این همه مرا
 گفتند حوصله جو نداری مگوی این
 گفتا بنامیدی ازو چون دهم رضا
 منکر بناتوانی شخص ضعیف من
 بنکر که این طلب ز کجا خواست^۱ وین هوا

اطباء مجلس همایون که بمعالجه^۲ او متردد بودند این حکایت در حضرت اعلی
 باز نمودند آنحضرت از کمال مروت میل عیاده^۳ او فرمود و اوایل ربیع الآخر
 بشهر آمده بوثنای امیر بی نظیر التفات نمود و زبان حال او مضمون این مقال
 بادا میسرانید که بیت

کربس سر بالین من آیی بعیاده
 صد سال بامید تو بیمار توان بود

و امیر براق^۴ تمام سرانجام نموده نه اسب بازمین کشید و بیمن مقدم همایون
 بعد از چند روز صحت تمام یافت

Мухаммедъ-Салихъ сообщаетъ о несчастіи, постигшемъ
 его семью, въ самыхъ короткихъ выраженіяхъ въ главѣ XV (стихи
 5—10) и здѣсь-же знакомить насъ поверхностнымъ образомъ съ
 своей дальнѣйшей судьбой вплоть до вступленія на службу къ
 Шейбани-хану въ тотъ моментъ, когда узбекскій завоеватель
 до сраженія съ Баки-Тарханомъ при Дебуси (905=1499—
 500 г.) беретъ Самаркандъ. Въ главѣ XVII поэтъ между про-
 чимъ говоритъ (стихи 3—5):

Лишь тронулся въ путь сей властитель эпохи,
 Какъ, позвавъ меня, сказали: о, скиталецъ!
 Сколько годовъ прошло, какъ отецъ твой умеръ,

sic! ۱) بوثنای ۲) بمعالجه ۳) عادت ۴) براق ۵) خاست = ۱)

И какъ разсѣялись его народъ и семья?
Я сказалъ: подь тридцать подходить, ханъ мой,
Какъ при этомъ несчастіи сгорѣла душа моя.

Отсюда видно, что Нуръ-Са'идъ умеръ въ началѣ 70-ыхъ или концѣ 60-ыхъ годовъ XV столѣтія, т. е. вскорѣ послѣ выѣзда изъ Хорезма (1467—8 г.).

Когда родился поэтъ, намъ неизвѣстно; доводы проф. Г. Вамбери въ пользу того, что Салихъ родился въ 1451—1455 году (стр. 451, примѣч. 22), намъ совершенно непонятны.

Предположеніе проф. Г. Вамбери, не былъ-ли Салихъ „Prinz"емъ (стр. XV) не подтвердилось. Салихъ принадлежалъ не къ владѣтельному дому, а къ служилой аристократіи.¹⁾ При Шейбани-ханѣ Салихъ игралъ двойную роль: придворнаго поэта и боевого сподвижника. Узбекскій ханъ, другъ поэзіи и самъ поэтъ, выслушиваетъ отъ Салиха его стихи на разныя событія и въ свою очередь повѣряетъ ему произведенія собственной музыки. Мухаммедъ-Салихъ дѣятельно участвуетъ въ походахъ Шейбани, показываетъ себя храбрымъ и распорядительнымъ воиномъ и увѣковѣчиваетъ для потомства боевые подвиги своихъ современниковъ въ поэмѣ „Шейбани-намэ", мысль о которой пришла ему въ голову въ моментъ поступленія на службу къ узбекамъ (гл. XVI, ст. 12 и сл.).

III.

„Шейбани-намэ" обнимаетъ собой событія всего шести лѣтъ: 905—911 г.г., т. е. съ 1499—1500 до 1505—6 г. Поэма Салиха понынѣ сохранила свою цѣнность, какъ единственное подробнѣйшее описаніе взятія Шейбани-ханомъ Хорезма въ 911 году, но новѣйшія открытія проф. В. В. Бартольда въ среднеазиатскихъ книгохранилищахъ²⁾ уменьшили историческую цѣнность этого сочиненія въ другомъ, указанномъ проф. Г. Вамбери, отношеніи, какъ единственнаго противовѣса показаніямъ

¹⁾ Ср. рецензію бар. В. Р. Розена въ Зап. Вост. Отд. И. Р. Арх. Общ. т. I, стр. 52.

²⁾ См. В. Бартольдъ, *Отчетъ о командировкѣ въ Туркестанъ* (Зап. Вост. Отд. И. Р. Арх. Общ., т. XV).

авторовъ враждебной узбекамъ и, въ частности, Шейбани-хану стороны. О томъ, что употребленіе въ поэмѣ слова *اوکوز* для обозначенія спеціально Аму-дарьи не даетъ никакого повода для „merkwürdige Entdeckung in der Verbreitungsgeschichte des Türkenvolkes" (стр. XII и примѣч. 31 на стр. 452), уже писалъ въ своей рецензіи¹⁾ на „Шейбаниаду" покойный акад. В. Р. Розень.

СПБ. мартъ 1908 г.

А. С.

¹⁾ Зап. Вост. Отд. И. Р. Арх. Общ., т. I, стр. 52.

Замѣченныя опечатки и поправки.

Страница и стихъ:	Напечатано:	Слѣдуетъ читать:
9, 14	عطار	عطار
12, 37	قابینمادی	قابینمای
15, 7	قلی داغی	قلی داغی
27, 87	بار	بار
32, 131	اوخشاش — такъ и у Вамбери, стр. 66:	اوخشاش
	если такъ и въ рукописи, то это чтеніе слѣдуетъ оговорить въ сноскѣ, а въ текстѣ читать	
40, 58	اوچچی	اوچچی
48, 21	یری	یری
65, 13	بوروان	بوروان
— 14	باشلادیлар	باشلادیлар
— 17	سیار	سیار
85, 1	او شمونونکدیک	او شمونونکدیک
92, см. 1)	Тэшдидъ въ словѣ <i>ایلینка</i> , вѣроятно, обозначаетъ, что дательный падежъ на <i>ка</i> образованъ отъ <i>ایلین</i>	
95, 10	يیکلارییدن	يیکلارییدن
— 11	ایمنی	ایمنی
116, 114	روم دریدن ¹	روم ¹ و ریدن
— см. 1)	Рук. <i>رم و ریدن</i> (sic!)	Рук. <i>رم</i>

Страница и стихъ:

Напечатано:

Слѣдуетъ читать.

160, 66

بيياريب

بيياريب

— 68

پر قند

پر قند

169, 154

بو

بو

174, см. 2)

Онушить передъ сносной номеръ: 2)

170, 34

بيردبالار

بيردبالار

182, 59

کېستانغده¹

کھستانغده?

— см. 1)

Рук. کستانغده

Рук. کستان

187, 71

بالادی

ابلاادی

187, 154

دېدبالار

دېدبالار

— 1

قلدېلار

قېلدېلار

189, 8

تعبير چيدين

تعبير چيدين

191, 1

افكار

افكار

192, 15

كوب

كوب

196, 36

ينه

ينه

قواجين ديوان 127

قنبر 128

قنبر (بی، بیک) 126, 108, 101, 86, 214, 212, 206, 190,

ک

کویک (شاه کیک) 220, 204, 127

کویک قوشچی 160, 102

کوجوم سلطان 190, 170

کوکلتاش 216

کوموش 100

ل

لطيف بخشى 103, 101

لنکر شيخ عماد 108

م

محمد حسين ميرزا 97, 88

محمد صالح см. صالح

محمد شياني خان см. شياني

محمد فوجى 607

محمد سلطان (بهادر) 50, 27, 22

112, 56,

مطلب سلطان 212

مظفر الدين سلطان محمود (بهادر)

см. سلطان 96, 94, 92, 68, 63, 50

محمود, محمود سلطان

مهدى سلطان 190, 22, 22

ميردرويش محمد (ترخان) 50, 22

ن

نصير 106

نور سعيد 18

نور محمد 216

و

ولى بیک 180, 179, 176, 170, 110, 100

ی

يار على بیک 208

ياو ايکن? 217, 216

يعقوب 190, 127

يوجى 106

يوجى خان 19

يوسف 216

حسين على (ميرزا) ۱۲۷, ۲۰۰

حمزه ۶۵

حمزه بی ۱۲۷

حمزه سلطان ۲۲, ۲۴, ۲۴, ۶۴, ۱۰۱,

۱۰۲, ۱۰۸, ۱۰۹, ۱۴۰, ۱۵۸, ۱۶۱, ۱۶۲, ۱۶۳,

۱۶۵, ۱۶۶, ۱۷۶, ۱۸۲, ۱۹۵, ۲۰۷, ۲۱۲,

حيدر ۱۰۶, ۱۱۵,

خ

خان قول ۶۵

خانيکه خان (خانيکه خان) ۶۱, ۶۲,

۷۶, ۷۷, ۷۸, ۸۵, ۸۷, ۸۹, ۹۱, ۹۲, ۹۳,

۹۶, ۱۱۳, ۱۱۷, ۱۲۲, ۱۲۶, ۱۲۶, ۱۲۵, ۱۲۹,

۱۳۱, ۱۳۶, ۱۳۷, ۱۳۸, ۱۳۹, ۱۵۲, ۱۵۶,

خسرو شاه ۹۱, ۹۲, ۹۶, ۱۰۰, ۱۰۲,

۱۰۹, ۱۱۲, ۱۱۳, ۱۵۷, ۱۵۸, ۱۶۰, ۱۶۱, ۱۶۲, ۱۷۲,

۱۷۵, ۱۸۶, ۱۷۹, ۱۸۰, ۱۸۲, ۱۸۲, ۲۰۷, ۲۱۱,

۲۱۲, ۲۱۳, ۲۱۴, ۲۱۵,

خواجده يحيى ۲۱, ۲۲,

خواجده احمد يوسى ۲۲۴

د

درويش محمد (تروخان) cm. مير

درويش محمد

دوست محمد ترخان ۲۷

ذ

ذو النون ۹۴, ۱۰۱, ۱۰۲, ۱۶۰,

س

سعيد (سلطان) ۵۲

سكندر ۱۱۵

سلطان بيك ۱۵۹

سلطان على (ميرزا) (سلطانعلى)

ميرزا ۲۴, ۲۸, ۲۹, ۷۸,

سلطان مسعود ۷۸

سلطان محمود بهادر (مظفر الدين)

سلطان محمود بهادر ۲۸, ۲۹, ۳۸, ۸۵,

۸۷, ۸۸, ۹۴, ۹۸, ۱۰۲, ۱۰۸, ۱۲۹, ۱۳۷,

۱۳۹, ۱۵۸, ۱۶۳, ۱۷۱, ۱۷۲, ۱۷۷, ۱۸۷,

۱۸۲, ۱۸۷, ۱۹۲, محمود سلطان cm.

۱) Проф. Г. Вамбери въ примѣч. 83 указываетъ, что въ Бабуръ-наме это имя передано чрезъ چانيکه; действительно въ изданіи Ильминскаго, стр. ۱۴, 8 см. мы находимъ چانيکه, но въ изданіи Бевриджа, f. 11b 6 см. читаемъ چانک (въ указателѣ это мѣсто опущено!)

سنجر ۱۱۷, ۱۱۸,

سيد آتا ۱۵۹

سيد احمد قونكرات ۱۰۲

سيد بابا خان ۱۹۵

سيد عاشق (سيد) ۱۹۵, ۲۰۶, ۲۱۲, ۲۱۴,

سيونچك سلطان (سيونچك سلطان)

۲۲, ۲۷, ۱۶۱, ۱۶۳, ۱۶۵, ۱۶۶, ۱۷۰, ۱۸۶,

۱۹۵,

ش

شاه تيمور ۸۷

شاه زمان ۹۳, ۱۵۷, ۱۵۸, ۱۵۹, ۱۶۰,

۲۰۴, ۲۰۵, ۲۰۷, ۲۰۸, ۲۱۲,

شاه كيك cm. كيك, كيك

شاه محمود ۸۵, ۱۰۹, ۲۰۶,

شاه مؤمن ۲۰۵

شهزاده عبيد (عبيد cm.)

شيباني خان (محمد شيباني خان)

شيبق خان, شيبان خان, شاه شيباني

شيباني ۱۱, ۱۲, ۱۳, ۱۸, ۲۵, ۳۶, ۳۷,

۵۱, ۵۷, ۸۴, ۸۷, ۸۸, ۹۶, ۹۹, ۱۱۳, ۱۱۸,

۱۲۳, ۱۲۴, ۱۲۷, ۱۵۰, ۱۵۷, ۱۷۱, ۱۷۲,

۲۱۷,

شيخ مرید ۸۶, ۱۲۸, ۱۷۲,

شيخ نظر ۹۴, ۹۵, ۲۰۸,

شيخيم ميرزا ۲۱۷, ۲۲۰,

شيرم ۲۱۲, ۲۱۳,

ص

صالح (محمد صالح) ۱۸, ۲۲, ۲۷, ۱۷۲,

۱۸۱, ۱۹۱, ۱۹۲, ۱۹۳, ۲۰۷, ۲۰۸,

ع

عمر شيخ ۵۲

عمر بيك ۱۰۱

عمر ۱۰۶

على ۱۰۶

عثمان ۱۰۶, ۱۰۷,

عبيد (شهزاده, عبيد سلطان) ۱۶۲,

۱۶۵, ۱۶۶, ۱۷۰, ۱۸۵, ۱۸۷, ۱۸۹, ۱۹۴, ۱۹۶,

۱۹۷, ۱۹۸, ۲۰۱, ۲۲۰,

عبدالعلى (بيك) ۲۲

عبدالرحيم (ملا) ۲۱

ق

قراچين ۱۲۸

ج

جالباش ۱۲۸
جان وفا بي (جان وفار جانوفا) ۲۰
۱۷۲, ۱۵۵, ۱۲۸, ۱۰۹, ۸۶, ۲۴, ۲۲, ۲۲,
۲۲۰, ۱۷۹,
جانی بيك (سلطان) ۲۸, ۲۸, ۲۷
۱۶۵, ۱۶۲, ۱۶۲, ۱۶۱, ۱۵۵, ۱۵۲, ۱۰۱, ۳۹,
۱۹۴, ۱۷۰, ۱۶۶,
جعفر (سيد) ۱۵۹
جعفای ۷۵, ۱۵۶,
جنگير ۱۹, ۲۶, ۱۵۶,
جهانگير (ميرزا خان) ۱۱۷, ۱۱۶
جسين صوفي^{۱)} ۹۴, ۹۵, ۱۹۷, ۱۹۸,
۱۹۹, ۲۰۰, ۲۰۲, ۲۰۲, ۲۰۳, ۲۰۴, ۲۰۶, ۲۰۷, ۲۱۵,
۲۱۶, ۲۱۷, ۲۱۹, ۲۲۱, ۲۲۲, ۲۲۳,

ح

حاجی غازي ۸۶, ۱۰۲, ۱۲۷, ۱۹۵,
حسين (شاه, سلطان جهاندار, ميرزا)
۱۶۰, ۱۹۹, ۲۰۲,

بولمكارم (خواجہ) ۲۲, ۵۰, ۷۸,

بهود ۹۳, ۹۴, ۹۵,

بيرو ولي ۱۷۵, ۱۷۶, ۱۸۱,

بيك تيلبه (= تيلبه) ۱۲۹

ت

تانك ياروق (اياق) ۴۴

تنبيل ۶۱, ۶۲, ۹۱, ۹۲, ۱۱۳, ۱۳۶,
۱۲۷, ۱۲۹, ۱۳۰, ۱۶۲, ۱۶۳, ۱۶۴, ۱۶۵,
۱۶۶, ۱۶۷, ۱۶۸, ۱۶۹, ۱۷۰,
تيلبه (= بيك تيلبه) ۱۲۹
تيور ۱۸, ۵۲, ۹۱,

تيور سلطان ۲۲, ۳۶, ۶۵, ۸۵, ۱۰۲,
۱۰۹, ۱۴۸, ۱۵۲, ۱۵۸, ۱۶۳, ۱۶۹, ۱۸۲,
۱۹۸, ۱۹۷,

تيور (سلطان) ۲۷, ۱۶۵, ۱۶۶,

۱۸۶, ۱۸۷,

شاهزاده تيور (تيور خان اوغلي)

۲۲۰, ۲۲۲,

III. Указатель личныхъ именъ.

۱

اوروس ۱۷۹, ۱۹۱, ۲۲۰,

اوروس بي ۱۷۲

اوروس بيك ۱۵۸, ۱۸۵,

اوروس خان ۱۰۹, ۱۴۰,

ب

بابر (ميرزا شاه) ۲۱, ۲۲, ۲۷, ۳۷,

۴۸, ۴۹, ۵۰, ۵۱, ۵۲, ۵۴, ۵۵, ۶۱, ۶۵,

۷۱, ۷۴, ۷۵, ۷۶, ۷۸, ۹۲, ۱۲۵, ۱۷۶,

۱۸۰, ۱۸۲,

باقی بيك ۲۶, ۱۷۴,

بانی ترخان (باقی) ۲۲, ۲۲, ۲۴,

۲۵, ۲۸, ۲۹, ۳۷, ۴۱, ۴۲, ۴۳, ۹۴, ۱۰۰,

۱۵۷, ۱۵۸, ۱۷۴, ۱۷۶, ۱۸۰,

بابوك ۱۲۸

بابسغر ۷۸

بوجوك ۲۱۶

ابن حسين ۲۰۴

ابوبكر ۱۰۶, ۱۰۷,

ابوكج ۱۳۸

ابولخير ۱۹, ۲۲۲,

ابو الفتح محمد شيباني خان

[شيباني خان см.]

ابو الحسن^{۱)} (شاه مروی) ۲۲, ۲۵, ۳۶,

۲۰۵, ۲۰۷, ۲۰۸,

احمد بيك ۱۲۸, ۱۴۸, ۱۵۰, ۱۵۲,

احمد (سلطان) ۲۴, ۵۲, ۱۹۵,

احمد قاسم ۲۱۲, ۲۱۳,

آق محمد (اوغلان) ۲۸, ۱۴۰, ۲۲۰,

التون ۱۵۵

الجه خان ۹۶, ۱۱۷, ۱۲۲, ۱۲۶, ۱۲۲,

۱۲۵, ۱۳۹, ۱۴۱, ۱۴۶, ۱۴۸, ۱۵۰, ۱۵۵, ۱۵۶,

الده جوق ۱۴۰, ۱۸۵, ۲۲۰,

^{۱)} Проф. Г. Вамбери указывает въ примѣч. 89, что Бабуръ дважды упоминаетъ это лицо, но подъ именемъ حسين مولى; изданіе г-жи Бевериджъ даетъ правильное чтеніе на ff. 156a, 163a.

^{۱)} Проф. Г. Вамбери въ примѣч. 32 указываетъ, что то-же лицо именуется у Бабура ابولحسن; изданіе г-жи Бевериджъ даетъ аболحسن — см. указатель I, стр. 5 и особенно f 188a.

ح

حصاری ۸۱

خ

خضر ایللی ۱۹۹

خلج ۱۱۳

خواجه (ایل لار) — ۱۶۹

خییری ۴۴

د

دورمان ۲۰، ۱۲۷، ۱۲۸، ۱۲۹، ۱۹۱

س

سارت ۲۸، ۸۴، ۱۹۷

سولدوز ۱۲۷، ۱۷۶

سیجوت ۱۲۷

ش

شبانلیخ ۱۲۶

ع

عراقی ۱۰۱

عرب ۱۱۳

غ

غلجه ۱۰۸

ق

قاجو مرکان ۱۲۸

قارلیق ۱۲۷

قالماق ۱۲۲ [قالماق см.]

قالماق [قویاق] Определеніе къ ۱۲۵

قبجاق ۱۷۶

قزاق ۲۲، ۵۷، ۶۱، ۱۱۶، ۱۲۷، ۱۳۱

۱۸۰، ۱۹۵، ۲۱۴

قلماق ۱۱۶، ۱۲۲، ۱۲۵، ۱۳۶، ۱۴۷

قوشچی ۱۲۷

قونکرت ۸۹، ۹۴، ۱۲۷، ۱۲۹، ۲۰۰، ۲۲۴

قیات ۱۲۷، ۱۲۹

ک

کرماتی ۱۰۴

کورکان [Вамб. прим. 45]

م

مانکقط ۱۱۶، ۱۲۷، ۱۲۹

مغول ۸۱، ۸۵، ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۱۱۲

ن

نایمان ۱۲۷، ۱۲۸، ۲۱۶

نکوز ۱۲۷

ی

بیزدی ۱۰۴

۱۳۶، ۱۴۲، ۱۴۶، ۱۴۸، ۱۵۲، ۱۵۳، ۱۵۵

۱۵۷، ۱۶۱، ۱۶۴، ۱۶۵، ۱۶۶، ۱۶۷، ۱۶۸

۱۶۹، ۱۷۰، ۱۷۶، ۱۹۴، ۱۹۷

مکورت — [موریت?] ۱۷۶

II. Указатель именъ племенныхъ и названій людей
по мѣстностямъ, предкамъ и начальникамъ.

بورقوت ۱۲۷
ب
تازيك ۱۱۲
تامادور ۱۲۷
تشار ۱۲۷, ۱۲۶
ترك ۱۱۲, ۱۱۶, ۱۹۲
تركستاني ۱۷۶
تركمان ۹۵, ۹۶, ۱۹۹, ۲۰۱, ۲۰۲, ۲۱۵
۲۱۷, ۲۲۲, ۲۲۲
ج
چاربولوق ۲۱۱
چركى [Определение къ ۱۲۹]
چغتای ابلې ۲۱۱
چغول (?) ۸۱, ۱۲۲ [Вамб. прим. 79.]
چالابر ۱۲۷
چنگیزی ۱۲۴

۱
اداغ ابلې ۲۱۷
اداق بیکلار ۹۵
ارغون ۹۴, ۱۰۱, ۱۶۰
اوزبک ۱۸, ۲۸, ۲۹, ۳۲, ۳۵, ۳۶
۴۲, ۵۱, ۶۳, ۶۹, ۷۵, ۸۶, ۸۹, ۹۲, ۹۵,
۱۰۰, ۱۰۳, ۱۰۹, ۱۲۷, ۱۲۸, ۱۶۱, ۱۷۹, ۱۸۲,
۱۹۷, ۲۰۷, ۲۱۱, ۲۱۲, ۲۲۲
اوشون ۱۲۷, ۱۲۹
اوغلات ۸۹ [Вамб. прим. 86.]
اويرات ۱۲۹
ابماق ۲۴
ب
بابیری ۱۸۰
بدخشانی ۱۸۰
برلاس ۳۶, ۱۱۷, ۱۲۰
بلخی ۱۶۰

و
وخش ۱۰۲, ۱۰۸, ۱۱۲, ۱۱۳, ۱۱۴, ۱۷۷
ورزاب ۱۷۶
وزیر ۹۵
ی
یزد ۲۰۵, ۲۲۲
یتی ۲۲, ۲۳, ۱۹۵, ۲۲۲
بورغام ۱۲۲

نرتو ۱۲۴
نوخ ۱۲۸

هری ۲۵, ۱۰۱, ۱۰۲, ۲۰۲
هزاراسب ۲۱۹
هزارا ۶۳
هند ۱۰۴, ۱۰۵, ۱۷۴
هندستان ۱۲

ب

باختار ۱۰۱ [Вамб. прим. 100]

باغ جناز ۱۷۴

باغ میدان ۲۱

بخارا (بخار) ۲۹, ۲۸, ۲۵, ۲۴, ۲۳

۸۲, ۶۳, ۵۵, ۴۳, ۴۱, ۳۷, ۳۴, ۳۳

۱۸۹, ۱۸۷, ۱۷۳, ۱۳۹, ۹۹, ۹۶, ۹۳, ۸۸

۲۱۱, ۲۰۷, ۱۹۷, ۱۹۵, ۱۹۴, ۱۹۳, ۱۹۱

۲۲۴, ۲۱۲

بدخشان ۱۷۵, ۱۶۲, ۱۶۱, ۱۰۴, ۱۰۰

۲۲۴, ۲۱۲, ۲۰۷, ۲۰۶, ۱۸۲, ۱۷۷

بغداد ۲۲۴

بغلان (باغلان) ۱۷۶, ۱۷۴, ۱۶۱, ۱۰۰

۲۱۲, ۱۷۷

بلغ ۱۵۹, ۱۵۸, ۱۵۷, ۱۰۳, ۱۰۱, ۹۳

۲۱۲, ۲۰۵, ۲۰۴, ۱۶۲, ۱۶۰

بولدوم ساز ۹۵

بیل بابیه ۱۹۸ [Вамб. прим. 186]

ت

تاشکند ۱۵۲, ۱۵۰, ۱۴۸, ۱۴۶, ۱۲۲

۲۲۴, ۱۹۵, ۱۷۰, ۱۱۲, ۱۶۱, ۱۵۲

تابسون ۱۱۳

تایقان (تالقان. Вамб.) ۱۶۱

تبریز ۱۱۶

ترکستان ۱۶۱, ۹۲, ۳۵, ۳۳, ۲۰, ۱۸, ۱۲

۲۲۴, ۱۸۲, ۱۷۰

ترمذ ۱۹۵, ۱۸۲, ۱۷۴, ۱۷۳, ۱۱۳, ۹۳

توقوز طارم (Вамб. прим. 154)

۱۶۳, ۱۶۱

ج

جارجو ۲۰۸, ۲۰۷, ۱۹۷

جند ۴۷

جند ۲۲۴

جیمون ۱۵۸, ۱۱۳, ۱۱۲, ۱۰۲

جیر سوی ۱۵۵

جین ۱۱۶

ح

حجاز ۱۷۱

حصار ۱۰۸, ۱۰۴, ۱۰۳, ۱۰۰, ۹۶, ۹۲

۱۸۲, ۱۷۶, ۱۷۵, ۱۷۴, ۱۷۳, ۱۵۷, ۱۱۳

۲۲۴, ۲۰۶, ۱۹۵

حلب ۲

خ

ختلان ۱۷۶, ۱۷۵, ۱۰۰

خن ۱۵۴, ۱۳۶

خجند ۱۲۸, ۱۲۱, ۱۱۸, ۱۱۷, ۱۱۶

۱۶۳

خدار ۱۰۲, ۹۱, ۴۲, ۴۱, ۳۴

خراسان ۱۵۹, ۱۵۸, ۱۰۱, ۳۲, ۱۸, ۱۲

۲۲۴, ۲۰۵, ۲۰۴, ۲۰۳, ۱۹۹, ۱۹۵

خطا ۱۵۴, ۱۲۲, ۱۱۶

خواجده دیدار ۳۳ [خواجده و دار

۱. (۱ سن. ۳۳

خوارزم ۱۹۱, ۹۶, ۹۵, ۹۴, ۹۳, ۱۸

۲۰۷, ۲۰۶, ۲۰۵, ۲۰۴, ۲۰۳, ۱۹۷, ۱۹۶, ۱۹۴

۲۲۴, ۲۲۳, ۲۲۱, ۲۱۹, ۲۱۵, ۲۱۱, ۲۱۰

خواست ۲۱۲, ۱۸۱

خوقان ۱۲۸

خیوق ۲۱۹, ۱۸

حبوه ۱۹۸, ۹۵

خیبر ۴۴

خرقان ۶۳

د

دبوسی ۴۴, ۲۵

دریغ ۱۷۴, ۱۱۰, ۱۰۲

دزق ۱۲۲, ۸۵, ۶۱

دشت کولک ۱۱۳

ر

راغ ۲۱۲

رباط ملک ۱۲۶

رزمین ۲۷

[Чит. : см. Туркестанъ проф. Бар-тольда, стр. 123]

رستنا ۲۱۲, ۲۰۶

روم ۱۹۳, ۱۱۶ [Вамб. прим. 176.]

ری ۱۹۳, ۱۱۶

ز

زرمین ۲۷. см. رزمین

س

سابات (دشت) ۸۸

УКАЗАТЕЛИ СОБСТВЕННЫХЪ ИМЕНЪ.

I. Указатель именъ географическихъ.

الوند ۱۰۲, ۱۰۹	۱
اندجان ۲۷, ۵۲, ۶۲, ۹۱, ۱۲۵	اخي ۱۲۵, ۱۲۰, ۱۲۱, ۱۲۲, ۱۲۳
۱۲۶, ۱۲۷, ۱۶۲, ۱۶۳, ۱۶۴, ۱۶۷, ۱۷۰	۱۵۲,
۱۹۲, ۲۲۲	اداق ۹۵
اندخود ۱۵۷, ۱۵۸	ارخيا, ارخيان (۱) ۱۲۵, ۱۲۰
اوراتيبيد ۸۸, ۸۹, ۹۰, ۹۱, ۱۱۶, ۱۲۲	اسپر ۶۲
۱۲۳, ۱۲۶, ۱۹۵	استرآباد ۱۰۶
اوركج ۱۹۵, ۲۰۲, ۲۰۶	اشكوش ۱۷۹, ۲۱۲
اوش ۱۶۲	آق سراي ۱۹۸
اوکوز ۲۶, ۱۷۷, ۱۷۸, ۱۸۷, ۱۹۷	اقسو مغول ۱۲۶
ايسخ كول ۱۲۶	آق قابچيقاي (= قابچيقاي) ۱۰۹ (۱)

۱) Хотя въ указателѣ географическихъ именъ при изданіи госпожи Бевеждажъ „The Babar-nama“ имени ارخيان и не имѣется, но мы его нашли на f 73a), куда насъ привело данное въ указателѣ ارچيان! Въ неаккуратности указателей г-жи Б. мы имѣли и раньше случай убѣдиться, когда пожелали проверить, встрѣчается-ли у Бабура имя تاجيك; на стр. 77 указателя I мы прочли подъ литерой 3b: تاجيك — „مارت—سيرت“, но въ указанномъ мѣстѣ оказалось одно مارت! Третья попытка пользоваться указателями г-жи Б. также не разубѣдила насъ въ ихъ малодостоверности: Салихово آق قابچيقاي встрѣчается у Бабура по изданію Ильминскаго, стр. ۱۶ въ формѣ آق قبيچيکاي, а по изданію г-жи Б. f. 13a) آق قبيچيکاي, однако послѣднее имя въ указателяхъ г-жи Б. отсутствует!

سالدي خوارزمغه قونكراتلارين * چيقارب ابل ايجيدا آنالارين
اوزي جون دولت ايله توشتي بخار * ايلادي ايلكا مروت اظهار
دوستينك كونكيني خوشحال ايتي * خصمينك باشيني پامال ايتي

LXXVI.

بي نياز پادشاه درگاهيدا نياز يوزيدين مناجات قيلماق
و حضرت امام الزمان دولتي نينك روز افزون ليغين
تيلاماك

اي ظفر بوليني آجقان نينكرم * شادليق اشكيني ساجقان نينكرم f217b
خانغه جون مونجه عنابت قيلدينك * خاطرين مونجه رعابت قيلدينك
ايلادينك لطف انكا تركستانني * يعني كيم يسي بيله سوراتني
خواجه احمد يسويغه آني * ايلادينك همدم و بار جاني
كيلنورويان آني تركستاندين * خاطرين جمع قليب اول باندن
قيلدينك الطاف سمرقند و بخار * بيردينك اول خانغه بويسرلاردا قرار
تاشكند ايليني هم لطف اينيك * جتدينك خيليني هم لطف اينيك
اندجان كشوريني هم بيردينك * بارجه خانالردن ايني آبيردينك
هم حصار ايليني قيلدينك انعام * هم بدخشان ارا بيردينك انعام
بو ساري قندز اولوسين بيردينك * اوشبو ابللارني انكا آبيردينك
ايمدي خوارزمي هم بيردينك انكا * من ديوانه ني دي ايمدي سنكا
كرميك بيرله خراسانني هم * يزد و بغداد و صغاهانني هم
مصر ايله شامني بيركيل انكا * اوفكالارمين بوق ايد بنده سنكا f218a

بو ولايات كه قيلديم تفصيل * ملكتينكدا نيدور اي حي جليل
تيلاسانك شرع نبيكا رونق * مونكا بير بارجه سين اي حضرت حق 15
كيم اوزي بار شريعت پرور * شريعتدا طريقت كستر
هم طريقتدا حقيقتني بيلور * هم حقيقت بوليدا سير فيلور
كورساتيب سين جون انكا مخت عمر * عمر بيركيل انكا و لذت عمر

تمت الكتاب على يد العبد الآثم قاسم في سلخ جمادى الاول
سنة ست عشر و تسعمائة

م

بیدیلار باشغینه اوغلانلارنى * جوعدين فوتقاربيان جانلارنى
 اوزگا بسيار توشوب قورغاندين * تاتقى لار اطف و عنايت خانددين
 120 ينه مير آي بو بىنكلىغ اوتنى * چين صوفى قلعهنى محكم توتنى
 مير سحر خان ولايت پشه * ابلادى قلعه ايشين اندیشه
 1215b دبدى كيم وقت بولوتور ايمدى * چين صوفى قانى تلووتور ايمدى
 جر بوروتنى كه ياسانسون لشكر * كيم ابرور بخشى زمان وقت سحر
 چون بوروتنى جربنى لشكر ارا * خان عادل دل لشكر ارا
 125 بولديلار بارجه مكمل فى الحال * قلعهنى ابلالكانى ديب پامال
 ياسايب كىلدى اوزى خان دلير * ابلادى حمله اوشول نوع كه شير
 بولدى سلطانلارى هم جولانسا * بولدى اوغلانلارى هم جولانسا
 پهلوانلار قوسويان شاطونى * ساقايدىلار بارىنى قابونى
 سحر اوق قلعه اوزه مينديلار * مينيان قلعه اوزه مينديلار
 130 تركمانلار اوروشه المادىلار * خان قاشيندا توروشه المادىلار
 ليك نصرت كيليان خاسارى * تركمان منهزم اولدى بارى
 مير نيجه جابقولا شيب تورديلار * مير نيجه آنقولاشيب تورديلار
 1216a چين صوفى ارك ايجيندا غافل * جهل نيك باده سيدين لا بعقل
 سوران اونى يله بولدى بيدار * كوردى جاني ارا بوز مينك آزار
 135 اناذيب جيقنى اوروش ابلار اوجون * قاتلايب جيقنى اوروش ابلار اوجون
 ليك اووقت بيزنك ايل بسيار * تركماننى قىليب ايرديلار زار
 بارجه دين بورنا تيمور خان اوغلى * حضرت خان نيك سلطان اوغلى
 قوليني قلعهغه ساليب ايردى * بلكه اول قلعهنى آليب ايردى
 چين صوفى چون بو علالا كوردى * تاشقى قورغاندا بو غوغا كوردى

140 دبدى ارك التجره سالاي اوزومنى * كورساناي ارك ارا بوق
 قايتيب ارك سارى بارغاندا * تركمان قومىغه بالبارغاندا
 كىچكاسيكا آتبيان اوردى ييراو * آنى اول حالغه بيشكوردى ييراو
 آندين اوجنى و بواب كىتى * بىرازدى ليك بيرىكا يىنى
 1216b چين صوفى ايشى جو انداق بولدى * شهر خوارزم جىريكدين تولدى
 145 قلعه جون اوزيك ايله تولدى تمام * تركمان بوزى قرا بولدى تمام
 قيردىلار بارجه سىنى ايت بىنكلىغ * قابى انكسىز ايدى قابى انكلىغ
 تركماندين جه صغار و جه كيار * قالمادى قلعه ايجيندا ديار
 شادبانه جالينكيز ديدى خان * شادبانه ييله تولدى دوران
 خان امان بيردى رعيتلارغه * اوجرايدىلار بارى دولتلا رغه
 150 خان اوشول قلعهنى الغان ساعت * بار ايدى خلققه وقت راحت
 صبح آدنه ظهور ايتى بو فتح * كوزكودين زنكنى دور ايتى بو فتح
 بىتكوراي عرضغه سوزنى محمل * بار ايدى شهر ربيع الاول
 هم نيكيرمى مير ايدى اول آبدى * بايلىب ايردى جهانغه آبدى
 حضرت خان اناسى خان بولخير * ابلالكاندور به خوارزمى سىر
 155 چون بو خوارزمغه قول سالغاندور * اوشبو آي التجره كىليب الغاندور
 1217a بار ايميش آبدى اى پاك ضمير * اول محل داغى نيكيرمى داغى مير
 صبح آدنه كيريب شهرغه خان * خطبه سن شول كون اوقوميش دوران
 الله الله نى عجب ايش دور بو * اوشبو ايش اسرو عجب دور اسرو
 چون خدا بيردى بو نصرتنى انكا * همشبن قىلدى سعادتنى انكا
 160 اوزى نختى سارى كىلدى خرم * كونكلى خا زم ساريدىن بيغم

دېديلار قالمادى حالى ايمىدى * اوروش ايلارغا مجالى ايمىدى
 عرض ايتىپ خانغا بوسونى باري ايل * قويدلار رزمغا بوزنى باري ايل
 خان ديدى جون اوروش ايلار بولدوك * قلعه نيك تيكراسيكا ابورولدوك ^{f213b}
 يانماسون اوج كيجه كوندوزكا جه ايل * سونا تورسون بيه قورغان ساري ايل
 بلته و كركي بيله بارسونلار * قاتلانيب تينكريكا يالبارسونلار ⁸⁰
 شاطولوق شاطوسين آليب بارسون * توره سين آيغه ساليب بارسون
 جون بو حكم ايلادى خان اعظم * بولدى دلكير خلاليق خرم
 تانك باشيدا باري بوشوشنى لار * بوشوشوب قلعه غه بابوشتى لار
 كيردى خندق نيك ايجيكا اوزى خان * بورودى خلق بيله هر سلطان
 قلعه نيك تاملارين كالاديلار * بلته و كركي بيله هاوالاديلار ⁸⁵
 شاهزاده نيمور ايتكاج جولان * نوكرى قلعه نى قىلدى ويران
 اوق آتيم ييرنى بوزوب سالاديلار * شادبانه كوكنى جالاديلار
 خسرو عاقبت¹ انديش عبيد * بلعه شاهنشاه درويش عبيد
 اوزى باشلاب جيريكنى كىلدى * قىلور ايشين بيه اوزى قىلدى ^{f214a}
 اونك قويدا اوروش ايردى سدار * المدجوق هم انكا بار ايردى بار ⁹⁰
 باشلابان سول فولى ابتي جولان * بهلولان آق محمد اوغلان
 ياسادى يانيدا شىخيم ميرزا * اولداغى ايلادى اهر و غوغا
 بوزدیلار تامينى توشلوق توشيدىن * قىلماين وهم آنيك اوروشيدىن
 خان اوزى خندق ايجندا مسكن * توتنى و قىلدى اوشول ييرنى وطن
 جانوفا اونك قويدا جولان ساز * ايلادى جانى بيله رزم آغاز ⁹⁵
 سول قويدا ياسانيب كىلدى كوپك * تينكريسيكا تابانيب كىلدى كوپك

اونك سول بيكالرى بارجه حاصل * توتتى لار خندق ايجندا منزل
 شام بولغونجه اوروش قىلدیلار * شام بولغاج باري بيغرىلدیلار
 جين صوفى تينمادى اوزى بيردم * ايلادى رخنه لارين مستحكم
 كيركالى قويمادى خسان لشكرينى * بولايغ ايلادى اول اكشربىنى ^{f214b}
 ليك خندقدين اوزى جيعمادى خان * خان داغى اندا ايدى هم سلطان
 كيچ قورون هم ياقيان مشعللار * توردیلار رزم اوجون سلسله لار
 خصم بىرله آنيشه توردیلار * تا سحر نوبتىنى اوردیلار
 حاصل اول كيجه كوندوز اولخان * توردى خندق ارا ابلاب جولان
 جيريكنى داغى ياندا الماديلار * رزمدا بىر بيزيدىن قالماديلار ¹⁰⁵
 نيسجه كيم چك و جدال ايلاديلار * نيسجه كيم حرب و قال ايلاديلار
 بولدورا الماديلار رزم بيله * كيشي تيتسون بيه خوارزم بيله
 عاقبت خانغا داربدى بىر اوق * سوبا اوتتى بيه فاشيغه باووق
 نازنين عارضيه آفتى فان * بولدى كل كل¹ غضبيدين اولخان
 جد و جهد ايلادى بىبار اما * بيرمادى قلعه نى اول وقت خدا ¹¹⁰
 دمغه موقوف ايدى قلعه ايشى * ليك بيلماس ايدى اول دمنى كيشى ^{f215a}
 اوج كيجه كوندوز اوتكاندين سونك * ياندى خان وسونكيدىن سول بيله اونك
 بارجه ايل قوشالريغه باردیلار * بارجه قوشونلاريغه باردیلار
 كرجه آليممادى اولدم قورغان * ليك خان قهرىدين اولدى ويران
 ايلي بىبار توشا باشلادیلار * جيهه ليكلار بويىنى تاشلادیلار ¹¹⁵
 ديدیلار قالمادى آروق اصلا * بولدى جن صوفى آروق سيز رسوا
 نه قوا بار بو ساعت نه طوار * قالمادى قلعه ايجندا چاندار

خان تقي اورداغه نوشنى خوشحال * قىلبىيان خصمنى انداق پامال
 چون صباح اولدى بىغىلدى بىكالر * خان ايشىكى سارى كىلدى بىكالر
 35 دىدىلار ايرده كىچە جاو جىقداور * چىرىك انكا بىوگروب نالىقداور
 چون اوروش قلعده لابق ابرماس * كىشىمىز قلعده ايجىكا كىرماس
 لابق اول دور كه يارى ايل بىغىلب * قلعدينك دورىغه فى الحال كىلب
 بارجه توشلوق توشىدىن تام اوروب * اورلارى نىك بىرىنى بارجه كوروب
 نازىن قلعده اوستوركايلار * تىچلىق عالمىنى كوركايالار
 40 بو كىتكاش چونكه اراغه كىلدى * خانداغى اوشمونكا فرمان قىلدى
 بنه بىر قلعده بنا قىلدىلار * خصم درىغه دوا قىلدىلار
 قلعده چونكه قوپاردى لشكر * اوزكا تىچ اولتورا باردى لشكر
 1212a كوجالار بىرله ساغىنلار كىلدى * قلعدين خلق تاشا قىلدى
 تاشقارى بولدى فراوان نعمت * ايجكارى بولدى فراوان زحمت
 45 ياز آچىلدى و بهار اولدى بنه * سوت ايله بارجه چىرىك تولدى بنه
 بولدى بوغرات و قىمىز بس بىبار * بولدى ايش قلعده ايلىكا دشوار
 كوجالار كىلدى ساغىنلار بىله * ايل فرج قىلدى ساغىنلار بىله
 آتفه اوت بولدى و ايلكا ايران * ايجكارى بار ايدىلار ايل حيران
 بىچ ياندىن بوق الارغه آمىد * مختى توشنى الارغه جاويد
 50 بىغىلب چىن صوفىغه باردىلار * بىغىلبان بىر نىجه بىلباردىلار
 دىدىلار آج بولوب بىز نىتالى * درد و غم بىله تولوب بىز نىتالى
 آلتى آي بولدى كه فورعان ايجىدا * بار بىزىنك مختىمىز جان ايجىدا
 چون بوسوزنى دىدىلار اول فقرا * قىلبىب انىك قاشىدا واوبلا

قهر ايتىب بىر نىجه سىن اولتوردى * وهمدىن جىراى اووسدىك توردى
 55 اوزكا قورغاندا اولاشلادى ايل * ايت ايتىكا اوگولا باشلادى ايل
 1212b ايشك و ايت ايتى دارو بولدى * دور قورغاندا بو طور ابرولدى
 معتمد بختى كىشىلار دىدىلار * كىم خلاق ايتىنى هم بىدىلار
 ايكى آي خلاق اولاشلادىلار * لاله دىك بارجه سولا قالدىلار
 چىن صوفى چون موى كوردى ناچار * دىدى آج ايلكا بو قورغاندىن بار
 60 چون بوسوزلارنى دىدى اول جاهل * بولدى مقصود اول ايلكا حاصل
 اتلانيب قايغهده اوزى توردى * قلعدين آج اولوسنى سوردى
 ايكى اوج مىك كىشى جىقتى اندىن * شهر خوارزم دىكان قورغاندىن
 خان كوروب اول كىشىلارنى اول طور * دىدى كىم اوتى بو ايل جانىغه جور
 بىرىنكىز آتش بولارغه بىبار * ايلانك اسبابلارنى طيار
 65 ايل جو خان مريحىن كوردىلار * خانغه تعمىد قىلا توردىلار
 قلعدين داغى قوشا باشلادى ايل * اورلارنى خان سارى اوق تاشلادى ايل
 هم هزاراسب ايلى باقتىلار * عىشنىك مشعله سىن باقتىلار
 1213a هم كىرىب خىوق اولوسى خانغه * سوندىلار باشلارنى فرمانغه
 كچه بار ابردى فراغت خانغه * كچه بار ابردى فراغت خانغه
 70 لىك بىبار ايسىخ ابردى هم * دوزخى ايلاب ابدى آنى خدا
 پشسى بار ابدى اسرو بىبار * نىشيدىن بارجه خلاق افكار
 پشسى هر بىرى بىر زنبورى * اوللارى زمزمه طنبورى
 كىمدا كىم بوق ابدى پشه خانه * پشه دردىدىن ابدى دىوانه
 پشه سىدىن ايل ايدىلار بىبار * كوكاوندىن سه اتلار افكار
 75 بولدىلار خلق بى بىطافت * كوردىلار پشه دىن اسرو زحمت

بخشیلار باردی کوکلتاش اندا * ایلادی اوز ایشینی فاش اندا
یوسف اتلیق ایدی نایمان ایلیدین * اول کوکلتاش ایدی خان ایلیدین
اوزکا نایمانلاری هم بار ایدی * بوجوک اول توندا انکا بار ایدی
نور^۱ محمد ایشیسی هم بسیار * بولدی اول تون ایچیدا کارگذار
کیمکه کوروندی الارینک کوزیکا * اوردیلار اوق کوزیکا یا یوزیکا
کوب کیشیلارنی بیغا اوردیلار * خندق ایچیدا تیغا اوردیلار

LXXV.

چین صوفی قورغانیدین جیهقیب تاشقاری اوروش
قیلغانی

بیر اوروشی بو که خان دوران * اتلانیب ایدی و ایکی سلطان
فاجو بغارغه هوسناک ایدیلار * اول سبب دین بعهغه داریدیلار
بارجه بیکلار تقی بارب ایدیلار * خان بیلد بعهغه دارب ایدیلار
کیم جیهقه کلدی اوزی چین صوفی * اوز ایشین قیلدی اوزین چین صوفی
ایکی مینک جاغلی بیاغ الیدا * بارجه اعیان اداغ الیدا
دملاشیب بارجهلاری سوریدیلار * مولجار اوستیکا ییتیب توریدیلار
اول کیشینی کوروبان بخشیمان * بولوبان جیهه بیلان سرگردان
هر نیچوک بولسه بیغیدیلار خلق * اینک اوتروسپغه کیلدیلار خلق
یوزیکا اوق آتیشه نوردیلار * اوقلارینی انکا بیتکوردیلار
بار ایدی اول ارادا یاو ایمکن * ایلادی اوزینی غرق جوشن
یوکوروب بارجه کیشیدین اوزدی * بارجه ایلکا ایشینی کورکوزدی

۱) نور. Puk.

هر کیشی نینک باشیغه سالدی قیلیج * بند بیرینک قاشیغه سالدی قیلیج
کیم بیر اوق داریدی اینک کوزیکا * قان یوکوردی سه کوز و یوزیکا
ترکمانلار سه یوکروش-تیلار * اونجه مردک انکا یاپوشتیلار
سودراب ایلنوردا آتی ایلاب ایدا * جانی باشی اوزه شیخیم میرزا
کیم حبان^۱ ایدی شبانی خانغه * هر قرینداش هرینک^۲ سلطانغه
اول جاییب بیر نیجه نی قیلدی عدم * ایلادی تیغ ایلد قوللارنی فلم
ترکمانلار قاتیدین قاجنیلار * یوزیکا فتح کلین آجنیلار
میرابان مغفر ایلد جوش-نی * اول خلاص ایلادی یاو ایمکنی
انکاچه ایش باشیغه خان یینی * اوز قولیغه سه سلطان ییتی
خان^۳ اوزی جانی الارغه اوترو * بخشیلار جانی اوشول کون اسرو
نیجه جاهلنی آتسیان اوردی * نصرت و فتح سمندین سوردی
خاننی اول نوع کوروب بخشیمان * قیلدیلار بارجه جلادتنی عیان
توکتیلار اوقنی باغینک باشیغه * یوردیلار باباغانینک باشیغه
جون هجوم ایلادی اسلام ایلی * تارتینیب توردی سه خصم ایلی
چین صوفی بیلد اداغ ایلی تمام * یانیان خندق ارا توتتی مقام
سودرالیب شهرغه کیردی اوزی * وادی قهرغه کیردی اوزی
ترکمانینک قول اباغی بارجه * بورنی و اغزی دوداغی بارجه
هم قیلیج برسه جاییلیب ایدی * قانلاری بیرکا ساجیلیب ایدی
هم بولوب ایدیلار اوقدین افکار * یاندیلار بارجهلاری قلعهغه زار
کوب کیشیسی تقی اول کون اولدی * دیکاسین کیم اداق اولکون بولدی
جون الار قلعه ساری یاندیلار * حسرت اونی بیلد اورتاندیلار

۱) چان. Puk. ۲) هرینک. Puk. ۳) حبان. Puk.

1211a

20

25

30

1211b

ییری سید ابدی بیری قنبر * زور بخش ایکالاسیغه حیدر
ایکی سلطانتی آلیب نوردیلار * و هم سوزینی سالیب نوردیلار
کوردیلار خصم بسالین طیار * لیک قاجماقده بسالی طیار
ایکی سلطانتی ایکی بیک باشلاب * سونک فالور دیک کیشیلارنی تاشلاب
جابتی لار خصم سیه روز ساری * خصمنی باستی سپه کردلاری
کرد ایچیندا بیر ایکی ابلاغاج * بیکلار اوزی یوروبان قاتلانغاج
تورا المای یورودی خسرو شاه * بولدی خانینک خاطریدن آگاه
لیک اول رزمدا احمد قاسم * کیم قرینداش ابدی و هم خادم
کوب اوروش قیلدی ولی آخرکار * بولدی قنبر بیک اوفیدین افکار
باردی اوقینک اوچیدا شیرم هم * جیقتی اولداغی جهاندین بیغم
جیریکلی قالدی ابلاغ استیدا * بارجهسی درد ابله داغ استیدا
هیچکیم بولمادی اول بیردا خلاص * بولدیلار کوپراک ایلی قیلغده خاص
لیک تایلیمادی هیچ اول کمراه * کیم اتادیلار انی خسرو شاه
عاقبت قیلدیلار آنی پیدا * باشونوب تورغانیدا جنکل ارا
خوس ابدی جنکل ارا بولسه نی عیب * جنکل اول خوس بیلده نولسه نی عیب
توتوبان جون آنی کیلتوردیلار * توره لار آغده بیتکوردیلار
آیریب باشینی تمیدین فی الحال * قیلدیلار بابیری قزاقلار پامال
انی جون بیریکا بیتکوردیلار * بیتتی یوز نوکرین اولتوردیلار
فیردیلار بارجه مخالفلارنی * نیردیلار بارجه مخالفلارنی
قومادیلار باغی نینک اتارین * قیردیلار تیغ ایله حاصل بارین
الدیلار اولجه قیلیب ماللارین * بودیکاندیک قیلیب احواللارین

تنددین باشین آیسردیلار * خبان قاشیغه بیسارا بوردیلار
اوتی اینک باشی خوارزم ساری * ملک بر فتنه بر رزم ساری
مین کوروب آنی بوساری کیلیم * سینی بو ایشدین واقف قیلیم
دیدیم ای قاصد فرخنده خبر * خوشخبر بول سالای اغزینکا شکر
شاد بولدوم بو خبردین بیسار * قالمادی کونکوم آرا هیچ آزار

LXXIII.

خسرو شاه نینک باشی خوارزمغه ییتگانی

جون اینک باشی بیتشتی خوارزم * خان دبدی کیمکه قیلور یزکا رزم
بیل که آخر باشی مونداق کیلور * بولجی لار آنی یانیدین آسیلور
جین صوفیغه ایننکر بلسون * اوز باشی نینک یراغینی قیلسون
جین صوفیغه جو بو سوزلار بیتی * ترکمان جهل بیلده آیتتی
هر نه باشیغه یازیب نور تقدیر * کورمایین آنی منکا بوق تدیر
تا باشیم بار اوروش قیلغومدور * خانغه بیسار توروش قیلغومدور
جون بوسوزلارنی دیدی جین صوفی * جهل ساری داربدی جین صوفی
خان نه ایلادی ایلکا فرمان * کیم اوروش فکرین ایننکیز بکان
اوشبو ساعتغه جه کیم خسرو شاه * باش قوبوب ابل اولوسی بولدی تباه
کوب اوروش ایلاب ابدی جین صوفی * ایلکا بیتیب ابدی لاف و لوفی

LXXIV.

جین صوفی نینک شمیخون جیقانی

بیر اوروش اول ابدی کیم ناکاه * تون یارینیدا بولوبان کمراه
خان سپاهیغه شمیخون اوردی * اوزینی ایل ایچیکا بیتکوردی

کورالی کیم فی قیلور خسرو شاه * کیم انکا شاه زمان دور همراه
 اول زماندین که باغی ابردی یادوق * بیر ابکی آی اوتوب ابردی یادوق
 کیم بیراو کیلدی بخارا ساریدین * شهر معمور دل آرا ساریدین
 دیدی کیم شاه زمان بلخ ساری * کیلمیش اصحاب ایله احبابی باری
 بار ابیش شاه زمانغه همراه * بلخینک ملکی ساری خسرو شاه
 کیشی کیلمیش انکا قندز ساریدین * بول آجیلیمیش انکا قندز ساریدین 1206b
 سوزلاری بول که یوروب خسرو شاه * کیسون اوزبکنی قیلماي آگاه
 نیز توتوب بارجه لارین تابشورالی * بیان و یخشی بارین تابشورالی
 چون بوسوز کیلدی روان خسرو شاه * ایلادی شاه زمانین آگاه
 دیدی سیزموند تورونک مین بارین * انداغی خلقتی بیر اختارین
 باردی اوشبو سوز ایله اول کمره * یعنی اول خرس لعین خسرو شاه
 اوله سالدی بولین بغلانغه * بئر نخچر ایله کوهستانغه
 بافتی اول ایل انکا یخشی و بیان * بولدیبار انکا مطیع فرمان
 اندین اوزغاج انکا بافتی نارین * دیدی کیم فتح قیلورمین بارین
 اشکیمیش ایل تقی کیلدیبار * جان بیله خدمتینی قیلدیبار
 خواستینک ایل لاری هم جان بیرله * کیلدیبار آیه اعیان بیرله
 کم و فرخار و کهشان^۱ بارجه * راغ و رستا و بدخشان بارجه 1207a
 کیلدیبار بارجه انینک خدمتیغه * بنده لایق عرض قلیب حضرتیغه
 خواست ملکیدا قوبوب پرتلنی * بئر نیجه ناسره مهملانی
 اوزی بیش مینک کیشی بیرله کیلدی * قندز ایشیکیدا ماوا قیلدی
 دیدی قنبری و سید عاشق * کیم بو حالتدا اوروشنور لایق

1) پرخ. کهستان

25 قلمه نینک ایللی مخالف دورلار * بیزدین اول ایل باری خایف دورلار
 قلمه نینک ایچیدا نی اولتورالی * تاشقاری تینگری نه دیسه کورالی
 میناچه یخشی ییکشیمیز باردور * کونکول ایستار ساغیتیمیز باردور
 سیغینیپ حضرت خان دولتیغه * تاینیب بارجه انینک همتیغه
 خصم ایله تانک باشیدا باغیشالی * سونکولو بوکده بیله ساغیشالی
 حمزه سلطانغه داغی باردی خبر * کیلور اندین داغی بیزکا لشکر
 اوشبو سوزدا ایدیلار کیم ناکاه * فتح کیلدی انکا نصرت همراه 1207b
 دیدیلار یتتی مطلب سلطان * حمزه سلطانغه خلف بلکیم جان
 یتتی بوز سای کیشی همراه انکا * اوجیرایان دولت ناکاه انکا
 چون یتیب کیلدی مطلب سلطان * جیقتی لار اوتور انکا یخشی بیان
 کوردیلار بارجه انینک دیدارین * ایشیتیب روح قزا کفتارین
 دیدیلار امدی توروش بوقتور هیچ * جاره غیر اوروش بوقتور هیچ
 اوشبو سوز بیرله باری جیقتی لار * خصمنی زور بیله ییقتی لار
 خصمینک الیدا احمد قاسم * بار ایدی و انکا همدم شیرم
 اول ایکاو اندا فراول ایدیلار * بو جیقتی جو الارغه دیدیلار
 جایشیب ییکلاریکا باردیلار * بیان و یخشی باری باردیلار
 دیدیلار باغی یتیشنی یاسانینک * یاسانیب رزم ایناردین اوسانینک
 زرهین کیدی روان خسرو شاه * تارتیان جان ایچیدین بوز مینک آه 1208a
 جیریکی داغی یاساندیلار بات * هیچکیم دا بوق ایدی صبر و ثبات
 یاسانیب توردیبار اول خیل اما * باقمادی دولت الارغه اما
 خان جیریکی جایشیب جیقتی لار * بئر بیرینی تایشیب جیقتی لار
 45 ایکی سلطان ایدی اول لشکر آرا * ایکی باشلیق بیک ایدی سرغوغا

قابسی نینک یسانغە اولتوردی اوق * بولدی اول اوق بیلە اولماککا باوق f204b
 قابسی ببالار بیلە یانجیلدی * قابسی نینک بغریغە اوق سانجیلدی
 شام بولغونجە اوروش قیلدیبار * شام اول قلعه دین ابریلدیبار
 سودراب الدیبار اولوکلارنی باری * کوزلارین سالما دیبار قلعه ساری
 جون یانیب قوشلاریغە^۱ باردیبار * بیر بیر نینک قوشین اختاردیبار
 اولکان آدمغە بده سان بوق ایدی * اول جیریک نینک کوپیدا جان بوق ایدی
 جون بو کون اولدی الار ایشی بو طور * نانکلا ایلاندى بنه جرخ ایلە دور
 سالدیبار بیر نیجه نقبکاری * ایستانان نقبجی لار دین باری
 دبدیبار بنده کا دمسارلاریم * قیجقیرش لاردا هم آزارلاریم
 کیم انینک نقبغە اوترو نیز هم * قازالی جزلار اسرو محکم
 مین دبدیم بو سوز ایماس ایشی بیلینک * مین دیکان ایش دا باری جه دقیلینک
 سحر اولغاج بولونکوز عریده ساز * بولونکوز ناشتا شجاعت پرداز f205a
 نقب ایجره کیشی سین اولتورونکوز * باشلارینی قاشیمه بیتکورونکوز
 کیم بو ایشی قیلور بولسه بو کیجه * بارجه دین ابریلور اولسه بو کیجه
 مین انینک اوتولینی خانغە دین * بلکه خوارزم داغی جانغە دین
 بیر بیکیت دیدی که مین بارورمین * نقبجی جانین اختارور مین
 جون بو سوزنی دبدی اول بیر نیجه لار * دبدیبار کوب بورومیش نیز کیجه لار
 دبدیبار بارالی انینک بیلە نیز * لیک خان الیدا سیز عرض اینیکیز
 چیققی لار اونجه کیشی وقتی سحر * سالدیبار نقبجی لار ساری کندر
 بارجه سی نینک باشینی کیتی لار * کیلتوروب باشلارینی آستی لار
 نقبجی لار باشینی کیلتورغاج * بنده نینک الیغە اوق بیتکورکاج

1) Рук. قولاریغە.

115 شادبانە جالینکیز دیب توردوم * یاوغە آنی سالینکیز دیب توردوم
 شادبانە اول ارا جالغاج دین * قلعه دین خلق ناووش الغاج دین
 قوزغالیب بارجه سی اویغاندیبار * اوزلاریکا باری تولغاندیبار f205b
 نانکلاسی بیر کیشینی ایلمی قیلیب * قلعه نینک ایشیککا بارجه کیلیب
 دبدیبار سین جغتای ایلای سین * اوشبو بیردا جغتای خیلی سین
 120 نیدیبار اوزنک بیلە یاور بولدونک * خانغە بوینکلیغ جاگر بولدونک
 مین دیدیم سیزکه جوانیم اوق تور * موندین اوزکا بده سوزیم بوق تور
 جورونکوز دین اتام اولدی نیتاین * باشیمه قایغو اوکلادی نیتاین
 مین اتام قانی اوجون قاتلانمین * مین اوزوم جانی^۱ اوجون قاتلانمین
 آتیب اوردوم بیرسی نینک قولیغە * یساریب آنی اتام نینک بولیغە
 125 جون بو سوز بولدی الارغە معلوم * بولدیبار قلعه لاری دین محروم
 نانکلاسی بیستی بخارا جیریککی * حضرت خان دل آرا جیریککی
 جون جیریک نینک خبرین الدیبار * موج دیک سو اوزه جاییقالدیبار
 کوچتی لار و هم بیلە اول لشکر * قیلدیبار مرو دیاریغە سفر f206a
 خان جیریککی داغی خوشحال باری * یافادین بورودی خوارزم ساری

LXXII.

خسرو شاه قندزغە باریب امام الزمان قیلیجی غە اوجراکانی

بو بولاک جون قانتیب باردیبار * ایشلارینی ایشیب باردیبار
 بولدی میوزالاری بسیار ملول * پیر و برنالاری بسیار ملول
 دیدیبار ایدی بو جزوی ایش تور * جارجلوق بیلە نی سانجیش تور

1) Рук. خان.

بیر نیجه لاف اینیب آنلاندی * اوز ایشیدا یوروبان قاتلاندی
 بولدی همراه انکا شاهزمان * بورودیلازل اول ایکی سرکردان
 چارچو ساری ابو العمن هم * بیباریب لشکرین اولدی خیم
 کیم ییتیب آغوسیلردور فی الحال * صالح زارنی ایلاب پامال
 55 بار علی بیک بیلده شیخ نظر * باشلابان کیلدیلار اندا لشکر
 بار ابدی بارجه ملشلار همراه * بارجه بهبود کیمی نامه سیاه
 چارچو خلقی بیلان سوزلاشیان * وقت و الحارلارین کوزلاشیان
 ایکی مینک جه کیشی جوشن ارا غرق * ییتیان کیلدیلار انداق کیم برق
 قایتاریب ابردی منی حضرت خان * چارچو ایجره ابدیم مین نادان
 60 اوج کیشی ایلکاری اول لشکردین * سالیان ایلکاری یول لشکردین
 راست دروازه جابقان بولدی * قابقاجی قاققانی بابقان بولدی
 اوشبو حالتده جه بوق ابردی خبر * منکا کیم قایدا ییتیب تور لشکر
 چون الارینک کیلیشینی کوردوم * اتلانیب قاققا ساری ایورولدوم
 بیر اوتوز قیرق جه یخشی و بمان * بار ابدی بارجه فی کوردوم حیران
 65 دبدیم ای دوستلاریم غم بیمانکیز * یخشی لیق سوزیدین اوزکا دبمانکیز
 یخشی لیق بولغوسیدور سیزلارکا * دور ابورولکوسیدور سیزلارکا
 شکر! خان دیک ایامیز بار ییزینک * بولغوسی فتح و ظفر یار ییزینک
 بارجه پروانه بولونکلار ابدی * باغی اوزره اوکولونکلار ابدی
 اوشبو سوزلارنی دیکاج یخشی بمان * دبدیلار خان بولیدا دور باش و جان
 70 بوکروشوب قلعه اوزه میندیلار * اوروشوب قلعه اوزه میندیلار
 آتغولاب یاغینی قایتاردیلار * قاققادین باغینی قایتاردیلار

1) Рук. سلم.

چون قایتی باغی ایل کیلدیلار * کیلیان بارجه سی ییغیلدیلار f203b
 یوز ییکی لارکا دیدیم بار سوزوم * ایناین خلوت ارا سیزکا اوزوم
 سالیب آیمغه بارینی فی الحال * کیوروب ارک ارا قیلدیم پامال
 75 بیر ابو ایجره باریسینی سالدیم * قفل اینیب قواغه کیلیدین آلدیم
 چون اولوغلار باریسی بیکلاندی * شهزینک خلقی منکا ایلاندی
 انکاجه بولدی نماز پیشین * ینه خصم اولدی خصومت آیین
 ییغیان ابولار ایشیکین باری * کیلدیلار رزم قیلورغه کجاری
 ییغیان اشاخ و قیشنی بسیار * کیلدیلار بارجه سی جست و جبار
 80 کیم کیلیب قلعه ده اوت سالغیلار * قلعه فی بو ایش ایلده الغالار
 مینک جه یخشی بیکیتی سابلانیان * بیر بیرکا سوز ایلده ایلانیان
 یاینیب توره لارین کیلدیلار * اوت بیلده اوزلاری یاقیلدیلار
 جر تیکوردوم که تورونک کیلسونلار * قیلور ایشلارنی باری قیلسونلار f204a
 قاققاغه بیتکوجه آتیب اورمسانک * اندا بیتکاندا باقیب تورمانک
 85 اوشبو جر بیرله باقیب توردیلار * قاققاغه بیتکاج آتیب اوردیلار
 آلسدا توره ابدی یاغی نینک * ایکنیدا جتیه ابدی یاغی نینک
 بیر بولی یخشی بمانیم بیویکیب * قلعه ایچیندا توروبان ابریکیب
 بعضی قاققاغه بیتکان دمدا * بعضی سی تیزلیک اینکان دمدا
 خالریز اوزره مینیب تورغاندا * پهلوان لیق دین دم اورغاندا
 90 بیر بولی تاش ایلده اوق آیلدی * شویلا کیم باشتا بارین آیلدی
 قایسی نینک باشیغه تیکدی تاشیم * زار ییغلاب دبدی مونکلوغ باشیم
 قایسی بیرنینک کوزیکنا تیکدی اوقوم * قایسی بیرنینک بوزیکا تیکدی اوقوم
 قایسی نینک مانکالایی مجروح اولدی * قایسی تاش بیرله باشی ابورولدی

10 شادمانلیغ بيله ساغر توتالی * نیجه خان قابغوسیدین غم بوتالی
قیلالی تانکلا کینکاش بخشی بمان * کیم بو کون بار غنیمت بو زمان
جون بوسوزنی دیدیلار اول بیکلار * سالدیلار عیش ساری بول بیکلار
اوتوبان^۱ بارجهلاری اول سوزنی * توتتیلار عیش سوزیکا اوزنی
اول کون ایچکو بيله اوتکار دیلار * مست اولوب مجلسیدین باردیلار^۲
15 تانکلاسی یازدیلار القصه خمار * بولدیلار بارجهلاری باده کسار^{۱۲۰۱a}
بیر نیجه ایچتیلار اما آخر * نندلرک ایلادی میرزا ظاهر
دیدي ایچماک بيله ایش بونکوجی بوق * باردور اورکچ ایشی اسرو باوق
کیلینکیز^۳ بارجه کینکاش ایلکالی * فکرینک بخش سینی سیلاکالی
فکر اینیب بارجهسی اولتوردیلار * سوزنی بو بیرکا بینکوردیلار
20 کیم بیزینک بیرا ابرور خسرو شاه * قاجیبان کیلیدی بیزکا کمره
قندز ایل انکا حاکم ایدیلار * اونوتوب بارجهنی آتی دیدیلار
هم حصار ایله بدخشان ایللی * کشم و رستا و کهستان ایللی
اینک امریدا ابدی اوتوز بیل * هر قاجان بوله اینکدور اول ایل
خان اوزی کش و خوار زمدادور * جین صوفی بیرله توروب رزمدادور
25 بار اییش قندز ارا قنبر بی * اول اییش قندز ارا سرور بی
شاه محمود دیکان بیر سلطان * بار اییش قوللاردین^۱ باش اوغلان^{۱۲۰۱b}
بار اییش اول ارا سید عاشق * نور بخش ایللا که صبح صادق
بیر ایکی مینکجه کیشی بار اییش * کیم اوشول قلعه ایچیکا کیرمیش
توتوبان صدرینی اولتورمیشلار * انکا اول ایشنی روا کورمیشلار

1 Рук. اوتوبان. 2) Здесь въ рук. по ошибкѣ повторены два стиха съ (199b) отъ شاه مومن до شاه ایدیلار, что и отмѣчено въ рук. надпиской надъ каждымъ стихомъ слова مکمر. 3) Рук. کیلینکیز. 4) Рук. قوللارید.

30 باغیقب اهل بدخشان داغی * خلق فرخار و کهستان داغی^۱
بار اییش اندا محمد قورچی * خام اینکاند^۲ محمد قورچی
بارسه قندز طرفی خسرو شاه * بولهلار ایل کیلیدین آگاه
انکا اوزبکنی توتوب بیروزلار * قلعه و ملک دین آبیروزلار^۳
بوله اینک کومکی شاه زمان * انداغی بیکنی قیلورلار ویران
35 کیرسه قندز ایچیکا خسرو شاه * قیله اوز منزلینی جولانکاه
حمزه سلطانغه داغی وهم توشار * وهم دین خانغه داغی وهم توشار
خان سالور قلعه خوارزمنی بات * قوبار و قیلماس اوشول بیردا ثبات
جین صوفی فکر دین اولور آزاد * اهل خوارزم هم اولورلار شاد
خان بیزینک ساری توجه قیلماس * الماین آتی بو ساری کیلماس^{۱۲۰۲a}
40 چارچو داغی باقیب تور خانغه * ایشلاری اسرو باقیب تور خانغه
بار اییش اندا محمد صالح * نور سعید اوغلی بولسون واضح
شاه ابوالحسن انکا اتلانسون * بارماسه اوزی نوکر قاتلانسون
بیکلاری بارجهسی آتلانسونلار * اتلانیب بارجهسی قاتلانسونلار
اندا کیم بار بیر ایلکجه کیشی * ظاهر بولغوسیدور قاجماق ایشی
45 چارچودین اول ایتار بوله فرار * شاه ابوالحسن اوتوب جابه بخار
خان اوشول بیردا تورا الماس هیچ * اوشو ایشلارنی کورا الماس هیچ
اوشو سوزلار جو مقرر بولدی * نصرت و فتح میسر بولدی
سوز بيله تیندی باری نینک کونکلی * کرجه تالپندی باری نینک کونکلی
دیدي میرزا که کیلیب خسرو شاه * بولسون اوشو سوزومیزدین آگاه
50 کیلیب اولداغی بو سوزنی ییلدی * اسرو میرزاغه تواضع قیلدی^{۱۲۰۲b}

1) Въ рук. въ началѣ 29 стиха надписано ج, а въ началѣ 30 стиха—م.
2) Sic! 3) Рук. آبیروزلار.

5 جون بوسوزلارنى ديدى ايلچى زار * بولدى ميرزا يانكى باشتين افكار
 جارلاتيب يىكلارنى قىلدى كىنكاش * ديدىلار يىكلارى كىم كىلدى كىنكاش
 ديدى ميرزا كه نيدور جاره كار * ايشيميز اسرو بولوتور دشوار
 آلدى خان بارجه ولايتلارنى * ايلكا كوركوزدى شجاعتلارنى
 10 هيج كىشى قالمادى اول يان ايمدى * بو سارى كىلكوسى اولخان ايمدى
 شول زمان كىم آلور اوركنج نى اول * سالور البته خراسان سارى بول
 ايمدى تدبير بو كىم شاه زمان * بلخدين كىله و قىله فرمان
 هر نه كىم اول ديسه انداق قىلساق * كل كىمى صعبتدين آجىلساق
 كىلهلار اينىلارى هم بارجه * يسهلار ملك اوجون غم بارجه
 مين قارىب من مېنى نىتكوسيدور * مېنى بير بيردا مقىم اينكوسيدور
 بىرى معيوب فقيرى دور مين * تىنكرى بولدا اسيرى دور مين
 15 نه قولوم بار نه اباغيم نه بىلىم * بو قدر ابورولادور سوزكا تىلىم
 كىلهلار بارجه اوغوللار يىغىلىب * بارجهسى ملك اوجون فكر قىلىپ
 بختى راق بولغاي الارغه ايتىنك * ايتيان بات مىنكا يىكلار قايتىنك
 جون بو سوزلارنى ديدى اول ميرزا * سالدى اوغلانلارى ايجره غوغا
 باردىلار يىكلارى بو سوز ايله * جابىلار آت بارى بو سوز بىله
 20 ديدىلار سوزىنى اوغلانلارغى * يىتكوروب بارجهلارن جانلارغى
 بارجه سوزىنى قبول ايلادىلار * انلارنىنك سىمىزىن سيالدىلار
 جايىبان بارجه ھرى باردىلار * اتانىنك كوتكىنى اختاردىلار
 بلخدين شاه زمانى كىلدى * مونس روح و روانى كىلدى
 باردى مشهدين انكا شاه كېك * كىم بولاي جن صوفيغه بنده كوك
 25 كىلدى قايىن ساريدىن ابن حسين * كىم سمرقندغه سالغوم شروشين

هم ابوالحسن مېرى باردى * مرونىنك عرعر و سوي باردى
 شول زماندىن بىرى كىم اول ميرزا * بلخنىنك اوستيدا¹ ايلاب غوغا
 شاه مومن نى هلاك ايلاب ايدى * اتاسى بخرىنى جاك ايلاب ايدى
 بارجه اوغلانلارى باغى ايدىلار * بارجه سلطانلارى باغى ايدىلار
 30 بار ايدى اول ارا ايلاب طغيان * شاه مومن اتاسى شاه زمان
 كورماين اتالارىنىنك يوزىنى * دير ايدىلار بارى مومن سوزىنى
 ايمدى كىم خان قولى اوستون بولدى * دشت خوارزم جىرىكدين تولدى
 وهم بولدى كه خراسانى آلور * يزد و كرمان بيله كاشانى الور
 يىغىلىپ بارجهلارى كىلدىلار * اتا حكىم بيله ايش قىلدىلار

LXXI.

كىنكاشىپ ھر سارى ايلغار يىپاركانلارى

يىغىلىپ كىلدى ايله بختى يمان * كېك و ارىه و بوغداى و سمان
 بير نىجه يىغلاشىپ اولتوردىلار * بير بيرىن مهر بيله كوردىلار
 ديدى ميرزا كه بو دور شاه زمان * بارجانكىزدىن اولوغ اولدور² سلطان
 مېنىنك اورنومدا انى شاه قىلىنك * بارجانكىزانىنك ايشىكىكا كىلىنك
 5 هر نه كىم اول ديسه انداق قىلىنكىز * ملكنىنك مصلحتىنى يىلىنكىز
 بارجه ظاهردا قىلىپ سوزىنى قبول * بولدىلار باطن ارا اسرو ملول
 هر نىچوك بولسه قورولدى مجلس * كىلدى يىكلار داغى بولدى مجلس
 ديدىلار فرصت اوتوبان بارادور * نسوبت دولت اوتوبان بارادور
 كىلدىلار كىچىك اولوغ ميرزالار * هر بىرىنىنك باشىدا سودالار

1) Рук. оп. ۱. 2) Рук. اولدور.

ترکان بس که اوق تاش آتنی * خلقنی خندق ارا بیراتنی
تائکیدن اخشامجه توره بایینیپ * توریدلار بیکلار اولوغه جاییپ
ایلکاری خلق اوزین سالمه دیلار * توره دین باش جیقارا المادیلار
جین صوفی اوزی بوروب اتلاندی * کاه توشنی و کاهی اتلاندی
قاید کیم تام ییقیلیپ ابردی * اول سرانجامینی قیلیپ ابردی
توروشوب ابردی ارا به اندا * یوق ابدی هیچ خرابه اندا
ارابه اوزره قوا ایس لیک کیز * توتوب ابردی قیلیپانی انی عزیز
رخنه لردین جو اوتا المه دیلار * قلعه بولینی توتا المه دیلار
یان دیلار بارجه ضرورت بیرله * بارجه نیک کونکلی کدورت بیرله

LXIX.

f197b حضرت امام الزمان و خلیفه الرحمن خوارزم دین
لوردوسی اوجون ملازم لار ییپار کانی و بارجه لشکر
کوچ بیله ساغین تیلکانلاری

تائیکلاسی حضرت خان اعظم * بولوب اول رزم ایشیدین درهم
کینکاش ایتی باری بیکلار بیرله * بو ساری اول ساری بیکلار بیرله
دیدیلار بعضی که اوتی اوج آی * کیم بو قورغانه قبل سالدی خدای
آزوق ایشی تقی نوعی بولدی * چیریک آج و بالانکاج دین بولدی
ایلکاری بارمادی ایش رزم بیله * نیجه رزم ایتوک خوارزم بیله
آت بیله تیوه داغی کوب اولادور * بیاغ ایل نینک چیریکی قاورولادور
خان دبدی بوسوز ایلاس بس قیلینکیز * قیلور ایش نینک براغینی بیلینکیز
ییارینک کوچلارینکیزنی کیاسون * جین صوفی هم بو کینکاشنی یلسون

آزوق و ساغین آلب کیلسونلار * بارجه قیش لیق براغین فیلسونلار
f198a بیل لیق ازوقنی تاشینک بو بیرکا * اوت بالین دیک توتاشینک بو بیرکا
کیرماکونجه بو اولوس قولومغه * بارماغومدور بوروبان بولومغه
باقی عمر مونکا صرف اولسون * تا منکا ساغر نصرت تولسون
کیم بارور مین دیسه بولی بولسون * شاهد کامینی باریب قولسون
یوق منینک هیچ بو ییردین کیناریم * یوق منینک هیچ ساری عزم ایتاریم
f198b قولوق آتقوجی روان اتلانسون * اورداکیلماک اوجون فاتلانسون
خان بو سوزلانی دیکاج سلطانلار * بیکلار و ایتکی لار و اوغلانلار
قیلدیلار بارجه کیشی لار تعیین * کوچ کیتورماک آلاغه آیین
کوچ ایلد آزوق و ساغین بسیار * تیلادیلار چه صغار و چه کبار
کوچ اوجون خان کیشی جون باردی * جین صوفی ایلجیسی اوتکاردی
کیم خراسانغه باریب میرزاغه * یعنی اول شاه جهان آراغه
f198b بایمان جین صوفی حالینی دیکای * انداغی قال و مقالینی دیکای
تیلاکای جین صوفی اوجون مددی * مددی یوق که نیجه دبو وددی

LXX.

جین صوفی نینک ایلاجی سی خراسانغه بارغانی
و سلطان حسین میرزا اوغول لارین ییغیب کینکاش
قیلغانی نینک داستانی

ایلجیسی چونکه خراسان بینی * مونداغی ایشلارینی آیینی
دبدی ییز سیزینک اوجون ساورولدوک * درد و غم اونی اوزه قاورولدوک
مدد ایلار محل اوتوب باره دور * جین صوفی بیک ایچی روز مینک باره دور

1) ۲۰۳. 2) ۲۰۳. 1) ۲۰۳.

بینه اوندین ایکی باردی آنقه * سالیبمان اندا اوزین راحتقه
راحتی اولنکه یوق ابردی ساقالو * لیک بار ایدی کباب ایله الو
حاصلا قیشلادی خان ایام * تاکه خوارزم ایشی تانی انجم

LXVIII.

خوارزم قلعه سید حسین علی میرزا انینک شهادت تابقانی

بیر کیچه اسو و علالا بولدی * سوران و نعره غوغا بولدی
کیلدی خاندین کیشی کیم سلطانلار * قراجی بیسک لار ایله اوغلانلار
باسانیب بارجه لاری تورسونلار * نی که حکم اولسه بیه کورسونلار f1195b
کیم بیقیلمیش کر آتیم قورغاندین * کورالی کیرسه بولور مو اندین
باسانیب بارجه اولوس توردیبار * کوزلارین قلعه غه آلدوردیلار 5
باسانیب توردی خلایق اما * قیلدی فونکرات اول اخشام غوغا
جیریک بیله اوسم میرزا اوزی * باریبان چین صوفیه ییتی سوزی
رخنه اوستیدا کیچه بولدی اوروش * بیرمادی رخنه دا آدمغه توروش
چین صوفی اوزی کیلیبان توردی * ایشینی اوزی فیلیبان توردی
جون اوزین سالیب ایدی غوغاغه * یمان اوق تیکدی اوسم میرزاغه 10
آنی قاتارغاج اولوس هم قایتتی * اولداغی ایلکا وداع آبیتتی
طایر روحی فسفدین اوجتی * بلبللی دام هوس دین اوجتی
قالدی آغا ابنی سی آه بیله * ناله و نوحه جان کاه بیله
خانغه انینک باربشیدین بسیار * بیغی کوب بولدی و درد ایلادی کار f1196a
اول جهت دین که سیوار ابردی آنی * کیم شجاعت بیله رزم ابردی فی
بار ایدی اندا بسی یخشی صفات * هم صفاتیغه مناسب ایدی ذات

خان انی دیر ایدی فرزند اوزیکا * کوب قولاق سالور ایدی هم سوزیکا
جون بواش اول کیچه واقع بولدی * اوروش ایلارکا مانه بولدی
ایک خان بولدی غضبلیق بسیار * اوتتی جهانیه عجایب آزار
غضیب دین یوروب اتلاندی اوزی * اتلانیب قلعه فی ایلاندی اوزی 20
کوزلادی اوزی اوروش بیملارینی * کوردی هر بیردا توروش بیملارینی
حکم قیلدی که یسالسون لشکر * توره و شاطو یسالسون لشکر
هم اوتاردا یوروکان ایل کیسون * توره سین اندا مکمل فیلسون
هر قاجان آت داغی ایل کیسه اوروش * بولور و بولغوسی یوق هیچ توروش
جون بونوع اولدی خاندین فرمان * بییدیلار توره غمین یخشی یمان f1196b
جون جیریک انجره بوجرا بولدی * توره و شاطو مکمل بولدی
خان غضب مشعله سین تیز ایتی * تانک باشندا اوروش انکیز ایتی
توش توشیدین باری بوشی لار * قلعه انینک تامیغه یاپوشتی لار
ایک سلطان جهانگیر عبید * ترکمانلارنی قیلدین دیب صید
لشکری بیله یوردی اوزی * همهرهی بخت هنر آموزی 30
راست خندق بقاسیغه ییتی * ترکمانینک بوراکین ایرینی
نوگری کورکاج انینک اول کیلشین * کوسانای ۱) دیب انکا بارجه سی ایشین
یاپوشوب تامنی کوب کاوالدیلار * زور ایتیپ تامغه کوب هاوالدیلار
جیقتی لار شاطو یمالان هم بسیار * توشی لار تاش ایله بولوب افکار
تیشتی لار تامنی ایلک بیردا * باتییان بارجه سی فان و تیردا 35
فایدا کیم تامنی تیشتی ییزینک ایل * ترکمان بولمادی اندین غافل f1197a
سونکو بیله کیلیب اندا توردی * کیمکه جیقتی انکا سونکو اوردی

جین صوفی قلعه‌دا باش قویغوسیدور * تیرسین لشکریمیز سویغوسیدور
 ابدی بارجه آیشیب ملجارلار * قباي اوق تورسون آنی لشکرلار
 80 بارجه بیرلیک بیریدا قونسونلار * اوق آتیب بایله آنسونلار
 بیل بابه فاشیدا توشتی اوزی * بیللی کوپ برکا بیتار بولدی سوزی
 قوندی ارك آیدا تیمور سلطان * هم اوشول طور که بولدی فرمان
 کیلدی شهزاده عیید خوش رای * ایلادی منزلینی آق سرای
 1193b حیقتی اونک اونکیغه سول سولیه * هر کیشی باردی اوزی نینک قولیه
 85 حلقه بولدی جبریک پرکاری * حلقه سرکشتهسی لشکر باری
 نقطه دیک بولدی نمایان قلعه * کرجه بار ابدی پریشان قلعه
 خان دبدی کیم باری ایل بیغیلون * بورتاول تباوولومیز¹⁾ کیلسون
 کورالی جین صوفی نینک سوزی نیدور * مویجه غوغا بیله بوق²⁾ یوزی نیدور
 آت بیله تیوهنی اوتقه بیبارینک * اوزونکوز قلعهلارینی ایکارینک
 90 تینکری فرمانی کورالی نی بولور * قلعهسی قابسی محلدا بوزولور
 خان اعظم جون بو سوز آیتی * آت بیله تیوه اورناغه کیتی
 سافلاشیب قالدی اولوس قورغانی * کوزلاشیب قورغان آلودا خاننی
 تاشقاری ساقلاو ابدی هر باندین * ایچکاری قونکراو اونی قورغاندین
 صلوات ابدی و غوغا بسیار * قیچقیریشماقلاری بس ناهموار
 1194a هفته اوتمادی کیم کیلدی خبر * کیم غنیمت بیله تابتی لشکر
 95 بورتاول خیه تاشینی جابنی * قوی بیله آتلارینی تابتی
 توشتی بولغای سه بوزمینکجه طوار * آت و اویغه نه حساب و نه شمار
 بولدی خوشحال بوسوزلاردین خان * بولدیلار شاد اول ابکی سلطان

1) Рук. табарулуииз. [2] Рук. ясно бов А. С.].

بولدی لشکرلاری بارجه معمور * اچایق بولدی خالایق دین دور
 100 خان دبدی ابدی که توشتی آزوق * ساقلاپ اولتورماغیمیزدا سوز بوق
 بعضی ایل دبدی اوروش ساله بولور * ضرب اوروش بیله مونی اله بولور
 خان دبدی یکنجهت ایل دور بسیار * ترکمان بیلره بولوبتورلار یار
 حالیا باری اوروش سالاس نیز * صبرنی یار و رفیق ایلانک سیز
 خان اعظم جو بوسوز ایتی بیان * باردی ابولیک ابوبکا هر سلطان
 105 هر کیش ملجارین اسراب توردی * اوزی نینک لشکرین اسراب توردی
 1194b خان دبدی خط بیئیب اوق بیرله آتینک * ایتینکیز جین صوفی یوقمو اوباتینک
 کیم نینک امید بیله ایش قیلاسن * بیرکیتیب قلعهنی سانجیش قیلاسن
 خط بیئتیب سالدیلار اول هم * دبدی قلعهنی قیلیب مین محکم
 تاکه سلطان جهاندار حسین * بار خراسان ارا ایلارمین شین
 110 اوشبو کون ناکلا کیلکوسیدور * مدد ایتماکی اوزی بیلکوسیدور
 حالیا اوزوم ایله قلعه ارا * باردور اون مینک کیش بارجه زیبا
 پیش مینک ابولوک خضر ایلدین بار * بارجهسی منکا قوریندانش و تبار
 تورث بیلایق آزوقوم بار بیلینک * شهر السجیدور قولا انبار بیلینک
 بو سوزوم بارجهغه بولسون روشن * کیم باشیم باروجه تیک نورماس مین
 115 اوروش ایتمک دور ایشیم قیش و یاز * کیم اوروشه اوروش ایلارمین ساز
 1195a جون بوسوزلارنی دبدی جین صوفی * ییتی خان آلیغه لاف و لوفی
 خان دبدی قلعه‌دا اول اولتورسون * فی نصیب اوله باشیغه کیلسون
 اوزکا قیشلاق سالور بولدیلار * قبابان آنی آلور بولدیلار
 قیش و شاخ بیله یخشی بیان * قیشلیق ابولار باسادیلار بکسان
 120 اوندین ابکی کیشی بولدی ساقلاو * قالغانی قوشدا ابدی یاقیب الاو

ینه بیر نیجه ساجیب کوزدین باش * ماتم ایچره دیدی طوی سوزین فاش
 دیدی شهزاده عبید ابولاندی * شاهلیق مندیغه ایلاندی
 طوی لایق تور انکا ابدی طوی * طوی دین بولدی ینه گفت و کوی
 قیلدیالر اسرو معظم طوینی * شادمانلیق بیله خرم طوینی f191b
 طوی اینیب حضرت خان اتلاندی * اسرو خوارزم اوچون قاتلاندی
 خان دین پرور اتلانغاندا * جبریک اولخان بیله قاتلانغاندا
 قار ابدی و هوا اسرو ساووق * بار ابدی ارض و سما اسرو ساووق
 تقی بول هم بار ابدی اسرو بیراق * کیم اوشول شهر ابدی دینی غه قیراق
 بولدا معموره سی بوق ابردی هیچ * بار ابدی بولی بسی پر خم و پیچ
 ساووقی ایله که خان دیدی اوزی * بارجه لشکر ارا بایلدی سوزی
 کیم قزاقلیق دا بوروکان آیام * چونکه خوارزم ساری باسوق کام
 ایلا ساووق ابدی کیم بخشی ایمان * ایله الماسلار ابدی اوت سیز جان
 اوت باقیب حلقه لاب اولتورغاندا * که تونکوب که ایسیناتورغاندا
 نیجه نوبت کیلیبان نیجه قوین * ایلادیالر اوت ایچیندا 1) مسکن
 بیز الارنی ایستیبان قوبدوق * اوت فاشیدا ایلتیبان قوبدوق f192a
 اوت اگر بولماسه ابدی بیردم * ساووق ایلار ابدی ایلنی درهم
 خان بوسوزنی دیکاج ایل قاورلادی * پوستین فکری بیله ساورلادی
 پوستین سیز کیشیکا جان بوق ابدی * جان نی کیم لذت ایمان بوق ابدی
 پوستین العاق چون بولدی رای * پوستین دوزلار اولدیالر بای
 ساووق ایل نینک باشیدین الدی هوش * سوستنی برعاقنی قلیناق فروش
 حاصل ایلادیالر بخشی براغ * بارجه لشکر توزوب اسباب فراغ

1) Рук. ایچیند.

اتلانیب جیقنی بخارادین خان * سونکیدین حضرت تیمور سلطان
 سونکلاریدین بیه شهزاده عبید * دیادی قابی ابرور عمرو زید
 بارجه ایلنی سوروبان اتلاندی * اتا اورنیدا بولوب قاتلاندی
 چون فراکولکا ییتی لشکر * جارجو قلعه سیدین کیلدی خبر 60
 کیم اینیک حاکی کلماک بولدی * مرو دین رزقی کیسیلماک بولدی f192b
 میر ایک کون بو خبر بایلدی * بو خبر سونکیدین اول یک کیلدی
 خان اوزی بیرله آلیب باردی آنی * جارجو بیسارا بیردی منی
 مرو میرزاسی قاجیب کیتدی سرخس * مرو دین بیر قونوبان ییتی سرخس
 مین بارب قلعه سینی بیرکیتیم * باریسان کات ارا خاغه پیتم
 ایل کوجب خان ایلچادور ابدی بال * مینی سرفوت بیله قیلدی خوشحال
 باش قیزعاج اوزی هم اتلاندی * رزم خوارزم اوچون قاتلاندی
 ایلادی حکم که ایلاب جولان * ایلکاری بارسون اول 1) سلطان
 بیر سلطان تیمور روشن دل * بیر شهزاده عبید قابل
 یورتاول داغی اوکوزدین اوتون * اوتوبان خیره بولنی توتون 70
 تونکوب ابدی اوکوز اسرو محکم * کیشیکا بوق ابدی اوتماکدین غم
 باردی بیش مینکجه کیشی یورتاول * مختلط اوزیک ایله سارت و مغول f193a
 قیلدیالر اول ایک سلطان ایلغار * ایلابان رزم براغین طیار
 قلعه سیغه ییتیبان توردیالر * نوبت جنک جگر جالیدیالر
 سونکلاریدین ییتاکیلدی خان هم * کونکلی اول قلعه باندین درهم 75
 دیدی جین صوفی سالیب جیقمابدور * باشینی ساغ آلیب جیقمابدور
 الماغونجه مونی کینکوم یوقنور * ایملکاکیم دولتمیه تانوفنور

1) Sic! размыръ?

حضرت امام الزمان و خلیفه الرحمن بخاراغه کیلیب
عبد سلطاننی طویلاغانی و خوارزم ولایتیغه لشکر
تارتیب بارغانی و خوارزم ایلینی قباب قورغان
تیکراسیدا تورغانلاری

حضرت خان ولی اندیشه * ولی شوح شجاعت بیشه
تغیدا اولتورویان بیر نیجه کون * تحت ایلینی کورویان بیر نیجه کون
اینی سی مقبره سین قیلدی طواف * قیلدی دعوت بیله اول بیرنی مطاف
دعوتی ابلا دی بیعد و قیاس * دعوتین بیب دیدیلار بارجه سپاس
چونکه دعوت ایشی بیربان بولدی * خان اعظم بنه کوربان بولدی
دیدی چین دینی کا باردی سلطان * سالدی بو دینی کیل بار بالغان
قدری سیار رفیع اولغوسیدور * بیزکا اول بیردا شفیع اولغوسیدور
تا بو دینی دا ایدی اول سلطان * قومادی هر کنر ایلکدین قرآن
ایشی قرآن بیله ایدری دایم * خواه قاعد ایدی خواه^۱ قابم
ایدی هم بیر نیجه یغشی حافظ * کیم ایرور ایشلاری ایلکا واعظ
ترمشیدا اوفوس و نالار قرآن * شاد بولسون بسد روح سلطان
چون بو سوز خاندین صادر اولدی * حافظ اول تربت اوزه اوکلدی
خان حقیب ابلا دی فرمان بیله جر * کیم بخارادا ییغلسون لشکر
کیم بوروب بارالی خوارزم ساری * ملک پر عربده و رزم ساری
اندجاندا جانی یک سلطانیدور * مغول اوزی بیله سرکرداندور

۱) Рук. خواهی.

تاشکند انجره سیونجک سلطان * اولتورویان یوروتادور فرمان
یتی سوراندا^۱ کوجوم سلطانیدور * قزاق اینک ایشیدا حیران دور
شهرخیه ایشیدا دور یعقوب * کیم ایرور قوشیغه اوزی منسوب
حاجی غازیدور اوراتیبه ارا * اولداغی اندا ایرور ملک آرا
بار سمرقند ارا احمد سلطان * ابدی عالمدا بو دور دار الامان
حمیه سلطان بو ساری قابی قرار * بولدی درست انکا ملک حصار
ترمذ اوسنیدا قیلیان جولان * اولتورور نقد سید بابا خان
قندز آرکیدا ایرور قنبر بی * بولور اول اندا بی سرور بی
مهدی سلطان هم اینک بیرله ایرور * رزمغه کیرسه آتینک بیرله کیرور
بار اینک بیرله سید عاشق هم * قلعه دینی قیلغولاردور محکم
بوقتورور هیچ طرفدین زحمت * بارجه ایلکا پایالی امنیت
دیماسون ملک خراسان داغی لار * بیغیلیب یغشی بمان انداغلار
کیم جهان دین بوروش ایتی سلطان * درددین تفرقه لیک بولدی خان
اول اکر قیلدی سفر عالم دین * بیزکا بوق هیچ خبر ماتم دین
اوغلینی اورنیدا اولتورغوزدوک * نوکرینی قاشیدا نورغوزدوک
آنی بوقلانغوسی بوقتور بیزکا * عقلی وفهمی تانوفتور بیزکا
اوشبو قیش ایشیدا لشکر جیکالی * تخم احسان و مروت ایلکالی
ییتیپ اورکنج سوادین کورالی * انداغی خلق مرادین کورالی
اوشبو سورلار بیله اتلاندی خان * بوروتوب بارجه اولوغه فرمان
آلتی قوندی و بخارا کیلدی * کعبه سی آیدا منزل قیلدی

1) Рук. سوراند. 2) Въ рукописи надъ первымъ словомъ 22-ого стиха поставлена буква ч (чит.: ч), а надъ первымъ словомъ 24-ого стиха —; следовательно оба этихъ стиха нужно переставить. A. C.].

هم سمرقند سوادبغه توتاش * هم سمرقندغه اوزى قرداش
 5 خان بيتيب اندا مقام ايتكاندور * اول كستانغه مقام ايتكاندور
 مين بيتيب اندا كورونوش قىلدىم * خان قاشيندا بوراكىمنى قىلدىم
 ليك خان يىلدى بىي حالينى * بىلمايدى هيچ كيشى احوالىمنى
 خانغه معلوم ايدى كيم اول سلطان * بنده كا ايلاب ايدى لطف عيان
 10 بير زمان ايل كورونوشدين كىتكاج * درد ايتورغه فرصت بيشكاج
 ايلادى لطف و عنايت اظهار * ديدى اى صالح سرگشته زار
 ملك قندز سارى بارغاج سلطان * مېنى بير واقعه قىلدى حيران
 مين فراغت بيله قونوشومدا * بير كيشى كىلدى منىك توشومدا
 ديدى قوبغىل نه ياتيب سين قوبغىل * نى توشاك ايجره باتيب سين قوبغىل
 كيم بير آنىككى اوغورلايدورلار * سىنى اوبىقوبيله آلدای دورلار
 15 ديدىم آتيم كوپ ابرور اى نادان * بيرىنى السلار آخر نى زبان
 بنده ديدى محل اسراى دورلار * جيهه آنىككى اوغورلاى دورلار
 مين ديدىم جيهه آتيم باربسيار * بيرى بوق بولسه نى پروايم بار
 قانبارا ديدى سىنك جيهه آنىك * كيم الار بيرله سىنك بار جهننك
 ايكى دور بيرين آلور بولدىلار * كونكلونكا فكر سسالور بولدىلار
 20 مين ديدىم قابىمنى آلور اوغرى * كيم منكا تفرقه سسالور اوغرى
 ديدى آلور قونكار آنىككى سىنك * اول سوزيدىن بورايم كويدى منىك
 اوبىغنايب كىلدىم ايسه اوبىقودىن * خاطر آشفته ايدى قابىقودىن
 دبر ايدىم بو كيم ايكن با نه ايكن * بنده كونكلومدا نى اوت بانه ايكن
 جون خبر كىلدى كه سلطان محمود * بولدى اغرىغ باشيمه جيقتى دود
 25 كونكلومه كىلدى كه اولدور قونكار آت * كيم توشومدا ديدى بير عالى ذات

f187b

f188a

جون بو توشى ديدى اولخان بىرك * قىبله سلسله عالم نوك
 كوزيدىن باشغه اجازت بىردى * كونكليدىن بير نىجه درد آسوردى
 درد جون ايلادى كوپ زور انكا * بو غزلى چيقاربى بىردى منكا

f188b

اى دريغا كيم قىرلىق و قنيدا بولدىم غريب
 تىكمه بير نادان قولىغه قالدىم اندىن ابرىلبى

f189a

f189b

30 جون غزلى من محزون اوقودوم * قانبارا ايلاه كه مجنون اوقودوم
 بولدىم آشفته دل و خسته جگر * يانكى باشتىن بنده بولدىم انىر
 بير نىجه درد بيله آه اوردوم * بير نىجه نوحه بيله اوكدوم
 چونكه بو دردغه بوق هيچ دوا * انكا تكبير ديدىم مونكا دعا
 كيم الهى باشىن افزون ايله * انكا اقبالنى مقرون ايلاه
 35 ايلاه كيم بولماسون اندىن بو جدا * اى خدا ايلاه اجابت بو دعا
 جون كونكولدا بو دعائى قىلدىم * آه بيرله بيغيدىن بيغريدىم
 ديدى قابىسارى بارورسين صالح * ايلاكىن بيزكا معين صالح
 مين ديدىم درد ايله ايلاب زارى * رخصتىنك بولسه بخارا سارى
 ديدى بارىب براغ ايلانك طيار * كيم بولور خالوه كيم بات بخار
 40 مين بو سوز بيرله بخارا كىلدىم * اوز انام كوينى منزل قىلدىم
 كوردوم اوغلىنى آنىك منرايدا * ياروتوب شمع آنىك مخفلىدا
 سجده شكر كىتوردوم بسيار * تىنكريكا شكر ايتاوردوم بسيار
 كيم آنىك اويندا بوق بيكانه * بار اوشول شمع و اوشول پروانه
 تا ابد شمعى منور بولسون * روم و رى انكا مقرر بولسون

1) После этой строки помещена миниатюра.

بولدى خانيم لارى هم نغمه سراى * ديدىلار بارجهسى اى بار خدای
 کاش سلطان قاشيدا اولکاي ابدوک * اول تيريك بولغاي ابدى بيزلار اولوک
 خان بو حالت ارا فرزانه ليغين * ايلکا کورکوزدى مردانه ليغين
 مامى لار باشيغ سوردى قدم * ديدى تينکريدن ايرور بو ماتم
 اناسيغ ديدى اى قلبه جان ^(۱) * بو ايرور حکم خداوند جهان
 اول بار ب اوز کا کيشي فالغوسي بو * هيچکيم ملک ابد آغوسي بو
 ابدى غمدن آيرا کور اوزنى * قان باشينکدين آيرا کور کوزنى
 ييتسا ايل نينک باشيدا حکم ازل * بر زمان ايلکاري سونک قوماس اجل
 خان بو سوزلارنى ديان قوتى بات * کرجه کورکوزدى بى صبر و ثبات
 کوزبى ارينا جيقى و روان * ديدى کيم بيریکا ييتون سلطان
 بوکالاتيب آنى سمرقند سارى * ييارا بيردى آقيب باش لارى
 خان سمرقند ارا مدرسه * اسرو مضبوط بنا مدرسه
 ياستيب تورکه نشانى بولغاي * اثر دولت خانى بولغاي
 ديدى اول مدرسه نينک صحنى ارا * قيلون اول ينجى قيرنداش ماوا
 خان سوزى بيرله اوشول بر مدفن * بولدى سلطانغده روشن مسکن
 خان ييارکاج اتى مدفن سارى * سالدى بول کلبه معزن سارى
 کوروب اوغلىنى جکر جاک اولدى * بر و کوک باشى اوزه ايرولدى
 تيلابان يانينغده الدى آنى * ديدى کوزوم کوزى جانيم جانى
 منکا راحتغده اتانکدين بول ابدى * منکا دنيى دا کورار کوز اول ابدى
 فلک عمر بدا بولدوز سين ايدينک * انکا عالمدا کورار کوز سين ايدينک
 چون منکا اول ابدى چشم روشن * بس کوزوم نينک کوزى سين بولغاي سين

[1] Рук. بخاني; нужно ли изменять? A. C.]

شاهيم اول ايردى و سلطانيم اول * ناتوان جسيم ارا جانيم اول
 چون منکا جان ابدى اول کان ادب * جان جانيم سيني ديسام نى عجب
 حاصل روح روانى سين ايدينک * بلکه عالم ارا جانى سين ايدينک
 بار اتانک اورنيدا سلطان بولغيل * شاهد فتح و ظفرنى ^(۱) قول غيل
 کر براق سين منکا اوز اوغلودين * بخشى راق سين منکا اوز اوغلودين ^(۲)
 کدخداليق سنکا قوتلوق بولسون * پادشاليق سنکا قوتلوق بولسون
 اروس ايردى اتانک آئیده اولوغ * انکا دورماتدين ايرور بس کوب اوروغ
 هر نه اول ديسه سوزيدن جيقمه * بير بيقيلدى داغى آنى ييقمه
 بو اتانک عادت و دستورى بيله * روشن اول دايم اتينک نورى بيله
 اوشبو سوزلارنى ديان سلطانغده * ييارا بيردى سورستانغده
 يعنى کيم ملک بخارا سارى * نيمک جنت دنيى سارى
 باردى سلطان بيله يکيم کريان * اوزى نينک اولماسى اوجون حيران
 باردیلار بيکيم ايله خانيم لار * آه و فرياد قيله خانيم لار
 خان تقى تخت سارى سوردى سمند ^(۳) * فکر خوارزم سارى سالدى کند

LXVI.

بنده صالح نينک امام الزمان خدمتبنغه کيلکاني و امام
 الزمان واقعهسى بيله غزليين استماع قيلغانى

بنده سونکراک قاليب ايرديم ييار * بولوب اول واقعهدين خان افکا
 قاتليق آتليق ايرور ييلاغى * ديمه ييلاغ که خرم باغى
 زينت ملک سمرقند اندين * کم ليقى يوق بيه هيچ بستاندين

1) Рук. ظفرنى. 2) Въ рукописи надъ строки 45 поставлено м. а надъ строки 44—сплдовательно эти двѣ строки нужно читать въ обратномъ порядкѣ. A. C.] 3) Рук. سمند.

ییتی قرشیغه و منزل قیلدی * خان ابشینیپ انکا اوترو کیلدی
 اوز قرینداشینی کورکاج اولمال * بولدی بسیار پریشان احوال
 10 کوزی نینک باشیغه بیردی رخصت * دیدی بار ابدی که باردور فرصت
 اوکوروب نوحه کوکین ساز ایتی * دردلیک سوزلارین آغاز ایتی
 دبدی ای یغشی قرینداش منکا * بو بمان کون نی اوجون کیلدی سنکا
 جمن عمرونکا ای سرو روان * نی بلا بات ییتیپ کیلدی خزان
 کوپ قرینداش لایم بار اما * منکا سیندیک کیشی بولماس پیدا
 15 نیجه کیم کیلدی منکا محنت و غم * میندین ایریلما یین اولدونک همدم
 بزم اگر بولسه منکا بار ایردینک * رزم اگر بولسه مددکار ایردینک
 سین ایردینک داغ لاریمکا مرهم * سین ایردینک رازلاریمغه ^{۱)} محرم
 سین ایردینک نخل حیاتیم ثمری * سین ایردینک برک امیدیم شجری
 ناتوان کونکولمه قوت سین ایردینک * شاه ارباب قنوت سین ایردینک
 20 اوشبو ساعتیجه حجت قیلماي * جیریکیمدا بورودنک ایریلماي
 بیر بولی ایریلیمسان کیشینک لا * مینی بیر بولی غریب ایتینک لا
 الله الله بونی ایریلماق ایدی * الله الله بونی باقیلماق ایدی
 چون بوسوزلارنی دبدی حضرت خان * بولدی بسیار خروش و افغان
 بولدی غوغای غریبی پیدا * اسمانغه بیتا باردی غوغا
 25 بیغی و نوحه جو ثابتی تسکین * کیلدی اوز حالیمه خان مسکین
 دبدی تقدیرغه بوقتور تدبیر * بارجه غمه بینکوسی حکم تقدیر
 بیبارینک ابدی انامیزکا کیشی * کیم کیلیب بیر نیجه آه اولسون ایشی
 کوروب اوغلینی کونکول ساولسون * تیشکری نینک حکمیغه بویون نوتسون

۱) رازلاریمه.

۱۱۸۴b اوغلی و کوچلاری کیلسونلار * قیلور ایشلارنی باری قیلسونلار
 LXV.

عید سلطان انالاری بیله قرشیغه کیلکانلاری

چون بخاراغه ییتیشتی بو سوز * بارجه ایل ایتا کیرشتی بو سوز
 اناسیغه دیدیلار حضرت خان * کیلدی قرشی بیله نیجه سلطان
 سیزنی کیلسون دیدیلار اول ایکلی شاه * کوچلارنی الا کیلسون همراه
 5 کیم عید ابولانیان کیلکان اوجون * خان اینک کیلکانینی بیلکان اوجون
 قرشیدا طوی قیلیب تور انکیز * تیز کیلسون بارینی دیب تور تیز
 اوشبو سوزلار بیله شهزاده عید * کیم انکا طایر دولت دور صید
 کوچلارنی آلییان آنلاندی * ایک غمغه فاللییان آنلاندی
 کیم عجب واقعه لار کوروب ایدی * آتی تعبیر جیدین سوروب ایدی
 بیلماس ایردی که نه بولغانی احوال * بار ایدی خاطریدا کرد ملال
 10 بوروبان قرشیغه چون بینیلار * خانغه بیتکالارینی ایتی لار
 خان دبدی ایتینک اناغه حالین * ایلانکیز عرض انکا احوالین
 خان بو سوزنی دیکاج اول حالت ارا * باردیلار بیکلار اوشول ساعت ارا
 طوی دیب کیلکان اناغه فی الحال * دیدیلار کیم نه بولوب تور احوال
 طوی ماتمغه مبدل بولدی * قرشی باشیغه جهان ایرولدی
 15 قرارب کیلدی بولاک ماتم ایللی * محنت و غصه و درد و غم ایللی
 کورکاج اول ایللی قراردی بیکیم * عمر باغیدا فواردی بیکیم
 کرجه ییجاره قراردی اما * آق ساج باپنی آتی اول ایل ارا
 بایدی آق ساجینی ایللاب فریاد * قرارب کوزی ییقیلدی ناشاد
 اوغلی هم ایلادی دردین اظهار * بیغلابان خلقتی بیغلائنی زار

۱۱۸۵a

دیدی ای جان بیلہ تینک سلطانیم * کوبیدلار^۱ تعزیتینکدین^۲ جانیم
 بیکیٹ اوغلونکنی بتم اینتینک لا * قابغو ملکیدا مقیم اینتینک لا
 بیساریب اوردی انسی ترکستان * کیم تیلاب اوردی سیونجک سلطان
 ۱۳۵ اول باریب اندا کویا بولوب ایمیش * ایستاکان دلبرینی قولوب ایمیش
 اوشبو کون نانکلا بینیب کیلکوسیدور * ماتمنکنی ابشینیب کیلکوسیدور
 نیتالی نی قیلالی جاره نیدور * جاره ییر بولاک آواره نیدور
 طوی باشلاب کیله دورلا اوغلونک * غمی ناشلاب کیله دورلا اوغلونک f 182a
 تورمادینک طوبینی باشلارغه سین آی * کوبادورمین بو الم بیرله مین آی
 ۱۴۰ بیکلاری هر میری ییر سوز دبدیلار * هر میری اوزکاجه قابغو بیدیلار
 چون بیغی بولدی و فوجہ بسیار * دبدیلار ایلدی نیدور جاره کار
 غم بیلہ میر نیجه قاورولدیلار * قیلور ایشلارنی قیلور بولدیلار
 بیدیلار غمل انکا دستور بیلہ * توروبان خاطر رنجور بیلہ
 قیلدیلار بات مکمل کفنین * یاپتیلار اینتینک ایلہ پاک تین
 ۱۴۵ سالدیلار جسمینی ثابت ارا * قیلیان ناله بیلان وایلا
 قیلدیلار نعشیغه احرار نماز * ظاهر ایلاب باربی سوز و کداز
 اوشبو حالت ارا تیمور سلطان * ییغلابان کیردی تارتیب افغان
 کوتاریب اوردی اوزینی بیرکا * قالمادی قوتی ییر سوز دبرکا
 ابسی ازدی و اوزبدین باردی * دیکاسین اول هم اوزین اوتکاردی f 182b
 ۱۵۰ تازہ بولدی بنہ داغ ماتسم * بنہ ایل کونکلیکا کار ابتی الم
 مدتی کیلمادی سلطان اوزیکا * اسرو حیف ایلادی اول جان اوزیکا
 ایلدی کیم کیلدی اوزیکا سلطان * اسرو کوپ بیغلادی و قیلدی فغان

۱) Рук. Улбидлар (Мы оставили-бы чтение оригинала Улбидлар, ср. У сплвдую-
 щего стиха. Зачѣмъ заѣсь множ. число? А. С. ۲) Рук. تعزیه اینکدین

لیک سود اینمادی اول افغان هیچ * انکا رحم ایلمادی دوران هیچ
 چون باسیلدی بیغی بیکلار باری * دبدیلار نیجه غم اولسه کاری
 ۱۵۵ غم بیمانک بولماغالی بیجاره * تینکری نینک خواستیکا نی جاره
 کل اگر بارسه چمن بار اولسون * اورنیده سرو و سمن بار اولسون
 خان تیریک بولسون و تیمور سلطان * اوغلی بار اورنیدا قیلغای جولان
 قلعه دا ییر نیجه بیک تورسونلار * درد ایلہ عیشینی تینک کورسونلار
 آغاسی نعشینی تیمور سلطان * الا بارسون که نیلار بولدی خان

LXIV.

f 183a

معز السلطنه تیمور سلطان مظفر الدین
 سلطان محمود بهادر نینک نعشینی قندزدین قرشیغه
 کیلتورکانی و حضرت امام الزمان و خلیفه الرحمن
 دردمندانہ نوالار بیلہ نوحه ساز^۱ بولوب بخاراغه
 انالاری اوجون و عبید سلطان اوجون ایاجی
 ییمبارکانلاری

چون کینکاش بیکلار ارا تابتی قرار * قیلدیلار نعش براغین طیار
 جهره و ایجکی آنلیق باری * توزوبان نوحه و آه و زاری
 چیقتیلار نعش بیلہ قندزدین * قیلیان بارجهسی تون قندزدین
 بارجهسینی بیغیب ایلاب افغان * تیرادی خان ساری تیمور سلطان
 ۵ اول اوکوزدین اوتوبان کیلکونجه * کیمه و سال ایشین قیلغونجه
 خان اوزاب قرشیغه باریب^۲ اوردی * لشکری اول ساری داریب اوردی
 بو داغی اوتوب اوکوزدین بیلدام * حضرت خان بولیدا باستی کام f 183b

۱) Рук. نوحه ساز ۲) Рук. باریب

- 90 بو سبب دین که اوشول شاه کرام * کیم قوی بار ایدی اندین اسلام
اول ولایت ارا بولدی بیمار * قیلدی بیماریی جانیه کار
حسبه رنجیه کرفتار اولدی * جسیغه درد قوی بار اولدی
نیجه کیم بولدی مرض دین عاجز * قیلادی ترک نمازین هر کس
چون مرض قیلدی تنی ایجه مقام * قیلدیبار حضرت خانیه اعلام f180a
95 خان کوروب دردلیق اندین جانی * بیسارا بیردی تیمور سلطانی
کیلکوجه قاشیغه تیمور سلطان * بیتکوجه باشیغه تیمور سلطان
کیلدی جانیه خدادین بیغام * خستهغه دار شغادین بیغام
کیم بو زنداندا نیجه تورغای سین * درد بیرله نیجه اوتورغای سین
سینک اوجون باسادیم باغ بهشت * کیسانا باغینکا ای حورسهرشت
100 بار مهیا سنکا بسیار قصور * منتظر اندا سنکا بوز مینک حور
آج کوزونکنی و برینکنی کورکیل * اوزنی اصلی برینکا بیتکورکیل
چون بو بیغامنی تابنی سلطان * کوروب اوز برنی بولدی شادان
تینکری بیغامی یله قیلدی سفر * ایلادی ملک بقا ساری کدر
جسدی قالدی جانی باردی * تیره دنیادین اوزین اوتکاردی
105 حیف و بوز حیف اوشول سلطان دین * حیف اول مرحمت بزاندین f180b
حیف کیم بات سفر ایتی اسرو * دهر دین بات کدر ایتی اسرو
حیف کیم نخل عدالت سیندی * حیف کیم طاق شجاعت ایندی
حیف کیم اسرو بیکیٹ باردی بیکیٹ * اوزینی دینی دین اوتکاردی بیکیٹ
حیف کیم بولدی بیکیٹ لیک بی طور * حیف کیم بولدی بیکیٹ لارکا جور
110 بولدی ایوان سخاوت ویران * داریدی باغ مروغه خزان 1

- بولدی سلطانلیق ایشی نامضبوط * شاهلیق سلسله سی نامربوط
کیم بهادرلیق ایشی بولدی خراب * هم بهادرلار انکا بارجه کباب
هم شریعت ایللی زار اولدیبار * زار و بی صبر و قرار اولدیبار
هم طریقت ایللی قیلدیبار آه * کیم طریقت شهری ایدی اول شاه
115 هم حقیقت اولوسی فلورولدی * هم حقایق جمعی ساورولدی
علم نینک دفتری بولدی بر باد * بولدیبار علم اولوسی ناشاد f181a
فقر ایللی بر ییله تینک اولدیبار * هر بیرری بیر ساری ساورولدیبار
نامراد اولدیبار اسرو شعرا * ناتوان بولدیبار اسرو فضلا
قالمادی هیچ کیشی غم بیماکان * آه و افسوس بو غمدین دیماکان
120 هر کیشی کیم کوروب ایدی آئی * کوبیدی بو غم ییله مونکلوغ جانی
هم رعیت قیله قالدی فریاد * کیم بیورور ایدی دیان کیزکا داد
بیکلاری بارجه قرا کیدبار * خلعت اهل عزا کیدبار
سالدیبار بارجه بویونغه قراکیز * آلدیبار بارجه بویونغه قراکیز
قالدی بیجاره اوروس ییک اوکوروب * بقه سین جاک قیلیب آه اوروب
125 نوحه ساز 1 بولدی بو بنکلیغ مسکین * کای شه ملت و ای خسرو دین
سین بولوب تینکری وصالیدین شاد * دهر زندانبین اولدونک آزاد
بیزنی قوبدونک بو بلا و غمدا * بی نهابت الم و ماتمدا f181b
سیندین ابرو نی کیراک بیزکا حیات * تیلاماس بیز بو جهان ایجه ثبات
قانی باشینک اوزه بیجاره انانک * بخشلیق ملکیدا آواره انانک
130 قانی اوغلونک شه دین دار عبید * کورماین قالدی سینی زار عبید
المه جوق بیر ساریدین چیکنی اون * اونیدین ایل باشیغه چیقنی توتون

تاغلاردین اینیسان کیلدیلار * بارجه سی مالدین آیردیلار
بولدی سلطان نوکری بارجه غنی * انجه مال بولدی که دیب بولماس آنی
چون حصار اهلیغه ییتی بو خبر * وهمدین سوقیلیان بارجه جکر
50 بیردیلار قلعه لارینی خانغه * خان داغی حمزه دیکان سلطانغه f178a
چیریکین خان جو پریشان قیلدی * اوزی ترمذ کذریکا کیلدی
اوتوروب اندا کیمه لار توزدی * ایلکا دریا کذرین کورکوزدی
خاق آلیب اولجه لارین اوتی لار * کش و قرشی بولینی توتی لار
اوتا قالدی ایکی آی اولجه و مال * اولجه و مال ایلد لشکر خوشحال
55 کیتی باشینی آلیب خسرو شاه * خوار و مغلوک بولوب اسرو تبه
قاجتی بابر داغی کابل ساری * شهر بزباز و قرغیل ساری
برابان قالدی ولایت ساری * بیرادی خلق ولایت ساری
هر ولایتدا بیرار سالدی وطن * قیلدی هر بیرنی بیر اوزبک مسکن
هم بدخشانغه بایلدی لشکر * هم کیستانغه ^۱ بایلدی لشکر
60 باتی لار مانغه لشکر بارجه * آلدیلار قلعه و کشور بارجه
اوزی سلطان بهادر محمود * حضرت حقنی قیلای دیب خوشنود f178b
قویدی قندزدا بنای اسلام * کوز تیکوردی انکا اما ایام
قیلدی بسیار مساجد معمر * ایلادی فسق ایلینی رنجور
سوردی میدان شریعتیغه سمند * ایلادی پایله منبرنی بلند
65 قیلدی تعیین بیه مقری و امام * ایلادی اشلیق و برماق انعام
دیددی کیم هر کیم اولور مکتب دار * ایلارام لطف و عنایت بسیار
توزدی اول خسرو صوفی مشرب * هر محله باشیدا بر مکتب

شاه چون ایلادی بو نوع ارشاد * بولدی قرآن اوقوماقلیق بنیاد
تابتی بر نیجه مسلمان اندا * مضطر و زار و پریشان اندا
70 عیب دین مذهب و ملت لاری پاک * اوزلاری فقر ییله عشرتناک
ایلادی بیرینی شیخ الاسلام * بیریکا قیلدی فضائی انعام
f179a بیرینی محاسب اینی اول شاه * آمر و ناهی خلق کمره
هر جاغیر کیم بار ایدی توکتوردی * محاسب آنی توکا اوق توردی
بولدی قندز ارا اسلام آغاز * خلقیغه ایلادی ترغیب نماز
75 قیرق ییل قندز ارا خسرو شاه * بولمامیش هیچ بویاندین آگاه
ایچکو ییکو ییله مشغول ابرمیش * نقل ایلد می انکا مقبول ابرمیش
یوق ابرمیش دین ساربدین بروایی * بار ابرمیش ایچکو ییله اوق رایی
ایمیدی حضرت سلطان زمان * قیلدی اسلامنی اول طور عیان
اهل اسلام عیان بولدی لار * فاسق ایل بارجه نهان بولدی لار
80 قاضی شهر اتاغان مالا * کیلدی سلطانغه و قیلدی ایما
کیم بو شهر ایچره بسی کافر بار * دین و اسلام سوزبدین بیزار
قاضی چون سوزنی انکا یتکوردی * نیلاتیب بارجه سینی کیل توردی
f179b ایلادی بارجه سیغه ایمان عرض * دیدی سیزلارکا بودور واجب و فرض
ساحلارینی بولوتوب تاشلاقتی * بارجه سین دین بولیغه باشلاقتی
85 رافضی لارنی کیناردی اندین * هر بیر ساری باردی اندین
مونداق ایشلارنی قیلغاج سلطان * بولدی لار قندز اولوسی حیران
ایلکا یوزلاندی بسی جمعیت * بولدی اول ملکدا بس امنیت
بولدی قندز ایل بارجه دلشاد * محنت و تفرقه لاردین آزاد
ایک یوزلاندی بالار بیزکا * یینی اول بردا جفالار بیزکا

- باردی بابر فاتیغه خسرو شاه * تینکری اول خرسنی قیلدی کمره
 5 قولیدین جیغتی زمام تقدیر * نوکری توردی کوزنجیه بیر نیر
 176a بارجه بابر نوکری بولدیالر * بابرؤنک باشیدین ابورولدیلر
 آلدی بابر داغی بولغان مالین * نیجه صندوق داغی اموالین
 تیلا دی لعل و جواهر اندین * بولدی اولداغی ظاهر اندین
 نیجه بوز بیلغی بدخشانی لعل * بارجه سی رنک ایله رمانی لعل
 10 بابریلار قولیغه نوشتی تمام * بولدیالر لعل کیسی آتشی فلام
 تیوه و آنلارینی آلدیلر * جانیه حشرت اونین سالدیلر
 کیدیلر جیه لارینی کوزنجیه * دیدیلر قتل سوزینی بوزنجیه
 بنه باغی تیلا ب الدی آنی * تا خلاص اولدی اولومدین چانی
 بیش قزاق بیرله اوزاتیلر انی * بولویان مال لاری بیرله غنی
 15 ابدی ییلماس کیشی کیم حال نیدور * اولدی تیریلدی مو احوال نیدور
 چون ولی بیک کا بیتشتی بو خبر * متفکر بولویان قیلدی نظر
 176b نوکری ابریلیب ایردی باری * نوشتی ایش باشیغه بیک نینک کاری
 الدی فی الحال قلم بیرله دوات * صدقینی ایلکالی دیب اثبات
 بیتیدی حالتینی سلطانغه * دیدی عرضیم بوشه دورانغه
 20 کیم سیزینک یخشی یغیکیزنی بیلیم * مستایق اویقولا ریدین آبیلیب
 قاتیبیان سیزکا سیغنا کیلدیم * بارجه دین سیزکا تولا قیلدیم
 من یجاره فی ضایع قیلما ناک * من آواره فی ضایع قیلما ناک
 خان قاشیدا کنه منی تیلا نکیز * عفو ایله اهل کنه فی سیلانکیز
 بیارینکیز منکا بیر یخشی کیشی * کیم منکا یخشی لیق اوق بولسه ایشی
 25 منی اول قافلده بیتکورکای * منی اول سلسله غه بیتکورکای

- چون بو مکتوبنی کوردی سلطان * دیدی ای صالح زار حیران
 سنکا ایش بولدی باریب کیلتور آنی * یخشی لیق بیرله باریبان کور آنی
 177a بنده عرض ایلادیم اول سلطانغه * سرور قافلده احسانغه
 کیم بو مکتوب بیله مین بارماس من * شاه نینک الیدا بولسون روشن
 30 کیم دییش بیارینکیز یخشی کیشی * کیم منکا یخشی بولغای کیلیشی
 مین اوزومنی نی قیلیب یخشی دین * مین اوزومدین نی ییلیب یخشی دین
 دین دا بارمو ایکین مین جیه بیان * یخشی بولورمو بیان ای سلطان
 بولدی بو سوز بیله سلطان خوشحال * دیدی سین یخشی سین ونیک خصال
 باریب آنی الاکیل بو ساری * کیماسون وهم ایتیب اندین ناری
 35 بیز انکا لطف و عنایت قیلالی * خانغه ایتورغه داغی بیز بیلالی
 اوشبو مضمون بیله یازیلدی نشان * بنده کا بیردی اجازت سلطان
 باریبان خواست دیکان کشورکا * بینیم اول خواست داغی سرورکا
 خواست کابل غه یاقین بریر ایشی * کیم ائی کورسه جهنم دیر ایشی
 177b باریبان آنی کیتوردوم اندین * حاصل ائی بیتوردوم اندین
 40 اولجه و مال منکا کوب نوشتی * جرک دنیا قولومه یابوشتی
 لیک مین یودوم اندین قولتی * تانیدیم منزل ساری بولتی
 یانیبان کیلدیم ایسه سلطانغه * کوروب اول بیکنی^{۱)} بیاردی خانغه
 بیرولی داغی بولویان رسوا * برابان قالدی بیر باغ ارا
 ائی هم بیر نیجه سلطان نوکری * بورتا اول بولیداغی ره کذری
 45 توتوبان تالادیلر باکا پاک * بولدیالر اولجه سیدین عشرتاک
 ییکلاریکا جو بو ایش سالدی قضا * بولدی نوکرلاری بارجه رسوا

1) Рук. یشی.

کون نى کون ديماديلار توننى تون * تينماديلار سو ايچيندا تون و کون
جونکه بير کيجه بيله بير کونوز * اوتى پامال سپاه اولدى اوکوز
سال ايله کيچنى اوکوزدين سلطان * سال و مه کورمادى انداق دوران
جونکه لشکر بارى سودين اوتنى * شاه قندوز بولنى توتنى
تونلا اوق ينى اوشول قورغانغه * کيلديلار بارجه اولوس سلطانغه
فيلديلار قلعه کيليدن تسليم * بولديلار بارجه انکا خاص و ندیم

LXII.

مظفرالدين سلطان محمود بهادر قندزدین بقا
عالمیغه کيتکائی

f174b صبح جون اوردى علم خاوردين * رايست مهر بابيلدى زردين
بنه خورشيد فلک بابدى نور * نور ايله فيلدى اولوستى مسرور
نور توتنى بارى آفاق بوزين * ظاهر ايتى قرا و آق بوزين
بارجه آفاق منور بولدى * قرا و آق مصور بولدى
5 شاه نورانى سلطان محمود * يوسف ثانی سلطان محمود
قلعه قندز ارا فيلدى نزول * ارکيکا ايلادى آهنک دخول
قلعهدين کونکلىنى جون جمع ايتى * ايل ايتى مال آلورغه ييتى
ديديلار قلعه ارا بوقنور مال * قلعه اهليغه پريشان دور حال
کوج سيز ايل قلعهدا قاليب تورلار * کوجلوك ايل يوانى آليب تورلار
10 بارجه ايل تاغ اوزه ساکن دورلار * باربب اندا متوطن دورلار
مالدين تاغ ايرور مالامال * کورلاسون تاغنى کيم ايستار مال
جون بوسوز بولدى اولوس دين معلوم * فيلديلار تاغ سارى خلق هجوم

f175a

ليک سلطان ديدى کيم يرليخ سيز * هيچ آدمنى بيارماس دور بيز
هر جماعتغه نشانى بيرپان * هر بولاک نينک ايلنى ابرپان
15 بيارا بيردى اوشول شاه زمان * ايلادى بارجهغه مونداق فرمان
کيم سباهيغه تعلق اموال * بولور اوزبک اولوسيغه پامال
اشکيش کشوريکا باردى اوروس * کيم بار اول تیکرادا بيار اولوس
باردى آينک بيله مينک جاغلى کيشى * جرأت اظهارى بارى نينک ايشى
جانوفا باردى فرخار سارى * ديمه فرخار که کلزار سارى
20 کل و نوروزدا ديکن فرخار * اوشو فرخار دور و بو کلزار
کلى بسيار دور و لالهسى کپ * بلبلينک شغب و نالهسى کوب
قوى فوزى بيرله توله صحراسى * کوهر و آلتون ايله درياسى
آت بيله تبوهسى نينک سانى بوق * اندا بوق اول کيشى کيم غانى بوق
جان وفا ايلادى ضبط فرخار * اشکيش اولدى اوروسغه سرکار
25 اشکيش داغى منور ير ابدى * اسرو پر ميوه و پر زيرير ابدى
ولى بيک نوکرى اندا بيار * ابريليب بيکلاريدن خوار و زار
کيلديلار بارجه اوروس بيک قاتبغه * بولديلار جاگر اينک خدمتيغه

LXIII.

سلطان وفاتيدین بورون ولى بيک نينک کيلکائی
و خسرو شاه نينک واقعهسى

ولى بيک هم اوتا آلمای حيران * تاغ ايچيندا بوروميش سرکردان
بوزولوب نوکرى آشفته بولوب * اوزى اول قصهدين آفته بولوب
توروب ايردى انکا ييتى بو خبر * کيم ييتيب حکم خدای اکبر

حضرت خان فریدون مقدار * چونکه سلطان سونکیدین کلدی حصار
 45 میر نیجه وقت قیاب اولوردی * اوروش اول قاعده لایق کوردی
 اوروش اثناسی^{۱)} ارا کلدی خبر * کیم بوزوب نوکر و ملک و کشور
 ولی بیک قاجنی فلان فورغاندین * باردی قندزغه تارتا اندین
 میر ولی داغی بولوبور کواک * بوراکی وهدین اولوبور جاک
 بارجه قندز بیغیلور بولدیلار * رزم فکرنی قیلور بولدیلار (172b)
 50 بولدی بابر تقی اندا پیدا * ایک بار ارالیدا غوغا
 چون بوسوزلارغه قولاقلی سالدی خان * دبدی اوخشاش بوکه حمزه سلطان
 اوشبو قورغاننی قیاب اولتورغای * میر ایکی قول اتینک ایله تورغای
 ییز بوزوب بول سالالی ختلانغه * بیتالی بارجه اوشول قورغانغه
 تینکری بیرسه الالی قورغانین * روزی اولسه کورالی ختلانین
 55 اوشبو سوز بیرله اوشول خان عزیز * کیم ابرور پادشه اهل تمیز
 حمزه سلطانی سالیب آتلانندی * اوزی ختلان بولمغه قاتلانندی
 چونکه ورزاب سوییدین لشکر * اونی کلدی بنده بو تازه خبر
 کیم قضا حکمی بیلده خسرو شاه * بولوبان خان کیلیشیدین آگاه
 بیرکته المادی اول قورغانین * تابانادی قندز ایله بغلانین
 60 قلعه‌دا میر نیجه ترکستانی * دیدیلار خاننی اونوتوب آتی (173a)
 باقی قوشولدی باریب بابرغه * نوکر اولدی ایباریب بابرغه
 انسکا بار اولدی مغول و قبیاق * سولدوز و مکربت و بارین قلماق
 ولی کابل ساریغه بوز قویدی * بلکه اندین نارمغه بوز قویدی
 میر ولی داغی بیریدین کوچنی * شمع اقبال و امیدنی اوجنی

۱) Рук. اسناسی

65 تورودی نوکرلاری اول بیکلارینک * باردی سودالاری اول بیکلارینک
 ایدی بیلدام بوروسه حضرت خان * یا آتینک آیده بارسه سلطان
 فتح اولور قندز بغلان باری * کشم و فرخار و بدخشان باری
 بو خبر چونکه محقق بولدی * کیم اوشول قومغه دور ایورولدی
 سو یقاسیدا توره توشی خان * دبدی محمود بهادر سلطان
 70 ایلغاسون قندز و بغلان ساری * سورسون اشهینی کیستان ساری
 کوجلوک آنلیق کبی بولسون همراه * تقی هر کیم که انکادور دلخواه (173b)
 بارجه بارسونلار^{۱)} آتینک بیرله بات * لحظه ایلامسون صبر و ثبات
 بولدی سلطان تقی اسرو خوشحال * باردی قندزنی قیلورغه پامال
 میر قونوب وخش سویمغه بینی * آتی کورکان نینک هروشی کیتی
 75 سوتاشیب اسرو اولوغ بولوب ایدی * توتاشیب اسرو اولوغ بولوب ایدی
 بینی بیش مینک کیشی سلطان بیرله * قیلیان خدمتینی جان بیرله
 هر نجوک بولمسه کذر تابتنی لار * آتلارین سو ایچیدا جانتی لار
 بعضی ایل ایلا دیلار سال خیال * حامل اسلمه قیلدیلار سال
 اوتکاریب اسلمه نی سال بیلده * کیجی لار اوزلاری هر حال بیلده
 80 بالداب اوز آتینی کیجی سلطان * کیجی بارجه جیریکی امن و امان
 میر قونوب اندین اوکوزکا بینی * بارجه لشکر ایلیکا آیینی
 کیم سرای اوستیکا جمع اولسونلار * سال باغلاب یقدهدا تورسونلار (174a)
 بار ایمیش اندا قمیش اسرو قالین * ایل قمیش ایو یاسامیش اسرو قالین
 سال باغلارغه مناسب میر ایمیش * کورالی حضرت حق نی دیر ایمیش
 85 اوزی باشلاب بورودی راست سرای * قیلدی اونماک براغین ظل خدای

۱) Рук. سونلار

صادر اولخاج بيه انداق فرمان * اتالاييب قوشیغه کيلدی سلطان
جیریکینینک سونکین اندا آلدی * ترمذ اوستیکا بوروب بول سالدی
چونکه دربنددین اوتقی لشکر * کيلدی ترمذ طرفیدین بو خبر
5 کیم بوزوب قلعه ترمذنی روان * باقی یک منزل اییب تور بغلان
f 170b اندا هم تورغوسی بوقسور باقی * بولغوسی هند مییکا ساقی
بو خبر خان فاشیغه هم بتی * خان ایشینکاج بو خبرنی آبتی
کیم بوروب باقی ترخان فی الحال * ترمذ اوستیکا آجسون پر و بال
اوشبو ائنادا بیتیب کيلدی روان * حضرت خاندین باقی ترخان
10 دیدی خان هم بیتیشیان کيله دور * قلعه آلور براغینی قيله دور
مینی ترمذکا روان ایلادی خان * دیدی زینهار¹ بوروسون سلطان
ایلاسون جلوه کهن ملک حصار * توماسون بو ارادا² هیچ قرار
چون بو برلیغنی ایشیتی اول شاه * خصمنینک حالیدین اولدی آگاه
بورودی ملک حصار الماق اوجون * خصمنینک جانیغه اوت سالماق اوجون
15 چون کاورکانکا بیتیشتی سلطان * بخشی سوز بیراه کیریشتی سلطان
لیک الار قیلما دیلار سوزنی قبول * قیلدیلار حضرت سلطان ملول³
f 171a قلعه بیرک ایدی و تاغ اوستیدا * بار ایدی نیجه بلاغ اوستیدا
دیدي بو قلعه ایرور اندک بر * تختینی تینکری ایرور بولسه دیر
بارالی ایدی حصار اوستیکا * بیتالی باغ حصار اوستیکا
20 کورالی کیم نیدورور حال اندا * ایلکا نی بولغوسی احوال اندا
چون ولایاتغه کیردی سلطان * قیلدی برلیغ که جه بخشی چه بمان
قلعه مالیغه طمع ایلاماسون * مالی نینک بخشی سینی سیلاماسون

1) Рук. زینهار 2) Рук. اراد 3) Конъектура Г. Вамбери, рук. محمود (sic!)

کیمکه ایل مالیغه طامع بولسه * بخشی لیق بولیغه مامع بولسه
تالانور ایدی و باشی کیسلور * باشی فورغان ایشیکیدین آسیلور
25 چون بو برلیغنی بک ایتی حضرت * بولمادی هیچکیشیکا قدرت
کیم کیشی مال ساری کوز سالغای * یا بیراونینک پرگاهین الغای
f 171b بار ایدی قوی یيله اوی بسیار * تیره و آنغه بوق ایردی شمار
چون کیشی سالمادی کوز مال ساری * کيلدی سلطان فاشیغه خلق باری
نه رعیتغه سپاهیدین الم * نه سپاهیغه رعیتدین غم
30 قوی یيله بوری مصاحب بولدی * اوشبو ایش اسرو مناسب بولدی
عدل بابیلدی حصار اهلیغه * حکمی اول ملک و دیار اهلیغه
اوزی سلطان¹ قبادی فورغانی * تاش اولوس کيلدی کورا سلطانی
کیلنوروب بیردیلار ایل مال امان * بولدی اول مال ایله خرم سلطان
مال غایبنی تقی بیردیلار * کینکان ایل مالینی آیردیلار
35 بولدی سلطان یيله کیلکان لشکر * مال غایب یيله خرم یکسر
قباب اولتوردیلار اول فورغانی * کوز توتوب توزدیلار اندا خانی
ایکی مینک جه کیشینی دیب دلخواه * قلعه سالیب ایدی خسرو شاه
قلعه دنی بیرکیتیب ایردی بسیار * اشلیقی بار ایدی انبار انبار
f 172a اوزی قندزی² وطن ایلاب ایدی * ائی کازار و چمن ایلاب ایدی
بیر ایتی سی بار ایدی ختلاندا * یاسانیم شهر امانی اندا
40 ولی آتلیق ایدی ختلان داغیسی * بیر ولی ایدی بدخشان داغیسی
هریر اوز کورینی بیکلاب ایدی * جوشن و مغفرنی بیکلاب ایدی
تاغلاییب ایردی لار ایل لارنی تمام * بیاریب تاغ ایلکا پیغام

1) Рук. 2) Рук. قندلی

- قابىلىلار چىنك جالادورلار ايدى * بنده دىن هوش الادورلار ايدى f168b
- 15 بنده آوارلار دىن خوشحال * دىنى دىن بولوب ايدىم فارغبال
بزم ايليدىن بولوب ايردىم غافل * سازدىن يىغىغە كونكولوم مابل
كوزلار دىن افادور ايردى ياش * خاطرىغە باقادور ايردى ياش
خان كولوب منع ايتادور ايردى مېنى * ليك مېن سىم سرشك ايله غنى
خان بولوب بارچە سىدىن بى پروا * مېنىك اشكىدىن ايماس ايردى جدا
20 بىر طرفدىن كوزومە خان ناظر * بىر طرفدىن يەنە سلطان ناظر
مېن الار بزمىدا مونداق مشغول * بولوب ايردىم يىغى بىرلە مقبول
يىغى دىن اوزكا ايشىم يوق ايردى * اول يىغى بىرلە^{۱)} كونكول توق ايردى
خان تقى يىغىغە طالب ايردى * انكا سلطان تقى راغب ايردى
بو سەببىدىن اوشول ابكى جان * كىم بىرى خان ايدى بىرى سلطان
25 اسرو پاكىز كونكوللوك ايدىلار * سوزى پاكىزە كونكولدىن دىدىلار
كرچە سلطان ايدىلار صورت ايله * تحت اوزرە ايدىلار دولت ايله
ليك معنى بىلە درويش ايدىلار * باطننا عاقبت اندىش ايدىلار
يوقسە صالح كېيى مسكين كدا * بولا ايماس ايدى اندا اصلا
حاصل بار ايدى خوش بزم لارى * بزم ارا داعىيە رزم لارى
30 المنجە اولوب ايدى آت بىرلە قوى * كىم قولوب ايردى بارى شەر و كوى
هم ساحيق بار ايدى بولدوزدىن كوپ * هم كىيى كىش ايله قوندوزدىن كوپ
بىر آيغەجە طوى ايردى * طوى اوشول شاھخە دلجوى ايردى
جان وفا توروب اولاشتى آشىن * اوتكارىب اوج فلەكدىن باشىن
...^{۲)} قىلدى اورو س بى قىمت * يىلدى اول ايشى اوزىكا دولت

۱) P. ۲۰۰ ۲) P. ۱۷۳, 40 (sic!) вѣр. крѣмън

- 35 قوبى اول مجمع ارا شىخ مريد * كىم بهادرلار ارا ايردى فريد
كوتارا آلدى بهادر اولوشىن * كىم قىليب ايردى بهادر اوروشىن f169b
كوتارىب آشىنى سلطان قاشىغە * قوبدى و باردى بوسوزنىك باشىغە
كىم بو سلطان بارىدا هېچ كىشى * دېسە بولماس كە شجاعتدور ايشى
قول سونوب حضرت سلطان محمود * انكا اوق بىردى قىليان خشنود
40 ساحيق و آتش جو بولدى بىريان * كىتى هم اولاشىلدى يىكان
حيقتى سلطان جهان صحبتدىن * خاطرى شاد بولوب رخصتىدىن
پادشاهانە ايماسى بىرلە * پادشاهانە اساسى بىرلە
تاتكلاسى اتلاننن بىردى بخار * تاتنى اوز ملك و ديارىدا قرار
ليك خان ايلادى انداق فرمان * كىم روان اتلانا كېلسون فرمان
45 فرى اوستىكا عازم بولسون * نرمد آھنىكىكا جازم بولسون

LXI.

- f170a حضرت امام الزمان و خليفۃ الرحمن ابو
الفتح محمد شيبانى خان جانىدىن مبارك خاطرین
جمع قىلغاندىن سونكرا خسرو شاه اوستىكا جىرىك
بارورغە فرمان قىلغانى و مظفرالدين سلطان محمود
بهادرغە بويورغانى كىم جىرىك نېنىك آيدى ايوروسون و
اول سلطان عادل بارىب اول ولايتلار ايلېنى تاغلاردىن
ايندوركانى و حضرت امام الزمان سلطان
سونكىدىن حصارغە بارغانى و خسرو شاه اغا اينيسى
بىلە امام الزمان كىلكانىن بىليپ ولايت لارنى
ساليپ قاچقانلارى

حضرت خان سليمان فريدن * خسرو عادل دىن پروردىن

شايد اول-خاندین اوتونوب آغای * بیزکا بیر ایکولوک ایدنی سالغای
 اوشبو سوز بیرله باری توشتی لار * خان دلداز ساری توشتی لار
 بیکلار اول نیجه لعیننی کورکاج * آنلارین باشلاری اوزره سورکاج
 قیردی لار بارجه سین اینلارینکلیغ * اول کیشیلار کیم ایدیلار ایکلیغ
 160 ییتی آغا اینی تنبل بیرله * اولدی لار نیت مهمل بیرله
 خان و سلطانی کورا المادیلار * دنیسی دا اینیک اوجون قالمادیلار
 کیم کورا الماسه اوشبو خانی * یا کورا الماسه بو سلطانی
 کور بولسون کوزی جانی جیغسون * قصر اقبالینی کردون بیغسون ¹
 165 جن الارینیک ایشی انداق بولدی * شادیا نه ییله عالم تولدی
 فتح نامه ییتیان هر ساری * ایلجی جابوردی ظل باری
 باریان بارجه ولایتیه سوزی * اندجان ضبطیه مشغول اوزی
 هر مغولی که قالیب ایردی تیریک * اندجاندا جه اوشاغ و جه ابریک
 سوردیلار تحت سمرقند ساری * ملک پر میوه پر قند ساری
 اندجانی جانی بیک سلطانیه * بیردی آتی توش اینیب احسانیه
 170 تاشکند ایلینی خان موران * قیلدی انعام سیونجک سلطان
 چون انکا ایلادی انعام آنی * بولدی اول انداغی ایل بیرله غنی
 سوز بیتشکاج بیه ترکستانیه * ایلادی اطف کوجوم سلطانیه
 چون الارنی بیبارا بیردی خان * دیدی کیم ابدی سیونجک سلطان
 الا بارسون کویا وینی همراه * بیه بولماس که نی دور حکم آله
 175 قیزینی طوی قلیب بیرسون انکا * شعلیق اسباینی آبرسون انکا
 باردی بو سوز بیه شهزاده عبید * نازنین دلبرینی قیلغای صید

¹) 166b занять миниатюрою.

اول باریب کامیغه یینی اندا * کامران بولسون اوشول دوراندا
 اوزی سلطانلار ایله حضرت خان * باندی عالمغه بابیب امن و امان
 باردیلار بیرلاریکا سلطانلار * خان بولیدا باری اویناب جانلار
 180 خان اوزی نخیه کلدی خوشحال * حشم و خیلینی قیلدی خوشحال

IX.

مظفرالدین سلطان محمود بهادر امام الزمان
 حضرت تیغه کورونوش اوجون بارغانی حضرت امام الزمان
 شکرانه اوجون طوی تارتیب سلطاننی
 مهمان قیلغانی

چون ایشینی مونی سلطان محمود * کونکلی کش ملکیدا بولدی خشنود
 باردی کشدین بیه خانغه اوترو * خان دیه جان جهانغه اوترو
 168a اول سمرقنددا ییتی خانغه * خان داغی قیلدی کرم سلطانغه
 طوبالادی آنی و مهمان قیلدی * یانکی باشندین آنی سلطان قیلدی
 5 توتتی شکرانه اوجون صحبتلار * بیردی سلطان ایلکا دعوتلار
 توزدی لار اول ابکی فور شاهانه * کوراکه بیرله قوروب پیمانه
 هر فور الیدا قیزی دین صبهلار * کورکوزوب شهر ایلکا دبدبیلار
 مجلسی قوردیلار انداق که دیه * عشرتی سوردیلار انداق که دیه
 بار ایدی اول ارا سازنده بسی * شوق ایله ساز نوازنده بسی
 10 توزوب ایردی بیر آهنگ حجاز * کورساتیب شاه شیمانی غه نیاز
 بیر ایلاب ایدی آهنگ نوا * عشق دردیغه قلیب ایردی دوا
 بیر آهنگ عراق ایلاب ایدی * بارجه عالم دین آنی سیلاب ایدی
 قابیسی لار نی بیه دمساز ایدیلار * تیغه دمساز و هم آواز ایدیلار

- چون بی خلق اوله باشلادیلار * قلعه دین بعضی اوزین تاشلادیلار
 کلدیلار خان قاشیغه بیغلاب زار * قیلدیالار آه و فغان بسیار
 115 کیم عنایت قیلیب ای خان زمان * سال اوروش کیم آلتور بو قورغان
 قلعه نینک اهللی بواویشورلار زار * بعضی سی آج دور و بعضی بیمار
 نان بوزین هیچ کیشی گورمایدور * نان سوزین هیچ کیشی س-ورمایدور
 تنبل اوز ایشیدا بولمیش حیوان * مغول بیجکریدور نادان
 هم سپاهی انکا دشمن بولدی * هم رعیت باریسی ایورولدی
 120 اوشبو سوزلارنی ایشیتکاج اولخان * ایلادی لشکر ایلکا فرمان
 کیم کوجوب ایلکاری قونولار بات * قیلماسون هیچ کیشی صبر و ثبات
 کوجوبان ایلکاری توشکاج لشکر * بولدی تنبل نینک ایللی زیر و زبر
 قورغانلار نوشتنی الارغه اسرو * درد یاپوشتنی الارغه اسرو
 قلعه دین توشتی بیه نجه کیشی * رزم ترغیبی باری نینک ایشی
 125 خان جو قورغان سوزین اینی معلوم * دیدی تنبلنی قیلورمین معدوم
 توره و شاطونی طیار قیلینک * ایش قیلور وقتنی حکم ایلله ییلینک
 چون خبر تانی بو سوزدین لشکر * توزدیلار توره و شاطو بیکر
 اوروش اسپابینی کورکاج طیار * ایلادی حکم اوشول خان کبار
 کیم سحر وقتی مکمل بولونکوز * بارجانکیز طالب تنبل بولونکوز
 130 چون سحر کوه سی قیلدی ظهور * بادی غنبر وریغه کافور
 جیهلینک جیهل سیکا باپوشتنی * جیهل سیز نینک ایچیکا اوت توشتی
 165a جیهل سیز کیز ییله جولغاندی روان * کیزی نینک ایچیدا تولغاندی روان
 توره لیک توره سین آلیب بورودی * آتینی قوشیدا سالیب بورودی
 جالدیلار خان قولیدا جنک جکر * نوبت جنک جکر بولدی سحر

- 135 کیلدی فریاد اینا سرنا و نغیر * کیم بولور قنبل بیجاره اسیر
 هر طرفدین بیه غوغا و فغان * شیر مرد اینه بلند اوردی اوران
 بوکروشوب هر ساریدین بیتیلار * قاریم اغزیدا مقام اینی لار
 چون بو غوغانی ایشینی تنبل * فکر و قایغو ییله یینی تنبل
 کیمکه حاضر ایدی قورغان اوزره * خانغه ناظر ایدی قورغان اوزره
 140 سالدیلار بارجه اوزین قورغاندین * کیچیکان بارجه سی باش و جان دین
 چون بو غوغانی ایشینی تنبل * باشینی آلیب و یینی قنبل
 165b کیدی ارک ایچره و محکم بولدی * همدم تفرقه و غم بولدی
 خان جبریکی باریسی جولاناز * سحری قوش کیمی ایللاب آواز
 قلعه نینک تامیغه میندیالار تیز * قیلمایین قلعه ایلیدین برهیز
 145 اول سحر خان ایللی انداق که خروس * جیقتیلار تامیغه خان اورغاج کوس
 قنبل اهللی باتیمان ایللار ارا * ماسکیان دیک ایدیالار نوحه سرا
 قلعه دا باش آیشه المادیالار * شادلیق نوبتینی جالمادیالار
 باردیلار بارجه لاری یغمیغه * اوجرابان هر بیر غوغیغه
 کیدی بوز مینک کیشی اول قورغانغه * قصد ایتیب بارجه سی مال و جانغه
 150 خواجه ایللارنی فقیر ایلادیالار * مغول ایلینی اسیر ایلادیالار
 هر مغول کیم بار ایدی قورغاندا * هر سپاهی که بار ایدی اندا
 طاری اولدی باری سیکا نکبت * نالاشیب کوردیلار اسرو رحمت
 166a تنبل اغا اینی سی بیرله اوزی * ییغیلیب ارکدا بو بولدی سوزی
 کیم بو ارک ایچره تورا الماس ییز * نی اوزنی قوی سالماس ییز
 155 دیدیلار ایدی تیمور سلطانغه * بارالی تکیه قیلیب یزدانغه

- 70 كوس فریادنی ایلاب بنیاد * دبر ایدی کیلدی ظفر بولونك شاد
توزدیلار ایکی طرفدین صفلار * قاجتیلار سنخ دیکنلار کفلار
خان نینك ایچکی سوروروب آت سالدی * تنبل آت نینك ایغیدا فالدی
هر طرفدین بورودی رزم اهلی * قاجتیلار تنبل ایله بزم اهلی
حمزه سلطان و سونچك سلطان * قیلدیلار خیل مغولنی بیجان
75 رزم قیلدی جاننی بیک سلطان * کونکلبنی خصمدین ایتی بی غم
ینی سلطان جهانگیر تیمور * تنبل اوستیکا نیتاک کیم سنغر
باردی شهزاده عیید قتال * خصمنینك ارقه سیدا توردی یسال
f162a اراده آلدیلار اول تنبلنی * مغول ناسره مهملنی
لشکرین قیردیلار انداق که دیهه * جاندین آیدیلار انداق که دیهه
80 قاجیمان قلعه سیغه کیردی اوزی * قراریب چانك ایله تیراچورا بوزی
آن ابوی اول تیپه اوزره قالدی * انی فراش دیکنلار الدی
یابرادی توغ و نفیری اندا * اولدی برنا یله پییری اندا
اوروشوردیک مغول اولدی بارجه * ایلک نینك بخشسی بولدی بارجه
لیکن آغا اینیسی بولدی خلاص * بولوبان محنت و اندوهغه خاص
85 کیمکا کیم بوق ایدی اول بیردا اجل * قلعهغه کیردی قلیب جنک و جدل
جایشیب خان جیریک سونکلاردین * قان توکوب سوللاردین اونکلاردین
قلعه نینك ایچیکا کیردیلار تیز * بارجه سی تیخلاردین خونریز
f163a قلعه دین اولجه آلیب جیقنیلار * قلعهغه خوف سالیب جیقنیلار
تنبل اول قلعهدا چون قیلدی مقام * اغا اینی یله تابتی آرام
90 ایلادی قلعه سینی مستحکم * بورا کین باستی و بولدی محکم

- فتح دین حضرت خان خرم و شاد * ایلادی تینکریسینی شکر ایله یاد
بولدیلار شاد باری سلطانلار * رزم ایلاردا قیلیب جولالار
لشکر اولجه ییله بولدی مشغول * قابو معقول و قابو نامعقول
95 قابو آت و ساغیت آلیب ایدی * ساغیتن ایکنیکا سالیب ایدی
مینیب ایدی آتینی اول ایل ارا * بورور ایدی بولوبان سر غوغا
قابو آلیب ایدی سعداق ایله اوق * مغول اولتورکانیکا اول تانوق
هر کیشیکا که نی بار ایدی نصیب * آلیب ایدی بیریان اوزیکا زیب
جون جیریک اولجه سینی آلیشتی * آلیشیب قوشالار ارا سالیشتی
f163b خان قباي توشتی اوشول کورغانغه * قورقونوبان مغول نادانغه
100 قلعه دوریدا آلیب ملجالار * توشنیلار شاهلار و سرورلار
یابرادی جان جیریک فرغبال * بارجه خان دولتی بیرله خوشحال
اندجان میوه سی بسیار ایدی * هر نی اندا تیلانسانک بار ایدی
نعمت میوه بیشیب ایدی تمام * اشلغی هم بیشیب ایدی تمام
ایلکا بسیار فراغت ایدی * میوه بیرله باری قوشالار تولدی
105 ایچکاری تنبل بدحال زبون * سختی دیک باشی بولوب بیرکا نیکون
اولتوروب ایدی قورغان ایچیدا * یوز تومان حسرت و ارمان ایچیدا
خلق بسیار ایدی و آزوق آز * هم اثر ایلاب ایدی موسم باز
قلعه ایسیغ بولوب ایدی بسیار * بار ایدی ایلکا قوباش دین آزار
ایکی ایغده جیداب توردیلار * قلعه نینك ایچیدا اولتوردیلار
f164a 110 جون اوج آبه قدم اوردی ایام * ایلکا تیغ ستم اوردی ایام
بولدیلار خلق بسی بیطاقت * اسرو بوزلاندی الارکا نکبت
خسته لبق بولدی ایل ایچره پیدا * خلق نینك جانینی قیلدی شیدا

کيلکاج او شهره خان اعظم * کوردی اول قلعه بی انداق محکم
 دیدی بو شهرنی آلیب اولالی * مونکا بیر زلزله سالیب اولالی
 حمزه سلطان دیدی ایش ایلکاریدور * خصم بیراه ایلکاریش ایلکاریدور
 بیکسینکیزنی مونکا ایمکاتمانک * اوقارینکیزنی بولارغه اتمانک
 30 تنبل اوروش براغین ابلاتسور * اوروشوردیک مغولین سیلابتور
 اوشبو سوز اراسیدا کیلدی خبر * کیم بیغار بولدی تنبل لشکر
 خان بیله رزم قیلورمین دی دور * خانغه مین اوترو کیلورمین دیدور
 بار مغولین جیریکیم اوتوز مینک * اندجان ایل بیله مین یوز مینک
 هیچکیم دین منکا و همی بوقنور * لشکریم بیراه کونکالوم توقنور
 35 چون بوسوز حضرت خانغه ییتی * بیر کیشکاشچی نوکری آیتیش
 کیم بیغیلغونجه بو بیردا تنبل * ییز اینک ایشین ایتاریمز مهمل
 خان دیدی بونی حکایت بولغای * نی حکایت نی روایت بولغای
 تنبل اوز لشکرینی جمع ایتون * بیرکیتور بولسه اوزین بیرکیتون
 دیماکای سونک کیشی کیلایدور ایدی * جیریکیم بارجه بیغیلایدور ایدی
 40 جیریکین بیغسون فرصت بیرالی * اول بیغین دین سونک الارنی تیرالی
 خان بو سوز بیراه توقف قیلدی * مرغیناندا جیریکینسی بیلدی
 اندین افرین لیق ایلده ایلاندی * افرین افرین بوروی اوق قاتلاندی
 اندجان قلعه سیغه کیلدی باووق * خصمینک بیغیننی بیلدی باووق
 کوروب اولخان کیلشین تنبل هم * قلعه سیدین حیقا کیلدی بیغم
 45 تیکنی بیر تپه اوزه خرکاهی * اوزی خرکاهدا بولدی شاه
 اوتوروب ایجتی شراب کلکون * غافل اندین که باور باش نکون
 توزدی خان آیدا اول دیوانه * خرکه آیدا نقاره خانه

f160a

f160b

هم نقاره اونیدین تانی غرور * هم نفیر اونیدین اولدی مغرور
 اول ایجار توردی و اینک بشار * ایلادی وهم جیریکیکا کار
 50 جیریک بارجه بیاغ و آتلیق * مغول و ترک و سپاهی آتلیق
 جیدیک ابردیالر و جوشن لیک * اوروش ایلاردا باریسی فن لیک
 اوق اناردا باریسی مردانه * تیکلاریدین باریسی دیوانه
 کوپ اوروش ایلاب ایدیلار اما * بولدیالر وهمدین اولکون رسوا
 خان الارینک بسالین چون کوردی * جیریک اهلغه جرن بیتکوردی
 55 کیم مکمل بولوب اتلانسونلار * رزمینک باییدا قاتلانسونلار
 خان اوزی داغی کینیدی فی الحال * خصم باشین قیلدین دیب پامال
 ایچکی سی بولدی مکمل کوزی جا * وقف ایشیب هوش لارنی سوزی جا
 اونک و سول بارجه کینیدیلار بات * جیقارای دیب باریسی بخشی آت
 جان وفا اونک بسالینی توزدی * بسالین دشمنیغه کورکوزدی
 60 توزدی سولنی کویک قوشچی هم * بولدی قنبر بی کویک کا همدم
 اونک سول ایچکی لاری هم فی الحال * صف بیده نوردیلار انداق که جبال
 حمزه سلطان ایشیتیب خان سوزینی * اول هم آراسته قیلدی اوزینی
 ساغیتین کیدی سیونچک سلطان * قیلدی جولان و تیلادی میدان
 جانی بیک سلطان هم توزدی بسال * دوست دشمن ارا کورکوزدی بسال
 65 جلوه قیلدی تیمور فرخ بخت * تینکری اطف ایتسه آلورمین دیب بخت
 کارساز اولدی شهزاده عید * بارجه عالمی قیلورمین دیت صید
 طوغلار خان قاتیدا بایلادی * تنبل مست کوروب آیلادی
 70 هم نقاره دیر ایدی صوت ظفر * هم نفیر ایتور ایدی بخشی خبر
 سنج ایلکین قافار ایدی پیوست * کیم کورونک نی قاجادور تنبل مست

f161a

f161b

کینجی اول بیردا توفوز طارم دین * تینمادی لشکری قار و نم دین
 105 قار اولوغ توشنی عجایب اولوقت * ایلکا بوزلاندی نواب اولوقت
 قیرق کون قار باغا قالدی تمام * قار ابدی هرساری کوز نوشه مدام
 بیرساری بحر و بدخشان ساووغی * بیر ساری قار و کهستان ساووغی
 یولداغی بیرکینه آت سوقماتی * اولداغی موز بیلده کوزکو جاغی
 کیم نینک آتی که تایلیدی اندین * توشنی دریا ارا کینجی جان دین
 110 ساووق انداق ابدی و بول انداق * قار انداق ابدی و اول انداق
 جیریکینی آلیب اوزدی اندین * خصمه عربده توردی اندین
 تاغ ارا مال لارین جابوردی * خصمنی اج ایلکا سابتوردی
 کیمینی کیم توندی لشکر اندا * بویوق اولدی بکر اندا
 کوپ اولوس اول کیلشیدا بولدی * بولدی نی سوزدور کوپلی اولدی
 115 لیل لشکر بارینی امن و امان * کلدیلار ابولاری ساری شادان
 خان بنه تخنی اوزه توتی مقام * ایلادی تنبل نادانغه پیام
 اولداغی خان یانیشین چون بیلدی * باربب اوز بیرینی منزل قیلدی
 شاه بولدی جانی بیک سلطان هم * تاشکند ایللی هم اولدی خرم

LIX.

تنبل نینک مخالفتی دین غضبناک بولوب امام الزمان
 اند جانغه جیریک تارتقانی

1158b بلخ دین چون قایتیب کیلدی خان * باردی اوز کشوریکا هر سلطان
 تیندی بولغانی جیریک آتی ایلکی ای * کیم بنه خ-ان مالک آرای
 تنبل اوستیکا بورور بولدی بات * برلیغی لشکر ارا تولدی بات

1) Pyk.

بو عزیمت بیلده اتلانکاج خان * خان آفاق و سلیمان زمان
 5 دیدی سلطان معظم محمود * بیلک قان مکر محمود
 لشکری بیلده بیغیلون کشدا * اول قیلور ایشنی بیلون کشدا
 اند جانغه جیکالی بیز لشکر * توزالی اول ساری آهنک سفر
 تابسه فیستاق بو یان دین تنبل * بولغوسیدور ایشی اسرو مهمل
 هرساری ایلجیلار ای بارغوسیدور * تارتیبان بوغزینی بالارغوسیدور
 10 انکا یار اولغوسیدور خسرو شاه * بولغوسیدور بو طرف دین آگاه
 ابدی سلطان انکا اوترو اوسون * نوبت دولتین اندا اوسون
 اوغلی بولسون بو جیریکدا همراه * رزم نینک ایشیدا اولسون آگاه
 1159a اوشبو برلیغ بیلده شهزاده عبید * باردی و قیلدی بی ایللی صید
 قالدی سلطان اناسی لشکر دین * هیچ بیلمای بیاغی کثوردین
 15 خان کونکل تیغ قیلیب اتلانندی * تنبل اولتورماک اوجون قاتلانندی
 خان بیلده باردی تیمور سلطان هم * شاه آنینک کورماکی بیلده خان هم
 حمزه سلطان تقی همدم بولدی * خصم ایشیتیب آتی درهم بولدی
 چون خچند اوستیکا یینی لشکر * تولدی خان لشکر دین اول کشور
 کلدیلار اندا قلیبان جولان * جانی بیک بیراه سیونچک سلطان
 20 الدی خان اندا جیریک نینک سونکینی * کوردی اندا سولینی و اونکینی
 مرغینان شهر یغدی ایتدی * خصم کونکلینی ابریتی اسدین
 مرغینان اوشغده ابردی ثانی * محکم ایللاب ابدی تنبل آتی
 1159b بیر ایللی بیلده مینک جاغلی کیشی * کیم جلادت ابدی باری نینک ایشی
 مرغینان ایلجیکا سالیب ابدی * انداغی ایل سائین آلیب ابدی
 25 خاطارین جمع ایشیب ابدی اندین * کونکلی بس تیغ ابدی اول فورغان دین

- 60 اتاسی اغاسی ابنی لاری هم * قیلیان عهدلارینی محکم
سوزلاشیب اول ساری ذوالنون بیرله * کوزلاشیب بیر نیجه ارغون بیرله
بو ساریداغی تورور خسرو شاه * کیچه و کوندوز الردین آگاه
بارجه شاید بیغیلیب کیلکابار * ایش براغینی قیلیب کیلکابار
بیز بو قورغانغه اوروش ساز اینساک * اوروش اینساک سوزین آغاز اینساک
65 کیشیمیزینک کوپی بولور یارالیغ * خلق باشیغه اوکولور یارالیغ
اوشبو قورغاننی قباب اوتورالی * کوجالارنی بیساریب کیلتورالی
هر کیشی کیله کورالیک آنی * خصم لیق قیلسه فیلالینک قانی
خان بو سوز بیرله سمرقند ساری * شهر پر میوه پرقند ساری
ایلیجلار کوچی اوجون قیلدی روان * بلخنی قیلدی وطن حضرت خان
70 نیجه کیم شاه جهاندار حسین * توزدی اوغلانلاری بیرله شروشین
بارجه بیر بیرکا کیلا المادیلار * اول دیکانندیک بیغیلا المادیلار
عاقبت شاه زمان بیجاره * بولوبان بولدی بیراق آواره
اول خبرلارنی قاییب خسرو شاه * ایلادی وهم که اولخان ناکاه
اینک اوستیکا یوروبان بارغای * کسور و ملکدارین اختارغای
75 وهمدین ایلیجی بیساردی خانغه * کیم بویون سوندوم مین فرمانغه
خطبه و سکه قیلیب خان آنیغه * یوز تومان مال بیریب حضرتیغه
ایل لارین تاغلار ایچره قابانیب * اوزی قورغان ایچیدا زار یاتیب
f 156b حضرت خان ییله کورکوزدی نفاق * توزدی بلخی لار ایله مهر و وفا
خانغه جون اول ایشی معلوم اولدی * یاشورون سوزلاری مفهوم اولدی
اینک اینی کینکاشیب قویدی * کونکلی ایچره تیرسینی سویدی
80 انکاجه کوجالاری هم کیلدی * کلشن وصل ارا کل آچیلدی

- انکاجه اوتوب ابردی تورینیج آی * قیش ابدی ساووق و قهر خدای
قاشتکند ایلیجی سی هم کیلیب ابدی * انداغی سوزنی بیان قیلیب ابدی
اول ابدی سوزکه بویان اوتکاج خان * ایلادی تنبل نادان طغیان
85 انکا بیسار مغول جمع اولدی * تاشکند اول مغولیدین تواددی
تیره قیلدی جانی بیک سلطانی * قبادی قلعه دا انداق خانی
اوشبو سوزلارنی ساع اینکاج خان * قیلدی فرمان که سیونچک سلطان
مدد اولسون جانی بیک سلطانه * یانیان بارسون ترکستانغه
دیددی اینک سونکیدین اولجه و مال * ایلاسون اوزیک ایوبن مالامال
90 کوجالار هم باری یانسون موندین * اوز دباری ساری یانسون موندین
اوتکاریب بارجه سینی درسادین * قیلیان بارجهغه ایش ارشادین
یانماق اولدی اوزی قندز بیرله * بولدی دایم سوزی قندز بیرله
اتلانوردین بیر ایکی کون بورنا * کوچ ایتاردین بر ایکی کون بورنا
مینکجه نادان حقییان قورغاندین * کیچیان بارجه سی باش و جاندین
95 حمزه سلطانه کمین ایلا دیلار * اول مسلمانغه کمین ایلا دیلار
اولداغی بولادی بولاردین آگاه * اولداغی توتنی الارغه سرراه
قلعه بیرله ارالاب الدی بارین * قرا تون و قرا لاب الدی بارین
بولادی بیر کیشی آزاد اندا * گم بولور ییله کشش دوراندا
جون بواشی بولدی روان حضرت خان * اتلانیب توتنی طریق باغلان
100 کیلدی قندز ییله بغلان ساری * بیه قندزدین تابغان (slat) ساری
انکاجه قاجیب ابدی خسرو شاه * بولوبان خان کیلیشیدین آگاه
ییتکوروب ابردی قورغانغه اوزین * انداغی محکم قورغانغا سوزین
خان بدخشانغه سونکیجه ناردی * اندین اوزکا جیلاوبن قایتاردی

f 157a

f 157b

اوشبو میرزانی قاجورغاج موندین * آنی ابیرغاج بخشی اوندین
 اندخود بیرله شبورغان آینور * بلخ و مرغاب و خراسان آینور
 بلخ فتح اولسه نی دبر خسرو شاه * خانغه جاکر بولور و دولخواه
 باقی ترخاندین بو سوز کیلکاج * خان اینک راستلیغینی بیلکاج
 20 بلخ اوستیکا بورور بولدی روان * بارغه اول ساری ابلاندی عنان
 باقیغه یازدی نشانی فی الحال * صمیم سنکا بولغوسی یاور اقبال
 تیج بول کیم کنهینکدین اوتوم * سین دیکان بول ساری بولجی توتوم f 154a
 سنکا بسیار کرم قیلغومدور * سینی سیوماسکا ستم قیلغومدور
 چون نشان باقیغه ارسال ایتی * کیلکان ابلیجی سینی خوشحال ایتی
 25 اوزی ابلیجی سونکیجه بولدی روان * کیلدی کرکی کذریکا اولخان
 کیمه لارنی بوروتا باشلادیلار * یوکلارینی کیمه کا تاشلادیلار
 بارجه دین بورتا سلطان محمود * اوتی دریادین بولدی خشنود
 اوتی آنینک سونکیدین حضرت خان * حضرت خان و سلیمان زمان
 یتتی کون اندا اوتا قالدی جیریک * بحرینی همتیدین الدی جیریک
 30 بولدی سال استیدا پنهان جیمون * بولمادی هیچ نمایان جیمون
 حمزه سلطان و تیمور سلطان هم * اوتی لار باقی ابشیدین خرم
 کرکی قورغانیغه بیتکاج اولخان * قیلدی باقیغه اوروس بیکنی روان
 باردی آنینک بیله قنبر بی هم * اندخود قلعه سی ساری بیغم f 154b
 یتیب اول ابکی دلور فی الحال * کوردیلار باقینی بی فکر و ملال
 35 کیلدی باقی الار بیرله روان * هم ره یی ایکی احمق ترخان
 خبری بو که ایشیتکاج خاننی * لشکری بیرله بولاک سلطانی
 تورا آلمای بورودی شاه زمان * اتاسیغه بیساریب آه و فغان

سیدی بار ایدی جعفر آتلیق * اوزی سید اتاغده نسبتلیق
 اسرو درویش و مسلمان پیشه * اسرو سردار و بلنداندیشه
 40 دیدیلار خانغه هوا داردور اول * ابرتادین خانلار ابله یاردور اول
 اولتوروب آنی بورودی میرزا * سالیان بلخ ابجیکا غوغا
 ینه آلتی بیکنی هم قیرمیش * کیم بولار داغی سیدکا کیرمیش
 چونکه سید بیله بیکلار اولدی * ییزکا اول طایغه دین وهم اولدی
 ابدی بلخ ابجیه ابرور سلطان بیک * آنی سلطان و اوزی نادان بیک f 155a
 45 بو خبرلارنی آیتغاج ترخان * بولدی آشفته بو سوزلاردین خان
 دیدی سید ییزینک اوجون اولدی * ابدی سیزلارکا ضرورت بولدی
 که تیلاب قانینی رزم ایتکای ییز * رزم ایتار عزمینی جزم ایتکای ییز
 باردی اوشبو سوز ابله بلخ ساری * جیریکی بکدل و بیک رای باری
 بلخ قورغانیغه بیتکاج لشکر * تام و تاشیغه یاپوشنی لشکر
 50 تام ابله تاشینی بست ایلادیلار * قلعه دوریدا نشست ایلادیلار
 ایللی هم کوپ ابدی قورغان ابجیدا * بارجه سی نینک آلمی جان ابجیدا
 قلعه سینی قباب اولتوردیلار * مال آلورنی براغ کوردیلار
 بورتا اول راست خراسان باردی * ایش قیلیب اسرو نمایان باردی
 بلخ و مرغاب و خراسان ایتاکن * مرو اباغی بیله ماخان ایتاکن
 55 قیلدیلار آت بیله قویدین خالی * قالمادی هیچ کیشی نینک مالی f 155b
 بارجه سی خان قولیغه نوشتی تمام * بولدی بابری اییاسی مال حرام
 بورتا اول چون بیغیلیب کلدیلار * قیلور ایشلارنی قیلیب کلدیلار
 ایل دیدی کیم نیدور ابدی تورووش * اوشبو قورغانغه مناسب تور اوروش
 خان دیدی شاه زمان چیقیش اوزی * اتاسیغه یتیب ابرکین بو سوزی

80 مین بوجی اوغلی مین و سیز ایکی خان * جغتای اوغلی سیز اولسون بو عیان
 باریمیز بیر انا نینک اوغلی نیز * بارجه میز نینک اناسیدور جنکیز
 بوجی خان و جغتای خان حاصل * سورکالی اوشبو جهاندین محمل
 ییز نینک و سیز نینک ارا بولمادی قان * هر کیشی اوز بیریدا بولدی خان
 ابدی هم بولغوسی بوق قان ارادا * بولغوسی عهد و وفا جان ارادا
 85 الحجه خان بوروسون ایلکاری شاد * کوجالار مظلومه سیدین آزاد
 باریمان ایل اولوسیغه بیتسون * بیتیان قلعه لارین بیرکتسون
 سیز اولوغ خان سونکیدین آنلانیکنیز * کوچ بیرله بوروبان قانلانیکنیز
 اوشبو سوزلار بیلله خان دوران * الحجه خانی بورون قیلدی روان
 بیردی بسیار انکا آت و براغ * قیلدی انعام انکا خاصه باش اباغ
 90 بیر ایکی کون الحجه خاندین سوزک * خانیکه خان ایشی هم کیلیب اونک
 تابتی رخصت که مسافر بولغای * مغولستانغه مجاور بولغای f 152b
 انکا هم قیلدی عنایت بسیار * انکا هم مرحمتین قیلدی یار
 تیموه و آت فراوان بیردی * هر براغیدین انکا آیردی
 یغخی لیق بیرله اوزاتی آتی * ایلادی 'مرحمت سلطانی
 95 اول ایکی خانی اوزاتیب اوزی هم * کیلدی اوز تختیغه شاد و خرم
 هیچ تاریخدا بوقنور بو ایش * هیچ دفتردا نابلهاس بو ساغیش
 الله الله نی مروت دور بو * الله الله نی فتوت دور بو
 یوز تومان رحمت اینک همیغه * یوز تومان رحمت اینک نیتیغه
 تینکری مقصود بنی حاصل قیلسون * یغخی لیقی ایلا بیکه کیلسون

LVIII.

حضرت امام الزمان تابوغیدا باقی ترخان ایاجی
 ییباریب نصرت شعار لشکر قوشولغانی و لشکر بلخ اوستیکا
 باریب شاه زماننی قاجورغانلاری و مدتی باخنی قبل
 قیلیب خسرو شاهنی دره لارکا قاجوروب مراجعت
 قیلغانلاری f 153a

حضرت خان شبانی لقیم * شاه ذی شوکت عالی نسیم
 مغول اندیشه سیدین جون تیندی * اوزی نینک تختکهیغه ییتی
 بیر ایکی آی فراغت قیلدی * اول مغول چین بیلله کیم آتیلدی
 بنه قوشتی باشیغه بو سودا * کیم حصار اوستیغا سالغای غوغا
 5 آنلانیب قرشی ساری کیلدی اوزی * باری اینی لاریغه باردی سوزی
 جمع قیلدی جیر بیکینی اندا * نیجه کون تیندی اوشول قورغاندا
 کیلدی ناکاه بیراو کیم باقی * بادشه بزمیغه بولدی ساقی
 دیدی بوق اوزکالیکیم اولخاندین * کیجارام جاندین و کیجمان اندین
 صر باغیشلار کنهیمنی اولخان * آلور اوزیکا ایشیمنی سلطان
 10 اندخود قلعه سیدور پیشکشیم * اوروشوم اول ایسه باردور براشیم
 خان حصار اوستیکا نیتیب بارادور * کیم بو بان بلخ ایلی بالبارادور f 153b
 آلیان باشنی قاجار میرزاسی * عندلیبی قالور و غوغاسی
 خان سودین کیجه و کیله بوساری * توزار اوشبو سپه و خیل باری
 عندلیبی کیم ابرور خاتونی * سبب حرمتی یغخی اونی
 15 بار میرزاسی آتی شاه زمان * لیک بسیار ابرور لولی سان

چين مغولچين اول ابرور عالما * بوفتور اول طور بنى آدمدا
 نه خطا ملكيدا انداق تاييلور * نه ختن شهریدا اول نوع كيلور
 40 لهبت چين ديكانيك اوزيدور * صورت چين ديكانيك اوزيدور
 خان ابشتكاج بوصفتلارنى روان * قىلدى محرم كيشيلاركا فرمان
 كيم اوشول ابني آليب كيلسونلار * ابولانورى براغين قيلسونلار
 جون كيتوردىلار انى خان قايدا * كىلدى بلكيس سليمان قايدا
 بولدى خان خاطب و اول مخطوبه * بولدى خان واغب و اول مرغوبه
 45 قيلدىلار انى روان خانغه نكاح * عشرت و عيش سوزى بولدى مباح
 چرخ آنيك كامىغه ابورادى بنه * اوزكا بيلمان كه نيلار بولدى بنه
 بارجه ييكالار دخى خرسند ابدىلار * هر سارى طالب پيوند ابدىلار
 باتىلار هر ييري بير جانانه * توردىلار هر ييري بير كاشانه
 هيچ كيم قالمادى اول وقت قوروغ * بوق ابدى مال و قيز آلورغه سوروغ
 50 باتىلار مالغه لشكر بارجه * بولدىلار باي توانكر بارجه
 آلدىلار چيني و فغفورى اياغ * قيلدىلار باده كلكوننى سراغ
 ايچىلار باده كلكون بىبار * تابتىلار دلبر موزون بىبار
 ابرغادىلار بارى خان دولتىدين * يرادىلار نيجه كون هميتدين
 آلدىلار رخت خطايى بىحد * بوق ابدى رخت خطايىغه عدد
 55 تيوهلا بوى بىبار آلدىلار * بوكلارى نيك ايچىكا سالدىلار
 اول بىبار ايله بو قوم خوشقوى * قيلدىلار بارجه جهاننى خوشقوى
 بعضى ايل كيم بار ابدىلار عيار * اولجىلاردا بار ابدىلار جزار
 اوزنى خان نيك ابوكا سالدىلار * بولغان آتون كوموشين ابدىلار

1) f 150b

f 151a

1) f 150a миниатюра с танцовщицей.

الجه خان نيك ابكى محبوبى * كيم الار ايردى انيك مطلوبى
 60 بيرسى نيك آنى التون ايردى * الجه خان انكا مفتون ايردى
 كوموش ايردى بنه بير نيك اتى * بار ابدى انكا صفى ذاتى
 الدىلار ايكالاسىنى ايتام * قيلدىلار ايكالاسىنى بدنام
 كوموش التون دىكان اوشو ايردى * كيم بوقارى سوز ايچىكا كيردى
 كوپ مغول نيك صنى توشنى اسير * بولدىلار اهل غنا بارجه فقير
 65 خانغه عرض ابلادىلار كيم لشكر * قيلدى بو ملك ايلينى ايتىر
 خلق نيك يىغىلغى اوجون خان * قيلدى آهنگ سمرقند روان
 باقى رحمت بيله اول قورغانغه * بيردى آنى جاني يك سلطانغه
 اوزى قورغان تاشيدا اولتوردى * تىكراسيدا حشمىنى كوردى
 اتلا نيب چير سويدين اوتكاج خان * كىلدى سلطان قايدا خان زمان
 70 ديدى كيم جارلاتىنكىز خانالارنى * يىغىنكىز بىكلار و اوغلانلارنى
 آلتىنكىز بندلارنى فى الحال * ابلانكىز بندلارنى بايمال
 خان بو سوزلارنى دىكاج سلطانغه * جان وفا باردى اول ابكى خانغه
 الا كىلدى اول ايكاونى فى الحال * آلدىلار قولغه ايكاونى فى الحال
 كىستوروب بندلارنى سلطان * قيليان ايكالاسىنى شادان
 75 باردى خانلار بيله خان حضر تيغه * ييتىلار بارجهسى خان خدمتيغه
 خان قىليب اول ابكى خانغه تعظيم * ديدى خاطر ارا كىلتورمانك بىم
 غم ييمانك ملك و ديارىنكىز اوجون * بولمانك آشفته بوزوق كشور اوجون
 كوپ مونونكدىك ايل اولوسلار بوزولور * باشىنكىز بولسه ايسان بارجه بولور
 بارىك ابدى وطنىنكىز سارى * ابو ايلينكىز تقي بارسون بارى

1) или айтсам? чит. айтсам?

خانیکه خان نینک مکتوبی تاشکندغه ییتیب متعلق لاری
تیریک لیک خبریدین سیونگانلاری و انداغی مغول لار
خانیکه خان اوغلی بیله کیتکان لاری و اناسی شهردا
قالیب شهرنی یوجون لار بیله تسلیم قیلغانی

خانیکه خان خطین آلیب ایلمی * ابرینک ایکی اتین آلیب ایلمی
بورودی خانیکه نینک خیلی ساری * کیم فکار ابردیالار اول خیل باری
ایلمیدین بورنا خبر بیتکاندور * انداغی ایل اوزیدین کیتکاندور
باستوروب کیلکان اولسارلار * بیغالاندورلار^۱ خان حالیه زار
توشکانیدین خبر ایتکاندورلار * ابنی سی سوزیکا بیتکاندورلار
ایلی خان نینک غمیدین بیغلاب زار * نوحه پرداز ایتکاندور بسیار
کیم ییتیب ایلمی سونوبور مکتوب * اسرو ایلمی کوروبورلار خوب
خانیکه خان سوزی بیرله حاصل * مغول اووسی بولوبور مایل
کیم وطن ساری عزیمت ایلاب * فی عزیمت که هزیمت ایلاب
بارجه خان اوغلی بیله کیتکانلار * کیتیب احمد بیک ایله بیتکانلار
بارجه حکمینی قبول ایلادیلار * آتی نینک کوچلوکینی سایلادیلار
جیققی لار احمد و خان اوغلی روان * سونکالریدین اولوس ایلاب افغان
قول توتوشوب باریسی. توزدیالار * مونداغی ایولارینی بوزدیالار
خان نینک اوغلی بیله جمع اولدیالار * دره لار نینک ایچیدا تولدیالار
قالدی خان نینک اناسی شهر ایچیدا * شهر یوق بادیه قهر ایچیدا
قیزلارینی آلیان اولتوردی * اول بالارنی قصادین کوردی

f 148^af 148^b

شهرنی خالی ایتیب جیققی مغول * منتظر ایل که قاچان کیلکای اول
خان قولی هم ایل آورغه جازم * بولدیالار ایلمی سونکیدین عازم
تاغ نینک بولی بیله کیلدیالار * تاغ بولینی یاقین بیلدیالار
قیردیالار آتی بوروب اول بولدا * مینک جه آت قالدی انینک بیر قولدا
اخسیدین ایکی قونوب بول آلدی * تاشکند اوستیکا نوبت جالیدی
اوزیدین بورنا تیمور سلطانی * انکا قوشوب نیجه مینک اعیانی
جانی یکنی هم انکا همره ایتیب * سلطنتدین هم انی آکه ایتیب
تاشکند اوستیکا ایلمی ایددی * اول ایکاوکا کیشی کوب قاتیب ایددی
شهر بولغاندا^۱ مغولدین خالی * یار اولوب بو ایکنینک اقبالی
تاشکند اوستیکا بیتکاندورلار * آلیب اول ایلمی بیکیکان^۲ دورلار
جانی بیک خان قیزینی آغاندور * بارجه دین قولنی برون سالغاندور
سینکلی بولغاندور حسن ایله غنی * شاهزاده تیمور الغاندور آتی
اولجه مالغه باتقانددورلار * تینج خاطر بیله باتقانددورلار
اوشو حالتدا ییتیب کیلیدی خان * آفرین فیلیدی انکا اهل جهان
لوتکان ایشالرنی دیدیالار قاتیدا * قیلدیالار شرح بارین خدمتیدا
دیدیلار قیزلاریدین قالدی مو هیچ * کاتورونک بیزکا آتی قوبیای کیچ
دیدیلار بارجه سیدین زیباراق * حسن ایله بارجه سیدین رعناراق
یاش بیله داغی کیچیکرک باریدین * بخت ایله باری بیکرک باریدین
بار امیش خانغه مناسب ماهی * اول صنملار اراسیندا شاه
سرو آنینک قامتیدین شرمنده * زلفیکسا عنبر بارا بنده
منفعل کوزلاریدین آهوی جین * ایچمی فان باغلادی غمدین مکین

f 149^af 149^b

ایمدی کیم شاهلیغیم بولدی هبا * سالدی بو ایش منکا تقدیر خدا
 دولنیم تاجی نکلن سار اولدی * تخت هم بیر ییله هموار اولدی f 146a
 لشکریم بولدی کوزوم چه بیریر * اوزلارب توشتی زمام تدبیر
 10 سلطنت کوکبده سی تابنی شکست * خانیغیم مرتبه سی بولدی پست
 نی اوجون بولماین ایمدی درویش * نی اوجون بولماین ایمدی دلریش
 موندین اوزکا منکا نیت یوقنور * موندین ارتوق منکا همت یوقنور
 شاهلیق ایمدی شهبانی خانغه * خانیغ اول پادشه دورانغه
 بوز مونونکدیک انکا ایتار اولسون * قدحی نوش طربدین تولسون
 15 کیم اوروشتمو ایه اولخان بیرله * ایلان رزم انکا جان بیرله
 توشتوم ایرسه قولیغه لطف ایتی * کیمردیم ایرسه یولیغه لطف ایتی
 منکا بسیار تواضع قیلدی * قویوب اورنیدین اوترو کیلدی
 کوروشوب بیغلادی احوالیغه * ایلادی رحم یمان حالیمغه
 الجده خانغه تقی قیلدی کرم * قیلدی لطفی ییله خرسند آتی هم f 146b
 20 الدی قرآن و قسم یاد ایتی * ایکیمیز خاطرنی شاد ایتی
 سیز ایکلانی دیدی اولتورماسمین * قابل تیغ و غضب کورماسمین
 ییز یمانلار انکا قیلدوک طغیان * اول قرینداشلیغین قیلدی عیان
 ییلماکان ییز اینیک اطوارین * ییلماکان ییز اینیک اسرارین
 ایمدی سلطان ابودا مین خوشدل * دهرنیک قایغولاریدین غافل
 25 الجده خان تقی غمدین آزاد * خاننیک اوغلی ییله خرم و شاد
 سیزدا ییزلاردین اکر قایغودور * بیلینکیز کیم قیلور ایش اوشودور
 کیم منیک اوغلوم ایله بولغان اولوس * تاشکند ایشیکدا تولغان اولوس
 جیقپ احمد یک ایله کیتکابلار * مغولستان بیریکا بیتکابلار

سیز بوجولارنی آلیب قالغای سیز * شادلیق نوبتینی جالغای سیز
 30 بولغاسیز خان ییله خویش و پیوند * بولوبان نسبتی بیرله خرسند f 147a
 کویار اولغای تقی سلطانلار هم * دوستلوقنیک سوزی اولغای محکم
 بولسه بو طور ارادا * نسبتلار * خان و سلطانلار ایله وصلتار
 سیزکا و ییزکا هم ای کعبه جان * شاید اولغای سبب امن و امان
 بنددین تینکری کرم قیلسه نجات * نیچه کون بولسه ینه قید حیات
 35 نیتیم کعبه ساری بارماقنور * همیم تینکریکا بالبارماقنور
 اوشبو مکتوب سونکیدین من هم * کیله مین خان ییله شاد و خرم
 خاطرینکیزنی پریشان توتماک * شاهلیق قایغوسیدین فان بوتماک
 بولماساق شاه کدابی بولالی * کعبه نیک تیکراسیکا ابورولالی
 نیشالی یخشی یمان سوروغیدین * فارغ اولوب کیچیک و اولوغیدین
 40 جالالی عیش و تنعم کویبی * ایجالی جشه زمزم سویی بی
 قویالی باشنی مدینه بولیغه * بیرالی اوزنی رضانیک بولیغه f 147b
 سلطنت دبدبه سینی کوردوک * شاهلیق مرتبه سینی کوردوک
 فقرنیک حالنینی هم کورالی * خوارلیق لذتینی هم کورالی
 کورکوزاین دیسانکیز بوزومنی * اوزکا قیلماک بو دیکان سوزومنی
 45 بارغان ایلچیکا سیوشچی بیرینکیز * کونکلیدین خار المنی تیرینکیز
 و السلام ایمدی توکاندی نامه * تا نه یازغای ینه مشکین خامه

اوز ابوبدا آتی ساقلاپ تورسون * نظر لطف ایله آتی کورسون
 الحجه خاننی قیلیب شاد روان * اسراسون ابوبدا تیمور سلطان
 40 کیلدی خانیکه ییزینک سلطانه * بولدی توش مرحمت و احسانه
 الحجه بولدی تیمورکا همدم * ساقلاادی بند ایله آتی محکم
 بند ایلاردا بواب بیدل و دین * دیدیلار اول ایکی خان مسکین
 خانیکه خانغه هم اولدی فرمان * کیم اباغیغه سالیب بند روان
 ساقلاغالار کیجه کندوز آتی هم * بند ایله بولغای اول هم محکم
 45 کیم عنایت سونکیدین قهر نیدور * نوشینک کینیدا بو زهر نیدور
 خان دیدی قانلارینکیزدین کیجتم * رحم ایتیب جانلارینکیزدین کیجتم
 144b ایلادی شرط و قسم یاد ایتی * ییز ایکی دلشدهنی شاد ایتی
 بند فکر اوزکاجه بولدی کویا * عمر پیمانهسی تولدی کویا
 کیم بو بیکلیغ قیله دور ییزنی بند * سوزبدین قایتیبان اول دولتمند
 50 الار اول سوزنی دیکاج سلطانلار * دیدیلار ملک ایشی دور ای خانلار
 ییز سیزینک جانلارینکیزدین کیجکوک * لطف ایتیب قانلارینکیزدین کیجکوک
 لشکرینکیزنی آلوریز قولغه * کوشورینکیزنی آلوریز قولغه
 سیزکا اندین سونک اجازت بیریبان * جیه و آت و براغ آیریبان
 بیباروریز مغولستان ساری * بولنی سیز بیلکاسیز اندین ناری
 55 تاشکند ایشیکی آجیلغونجه * انداغی مستلار آیلغونجه
 سیزنی بو بند ایله اسراریز * ایلامانک خوف بو ایشلاردین سیز
 ایددی کر سیزکا کرک بولسه نجات * خط بیتینک قلعه ایلکا کیم بات
 قلعهنی خالی ایتیب جیقسونلار * برج و بارولارینی بیقسونلار
 جیقسون احمد ییکنکیز قورغاندین * فالاسون هیچ مغول هم اندین

60 اوغلونکوزنی^۱ ایان کیتسونلار * باشلارینی آلیان بیتسونلار
 انانکیز تورسون اوشول قورغاندا * اسراسون قیزلارینی هم اندا
 کیم بیتیشکاج قیاللی نسبتلار * قیاللی طویلار و وصللار
 کر بو طور اولماسه ایش مشکل ابرور * خان غضب ساری بند مایل ابرور
 65 جون بو سوزلارنی ایشیتیلار الار * قصه نینک باشیغه ییتیلار الار
 قیلدیلار جان بیله بو سوزنی قبول * دیدیلار ایددی کیراک بولسه رسول
 تا انینک بیرله قیلیب خط ارسال * قیلغابیز ابو ایلیمیزنی خوشحال
 جون بوسوزنی دیدیلار اول خانلار * دیدیلار خانغه باریب سلطانلار
 بولدی خان حکمی که سلطان معمود * ایلابان خانیکه ایلین خشنود
 145b قلسون اوز نوکرین اول ساری روان * انکا بیرون خطینی خانیکه خان
 70 جون حکم ایلادی خان اعظم * خانیکه خان قولیغه الدی قلم
 اناسیغه ییتیدی مکتوبی * اسرو مکتوب لطیف خوبی

LVI.

خانیکه خان نینک مکتوبی

سوزی بو ایدی که ای قبله منکا * آیتابین جان داغی رازیمنی سنکا
 منکا مقصود بو ایدی پیوست * کیم قاجان بیرسه منکا تینکری دست
 شاه لیق سلسله سین اوزکای مین * فقر نینک زمزمه سین توزکای مین
 بولغامین تینکری بولیدا درویش * اتانیب خلق ایچیدا نیک اندیش
 5 بارغامین کعبه ساری شوق بیله * توتقامین حلقه سیننی ذوق بیله
 شاه لیق دا^۲ بو ایدی مقصودوم * اوشبو مقصوددین ابردی سودوم

1) Рук. اوغلونکوزنی 2) Рук. оп. 1

حضرت امام الزمان و خلیفه الرحمن خانیکه خان
و الجة خان باییدا ارکان دولت و اعیان حضرت بیله
کینکاش قیلغانی و خانلارغه یرلیغ یتکورکانی کیم انلاریغه
و تاشکنددا تورغان مغوللارغه نشان ییبارکای لار کیم
قورغاننی خالی قیلغایلار

فتح کلزاری آجیلغاندین سونک * خان بو تمیلنی قیلغاندین سونک
جمع قیلدی باری سلطانلارنی * نه قیلای دیدی بو خانلارنی
قابسی دیدی بات آلیان قران * ایلادینک شرط که بینسون ابکی خان f 142b
سونک اوکونج الماسون ایمدی خانیم * سین بیلورسین سنکا صدق جانیم
قابسی دیدی که یماندور الجده * بارجه خانلار ارا خاندور الجده 5
اسرو فرزانه و جرأت لیکدور * اسرو جرأت لیک و غیرت لیکدور
اولمایین بارسه سلامت موندین * انکا بولغایمو ندامت موندین
جیریکسی اسرو فالین دور بیریدا * هر بیر اوت بالین دور بیریدا
خانیکه هم انکا همدم بولسه * ایچلاری غصه و غمدین تولسه
قیلسلار ملک لارینی ینه یاد * قیلور ابرکین لار یمزنی ناشاد 10
خان دیدی کیم نی حکایت دور بو * کورونکوز کیم نی عنایت دور بو
تینکریدین بوادی عنایت ظاهر * خصمنی قیلدی اینکدیک کیم بیر
ابر بو جاغلیق باشادوق عالمداد * کاه دولتدا و کاه غمدا
عمر ایمدی نه قدر قالیبتور * تا قضا یمزکا فی لار سالیبتور f 143a
بولار اولماک بیله نی بولغایسز * قویونکوز ایمدی بو سوزلارنی سیز
بیز بو کون یخشی لیق اظهار ایتالی * بوروبان ملک لاریکا یتالی

اللی ملک لارینی قولغده * سالالی اول خاننی بولغده
مغولستانغده باریب یتسولار * یخشی لیق سوزینی آیتسولار
کسر الار ایلاسار بیزکا نفاق * بیغسلار بیر نیجه بارین قلماق
اوزلارین توزکوجه کوب مدت لار * اوتار و عارض اوور مختلار 20
قیلسلار بیر یمانلیق ابکی خان * ظاهر ایلاب ینه بیزکا کفران
یخشی لیق بیزکا نصیب اولغوسیدور * یمان بولغان ینه بوزولغوسیدور
تینکری لطفیغه توکل قیلالی * یخشی بو ایشدا تأمل قیلالی
خانیکه خان تقی یخشی باردی * بیزکا یخشی اوزینی اوتکاردی
ایلادی بیزکا بسی خدمت لار * توزدی شاهانه عجب محبت لار f 143b
جون ارامیزدا فلک سالدی نفاق * توزدی اول دشمنیمیز بیرله وفاق
بیز اینک بیرله اوروشتوک ابرسه * خصم لیق بیرله بوروشتوک ابرسه
قولیغه توشتی سلطان محمود * قیلمادی خاطرینی ناخشنود
چیکمادی تیغ ستم جانیهغه * کیرمادی هرکر آتینک قانیغه
بیمارب آتی سلامت بیزکا * اوزی کوب قیلدی ملامت بیزکا 30
کیم نیدین بیزکا یمانلیق قیلدسز * باشیمیز اوستیکا هر دم کیلدسز
بیز اوشول سوزلار ایلد شاد اولدوک * رزمینک سوزیدین آزاد اولدوک
ینه کیم اوزی یمانلیق قیلدی * تینکری دین انکا یمانلیق کیلدی
بیز هم اینک ایشینی یاد ایتالی * ناتوان خاطرینی شاد ایتالی
خان بوسوزلارنی دیکاج سلطان هم * دیدی خانلار اوتویینی محکم 35
قویدلار بارجه یمانلیق سوزینی * آخنی لار بارجه ترحم سوزینی f 144a
خان دیدی حضرت سلطان محمود * ایلاسون خانیکه خانی خشنود

- ۴۱۰b بو بلالار ارا بيلسانك اى بار * تيغ الا الله ابرور كاركار
 40 بارجه نينك باشيني بو تيغ كيار * بارجه غه باد فنا اندين ايسار
 قالغانين داغى رياضت كيتارور * ظلمتين نور عبادت كيتارور
 خان بو تميلنى جون قيلدى ييان * بولديلار بارجه سوزيكا حيران
 كاركر بولدى بو تميل اسرو * الله الله نى نصيحت دور بو
 قابسى خان قيلدى بو بنگليغ تميل * قابسى شه ييلدى بو بنگليغ تميل
 45 خان ايماس نور هدايت دور بو * شاه ايماس شاه ولايت دور بو
 تينكرىكا اسرو باقين دور بو خان * خسرو تحت يقين دور بو خان
 اوشبو تقرب ايله اول ظل خدا * اوزى نينك ايشالربنى قيلدى ادا
 هم رياضت بيله آراسته دور * هم شريعت بيله آراسته دور
 ابلاماس ترك نبي ستمتيني * بيلور ائينك بوليدين دولتينى
 50 هر سحر ايشى ائينك استغفار * تيغ الا الله ايله ايشى بار
 مستحق لارغه بسى خير قيلور * خير نينك عالميدا سيمر قيلور
 اكثر اوقانى عبادت بيله دور * اول نى ايشى قيايه عبادت قيلدور
 باردور اول پادشه نيك انديشى * ناشيدن خان و ايجيدن درويش
 ايجيدا بولماسه ايردى بير حال * قايدن اولغاي ايردى ظاهر بو مقال
 55 كوب گرامات كوروب مين خاندن * كوب مقامات ايشيتيب مين خاندن
 بارجه سين ايمدى بيان ايتكومدور * تانيماس لارغه عيان ايتكومدور
 شكر كيم بنده تانيب مين خاني * ايلابان صرف بوليدا جاني
 وه نه سوزدور بو كه ظاهر قيلديم * سوز ظاهر ايتكانيدن سوزك بيلديم
 مين آنى تاني ماغميدن نى بولور * بوليدا مين كيسى ايتلار كوب اولور
 60 اول كيراك تانيسه مين مسكينى * ايسناسا بنده مهر آين نى

- ۴۱۱b بو نى ايردى كه بنده شرح ايتيم * شرح ايتيسان بنده سوزكا يتيم
 تانيغان اولدور و تانيغان اول * سوزنى بو شرح ايله آيتقان اول
 مين كيم و مونجه حكايهت قيلماق * مين كيم و مونجه روايت قيلماق
 بو حكايهتلار ايتك دور بارجه * بو روايتلار ايتك دور بارجه
 65 شكر كيم اوزبى كوركوزدى منك * سوزى نينك سلسله سين توزدى منك
 بولماسه ايردى عنايهت اندين * مين كيم و مونجه حكايهت اندين
 لطفيني قيلماسه ايردى ظاهر * سوز ديك انكا نى حد شاعر
 مين ائينك حالينى نى بيلكاي ايديم * ايجكى احوالينى نى بيلكاي ايديم
 اوليا درلاربنى ساجماسالار * اوزلاربن هر كيشيكا آجماسالار
 بيلماك اول خيلى آسان ابرماس * سوزلاربن انكلاماك آسان ابرماس
 70 اوزلاربن كيشيكا بيلدورماسالار * سوزلاربن كيشيكا بيتكورماسالار
 كيمىكا كيم ايلاديلار لطف اظهار * بولدى اقبال و سعادت انكا بار
 ۴۱۲a خان ول دور آنى هر كيم بيلماس * بيلماكان هركر اوزيكا كيلماس
 شكر كيم بنده كا بيلدوردى اوزين * اطف ايتيب اوزى منك ديدى سوزين
 چونكه تميل سوزى بولدى تمام * بنده باردى قلم تيز خرام
 75 كيم ايكي خان سوزبى شرح ايتكاي * بوروبان ملك لاريغده يتكاي

حضرت امام الزمان خانلارنى توتقاندىن سونك بو تمثيلنى بيان قىلغانى

حضرت خان مروت پيشه * شاه خوش خلق نيكوانديشه
جون مغول ايشىنى بر بان قىلدى * خانلارى بايىدا احسان قىلدى
دېدى بو فتح منكا اندىن دور * بو ظفر حضرت بزداندىن دور
فتح آيتلارى بوسونى بيله * لطف ايتىب رحمت بيجونى بيله
قىلدى ظاهر ازليه قدرت * قىلدى ظاهر ابدى نصرت
شكر ائىنك نصرتيه بوز مينك * شكر ائىنك رحمتيه بوز مينك
شكر كيم ابلادى اطفين ظاهر * ابلادى لطفيه ابلنى ناظر
شكر كيم قىلدى سرافراز منى * قىلدى شايسته اعزاز منى
هم روا ابلادى حاجاتىمنى * هم قبول ايتى مناجاتىمنى
شكر كيم شكرىكا ابورولدى تيلم * كىلدى تيلم كا تيلم شكر تيلم
شكر كيم ابلادى اعدائى زبون * قدرتى بيرله خدائى بيجون
شكرىكا شكر دىيان حضرت خان * قىليان حمد و ثنائىنى بيان
دېدى پيغمبر آيتقان سوزنى * قىليان بولدا بىرو اوزنى
بو حديث ابردى كه خان ايتى بيان * هم محدث ابدى هم شاه زمان

قَالَ النَّبِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ رَجَعْنَا مِنَ جِهَادِ الْأَصْفَرِ إِلَى جِهَادِ الْأَكْبَرِ

معنىسى بو كه كىچىك سانجىشدىن * يعنى بو رزمدا قىلغان ايشدىن
جون قايتوق اولوغ اوروش قىلالى * اولوغ اوروش نيدور ايمدى بىلالى

1) Рук. приб. شكر (?) 2) Рук. دور

جون بو معنىنى بيان قىلدى خان * بنه سوز ملكيدا ايلاب جولان
قىلدى تمثيل غريبى ظاهر * ابلادى نقش عجيبى ظاهر
نفس اماره دېدى بيتى سر * سىنى فارون كىيى الدوقتا بوتار
بو بيتى باشلىق ايلان بار عيان * بدىمىز ايجدادور بو بىلان
يىر باشى شهوت ابرور يىرى حسد * يىرى چهل و بنه يىرى خوى بد
بنه ايكى غضب و طول امل * بنه يىر بولماق خلق ايله دغل
قابى دشمن بو بىلان ديك بولغاي * قابى بو نفس بيان ديك بولغاي
اوشبو دشمنى يىسارمىن دىسانكىز * انى بوغزىدىن يىسارمىن دىسانكىز
قالماغاي يىز دىسانكىز قايعوسىغه * اول [نفس] باشلارى نىنك اوتروسىغه
اوشبو بيتى نيمه نى كىلتورونكور * هر يىرى بيرله يىرىن بىتكورونكور
قىلىنكىز خوى رياضت بيرله * توزونك ايشلارنى شريعت بيرله
سنت ايله عمل ايلانك دايىم * نبى امرىنى توتونك لار قايم
تقى بير وقت قىليب استغفار * جرم لارنى ساغىنىب يىغلانك زار
تىغ الا الله ايله ايش ايلانك * نفس كافر بيله سانجىش ايلانك
اوشبو ايشلار بيله عادت قىلىنكىز * خير ايشى بيله عادت قىلىنكىز
بو بيتى كىم رقم ايتى خامه * بولدى آراسته اندىن نامه
يىرى تحقيق رياضت بولدى * تقى ايكىنجى شريعت بولدى
يىرى سنت بنه يىرى استغفار * تورت بولدى بىلنك اى اهل شمار
تىغ الا الله ابرور يىشىنجى * خير ايش قىلماق ابرور آلتىنجى
بولدى يىشىنجى عبادت تحقيق * تىلانكىز بارجه خدادىن توفىق
كىم بولار بيرله عمل ساز قىليب * بيتى باشلىق قه سرافراز قىليب
بولغىسىز اولوغ اوروشدا منصور * نفس اماره نى ايلاب مقهور

f 139b

f 140a

f 139a

5

10

30

35

15

اونك قولايدا اوروس ايتى جولان * سوليدا آق محمد اوغلان
 بهلوان ايردى اوروس پردل هم * بهلوانلىق ايشندا كامل هم
 75 المه جوق ايردى اوشول خيليدىن * انكا بىسار فوشون خيليدىن
 اول تىقى اسرو مبارز ايردى * خصم آينك آيدا عاجز ايردى
 حمزه سلطان سول قولغه جيقىب * خصم نىنك آيداكى بولغه جيقىب
 يىغىب اول هم كيشىسىنى كوردى * كلكان و كىلماكانىن هم سوردى
 اول سارى بو سارى كوزىن سالدى * مينك دا بىش يوز كيشى سانين الدى
 80 ليك بار ايردى كيشىسى بىسار * پر دل و تىغ زن و كاركار
 غرض اوشبو ابدى كيم بخشى يمان * ايرىلىب بولغاي اولوسالارغه عيان
 كيم قايبو قابل ابرور دولتغه * يا قايبو بار سزا محتغه
 لطف بيراه بيرىسىنى سايلار * بيرىكا قهرىنى ظاهر ايلار
 كوركوزور بيرىكا انوار جمال * بىلدورور بيرىكا انار جلال
 85 حضرت خان تىقى لطفىن انكلاپ * موبجه لطفىنى اوزىكا تانكلاپ
 كونكلىدا تىنكرىسىكا شكر ايتى * شكردين ايشى بو بيرىكا يىتى
 ديدى كونكلىده كه شكرانه نيدور * بو ارا شيوه مردانه نيدور
 قىلماق آزاد بو ايكي جاننى * ايلاماك شاد بو ايكي خاننى
 اوشبو دولتغه ابرور شكرانه * قالور آفاقدا بو افسانه
 90 كيم فالان خانغه فالان ايكي خان * قىلدىلار ايرسه يمانلىقنى عيان
 قىلدى حق ايكلالسىنى مقهور * بولدى بو بير اول ايكلوكا منصور
 قىلماق هيچ يمانلىقنى باد * ايلادى ايكلالسىنى آزاد
 137b غشولق قىلدى الارغه بىسار * ايلادى لطف و مروت اظهار
 خان اوزى بيرله قىلىپ يىله خيال * ليك اول ايكي فلكدىن بدحال

95 جانلارى وهمى يىله سرگردان * ايشلاريدا بار ايدىلار خيران
 اول ايكي خاننى كيتوركاج انداق * خان الار حالينى كوركاج انداق
 قىلدى تعظيم الارغه بىسار * كوروشوب يىغلادى اول حالغه زار
 ديدى بوايش سونكى اوشمونداق ابرور * انكلاسون هر كيشى بو بولغه كيزور
 ايمدى زينهار قىرىنداشلاريم * اى كىرقتار قىرىنداشلاريم
 100 قايقوروب اوزنى خراب ايلامانكىز * خلق باغرىنى كىباب ايلامانكىز
 مين سىزىنك قانلارنىكىزدىن كىچىم * ناتوان جانلارنىكىزدىن كىچىم
 بولونك آزاده اولوم فكريدىن * بولونك آسوده اجل ذكرىدىن
 خان بوسوزلارنى دىكاج خاتىكه خان * ديدى اى سرور بنى جهان
 138a ايمدى بو سوزكا ايناندور بىزنى * التفاتىنكغه ايشاندور بىزنى
 خان ايناندورماق اوچون اول خاننى * تىلادى حافظىدىن قواننى
 105 انىنك آيده قسم ياد ايتى * ناتوان خاطرىنى شاد ايتى
 الجده خان ديدى قوى بوسوزنى * بىز بو بوللارده كوروب بىز اوزنى
 ايشىمىز ايمدى اوتوتور اندىن * باردور لطف و مروت خاندىن
 اوزى بىلور اكر ايتسه احسان * قهر هم قىلسه انىنك دور فرمان
 110 خانغه آينىك بوسوزى خوش ياقنى * لطف بوزى يىله انكا باقنى
 انت ايجتى كه سىنى اوانورمان * قابل تىغ و سياست كورمان
 اول ايكار بو سوز ايله شاد بولوب * قايقونىنك بندىدىن آزاد بولوب
 خان يىله بانداسه اوانوردىلار * حشمت خانلىق ايله توزدىلار
 138b توشتى دىب خان قديمغه خانلار * يىغىلىپ كىلدى بارى سلطانلار
 115 بارجه خان فكرىنى اوق سايلادىلار * خانغه بىسار كرم ايلادىلار

فراجین اوغلی تقی بار ابردی * آتی قنبر اوزی سردار ابردی
 30 خان سبور ابردی انی حد دین تاش * کیم وفادار ایدی هم کوکلتاش
 جان وفا دورمان اولوغی ابردی * قاجو مرگان نینک اوروغی ابردی
 معتبر ابردی بسی خان قانیدا * صرف ایتیب عمرینی خان خدمتیدا
 پهلوان ابردی و پر دل اسرو * بار ایدی رزمغه مایل اسرو
 قولیدا مینکجه کیشی بار ابردی * کیم باری بیر بیریکا بار ابردی
 35 اول ایدی اونک قولی نینک سرداری * قولی نینک خیلی بهادر باری
 سول قولی نینک بیکی ابردی قنبر * بارجه نابسان اولوسیغه سرور
 ۱۳۵۹ بیستی بوزجه کیشی سی بار ابردی * کیم باری رزمدا درکار ابردی
 هم بهادرلاریدین شیخ مرید * بار ایدی فتح حصاریغه کلید
 اسرو پر دل ایدی و مردانه * بار ایدی رزم ایشیدا فرزانه
 40 ایکی بوزجه نوکری بار ایدی * بارجه سی رزمدا طیار ایدی
 ابوکج ابردی ینده بیر سردار * ایچکی سی نینک ایچیدا کارگذار
 ینده بیر ایچکی لاریدین جالباش * اولداغی یخشی قیلور ابردی سواش
 بابوک هم بار ایدی اسرو بک * اولداغی بار ایدی بیر رستم تک
 کوب ایدی اسرو بهادر قولیدا * قویوبان بارجه سی باشلار یولیدا
 45 کوردیسم بارجه سیننی ذکر ایتسام * تاپا المان نیجه کیم ذکر ایتسام
 چهره سی مینک بار ایدی نام بنام * توتوبان الیدا دایم آرام
 ینده مینک ایچکی سیدین بار ابردی * باری بابری و وفادار ابردی
 ۱۳۵۵ ینده بیر مینک بار ایدی اونک قولیدا * ینده بیر مینک تقی حاضر سولیدا
 تورت مینک اوزبک ایدی اوشبو طریق * بارجه بیر بیریکا قرینداش و رفیق
 50 چیه سز بیر کیشی نابیلماس ایدی * چیه سیز خان قولیغه کیلماس ایدی

هم دولغه سیز ابماس ابردی ساغیت * اوزبک انیسز ابماس ابردی ساغیت
 ایرننک ایکی آتی طیار ابردی * قوش کیسی اتلاری طیار ابردی
 هم آت اوستندا ساغیتغه جولان * هم دولغه ساغیت اوستیدا اعیان
 چیه لارننک تاشی مخمل بارجه * چیه لار ایشی مکمل بارجه
 55 ایچیدا یاد علی قازیلغان * نیجه آیات تقی قازیلغان
 بالاری بارجه بخارا یایی * قیسمانیب یاغینی کورکان سایی
 اوقلاری سوزلاری ینکلیغ باری راست * سوزلاری اوزلاری ینکلیغ باری راست
 جرحی تیغلاری یانلاریدا * منتظر بالاری قربانلاریدا
 ۱۳۶۹ کیم قاجان خصمغه اوق آتقالار * خصمننک اولجه سیغه باتقالار
 60 باشلارین قوی سالیب کیستنلار * کورماسون ییزنی دییان دشمنلار
 تابوقوب خصمغه بیر ایش قیاللی * نصرت و فتح طریقین ییلالی
 بار ایدی آنلاری اکثر تابوجاق * یول بوروردا یوکورورکا مشتاق
 تیغلار مایل خونریز ایدی لار * باش اوجورماقده بسی تیز ایدیلار
 ابدار ابردی بسی تیغلاری * لیک دشمن قانیغه تشنه باری
 65 خان قولی تیغ کیسی یخشی بمان * تیز ایدیلار باریسی توککالی فان
 قابی دیر ابردی جاپارمین بوزکا * هنریم بوقنور موندین اوزکا
 قابی دیر ابردی فلاننی توشورای * ایش قیلیب خانیکه خاننی توشورای
 قابی دیر ابردی الجه خانین * توشوروب بیرکا توککالین قانین
 کیم ییزنک خان ییله تینک اوتیمیش اوزین * اوزدورا سوزلامیش ایل ایجره سوزین
 70 بار ایدی هر بیریدا سودایی * بار ایدی هر بیریدا غوغایی
 ۱۳۶۵ بده اونک قولیدا سلطان محمود * کیم انکا بار ایدی فضل معبود
 اندا هم بار ایدی قونکرات و قیات * مانکقط و دوران اوشون و اوبرات

بند بیر آتینی قیلغاج طیار * قیلدی ترتیب جالاجل بسیار
 باری نینک صورتی بار ابردی غریب * بار ایدیلار باری کورماککا مهیب
 ۱۳۵ قابی قلماق دیاریدین ایدی * طیش نینک خیل و تشاریدین ایدی
 قابی مولودی ابردی طرفان * اوتکاریب ابردی نیجه مینک طوفان
 قابی لار نینک وطنی ابردی ختن * باغ و راغ و جمعی ابردی ختن
 قابی نینک بیر ایدی ایسیغ کول * قابی نینک ایوی ایدی اقو مغول
 ۱۴۰ بیغلیب ابردی عجایب خیلی * بار ایدی اندا غرایب خیلی
 اوشو صورت بیله بارجه یاسانیب * توز دیلار بارجه یاسانیب توزانیب
 رزم ابیلارغه مهیا بارجه * رزم ایشیدا تونده بارجه
 اول جیریک کیم کوپی کفار ایدیلار * کوجه ایل کوزیکا بسیار ایدیلار
 لیک خان وهمیدین اول خیل تمام * قیل دیلار اوزکا تیریکلیکنی حرام
 تال باغراغی کیسی تیرا دیلار * لاله اوراقی کیسی تیرا دیلار

LIII.

حضرت امام الزمان مغول خانلاری بیرله اوروش
 قیلیب باسقانی

کون جیقار جیقما سیدا حضرت خان * بواویان یوزی قویاش دیک تابان
 مینیان فتح و ظفر نوسنیکا * سالدی اوت ملت و دین دشمنیکا
 تینکری بیرکان جیریک بار ابردی * حشم و حشمتی بسیار ابردی
 لیک تاشلاب باری نی ابلاغدی اول * کیلدی اوج کون ارا اون کونلوك بول
 ۵ کیلدی اون مینک کیشی بوز مینک کیشیدین * قیلما یین وهم مغول سانجیشیدین
 ایلی نینک کوپی شهبانلیغ ابردی * ابرتادین اوزیکا ساتلیغ ابردی

تقی بار ابردی هر ایلدین قانیدا * بارجه سی صدق ایله خدمتیدا
 سیحیوت بیرله قیاتی کوپ ایدی * ایلی نینک یخشی صفاتی کوپ ایدی
 ۱۰ بار ایدی آتیدا ییحد فونکرات * بارجه خلق ایجده پسندیده صفات
 بار ایدی آتیدا بورقوت بسیار * بارجه رزم آور و رستم کردار
 کوپ ایدی مانکقط و نایمان اسرو * بارجه شایسته احسان اسرو
 کوپ ایدی دورمان انینک خدمتیدا * بارجه سی جانلارین اویشاب قانیدا
 اوشون اول ارادا بسیار ابردی * بارجه سی خانغه مددکار ابردی
 قوشچی نینک قوم کثیر ابردی باری * صدق و اخلاص پذیر ابردی بی
 ۱۵ بار ایدی یخشی کیشیلار اول ارا * بارجه سی دین ساری نکته سرا
 هم جلالیر ایلیدین بار ابردی * اندا قارلیق تقی بسیار ابردی
 بار ایدی لشکریدا کوپ سولدوز * قابی سولدوز ایدی و قابی نکوز
 قابی لارنی دیر ایدیلار تامادور * فان الارینک قیلجیدین تامادور
 کوپ ایدی لشکریدا قوم تشار * بار ایدیلار باری جست و جزار
 ۲۰ بولدی فونکرات اولوغی بیر فونکرات * کیم حسین ایله علی دور انکا آت
 بار ایدی خان قاشیدا اسرو عزیز * صاحب رای ایدی و عقل و تمیز
 حاجی غازی ایدی مانکقط اولوغی * مانکقط ایلی ارا ادکو اوروغی
 ادلو اوغلی تقی بسیار ابردی * حمزه بی هم اول ارا بار ابردی
 قوشچیدین بار ایدی اول وقت کوپک * قانیدا قوشچیدین اوج بوز اوزبک
 ۲۵ بارجه سی خان بولیدا جان افشان * بارجه جان بیرله رهین فرمان
 بند بیر قوشچی ایلیدین یعقوب * بار ایدی طلعتی بوسف دیک خوب
 ۱۳۴b جیجان ابردی و سخن ساز اسرو * رزم ارا عزیزده پرداز اسرو
 اینی ابردی قراجین دیوانغه * هم کوکلناش شبانی خانغه

قيلديلار آق و قيزيل بارجه بالو * يافتىلار خصمنى باقماقغه الاو
 90 اوانوروب ايردى چيريكدا بير ايكاو * بير قوليدا اوق و بيريدا ايكاو
 اوق باشاقلارنى تيز ايلاديلار * اوق و يا اوستيكا ريز ايلاديلار
 اول چيريك بارجه توروب استعداد * قيليپان تينكرى لارى اتينى ياد
 كيم نغير اونى چيقيب خان قوليدىن * قوبتى اتلان جباوى سلطان قوليدىن
 ايل مكمئل ابدى و آت طيار * بواديلار آتلا ريغه بارجه سوار 131a
 95 سواليپ تيراديلار خصم سارى * خصمنيك جانى اوجون هر بارى
 تورث يغاچ بولنى سمردين اول خيل * بارديلار صبح غمجه ايلاه كه سيل
 صبح ايكنيكا آليب آق علم * خان علمدارليغيدىن خرم
 كچه نينك ظلمتيدىن باش اوردى * خان نينك التون چيرايىنى كوردى
 خانداغى صبح دىن اولدى خوشحال * صبح باروغىندىن الدى فال
 100 ديدى كيم صبح كيى اولغومدور * دهر نينك شاهدينى قولغومدور
 صبح نينك نور بديك اولغومدور فاش * هم جهانكير اينسكديك كه قوياش
 باغى نينك ظلمتى دفع اولغوسيدور * خصمنيك كثرتى رفع اولغوسيدور
 اوشو نيت ييله اول ظل خدا * تينكرى نينك قوللويغىنى قىلدى ادا
 چون ادا ايلادى اوراد نماز * عرض ايتيب تينكرى سيكا عجز و نياز
 105 ديدى اى پادشه ملك و ملك * حلقه دور ايشيكندا بو فلك 131b
 بارجه عالمى براتقان تينكرىم * جن و آدمنى براتقان تينكرىم
 بير صمين بنده سنكا شيبانى * قيلم لطفونك ييله ضايع آنى
 رزم ايلاردا انكا نصرت بير * مختينك چيكنى انكا دولت بير
 بو مناجتنى قىلغاچ اولخان * آتالايپ خصم سارى بولدى روان
 110 اول ايكي خان تقي توغاندورلار * غفلت اوبقوسىنى قويغاندورلار

ياسانيپ تورغان ايكاندورلار جست * قيليپان يىللار يىنى رزمغه رست
 الجده خان ييله اون مينك قلماق * بارجه نينك ايكنيدا قالماق قوياق
 مغولدين تقي اون مينك جده كيشى * كيم بهانليق ابدى بارى نينك ايشى
 خانيكه خان ييله هم كوب لشكر * بابرى خونريز مغولدين بصير
 115 بارجه سى اوقچى و بارجه قتال * بارجه سى قتل ايشيدىن خوشحال
 بارجه اوق اتقوجى و سينه شكاف * هر بيرى [نينك] قىلدا بوز مينك لاف 132a
 بنده اون مينك كيشى بو طور ييله * نوزايب اوزلار يىنى جور ييله
 اول ارا بار ايردى بابر ميرزا * اندا هم مينك جده بيگيت سر غوغا
 الجده خان نينك ايكي اوغلى هم * الجده خاندك الار هم محكم
 120 رزم نينك ايشيدا دانا بارجه * قىليچ و اوقدا توانا بارجه
 بولدى قلماق مغول اوتوز مينك * ليك بار ايردى قراسى بوز مينك
 اتلارى ديوصفت اوزلارى هم * اوزلارى ديوصفت سوزلارى هم
 ديولار بارجه بشر صورتيدا * غوللار بارجه بشر صورتيدا
 ياسانيپ هر بيرى بير صهرت ايله * جلوه كر هر بيرى بير هيئت ايله
 125 بيرى نينك چيده سى اطلس تاشليق * بير قوشونغه قوتوب اوزنى باشليق
 هر دولغه باشيدا زنك قوتوب * بي كندهلار قانيدىن زنك قوتوب
 هم قىليچى قينيدا مستحكم * خلق قانيدىن زنكين اول هم 132b
 باشى اوستيدا ايلاو عجبى * اوزى آت اوزره بز او عجبى
 نه اينك كونكليدا ايمان فكري * نه اينك تىليدا تينكى ذكري
 130 بنده بير اوزىنى آيتيب قلماق * چيده سى نينك تاشى ايلاب يرغاق
 توزوبان رزم قىلور وقت اساس * آسيب آت بويىغه بر طرفه قطاس
 ليك اولكان آتى نينك قويروغى اول * ييكالارى خانلارى نينك قويروغى اول

45 سو ایلی بارجه باقیب قالدیلار * حسرت اوتینی یاقیب قالدیلار
 کیم نیدین کیچکا سالدوق ایشتی * باریبان کورمادوق انداق کیشینی
 اول تمناکه الار ایلادیلار * موئجه غوغا که الار ایلادیلار
 بولمادی روزی الارغه اما * اخسی اهلیغه انی بیردی خدا
 قاضی و مفتی و داروغه لاری * پیشکش ایلادیلار جاتنی باری
 50 بولدیلار بارجه مطیع فرمان * دیدیلار هر نه که حکم ایلادی خان
 بیز اطاعت قیلالی جان بیرله * بارالی خصم ساری خان بیرله
 خانیکه لشکری اوتورغان بیر * الجده خان هم اوزی تورغان بیر
 بیش باغاج بولدور بو منزلدین * کسر خبر بارماسه بو محفلدین
 قاجماسه خانیکه بیرله الجده * قیلیان بیکلاری بیرله کلجه
 55 سیز اوشول بیردا باسارسیز آتی * قولونکوزکا توشار اولغای خانی
 خان الارنیک سوزیدین بخشی فال * توتوبان بولدی بغایت خوشحال
 دیدی کیم ابلکاری کیلسون قاضی * سوزومیز سرینی ییلسون قاضی
 دیدی ای قاضی اهل اسلام * بیزکه راحتنی قیلیب اوزکا حرام
 تناغ و دریا و بیابان اوتاییز * رنجی لارنی اوزومیزکا توتاییز
 60 قیلیج و اوقنی قبول ایلاییز * راحت اهلینی ملول ایلاییز
 عرضیمیز بو ابرور کیم آخر * فیلغاییز بخشی لیق ایلکا ظاهر
 شرع نیک شمعینی یاروققاییز * جهل بازارینی ساوققاییز
 بیزکاییز علم سوزیکا رونق * بولسه توفیق بیله نصرت حق
 نیشیمیز بو ابرور ای قاضی * همشیمیز بو ابرور ای قاضی
 65 جون بوسوزلارنی بیان ایلادی خان * قیلدیلار خانغه دعا بخشی بمان
 قاضی و مفتی و ارباب باری * صوفی و زاهد و اصحاب باری

خان اوجون تیشکریدین ایستاب نصرت * توتوبان خان نینک ابشیکا همت
 بارجه سی فاتحه ختم ایلادیلار * خان اوجون بخشی دعا سیلادیلار
 چیکتی لار خان قاشیغه سفره و خان * یایدیلار لشکریکا آتش ایله نان
 70 سفره و خانی کوتارکاج اول خیل * ایلادی حضرت خان آت ساری میل
 انلانیب بول ساری مایل بولدی * لیکن اول شهر جیریکدین تولدی
 خان بوروب شهر دین اوتکاج فی الحال * بولدی تور لشکریدین مالامال
 75 اوتتی لار خان سونکیدین لشکر هم * بارجه اعدا طرفیدین بیغم
 بیر بغاج اخسیدین اوتکاج اولخان * ایلادی لطف بوزیدین فرمان
 کیم جیریک نینک آتی کوب ایمکاندی * ایجیلاری کوب بوروماکدین یاندی
 سو یقاسیدا بیر اوتلاق کورونکوز * قوشلارینکیزنی دمی نوشورونکوز
 مرغزاری بار ایدی اندا وسیع * توشنی اندا جه شریف و جه وضع
 ارپه تابغان آتیغه هم بیردی * بیسم بیله اوتین آتین آیردی
 تابغان ارپه سوغه اون جالادی * بیربیان آتیغه کونکلین الدی
 80 اون سیز و ارپه سیز اوتلادی شاد * ارپه و اوت طلبیدین آزاد
 جیریک اهللی باری جالیب تلقان * ایچیبان یاستانا توشنی قلقان
 جیریم آلیب کوزین آجقان بولدی * کوزدین اویغوسی قاجقان بولدی
 کیلدی خان برلیغی کیم ناکلا اورووش * بولوبان بولغوسی بوق هیچ توروش
 تون یاربیندا کوجاریز موندین * خانلار اوستیکا اوجاریز موندین
 85 تانک باشی بیرله بیتاریز جاوغه * ایستار ایشالارنی ایتاریز جاوغه
 جون بو برلیغنی ابشیتی لشکر * قیلدیلار رزم براغین بکسر
 کوردیلار آنالری نینک تنک لارین * توزدیلار رزمغه آهنک لارین
 یالارین بارجه سی جاق ایلادیلار * توتوبان اوت اوزه قاق ایلادیلار

f 130a

75

80

f 130b

85

تېلبه آتلىق آغاسى تېبل نېنك * ايستاناتلىق (?) آغاسى تېبل نېنك
 اوتكارىب ايلچىنى تېبل سارى * ايلادى تىنكرىكا شىكر اظهاري
 جاپا اوق خان فاشيغه كىلدى روان * پيشكش ايلادى خان اليدا جان
 5 ديدى اى پادشه بى همنا * يار بولسون سنكا الطاف خدا
 بيزكا سىندىن نى عنايت دور بو * لطف يىجد و عنايت دور بو f 127a
 كىلماسانك ابدى بارور ابدوك بيز * بختميز ديك قورارب ابدوك بيز
 بو حكايىتى دىيان اول تېلبه * باشلادى خصم سارى بول تېلبه
 ديدى اخسیدین اوزوب ابكى خان * اخسى ايلنى بوزوب ابكى خان
 10 ارخيا شهريدا ساكن دورلار * اول محمدا متوطن دورلار
 بيزنى عاجز قىليب اوزنى خوشدل * اولتوروتورلار سىزىدىن غافل
 بورونكىز اخسى توشيدىن اوتالى * كونسكولمىزنى ايش ايتىب ساوتالى
 كىمه لار باردور اندا طيار * سال اوجون بار قميش هم بىار
 خان بو سوز بيرله روان عزم ايتى * سىردىن اوتماكنى روان جزم ايتى
 15 توندا اوق اخسيغه باووشنى لار * سر بويىغه اينييان توشنى لار
 تانك نمازىنى قىليب حضرت خان * توردى انداق كه سليمان زمان
 كىمه جيلار كىمه كىلتوردىلار * بارجه خان حضرتىنى كوردىلار f 127b
 حكم بولدى كه خالايق اوتسون * اوتوبان سىر قىراغىنى توتسون
 خان و سلطانلار ايله ميرزالار * كىمه اوستىدا قىليب غوغالار
 20 اوتى لار ايله كه ايتىب بولماس * تىل الار وصفيدا هيج ابورولماس
 بار ابدى نورت كىمه اول توشنا * هر بيراون قانسادى بولغاي توشنا
 بولغوجه راست نماز پيشين * اوتى لار بارجه سعادتقه قرين
 اول اوتارده كىمه كا كىم باقتى * كوپى اوز قوبروغيغه سال باقتى¹
 1) Pyre. تىتى

سالمادى كوز كىمه كا بابرى قزاق * كىمه سوزىدىن اوزىن توتى بيراق
 25 سىستوروب¹ سالدى بارى باش اباغىن * اوق بابى بيله بولغان براغىن
 جىروبان سال اوزه محكم قىلدى * سالى كوسار² بيله همدم قىلدى
 اوزى آينى آليب توشتى روان * قىلدى سوجى يىغىنى ابلكا عيان
 اوتى لار بارجه سى جست و جرار * غرق و تشوبر³ غميدىن آزار⁴ f 128a
 تاشقارى كچه پلنكى ابدىلار * لىك سو ايجره نهنگى ابدىلار
 30 كىمه اول خيلنى اولدم كوردى * اوزنى حيرت بيله محرم قىلدى
 سوغه انداق كه الار كىردىلار * دىكاسىن سو كىشى سى ابدىلار
 سو بوزى هيج كورونماس بولدى * خان جىرىكى بيله دريا تولدى
 هرنى بو طور كىشى اوتمايدور * اوتى هم بولسه كىشى بو تمايدور
 اون مينك آدم نى حكايىت دور بو * كىم بارىب كوندا قىليب مونجه غلو
 35 هرنى كىچىب دىماكايلار سردور * كىشى يىلماس بونى بىنكلخ سردور
 دىمه خان لشكرى توتى سرنى * بىنه بير سر كىسىب اوتى سرنى
 اوتكارىب لشكر ايلين خان سلطان * خضرو الياس كىسى بولدى روان
 سو ابلى سرارا كوركاج خانى * اوز ايجىن ارا تىلاب اعيانى
 40 دىدىلار خان شىبانيدور بو * بلىكه اسكندر ثانى دور بو
 پادشه اوتمادى مونداق هرگز * بارجه شىلارنى قىلور اول عاجز
 قدمى بيتى بىزىنك منزلغه * كىمه سى بىنكوجى بو ساحلغه
 قىلالى پيشكشىنى طيار * تارنالى آيىغه بىسار نثار
 سو ايليدا بار ابدى اوشبو خيال * لىك اول پادشه نيك خصال
 كىمه سىنى چىكىيان ساحلغه * بيتى اول اخسى دىكان منزلغه

آزار 4) Pyre. تشوبر 3) Pyre. كوسار 2) Pyre. سىستوروت 1)

40 قلعه‌لاری خود الا الماس تور * قول سبتم بیرله ساللا الماستور
بیرکیتیب قلعه‌لارینی حاصل * بولدیالر اول ساری ابدی مایل
باردور احمد بیکییز قورغاندا * اندین اوزکا کیشی بوقور اندا
اوشبو سوزلار بیرله اول بورتاول * سالیان ایلکاری سونک جاغداول
یاندیلار خان ساری اول کوردین * تونکولوبان باری اول کوردین
15 اول حکایت جون بیتیشی خانغه * نابشوروب اوز ایشینی بزدانغه
مشورت ایلادی سلطانلار ایله * دیدی رزم ایلاکالی خانلار ایله
قایدا کیم بولسه الار ییز نیتالی * تینکاری بیرسه الیان قایشالی
آروغ آتلیقنی خجند ایجره سالیب * سیمیز آتلیقنی قولومیزکا آلیب
ایلغاساک اسرو خوش آیندا کیلور * ایشیمیز اسرو نماینده کیلور
50 بارجه بو سوزکا قولاق توتقیلار * هر نه خان دیدی انکا بوتقیلار
جون بوسوز بیرله بوروب کیلدیلار * بارجه ایلغار براغین کیلدیلار
کیلدیالر اوزلارینی جست خواص * پایمال ایلدیلار خاص و خواص
آروغ آت بیرله آغیر بولقنی تمام * سالدیلار شهر خجند ایجره عوام
بولدی خان برلیغی کیم یخشنی یان * تورت کونلوك آروق آسون یکان
55 ایرینک ایکی آینی السونلار * جیه‌دین اوزکاسینی سالسونلار
بیر دولغه بیرله بیر جیه بیتار * بولمسه اوزکا نیمه ایرکا بیتار
جون بو برلیغ ایل ارا ایلادی * بارجه قوللاردا چیریک سالیاندی
کیشینک یخشنی اتلاندی تمام * باردیلار اول کون کند بادام
اندین اتلانغان ایله راست نسوخ * باردیلار خصمنی ایلاب منسوخ
60 باردیلار اندین خوقان اورجین * کیلدیلار اندا مخالفه کمین

آینی ۱۲۸۱

LI.

حضرت امام الزمان و خلیفه الرحمن تنبلغه یارلیغ

f 126a

ییارکانی

باردیالر خدمت تنبلغه نشان * کیم ایشیتوک ایسه کیم ایکی خان
سینک اوستونکا بوروب باردیلار * سینی ییجاره کوروب باردیلار
ییز سنکا چاره قیلورغه کیلدوک * دشمن آواره قیلورغه کیلدوک
ایمدی مردانه بول ای تنبل سین * قیلماغیل ملک ایشینی مهمل سین
5 کیم بیتیشوک سنکا ایلغار قیلیب * خصمنی ییز بیرله هموار قیلیب
سین جو اظهار محبت کیلدینک * اوزنی شایسته دولت کیلدینک
ییزنی دیب بابری لارینگدین کیچتینک * ییزنی دیب جام محبت ایچتینک
ییز تقی سینی جدا کورماس ییز * سنکا مختنی روا کورماس ییز
خصمینکا خصم لایق اظهار ایتالی * عمریدین خصمنی ییزار ایتالی
10 کیم که ییزنی دیسه ییز هم دیر ییز * دوستلوق سوزینی محکم دیر ییز
کیم ییزینک ایناکی میزنی توتسه * جرعه ساغری میزنی بوتسه
ضایع اینماس ییز آنی ییز هرگز * آنی قوبماس ییز هرگز عاجز
ذره بولسه قویاشی بواور اول * آسمان تیکراسیدا ابورولور اول
ایمدی سین ساله کونکوانی زهار * کیم سنکا بولغوسیدور دولت بار
15 بو نشان چونکه مکمل بولدی * ایلجی میز عازم تنبل بولادی

LII.

تنبل نینک بیک تیلبه آتلیق آغاسی کورونوش کا کیلکانی
مرغینان حدیغه بیشکاج ایلجی * قصه نینک شرحینی اینکاج ایلجی

حضرت امام الزمان و خليفه الرحمن خان بيله الجه خان نينك ايلچى سيني آليب مغولستانغه چيريك تارتقانى

داستانى ابثيت ابدى خاندن * يعنى اول پادشه دوراندن
مغول اول سوز بيله حضرت خان * تيلابان نصرف و فتح بزدان
ميندى دولت آتيمغه شاهانه * سوردى اول پادشه فرزانه
جون كهك سويدين اوتى اول شاه * يتي اول ايلچى ديكان نامه سياه
خانلارى نينك سوزىنى عرض ابتي * عرض ابتيب صلح سوزىكا ييتى
5 خان ديدى اورانيهكا ييتماى * چيريك اول قلعه سارى داريتماى
f 123b صلح سوزىكا جوايم بوفتور * تينكرى اطفى بيله كونككوم توفتور
اوشبوسوز بيرله يورودى اولخان * تا رباط ملك و سيبستان
خشم نينك حالينى اندا بيلدى * مير كيشى اندا تيل آليب كيلدى
سوزى بو كيم يوروبان اول ابكى خان * اندجان باردبار ايلاب جولان
خانغه بو قصه جو معلوم اولدى * سوزى كىيىتى مفهوم اولدى
دبدى تبسل منكا نوكر بولدى * انكا اقبال ميستر بولدى
بيماريب قرداشينى قاتيمغه * خطبه اوفودى مينك آتيمغه
اول ابكى خان كورا الماسليقيدين * مينى كوروب توزا الماسليقيدين
10 بولدبار دشمن اينك خانيمغه * تاكه كيركابلار اينك قاتيمغه
ايمدى اوخشان بودور اى سلطانلار * اى قراجيلار و اى اوغلانلار
15 كيم خلاص ايلاكه بيز تبسلنى * اوزكا خلاص ايلاكه بيز تبسلنى
f 124a

اوشبوسوز بيرله روان بولدى خان * بولدى لشكر تقى فى الحال روان
يوروبان سر بوييمغه اينديلار * توشوبان اندا دى تينديلار
20 خان دبدى كيم كيجالى دريادين * اوتالى قاغ بيله خارادين
بارالى راست مغول كشورىكا * سالالى زلزلهلار كشورىكا
اول بيزينك كيلكانيميزنى بيلسه * اورونوب هر سارى دين كيم كيلسه
بيز آنى مير ايله يكسان قىلالى * بارجه عالمى كلستان قىلالى
خان بوسوز ديدى ولى سلطانلار * ديدبارلار خان بوليدادور جانلار
25 اطف ابتيب موند اوزى تورسون خان * ايلاسون اول سارى بيزلارنى روان
بيز باريب نى ديسه انداق قىلالى * قىليان ايشينى قابتيب كىلالى
كر غرض بو كه قوتولسه تبسل * سوزى انداق كه ديدلى اول
يورتاول بارسه مغول كشورىكا * فتنهلار سالور ايكن لشكرىكا
f 124b اول سيزينك كيلكانينكيزنى بيلسه * سربنى بيلكانينكيزنى بيلسه
30 اولتورا الماس ايكن اول بيردا * اول تورا الماس ايكن اول بيردا
خان بوسوز بيرله ابكى مينكجه كيشى * بيماريب صبر و ثبات اولدى ايشى
قالديلار خان [بيله] سلطانلار هم * اليدا جان بيله اوغلانلار هم
خان بيماركان ابكى مينك جاغلى قزاق * توزوبان خان بوليدا مهر و وفاق
كىچتى لار تون ارا سردن فى الحال * شهرخيه بولين ايلاب پامال
35 قلعه سى نينك نوشيدن اوتى لار * اونجه اتلىق كيشى سين قوتى لار
سوزلارى بو كه بيزينك خانلاريميز * كيم الار بوليدادور جانلاريميز
اندجانغه جو بورور بولديلار * اوشبو كشور توزيدا تولديلار
ديدبارلار آنى مونى بيلماس بيز * خصمنى الماغونجه كيلماس بيز
125a قيلمه تاكاه حمايت انكا خان * چاپار ايركن بو ولايت نى يمان

اسلام مین اسلام مین كفار كفري نیلاسون
 كفار ییخین کیسایین قاله سون اندین هیچ نشان ^{f 121b}
 شه باز بولدی جنکیزی سیمرغ و عنقا قایدادور
 مین مین محیط نینك جوهری جوهرنی بیلماس انس و جان
 ای کهریا معور اینای کوب در و مرجان لار توکوب
 ای دلبرینك دردی بیله اوتقه بانارمین هر زمان
 شیبانی سوزونك قیسقه قیل بورور بولونکنی راست قیل
 طوطی سوزی شکر تورور مردار فرغه ناکسان
 بو غزل ایلکا یاییاغاج^۱ اندا * قالمادی طاقت اول ایکی خاندان
 دیدیلار ایدی نی بولسه بولسون * عمریمیز ساغری تولسه تولسون
 اوروش ایالار ییز اوشول خان بیراه * ایادان جهد و جدل جان بیرله
 ییغدیالار بو سوز ایله لشکرنی * بوزدیالار جرخ^۲ سالیب کشورنی
 بیزدیالار ایلکا علوفه بسیار * قیلدیالار رزم و براغین طیار ^{f 122a}
 قیلیان ایل اولوسین ناخشنود * جیقتی لار اول ایکی خان ناخشنود
 ییغیلیب کیلیدی ایسه لشکرلار * کیلیدیالار قاتلاریکا سرورلار
 مشورت ایلادیالار بخشی بمان * فکرینی سیلادیالار بخشی بمان
 عاقبت فکر مونکا ثابتی قرار * کیم اوروش خان بیله باردور دشوار
 حالیا اوراتییه قورغانی * نرتو قلعه سیغه بار ثانی
 باردور اول قلعه دا بیش مینك لشکر * قاتل و صف شکن و جلد اکثر
 کیلیب اوج قاتله نی قیلدی انکا خان * ایماس اول قلعه نی الماق آسان
 اتی المای بیرى اول کیلکوسی یوق * سریمیزی بیه اول بیلکوسی یوق 60

1) Pyr. 2) Pyr. یاییاغاج 1) Pyr.

بیز ایننك بیراه اوروشقونجه بو طور * ایلاکونجه اوزومیز جانیغه جور
 اندجانی نی اوجون الماس ییز * حاکیمغه نیکا آت سالماس ییز
 اوز اقامیز نینك ایتارجی سیدور اول * اتاسی بیزکا ایرور بابری مغول ^{f 122b}
 مصلحت ایدی بودور کیم ایکی خان * ایلاکایالار کیشی لار خانغه روان
 صلح سوزین انکا عرض ایتکایالار * بات یوروب خدمتیغا بیتکایالار
 صلح سوزینی ایشینکاج اول خان * قیلور آهنگ سمرقند روان
 تارقانور لشکرنی هر ساری * لشکر ایولارکا بارورلار باری
 کیشی اولخانغه باریب کیلکونجه * فکریمیزی تقی اول بیلکونجه
 اندجان ملکینی بیز آلوریمیز * بیکیننك جانیغه اوت سالوریمیز
 اشلیق اوستینکا باروریمیز حالا * یورور اول قلعه ایلین بیزکا خدا
 اوشبو سوزلار بیله اول ایکی خان * قیلدیالار ایلیجیلارین خانغه روان
 اندجان ساری هجوم ایلادیالار * ایل اولوس باری هجوم ایلادیالار
 یستی لار اخسی دیکان قورغانغه * کیرمادی اخسی اول ایکی خانغه
 اشلیغینی بیدوروب اوتی لار * اندجانی نینك بولینی توتتی لار ^{f 123a}
 اندجان بیرله بی اخسی ارا * ارخیان اتلیق ایدی بیر ماوا
 یتیب اول بیرکا نزول ایلادیالار * شهر یغه عزم دخول ایلادیالار
 فارغ اندین که نی قیلغای دوران * باشلاری اوزره نیتاک کیلکای خان

۱۱۹b ۱0 كسيم مغول پادشهی خانیکه خان * بو اولوسنی قیلیب ایردی ویران
 حکم ایلاب ایردی کیم خیل مغول * قوشوبان اوزلار بکا نیجه جغول
 سغدینک ایملارینی جابسونلار * هر نه قابقانلارینی قابسونلار
 اول ایکی بیل کیجه کوندوز اول خیل * کیردیلار سغد ارا انداق کیم سیل
 سیلدیک لیک بیل سیلی دیک * نی بیل بولغای الار خیلی دیک
 خان سمرقندنی الغاندین سونک * یورتین اول شهردا سالغاندین سونک
 مغول اوزکا کیلا الماس بولدی * یول سمرقندغه سالماس بولدی
 ۱۵ بولدی بسیار زبون خان قاشیدا * لیک بار ایردی باغلیق باشیدا
 قیرق مینکجه مغولی بار ایردی * کیم باری رزمدا جرار ایردی
 تاشکند ایردی آنینک تختکهی * تاغ و توزین توتوب ایردی سپهی
 شهرخیه داغی اولخاندا ایردی * لیک خلقی باری ارماندا ایردی
 ۱۲۰a ۲۰ کیم قاجان خیل مغولین قوتواب * شکرلار ایتقاییز شاد بولوب
 اورانیسه داغی اولخان فولیدا * فان و کیشود هم اینک بولیدا
 ملکی نینک بیر یانی صیرام ایردی * بیر یانی دزق و بورغام ایردی
 بار ایردی قلعهلاری خیبردیک * قلعهلار ایجه ایلی کافر دیک
 مونجه لشکر بیله حاصل اولخان * بولمادی رزمغه مایل اولخان
 اوزینی بیدل و عاجز کوردی * اینی سینی تیلاتیب کیلتوردی
 ۲۵ اینی سی اسرو دلور ایردی * اوزی نینک خیلغه سرور ایردی
 الحمد خان ایردی اینک آتی * انکا بار ایردی شجاعت ذاتی
 تختکاهی بولوب ایردی طرفان * هم خطاغه سالیب ایردی طوفان
 متصل اوروشی قلماق بیله * بوروش و توروش قلماق بیله
 اول کیلیب بیر نیجه لاف آنقاندور * بیر نیجه سهم کزاف آنقاندور

۱۲۰b 30 خانغه بیتکاندور اینک لافلاری * صکار اینکاندور اینک لافلاری
 خان اینک سوزلاریدین قند اولدی * غیرتیدین ایچی ناشی تولدی
 قیلدی برلیغ که باری سلطانلار * هم قراجیلار و هم اوغلانلار
 بارجه بیل لیک توزوب اسباب براغ * کوزلاسولار باری لشکودا فراغ
 بارجه سی کوچ بیله کیلسولار * تیج خاطر بیله ایش کیلسولار
 35 بولماغونجه مغول ایشی بر بیان * ملکیکا بارغوسی یوق هیچ سلطان
 برلیغی نینک بوسونی بیرله باری * بیغیلیب کیلدی و هم کوچلاری
 خیل و لشکر بیغیلیب کیلکونجه * اوز براغینی قیلیب کیلکونجه
 اول ایکی خان طرفیغه بو خان * بو غزلی ایتیپ قیلدی روان

حضرت امام الزمان و خلیفه الرحمن نینک غزلیدور

۱۲۱a ۴۰ ای عاقلان ای عاقلان ترک ایت سین ایدی بو جهان
 جان بلبلی پرواز ایتار منزله دور آسمان
 بتخانندی ویران قیلیب میخانه آبادان قیلیب
 کلخن ایماستور منزلیک کلشن هوس فیلغیل روان
 برهم اوراین عقل و هوش ویران قیالین نفس خویش
 بیگاندنی اشنا قیلیب تون کون کوزایکیل بخت خان
 کونکوم غمین بیغم قیلیب حق دردی نی محرم قیلیب
 بولسه جراحیتم ایم قیلیب بولغیل طیب مهربان
 تارتیب سمرقند لشکرین بوروب مغول اوستیکا مین
 اسلام تیغین قیز ایتیپ برهم اوراین قالمافان

75 اتی مینکجه كیشی غوغا ایلاب * ایگی برلاستی میرزا ایلاب
ایک خان دولتی غالب بولدی * بلکه دولت انکا طالب بولدی
خان قولى بارجه هجوم ایلابلار * ناشدیک خصمنی موم ایلابلار
قاپسی بیرکا که ییشتی شاطو * دیادیلار که یشماس دور بو
قازدیبار حاصل اوشول برنی اوق * قیلدیبار نازل لوشول برنی اوق
80 قازغاج اول تامنی کاولاندی تمام * خان نینک آیدا ییقیلدی اول تام
رخنه اول قلعهده سالغاج دوران * جیقتی لار قلعهده لشکر یکسان
قیردیبار بارجه اوروشقانلارنی * جویدیبار اندا توروشقانلارنی
قتل عامی بولا بیردی که دیبه * ازدحامی بولا بیردی که دیبه
قیردیبار قلعهده بولغان خلقین * یینی اول ایلكا قنادین سالقین
85 بیر نینک قارنی بولوب ایردی چاک * وهمدین بیردی بولوب ایردی هلاک
قاپسی نینک باشی نکونسار ایردی * اوزی نوبراق بیله هموار ایردی
قاپسی نینک مغزی بوروندین جیقتی * قاپسی اوزینی قویوققه ییقتی
قاپسی سامان ارا بولادی پنهان * قاپسی بیر بولادی بنه بی سامان
قاپسی لار اولجه بولوب جیقتی لار * درد و غم بیرله تولوب جیقتی لار
90 باشلاری توب کیسی غلطان بولدی * قلعه نینک ایچی تسوله قان بولدی
قلعهنی تیره کوروب لشکر ایلی * قلعه نینک خلقینی دیب خیبر ایلی
اوت سالیب ایلابلار روشن اتی * قیلدیبار اوت بیله میر کلخن اتی
اوت توتاشتی بیه اول قورغاندا * هیچ نیمه قالمادی کوبای اندا
باشونوب قالغان ایلی هم یاندی * اولتوروب سالغان ایلی هم یاندی
95 اوت توتاشقان بیله اول سر منزل * دوزخی بولادی ارغه حاصل
اول جماعتنی سالیب دوزخ ارا * بیردی جنت جیریک اهل یغه خدا

f 112a

f 112b

جنت اولکیم باری اقبال بیله * فتح و فیروزلوق مال بیله
کوردیلار ساغ و ایسین جانلارینی * ظفر و فتح ایله سلاطانلارنی
خانغه جون نصرت داور بولدی * قلعه نینک فتحی میسر بولدی
ایلابدی حکم که ایلاب تقصیر
هیچکیم ساقالماسون هیچ بیدر

100

اولجه ایل بارجه سی بولادی آزاد * قاپشیب بیر بیرینی بولدی شاد
خان ینه عنم سمرقند ایلی * بیوروب اوز تحت کھیغه یینی

II.

f 119a

حضرت امام الزمان و خلیفه الرحمن مغول خانلاری
اوستیکا یوروماک بولغانی و اوز یلین بورون غزل درد
انکیز فتنه آمیز آیتیم اول خانلارغه بیمارکانی و اول
خانلار اول عزل دین الفتیه بولوب کنکاشلاری و امام
الزمانغه ایچی بیمارکانلاری

حضرت خان سکندر کوردار * حامی شرع رسول مختار
جون خچند ایشیدین اولدی فارغ * تحت اهل یغه قوشوادنی فارغ
ظاهر اوتمادی بولغای بیر آی * کیم بنه اول شه عالم آرای
مغول اوستیکا یوروماک بولدی * پیر و کوک اوله سیدین تولدی
5 اسرو کوب ایردی مغول نینک خیلی * ایلی بوزماقده ارنینک میلی
کوب اولوسلارنی الار بوزدیبار * اوزلارین ظلم بیله توزدیبار
خان سمرقندنی ایبار دور ایدی * بول هنوز اول ساری سالما بدور ایدی

قابسی نینک ایشیکیدین کوردی قوباش * ایلادی نور بیلە انی فاش
 قابسی صحرا ارا قیلدی مسکن * ایلادی باغری اوجون بیرنی وطن
 نور جون بیئی انکا یاییلدی * نورنینک کونکلی تقی آچیلدی
 35 مسکنیکا براشه توشتی نور * همتیغه براشه تابتی حضور
 خاندین اوزکائی دیماک نور خدا * اوزکا شهلاری دیماک شمع هدا
 انکا اوخشار که توشار بیرکا قوباش * بارجه ایل آتی قوباش دیرلار فاش
 لیک تحقیق قوباش ایرماس اول * مهر ذاتیغه توتاش ایرماس اول
 قوباش اولدور که ایرور کوردندا * پرتوی بحر بیلە هامونددا
 40 اولکه بار بیردا اینک پرتوی دور * پرتوی ایجره کورونکان ضوی دور
 پرتو ایچیدا کورونکان ضولار * بولدی بیر بوزیداکی خسروار
 آسمان اوزره قوباش قابان * بار بو آیامدا شیبائی خان
 حاصل قصه اوشول خان دایر * ایلکاج حمله اوشول نوع که شیر
 باباغی شاه جهانگیرنشان * بیشه سین خالی ایتیپ قاجتی روان
 45 تاغ اراسیغه کیریب اولتوردی * بیرک بیلارنی مناسب کوردی
 لیک اولتوردی خجند ایجره غریب * اوزینی کوردی خجند ایجره غریب
 بولدی هممای انکا سنجر هم * قیلیان قلعهلارینی محکم
 خان بیتیب کیلکاج اوشول قورغانغه * ایلادی حکم بیزینک سلطانغه
 کیم نصیحت فیلتینکیز بو ایلکا * بارماسون جانلاری اولوق بیرکا
 50 خان سوزی بیرله همولدم سلطان * قلعهغه ایلادی ارسال نشان
 اول نشان ایجره نصیحت بسیار * لیک الار کونکلیدا هیچ ایتمادی کار
 اسرو مضبوط ایدی قلعهلاری * متفق قلعهداغی خلقلاری
 بار ایدی تاملاری اسرو بلند * سالماس ایردی انکا اندیشه کند

f 118^a

یوق ایدی خندقیغه پایابی * خندقدا بار ایدی کوردابی
 55 قلعه تامیدا چیکیب ناولار * بار ایدی یاندا کوب مردلار
 بارجه ناول فکن و سنک انداز * بارجه سی برق صفت آتش باز
 قلیب اول خیل و کوره اوباش * کیشی باشیغه مهیا یوز تاش
 تاش دیک بیرکیب اول قورغانتی * جیقیان کورمادیلار سلطانتی
 تا الار سوزین آیتغای خانغه * فیلغای اول قومنی توش احسانغه
 60 جون الار ایلادیلار سرکش لیک * بولدی رهن لاری مجنون وشل لیک
 انکلاب اول ایشلارینی حضرت خان * ایلادی قهر یوزیدین فرمان
 کیم بو قورغانغه اوروش سالونلار * خلق قورغاندا باقیب قالونلار
 نردیان و توره طیار ایردی * لشکر اهلی باری جرار ایردی
 یوردیلار باریسی فرمان بیرله * توردیلار رزم ایشین جان بیرله
 65 بیتلار توره آلیب خندقیغه * اوتی لار کوپرو سالیب خندقیغه
 باقمادی بعضی لاری کوپروکا هم * کوپراکی سویدین اوتی بی غم
 خاکریزیغا بیتیب توردیلار * اوزلارین قلعهغه بیتکوردیلار
 توردی اوق اوجیدا قابوجیلاری * اوقلارین یاغه قوبوب جستلاری
 باشن جیقارغانتی آنیب اوردیلار * اوقلارین جانیهغه بیتکوردیلار
 70 خندق نینک سویدین اوتکان ایل * خصمینک ایشینی هورکونکان ایل
 قوبدیلار قلعهغه شاطولارنی * ساقلا دیلار باری قابولارنی¹⁾
 قلعه نینک تامی بلند ایردی بسی * اوزی مضبوط نیتاک کیم قفسی
 بیتمادی تامیغه شاطو اصلا * قیلدیلار قلعه ایللی هم غوغا
 تاشلار تاشلادیلار کیم سورما * فتنلار باشلادیلار کیم سورما

f 111^b

1) Именно здесь следует поместить ff 111^b и 112, какъ едѣльнѣ и Г. Вахбергъ, см. выше стр. 118.

تورت ایرور حرف دیکن آمین دا * کیم قیلور هر بیر اولوکنی زنده
هر بیرینیک شرفیدین حاصل * ملکی ایلادی خالق ایل
اول کیشی کیم منکا بوسوزنی دیدی * سوزی بسیار پسندیده ایدی
اعتقاد ایلده سا بولور اوزیکا * اعتماد ایلده بولور سوزیکا f 115b
پس بوسوزنی بیرسیرای اهل یقین * یانکی باشین بنده اینیک آمین
کیم خدایوند، کریم غفار * ایللاکای خانغه عنایت بسیار
فتح بولغای انکا تبریز و عراق * بوساری مانکقط و قلماق و قزاق
روم دریدین^۱ توتا تا چین و خطا * اجا بیرسون انکا الطاف خدا

XLVIII.

حضرت امام الزمان و خلیفه الرحمن مغول اوستیکا
اتلانیب جهانگیر میرزانی قاجوروب خچند قلعه سیننی
آلیب بوزغانی

حضرت خان سلیمان مقدار * اوزی نینک تختیدا جون ثابتی قرار
ایلادی حکم کیم قاتلانسونلار * بیر آی اوتکاج جیریک آنالانسونلار
کیم مغول ایشینی بر^۲ یان قیالی * فتح و نصرت ییله قایتب کیلالی
خان دیکن فرصت و بلجار ییله * بیغیلیب کیلدی باری چار ییله
بنده اولخان بزرگ آنالندی * قبله^۱ فرقه ترک آنالندی f 116a
باردی قاج کوندا اوراتیپه ساری * اوتی اندین تقی فی الحال ناری
خان اوراتیپه دین اوتکاج فی الحال * همره^۲ فتح و رفیق اقبال
کیلدی اول خان معظمه خبر * کیلدی اول خسرو اعظمه خبر
کیم جهانگیر دیکن شهزاده * بیغیان بیر نیجه اوزدیک ساده

۱) Pyk, رم وریدین (Sic) 2) Pyk, بیر

کیلدی مسکن اوزیکا ملک خچند * عیش اینک منظره سین قیلدی بلند
انکا بار اولدی غریب برلاس * سالیب ایل کونکلیکا یوز مینک وسواس
خانیکه خان هم انکا بار اولدی * انکا هر ایشدا مددکار اولدی
سجهر انلیق بیکنی فوشنی انکا * اول باریب قلعه دا فلووشنی انکا
الجه خان داغی نیر سردارین * بیساریب ایلادی مهر اظهارین
ایکی باشلیق یک ایلده ایکی خان * قیلدیلار ایکی مینک البانجی روان
لیک شهزاده که درکار ایردی * مینک جه یخشی بیکنی بار ایردی f 116b
بو خبرلانی ایشیتکاج اول خان * ایلادی حکم که هم اوشبو زمان
جیریک اول ملک ساری عزم ایتسون * عزمینی جزم قیلیب رزم ایتسون
خان جهانگیر قاپا عزم ایتکاج * عزمین اول ملک ساری جزم ایتکاج
خرد خرده نویس ایتی بیان * کیم قیلور ایکی جهانگیر قران
بو حکایتنی ایشیتکاج بنده * اوشبو سوز باشیغه بیتکاج بنده
دیدی اوزوم ییله کیم ای نادان * بو نیدور کیم خردینک قیلدی بیان
کر اینک آتی جهانگیر ایرور * شیوه سی قابل تحریر ایرور
خان جهانگیر ایرور معنی دا * خردی بیر ایرور معنی دا
بو جهانگیر قاشیندا نیدور اول * مونق کورکاج کیم انکا سالغای بول
کیمکا کیم دیده معنی بین بار * انکا پوشیده ایلاس بو اسرار
پادشه نور خدادور شکسیر * پادشه شمع هدادور شکسیر f 117a
پادشه مرتبه سی عالی دور * پادشه کوبه سی عالی دو
لیک بسیار تفاوتلار بار * پادشه لار اراسیندا ای بار
قایدی کیم نور آلهی کوبراک * دولت نامتاهی کوبراک
قایم اینک تونکلیکیدین بیر برزو * روشن ایالاب آتی ایالار خسرو

365 بودور اول بیردا اییتقان اییات * کیم باریدین تامادور آب حیات

f 113a

حضرت امام الزمان و خلیفه الرحمن نینک غرلیدور

بوزولکنی کوردوم اول چارطاق ایچیندا * آچیلش تازه کل بافرق ایچیندا
تبسم قیلانک اول غنچه لینگدین * دیکای سین بال تامار قیماق ایچیندا
نیچه کیزلادینک ای رعنا غزالیم * مینی باندورماغیل اولاق ایچیندا
کرم فیلهیل کیل ایددی ای عزیزیم * اوتورغیل دیدم مشتاق ایچیندا
جهان نینک کوزی هرکر کورمیشی بوق * نه قیلدی لیلارینک سورماق ایچیندا
کیل ای ساقی بوکونوب بیر ایاق توت * منکا دلبر ییله قیشلاق ایچیندا
منکا جور ایلادینک ای بغری تاشیم * کونکوانی ساقلامی دل طاق ایچیندا
مخالف و خوشنی قیشلاب توروردا * توروش ییروای تورور تورماق ایچیندا
چیریک نینک کورمیشی کورماق قاجیب تور * مثل دور قول فاجار اورماق ایچیندا
شبانیه بیریب تور نصرتین حق * قاووب من خسرو [نی] جقماق ایچیندا
جون بو شعر اولدی مشهور اندا * بولدی لشکر ایلی معور اندا
خانیکه خاندین بولدی بو خبر * کیم اینی سی ییله نوزدی لشکر
تنبل اوستیکه باریب قیلدی قبل * ایددی تورغان ایچیدادور تنبل
دبر ایمیشلار که بو ییرنی الساق * نصرت و فتح کوسینی جالساق
بارالی راست سمرقند ساری * کیم ابرور طالبی مین خلق باری
بند بو سوز داغی بولدی ناکاه * کیم الارغه بیر ایمیش خسرو شاه
خطلاری کیمیش انکا کای سردار * ییز سنکا جان ییله باردور ییز بار
باردی خان اوستونکا بول مردانه * کیم آچیلماج بو کرت فرغانه
ییز سمرقند ساری بارور ییز * بیر بیر اول ملکنی اختارور ییز

1) Ff 111b و 112 ۇچە ۛ. Вамбери правильно помѣстилъ, послѣ f 118b

385 مصلحت بیرله یراشیب تور ییز * بیر بیریمیزی قراشیب تور ییز

بو خبرلارنی سماع ایتکاج خان * بواب آشفته یانار بولدی روان

اوزی دولت ییله تخنیغه یانیب * توشنی حق نصرتی بیرله قوانیب

f 114b

باردی اور کشوریکا هر سلطان * کیم الارغه بیریب ایددی بو خان

خان ایماس نقد سکندر دور بو * یا خلافت ییله حیدردور بو

390 دینی المافقه سکندرلیق ایتار * دین اساسی ییله حیدرلیق ایتار

بو ابرور دینی دا مقصود انکا * کیم بیتیب دین یولدا سود انکا

آخرت ابوبنی معور ایتکای * اندا هم اوزینی منصور ایتکای

شوع بستانیه زینت بیرکای * خارنی کل ایتاکی دین تیرکای

شرع ارباییه ایلاب باری * تینکری نینک حکمنی قیلغای جاری

395 تینکری مقصودیه بیتکورسون ائی * نظر اطف ییله کورسون ائی

تینکری بیرسون قولیغه جام مراد * تینکری بیرسون باری ایشیکا کشاد

قالماسون کونکلیدا هیچ ارمائی * بولمه سون حسرت ایله حرمائی

تینکری قیلسون انکا بسیار کرم * قالماسون خاطر ییغه هرکر غم

f 115a

توزا بیرسون باری شغلینی انکا * توتا بیرسون اینی اوغلینی انکا

400 هر ساری قولین اوزاتمه بیتسون * دشمنی بارجه اولوسدین کیتسون

بو دعا لار که کیمینه قیلدیم * بو دعا بیرله قاتیغه کیلدیم

ایلاسون تینکری اجابتیغه قوزن * اینینکیز بارجه بارانلار آمین

ایشیتیپ من که دعا قیلغاندا * یعنی سوز تینکریکا ایتیلغاندا

کیمکه آمین دیسه خلاق ودود * ایلاکای تورث فرشته موجود

405 کیم بو آمین دیکوچیکا دایم * بولوب اول تورث فرشته خادم

ایلاکابلار انکا پیوسته دعا * تا قیامت کونی بولغای پیدا

- لیک محمود دیکان سلطان نینک * سلطنت شهری داغی جانان نینک f 109a
- جیریکی اوزی بیله جمع ابردی * بارجه پروانه و اول شمع ابردی
- اوز کیشی بیله اوق اتلاندی * خصمنی قاولاغالی قاتلاندی
- راست بورتیغه بیتیشکاج سلطان * انداغی ایل دیدیارلر کیم آسان 325
- کیجیب ابرکین بو زمان جیحوننی * اوزدی بو ارادکی هاموننی
- کوپراکی بار ابدی طیار اندا * بورتین اختارنی دیسانک بار اندا
- ایننک اول بارغین انکلاب سلطان * بارغینغه مثل قیلدی روان
- دیددی کیم بارغانیدین قاتماسون * هیچکیم ایننک سوزیدین قاتماسون
- اوزکا بورتیغه قیلیب عزم دخول * جیریکی اولجدهغه بولدی مشغول 330
- الدیارلر اولجده الا الغونجه * سالدیارلر^{۱)} قولنی سالا سالغونجه
- هر کیشی اون جیه الغان بولدی * کوتارا المادی سالغان بولدی
- هر نه کیم بار ابدی اول منزلدا * هر نه کیم بار ابدی اول محفلدا f 109b
- کوتارا الدیارلر اول خیل آتی * قالدی بولغای صکوتارا الماغانی
- قاجوروب باغینی دلخواه بیله * کیشارب باغینی دلخواه بیله 335
- قایتیبان حضرت سلطان کیلدی * مونس و همنفس خان کیلدی
- فخ و فیروزلوق و نصرت ایلده * قیلدی خان خدمتینی رغبت ایلده
- اوزینی خان قاشیغه بیتکوردی * وخش سویی بقدهسیدا کوردی
- اوزکا خان نینک جیریکی بخشیمان * بولدیارلر اولجده اوجون بارجه روان
- سالدیارلر ایلا هزیمت که دیده * آلدیارلر انجه غنیمت که دیده 340
- قوی قوزینی سورا الماسلار ابدی * اورداغه بیتکورا الماسلار ابدی
- تیوه لشکرکا سوروکالار کیلدی * تیوه نینک اوسنیدا بوکالار کیلدی

1) سالدیار 2) قلاغالی

- بوکالاری رخت ابدی زنک برنک * شکر و قند ایلده تنک (و) به تنک
- ییلقیلار بولدی جیریکدا سانسیر * آت و اوی تولدی جیریکدا سانسیر f 110a
- نه عرب قالدی نه ترک و تازیکن * نه اولوغ قالدی نه ریزه شریک 345
- باردیالار بارجهلاری یغماغه * قالدیارلر بارجهلاری غوغاغه
- سوردیارلر بولغای قوی اوج بوزمینک * تیوه دین کم دیباسام اوتوزمینک
- آت و اوی بیرله تخی اوزکا توار * تور بوزمینک بار ابدی وقت شمار
- برده سانی ایماس ابردی مرقوم * لیک بو جاغلیق اولوبتور معلوم
- کیم جیریکدا نجه کیم تیوه و آت * اولجیدین توشکانی بولدی ثبات 350
- بارور ابردی انی بیر قول یینیسان * خرد و هوش باشیدین کیتیمان
- بار ابدی قاشیدا بیر طرفه کنیز * یا مغولنینک ایلیدین الغان قیز
- یا عربنینک قرا بیتلیکلاریدین * یا خلجینک اوزون ایتلیکلاریدین
- تیوه و آت که بولغای مالی * هیچ بوکدین ایماس ابردی خالی
- ییتی معور ولایت حاصل * اوشبو جاقونغه بولوبتور داخل f 110b
- باشی ترمذ اباغی ملک حصار * اراده قایی اولوسالار کیم بار
- وخش نینک تیکراسیدا بولغانلار * دشت کولککا داغی تولغانلار
- بیر طرفدین دیکالی جیحوننی * بیر طرفدین توتالی تابوننی
- بیر طرفدین دیکالی شهر سرای * یینی بارجهلاریغه قهر خدای
- تورت دریا بوییدا بولغان ایل * ییتی کشور توزیدا تولغان ایل 360
- بارجهسی بولدی مېاً (?) منشور * بولماسون هیچ یا رب مقهور
- اول قاجیش بیلده باریب خسرو شاه * راست قندزغه باریب تابنی پناه
- حضرت خان قایتیب اول ییدین * بیر نجه بیت ایتیب اول ییدین
- ییتیسان قیلدی روان هر ساری * سوزینی قیلدی عیان هر ساری

کیم ولی بیک بوروبان آتلانسون * خبر المافقه بوروب قاتلانسون
 280 ولی بیککا اینیب بو سوزنی * جیب ساریب توتتی قاجارغه اوزنی
 چون ولی تابتی خبر سلطاننن * خبری قالمادی باش و جاننن
 اوزن آغاسیغه اوق بیتکوردی * باش قاجورماقنی غنیمت کوردی
 سرتنی خلق ارا آجنتی ولی * بیر قوروق باشین الیب قاجنتی ولی
 قاجنتی باشین آلیب اول کورنک * ایت سونکاکنی آلیبان قاجقان تک
 285 اغاسی هم انکا تابع بولدی * مونجه بیلغی ایشی ضایغ بولدی
 کورمادی هیچ جیریک نینک کردین * کورماسون هیچکیم اینک دردین
 تاشلادی آق ابو ایلده جادرنی * توزدوروب خیل بیلده لشکرنی
 قالدی ساغیتلاری بارجه بیردا * اوزی قاجماق بیلده باتیب تیردا
 قالدی بسیار دوولغنه اندین * بولدی بیزار دوولغنه اندین f 107b
 290 قالدی اندین بییشلیب زانوبند * کیم بهادرغه قیلورمین پیوند
 توشتی مانکاللیق بو ایردی سوزی * کیم کیراکاس منکا قاجقاق یوزی
 قالدی بسیار ابوی ایجره قطاس * ییغشی اتلیق قه توزارمین دیب اساس
 قالدی اویچین¹⁾ تقه بیکدین اسرو * کیم قاجار آتقه نی حاجت دور بو
 قالدی بسیار یالو رنک بوزک * قابو ککلفام و قابو مینارنک
 295 جیه سنینک کوپی دربند ایشی * اییاسی دیک بیه دربند ایشی
 اسلمه بارجه سی قاشقاب قالدی * قاقشاپان بیک داغی بولین آلدی
 قالدی یورتیدا بولوب یالار قاق * بارجه سی آتقوجی ایلکا مشتاق
 یابیرادی نیزه قامیش باغی دیک * بوبالیب قانغه باری باغی دیک
 طوغلار قالدی جاپارغه لایق * خصم بوزینی باپارغه لایق

300 هر نفا ره که بیک اوزدین سالدی * شادیانه جالینکیز دیب قالدی f 108a
 هر طرفدین جاقیرا قالدی نفیر * کیم باغی قاجنتی نه وقت تقصیر
 پیشخانه بیلده آق ابوکا نی سان * تام همان ایردی سراپرده همان
 نقش لار بیرله مغرق بارجه * قیلیان جیه لارین شق بارجه
 تونکلوک بیلکا باریب آق ابونینک * روزکاری قارارب آق ابونینک
 305 پیشخانه دیر ایردی هیهات * کیم اوجارغه برامایدور بو قنات
 اورتانیب قالدی باورجیخانه * اوت توشوب ایچیکا یانه یانه
 شامیانه باری بیلکه باردی * خشت بیلپردین اوزینی هاردی
 کوروبان اوز بیکدین ابونی قوروق * قاتا قالدی کوروب اول ایشی سرق
 بولدی پامال ابو ایجره جازم * بولوبان اولجه بولورغه جازم
 310 قیلور ایردی اوشول ابو ایجره کلیم * کرد اوستیدا فالورمین دیب هم
 بستر عیش اونوتور بولدی سوزین * منکا داغی بیغیشوردی اوزین f 108b
 مشربه قالدی جاغیردین خالی * بولدی رنگین جاغیردین حالی
 اوزانیب قالدی صراحی بونین * یاد ایتار بولدی بیراونینک قونین
 کوراکه سیندی پیاله بیرله * بیر قویسی ایردی حواله بیرله
 315 فسق بسترلاری بیغیریلدی تمام * بر طرف بولدی بیه شرب مدام
 قاجنتی لار رافضی و ملحدلار * قالدیلار مغیچه و شاهدلار
 بیک اوزی قاجنتی و بولین آلدی * لیک اسباب تعظم قالدی
 حاصله هر نی که بو مدتدا * بیغیبان ساقلاب ایردی دولتدا
 بارجه سین تاشلادی وقاجنتی روان * تا سلامت جیقارا الغای جان
 320 چون آنینک قاجقانی معلوم اولدی * بارجه ده حالی مفهوم اولدی
 بارجه سلطانلار ایللی جیاقونغه * باریب ایردی تاغ ایلده هامونغه

235 تینکری قهریغه سزوار باری * لایق تیغ و سردار باری
 تینکری قای ایلنی که معهور ایلار * خان جیریکن انکا منصور ایلار
 خلق نینک فعل لاری ایناماسه * قانلاری نفس اوتیدین قایناماسه
 بیرماس اول قومغه تینکری تغییر * اوزی بو نوع دبدی حی قدیر
 کرچه کوب ایل بوزلوب سارودی * بارچه اوز بیریدا واقع بولدی
 240 ناش محالنی فتح اولدی بو طور * مونداق ابورودی حصار اهلیغه دور
 ارکیکا قیلما دیلار پروا هیچ * اول ساری باقمادیلار اصلا هیچ
 اوتوب اندین یورودی حضرت خان * قیلیان خاک ایله آنی یکسان
 یورودی رخس مراد اوستیدا * انکر شیخ عماد اوستیدا
 جیریکی بارچه بیغیلدی اندا * خصم نینک حالینی ییلدی اندا
 245 وخشدا تورغانیدین تابنی خبر * وخش آهنکی توزوب قیلدی نظر
 جبار لایب جمله سلطانلاری * تیلا تیپ رستم دستانلاری
 دیدی ای عالم ارا سلطانلار * جیکتینکیز ملک اوجون کوب جانلار
 انکا بیتیب بو ساری قول اوورونک * بلکه بیتکوجه قولغه کیوورونک
 زینهار اولجه اوجون جابنورمانک * باش ورون مال لارین تابتورمانک
 250 السانکیز تینکری دیمیش بولسه آنی * بولور ابرکین بوجیریک بارچه غنی
 ایل بولور مال بولور بارچه سیزینک * اوز سیزینک تاغ سیزینک غلجه سیزینک
 کر بو سوزلارنی قولاققه المای * بو حکایتیغه قولاقنی سالمای
 مال دیب جابسه کیشی خصم توپار * ایاغی قاجاق اوجون اسرو کوبار
 اوشبو سوزلارنی دیسان حضرت خان * قیلدی برلیغ که آی اولغاج تابان
 حمزه سلطان بیله سلطان محمود * یورویان خصمنی قیلسون نابود
 255 بیه قولوق قوی بیرله تورسون * هر کیشی اوز بولی بیرله تورسون
 f 106a

شاه محمود ایله تیمور سلطان * اوزی نینک لشکری بیرله یکسان
 خان نینک اونک قولیداغی بیکلار ایله * رزم نینک یولیداغی بیکلار ایله
 جانوفا ایردی بیر نینک آنی * کیم وفادین براتیلیمش ذانی
 260 ینه ییرنی اوروس خان دیلار * رزم ارا رستم دستان دیلار
 حمزه سلطان بیله هم سولداغی لار * یوروسون بارچه اوشول قولداغی لار
 اوشبو برلیغ بیله اول سلطانلار * سلطنت جسیغه کیرکان جانلار
 آی توغه قجی بیریب آنلارغه * بیغیان ساری کیشینی قاتلار یغه
 یورودی لار یاسانیب لشکر دین * اوز دیلار بوکی آغیر لشکر دین
 265 خانداغی سونک لاری دین درد بیله * خاطر تفرقه پرورد بیله
 یوروب الغای دبدی اما ایل اباغ * کیشیان دردی ایماس ایردی ساغ
 یوقسه پیوسته بوطور ایشلادیلار * یازلار جمله سی و قیشلادیلار
 f 106b ایلغان اوزی یورور ایردی خان * اونک قیلور ایردی ایشینی یزدان
 خان نینک ابلغاری موقوف اولدی * فکر بیرله ایجی آتینک تولدی
 کیم فی بنکلیغ یوروکابار اول خیل * قایسی بیرلارکا بینشکای اول سیل
 270 لیک اول خیلداغی سرورلار * کیم الار حکمیدادور لشکرلار
 تونلا اوق اوز دیلار آق قایجیقاین * اوزوبان بوز دیلار آق قایجیقاین
 قایجیقای دیکانی بیر تاغ بلند * کیم اینک ایکنیکا بیتماس الوند
 تانک آتیب کیلدی ایسه اول بولدا * کوب تلاتقان ایل ایدی بیر قولدا
 275 کیچه اوق یورتاول اوزغان بولدی * بولداغی خلقتی بوزغان بولدی
 مالین الدورغان اولوس حالی تباه * باردیلار بیکلاریکا تارتیب آه
 قیل توشوردیلار انکا کیم اینک * کیلدی بغماسینی باشلادی اوزیک
 بو خبرنی ایشیتب خسرو شاه * دیدی جانیهغه بیتیب خسرو شاه
 f 107a

اوشول ایل کیم بو بلا کوردیلار * مونجه تشویش و جفا کوردیلار
 بخشی اختارسانک الارنی ای یار * سوزکا قابتارسانک الارنی ای یار
 195 کوهرایک شرع سوزین ییلماسلار * جهل اویقوسیدین آییلماسلار
 کوهرایک تینکری بولیدا کمره * کوهرایک دل سیه و نامه سیاه
 تینکری نینک آتین آغیزغه آلمات * تینکری قرآنی ساری کوز سالماق
 الار الیدا بسی عیب ایردی * کوهرایک کافر و بی ریب ایردی
 ناروا ایش الار الیده روا * ناسزا سوزکا کوزوب ایلنی سزا
 200 قایدا کیم بار ایدی میر بد مذهب * اندا ایردی اتانیب خوش مذهب
 استراباددا تورغانلاردین * بسه ساری داغی قورغانلاردین r 103b
 موند ایل جمع اولوب ایردی بسی * قیلیمان دین ارا هر میر هوسی
 میریسی رفض پسند ایلاب ایردی * جهل قصرینی بلند ایلاب ایردی
 یورور ایردی میری ملحد اتانیب * اول اولوس ایچره موحد اتانیب
 205 میریکا دین نصیر ایردی هوس * میریکا کوشه دیر ایردی هوس
 علی دین اوزکائی ییلماسلار ایردی * جهل جامیدین آییلماسلار ایردی
 بارجه نینک اغزیده حیدر حیدر * موتهری^۱ اندا ابو بکر و عمر
 کیمکه عثمان دبدی اولدی اندا * کیم علی دبدی فوتولدی اندا
 لیک الازدین علی بیزار ایرور * خاطاری بارجه دین افکار ایرور
 210 شاه هم اوزی آیتقان بولدی * سوزیدین جمله عالم تولدی
 کیم منینک دوستاوغومدین بسیار * ایل تاموغ ایچره کوپار بولغای زار
 اول کیشیلارکه دیکاندور اول شاه * بولوبان حال لاریدین آگاه r 104a
 بو کیشیلار ایمیش امدی یلدم * شاه سوزیکا فدا جان قیلدم

1) Можетъ быть? слово непонятное!

شاه پیغمبر آیتقان سوزدین * جیقماس اوزکا جیقاریب سوزاوزدین
 215 دیسه هم سوزنی موافق ایتور * سوزینی سوزیکا لایق ایتور
 شاه ابو بکرکا تعظیم قیلیب * کوب تواضع ییله آیکا کیلیب
 دیر ایدی افضل اصحاب انی * قدوه زمروه احباب انی
 جون یوروش قیلدی جهاندین صدیق * الدی خطاب انینک اورنن تحقیق
 شاه اولوب همد و همراه انکا * بارجه ایش کوچ ارا دمساز انکا
 220 قیلما دی هیچ انینک بیرله خلاف * توتما دی امریدین اوزینی معاف
 جون بارور بولدی جهاندین خطاب * بارجه عثمانغه بیغیلدی اصحاب
 انکا هم ایلاما دی شاه نفاق * توزدی آنینک بیرله مهر و وفا
 تا زمانی که قضا یستی انکا * جرخ دین تیغ جفا یستی انکا r 104b
 سوردی اندین سونک اولوسقه فرمان * مصطفى اورنیدا بولدی سلطان
 225 هیچ قایسیغه مخالف بولما ی * الار آیامیدین غمدین تولما ی
 قیلما دی دینی اوچون هیچ نزاع * بلکه تا قیلدی دینیغه وداع
 شاه الار بیرله بو نیکلیخ ایدی یار * غایتش هر نیچه مسخ مردار
 شاه نینک جانبی دین دشمن اولوب * بیجهت غصه و غم بیرله تولوب
 مینک ییل اوتسکان کیشیلار بیرله مدام * قیرلی شیب اوزنی قیسورلار بدنام
 230 هر میری مفسد آیین وفاق * هر میری کونکلیده مینک بیلغی نفاق
 نی منافق ایل ایمیشلار بو ایل * اوزلارین تا نه دیشلار^۱ بو ایل
 شاه نینک روحی الازدین بیزار * شاه نینک کونکلی الازدین دربار
 موندق ایل بولدهلار انداق نی عجب * اوتقه قاورورسالار انداق نی عجب
 خان جیریکیکا مونونکدیک باغی * اوجرا آیتسه بولور باغی r 105a

1) Рук. оп. ۲ въ концѣ

- ۱۵۰ کیم بوروب حضرت خان اعظم * کیسیب اول تاغنی شاد و خرم
 بورودی ملک حصار اوستیکا * خلق بی هنک و مدار اوستیکا
 تاش محلاتینی بیتکاج الدی * خصمنیک جانی ارا اوت سالدی
 سالیب اول ایلکا هزیمت اسرو * الدیارل مال و غنیمت اسرو
 بوزدیالار طاق مقرسن^۱ بسیار * آلدیارل تاجه و اطلسن^۱ بسیار
 ۱۵۵ قابی آق رختغه اوردی اوزنی * اونکاریب هند ایلکا سوزینی
 قابی دیبای منقش تابتی * قابی غالی ییله مغرش تابتی
 قابی خرجین ییله خرجی الدی * اوزی توشوب آنی اوتغه سالدی r 101b
 قابیغه اهل بدخشان تیکدی * قابیغه کوهر رخشان تیکدی
 قابی آلتونغه اوروندی اندا * اورونوب ایلکا کوروندی اندا
 ۱۶۰ قابی در تابتی و قابی کوهر * قیلدی آراسته تاج و افسر
 قابی فیروزه ییله مروارید * تابیسان بولدی اولوس ایچره فرید
 قابی زیلوجه کرمائی آلیب * جیقتی ایل آیدا ایکنیکا سالیب
 قابی تکیدهند شطرنجی * آلیان کوچتی کونکولدین رنجی
 قابی یزدی الجه کوب الدی * جولغابان آنی یوکیکا سالدی
 ۱۶۵ منزلابادی و مصری بسیار * قرا و آق الجه لیل و نهار
 هری آباغتیغه سان بوق ایدی * قند بیرله کونکول اسرو نوق ایدی
 شیشه شیشه ساخیلیب ابردی نبات * کوزه کوزه توکولوب آب حیات
 قابی دور آب حیات اندا شراب * کیم اول ایللارنی قیریب قیلدی خراب r 102a
 باده سیز بوق ایدی بیر وبرانه * بارجه وبرانه لاری میخانه
 ۱۷۰ رندلار مست جیقیب هر باندین * ییخبر خاندین هم سلطان دین

۱) Хотя рук. даетъ именно это, но чит. атласъ и мѣрасъ

- بوق الار کونکلیدا ایمان دردی * بوزلاری اوسنیدا عصیان کردی
 کوبراکی اوق اوجیدا باردیلار * کوپی نینک ایچلارینی باردیلار
 جاغیر ایچکوجی یاربسه ییخشی * جیرکیدین دهر اربسه ییخشی
 ایچکوجیلارکا بو بولدی احوال * کیم بیان ایلادیم ای نیک خصال
 ۱۷۵ ایدی اینای که نیلار بولدی ینه * قیلدیالار فالغان اولوسیغه تنه
 سوبدیالار بارجه سینی باشتین ایاق * الدیارل بارجه سیدین مال و براغ
 فوطه و کونکلاک خفتانلارینی * جبه و جگمن ایله جانلارینی
 حشر ایلیدیک بارینی عور ایلاب * قهر ایله جانلاریغه زور ایلاب
 ۱۸۰ بیرینیک بوینیغه ییب تافتی لار * بیرینیک جانیغه اوت یافتی لار r 102b
 بیرینیک اوتینی الدیارل * زخم لیق بیرلارکا سالدیلار
 بیر باشی جایلدی آیرا * بیرینیک دالوسی جیقتی قاییرا
 بیرینیک بوینی سینیب یازیب ایدی * بدنی قانغه باری باتیب ایدی
 کوبراکی کفر ایلیدیک ملت سیز * کوبراکی هند ایلیدیک سنت سیز
 قابی قاجیب ایدی ایسی کیلیب اونک * میر قولی ایلکاری میر قولی سونک
 ۱۸۵ قابی قیزین تاپا المای حیران * قابی خانونی ییله سرکردان
 قابی اینی سیدین ابریلغان ایدی * آه و فریاد و فغان قیلغان ایدی
 بیریکا آت ییله تبوه غمی * بیریکا باده ییله میوه غمی
 بیر یوماق غمبدین آه قیلیب * عمر نینک بولینی کوتاه قیلیب
 بیر آق رختلارین یاد قیلیب * قراریب کونکلینی ناشاد قیلیب
 ۱۹۰ قیز انا دیب چکییان واویلاه * انا قیز دیب قیلییان ناله و آه r 103a
 نه انا اوغلینی تابتی اولدم * نه اوغولغه اتادین قالدی غم
 هر کیشیکا بولوب ابردی حالی * بار ایدی اسرو غریب احوالی

ایلادی حکم که حمزه سلطان * یوروسون ایلکاری ایلاب جولان
 انکا فوشتی جانی بیک سلطانی * صفدر صف شکن میداننی
 حاجی غازی بی ایله قنبر بی * کیم ابرور هر بیر سرور بی
 اول ایکانوی هم انکا فوشتی خان * هر بیر بار ایدی پور دستان
 ۱۱۰ ایلادی حکم که اتلانغای بات * نقد و وقت سید احمد فونکرات
 حمزه سلطانغه باریب قوشولغای * هیتی دین ایل اولوس قاورولغای
 انکا پیوسته کوپک قوشچی هم * کیم ابرور خانغه قدیمی محرم
 یوروبان ایلکاری ایش قیلونلار * خصمینک نی قیلورین بیلونلار r 99b
 چون بولارینک قولینی ایلادی راست * تینکری نینک لطفینی ایلاب درخواست
 ۱۱۵ ایلادی حکم که سلطان محمود * کیم ابرور مظاهر عدل معبود
 یوروسون ایلکاری دشمن ساری * تیلاسون نصرت و فضل باری
 انکا پیوسته تیمور سلطان هم * یوروسون خصمینک ایلاب درهم
 اوزی هم بو ایکی سلطان دین سونک * بو ایکی جان بیلده جانان دین سونک
 یوردی ایلا که ایتیپ بولماس * یوروشی وصفی دا تیل ابورولماس
 ۱۲۰ تانکیان قول ایاغینی محکم * تینکری یادی بیلده کونکلی خرم
 اتلانیب کیلدی خزار اوستیکا * یوروب اول دشت و دیار اوستیکا
 اوتوبان باردی اندین دربند * کیم بیتلماس ایدی برجینه کند
 بیر بیسک طاغ ایدی دربند دیکن * کیم انکا یار ایدی الوند دیکن
 تینکری فرمانی بیلده ایکی تاغ * قیلیان ایکی سن بیر بیرنی اتاغ r 100a
 ۱۲۵ باش قوبوب ایکالاسی بیر بیردا * یوز تومان کوه و کمر هر بیردا
 هر بیر نینک باشی کردونغه بیسب * هر بیر نینک قوی جیخونغه بیسب
 قاف نینک تاغی الار الیدا پست * یولیدا بیر دیکانینک بیر کف دست

تاشلار بولیدا هر بیر کوهی * ساکن بادیده اندوهی
 قراول تاغ نینک اوستیدا عیان * ایلاکیم کونک اوزه ماه تابان
 ۱۳۰ بار بو تاغ نینک اوستیدا فلک * کورونور تام اوزه تون باغان تک
 بیر یاغاج بار بو ایکی تاغ اراسی * قابل باغ ارا بولاغ اراسی
 چشمه لار سوبی روان هر یاندین * تازه راق آب حیات جاندین
 اول ایکی تاغ نینک اغزیدا جهان * صنعتی قیلدی عجب طور عیان
 بیر ایشیک اورناتیب اول ایکی ارا * اول ارا بیردی اولوسقه مأوا
 ۱۳۵ مول اولوس کونکلیده بو بار ابرمیش * کیم فلان تاغ ایشیکی تار ابرمیش r 100b
 اندین اوز بک نیغیب اوتسکای یارب * نیتاک اتینی یوروتسکای یارب
 خلق بوسوز بیلده و حضرت خان * خصم دین قصدی اوجون بولدی روان
 خصم چون خان خبرینی تابنی * کیم که قاج دیدی هوادین قابنی
 بولدی درمانده جانی بیرله * کینکاشیب یخشی بمانی بیرله
 ۱۴۰ قیلدیالار عجزنی ظاهر بارجه * بو براغ کوردیالار آخر بارجه
 کیم اوروش نینک سوزینی قویغایالار * اولتوزوب قلعه دا آت سویغایالار
 چون بو سوز اول ارادا تابنی قرار * کیم فیلور بولدیالار اول قوم فرار
 باردی ذوالنون و لطیف بخشی * سونکیدین ناولک و رعد و تخی
 بلج دین کیلکان اولوس ابو ساری * قاجتی لار جان ارا وهم کاری
 ۱۴۵ قالدی اوز خیلی بیلده خسرو شاه * بارجه روی سیه و موی سیاه
 بیر ابی سین بیسارور بولدی حصار * باریب اول خیل بیلده تولدی حصار r 101a
 بنده بیرنی بنده بیر قورغانغه * بیساریب منتظر ایدی خانغه
 کیم قاجان کلسه باقینراق قاجقای * فتح نینک بولینی خانغه آجغای
 وخشدا اولتوزوب ایدی حاصل * تینکری آئی قیلیب ایدی غافل

جون اینک بارکھیغه بیتیم * یتکناج اوق حضرتیغه عرض اینیم
حسب حال اوشبوغینه مطلع ایدی * مطلعیم اوشبو ابکی مصرع ایدی

قیل فدا جانیمنی کر جسم لطفینک خسته دور

سین سلامت بول که یوز مینک جان سنکا وابسته دور

جون بو مطلعنی ایشیتی اول شاه * حالت و دردیدن اولدی آگاه
ایلادی بنده کا اسرو تحسین * قیلدی الطاف و عنایتقه قرین
بیر ابکی کون جو بو سوزدین اونی * صحت اول دردلارین هورکوتی

بیغیلیب ایدی باری سلطانلار * دنیلار بیرله باری اوغلانلار

جبریکی جمع بولوب ایدی تمام * خیلدین قرشی تولوب ایدی تمام
اوشبو حالتدا ایتیپ کیلدی بیرو * خصم سوزین ایتیپ کیلدی بیرو
سوزی القصد بو کیم خسرو شاه * بولوبان اوز خطریدین آگاه

جمع ایتیپ قوندز و بغلان جبریکین * کیلتوروب کشم و بدخشان جبریکین
تیلاییب بارجه حصار اهلینی * بیغدی اول ملک و دیار اهلینی

ولی ییکنی تیلاییب خنالاندین * جبریکین بیغدی تیلاب هر یاندین
بیر ولی بیرله بیغیلدی باقی * رزم بزمیدا بولای دیب ساقی
تورت آغا اینی جمع اولدیلار * لیک اندوه بیله تولدیلار

الدیلار ابرسه جبریکینک سنانین * نوکئیلار ابرسه اولوسینک قانین
کیددی دفترکا کیشی اوتوز مینک * لیک هر بیریدا قایغو یوز مینک
کیم نیتیب اوزبک ایله سانجیشالی * نی قیلیب کیستن ایله یانجیشالی

جون آغا اینی بیله خسرو شاه * توردی اول نوع ایله خیل و سپاه
بوراکین توخته تا المای مسکین * آغا اینی سی بیله بس غمکین
مشورت ایلادیلار تورقالاسی * فکرینی سیلادیلار تورقالاسی

دیدیلار کیم اوروشه الماس بیز * خان فولیغه توروشه الماس بیز
قول ایدیلار باری نی قیلسونلار * شاهینک آلیغه نی کیلسونلار

بو کینکناش بیرله یوروب اول تورتاو * بولدیلار هر بیر ییر غمکا کرو
بولدی اول تورت ایشی رم قیلساق * چارقل اوزلاریکا دم قیلساق
هیچ کم لیتی یوق ایدی اشکوردین * مال ایله مملکت و کشوردین

لیک تینکری سالیب ایدی قورقونج * جانلارینی الیب ایدی قورقونج
عاقبت فکر قیلیب بیدلار * فکری وادسی ارا جاهلار

بیساریب بلخ ساری عجز و نیاز * شاهیغه سوز بیساریب دور و دراز

تیلادی کومکی اسرو قالین * هر بیر اوز ایشیدا اوت یالین
ینده بیر ایلجی خراسان ساری * بیساریب ایلادیلار کوب زاری
باختار ساری هم ایلجی بیساریب * کیلتوروب انداغی ایلنی ایکاریب

بلخدین کیلدی عمر بیک باشلاب * جبریکی نینک براماسین تاشلاب
تورت مینک بلخ جبریکی ایدی * جون اوزی نینک کیشین آیدی
هریدین کیلدی لطیف بخشی * سوز اونی بخشیلار ابحره بخشی

ایکی مینک ترک عراقی بیرله * التی مینک جاغلی یساقی بیرله
باخردین تقی ذو النون کیلدی * سرکش فرقه ارغون کیلدی
کیلدی بیش مینک کیشی اینک بیله هم * بولدیلار بارجه سی یار و همدم

کیلکوجی جون بو خبرلارنی دیدی * اندا کورکان کر و فرلارنی دیدی
مونداق آوازه و بو طور خبر * قیلدی ابل کونکلیکا فی الجملة اثر
لیک اول حال بیله حضرت خان * کیم فکر ایدی انکا جسم ایله جان

تسیده بار ایدی آزار هنوز * بار ایدی قوالری افکار هنوز
تیکیلیب تینکریسیکا بی پروا * یوروب اتلاندی تیلاب فضل خدا

غایش خلق انی بیلماسلار * جان بیله خدمتیکا کیلماسلار
 بولمسه ایردی سلیمان اولخان * فقرین ایلارمو ایدی موچه نهان
 سلطنت فقر بیله کم تایلور * شاهغه فقر ایشیکی کم آجیلور
 30 صیم که بو مرتبه اوزره ییتی * سلطنت بیرله انی جمع ایتی
 دیسه بولور آنی خان دوران * بلکه دوراندا سلیمان زمان
 بو حکایت که بیتیب آهسته * ایلادیم عرض من دلخسته
 ۹5b کیشی بیلماس مونی خاندین اوزکا * کم توشونور کیشی موندان سوزکا
 بنده نینک سوزلاریکا خان توشونور * قوش تیلیدور بو سلیمان توشونور
 35 سوز اوزون بولدی کیلای سوز باشیغه * ایش فزون بولدی کیلای سوز باشیغه
 چون کذر توشی شه عادلغه * فرشیدین کسبی دیکان منزلیکا
 جرخ حاسدغه مددکار اولدی * اختر نفس انکا یار اولدی
 خان جایب قوش سالاتورغان هسکام * بیقیلیب آتی قواردی ایام
 خان توشوب بیرکا تنی بولدی فکار * نازنین جسمیغه یینی آزار
 40 تن و جانی باری افکار اولدی * ایل ایاغی باری ناکار اولدی
 مدتی خان قوی آزرده ایدی * خلق نینک خاطری افسرده ایدی
 بولدیلاز بیکالری ییحال اسرو * رنج و غم بولیدا پامال اسرو
 باردیلار اوزلاریدین مسکینلار * نوزدیلاز نالهدی مهرآیینلار
 ۹6a کویدی بو غم بیله سلطان محمود * یینی کردونغه فغانیدین دود
 45 بولدی بسیار پریشان خاطر * بولغوجه خان ایشیکیکا حاضر
 آنی کورکونجه سلامت حاصل * لحظه بوق ایدی غمدین غافل
 اول محلدا که قیلیب توسن لیق * خانغه کورکوزدی فلک دوشمن لیق
 شعرلار دیدی اوز احوالیغه * بس مناسب اوزی نینک حالیه

دردمندانه و دلکش بارجه * قابل نغمه زلیکش بارجه
 50 بیرى اول شعرلاریدین^۱ بودور * کورونکیز کیم نی بلا خوشکودور
 حضرت امام الزمان و خلیفه الرحمن نینک دردمندانه لیق حالیدا اینقان
 اییانی دور

درد غم بیجاره کونکوم ساری آقیلدی بنه
 مینی کوروب عشق اوتی باشتین بنه کیلیدی بنه
 ۹6b غنجه دیک کونکوم غم هجرانیدین فان باغلادی
 مرده وصلین ایشیتیب کونکوم آجیلدی بنه
 هجر اوتیندا ناتوان جسم فراقینک کیجیسی
 شمع دیک باشتین ایاق فرقتدا یاقیلدی بنه
 کیز^۲ ایردیم عشقینی ایلدین و لیکن نیلایین
 حالنیم مجنون کیسی عالمغه باییلدی بنه
 55 فرقت آتیدین بیقیلیم یار صیلدی سورغالی

ای شبانی یار دردینکغه دوا قیلدی بنه
 بنده اول وقت بخارادا ایدیم * بوق که صحرای تمنادا ایدیم
 کیم کیلیب فرشیغه خانی کورسام * اول سلیمان زمانی کورسام
 بو تمنا بیله چون آتالاندیم * تون قانیب بیر ایکی کون قاتلاندیم
 ۹7a کسبی کا بیتیم ایسه انداغیلاز * یعنی اول منزل و مسکن داغیلاز
 60 دیدیلار صورت حالینی منکا * کیم نی ایش ایلادی بو جرخ انکا
 بو حکایتنی ایشیککاج بسیار * خاطریم قایغودین اولدی افکار
 حسب حالی ایتیب حضرتیغه * اسرو تعجیل ایله باردیم قانیغه

۱) Рук. ۲) Чит. ۳) ۹۷b

قراقوش ملكيكاجه جابنوردی * تركمان ابولارینی تابنوردی
 تركمان قیزلارینی الدیلار * عیش نینك كوسالارینی جالدیلار
 قراقوش كشوریدین تا خوارزم * الدیلار بارجه سینی ایلاب رزم
 35 یانیب اندین اییان مال و براغ * توشوروب قولیغه اسباب فراغ
 قباب اولتورماق بولدی سلطان * کیم ییتیپ کیلدی خاندین فرمان
 کیم ییغیلدی بو طرف باغیلار * بولادیلار جمیع باری باغیلار
 ایدی سلطان بیتشه کیلسون بات * بیر زمان ایلاماسون صبر و ثبات
 اوشبو برلیغ ییلده سلطان حاصل * بولدی ابو ساری ینارغه مایل
 40 ایکی قورغانتی الیب عزم ایتی * عزم ایتیپ راست بخارا یمتی
 چیریکي ساغ سلامت بارجه * رزم ایلاردا قیامت بارجه

XLVII.

حضرت امام الزمان و خلیفه الرحمن مظفر الدین
 سلطان محمود بهادرنی اوزیکا قوشوب حصار ولایتیغه
 خسرو شاه اوستیکا بارغانی و خسرو شاهنی قاجوروب
 ولایت لاریدین مال الغانی و خانیکه خان بیله الجه
 خان نینك الا بولغانینی معلوم قیلیپ اندین
 ۹۴۸ مراجعت قیلغانی

خانغه جون باردی خبر سلطان دین * کیم ییتیپ کیلدی فلان قورغان دین
 خان شیانی جمشید سریر * شاه نورانی خورشید ضمیر
 اتلانور بولدی حصار اوستیکا * انداغی ملک و دیار اوستیکا
 بیساریب حکمنی سلطانلارغه * برلیغین تابع فرمانلارغه

5 اتلانیب قرشیغه عازم بولدی * ظفر الیدا ملازم بولدی
 جمع بولغونجه چیریک هر یان دین * کیلکوجی بارغوجی هر سلطان دین
 ایریکیب قرشین آولار بولدی * قوش بیله هر ساری هاوار بولدی
 قرش نینك قوشلاری بسیار بولور * قوشی نینك طعمه سی طیار بولور
 تورنه و قاز فراوان اسرو * جانور اندا نمایان اسرو
 10 قیرغاول باغلاریده سانسیر * قوچیغای نینك ساغیش دین جانسیر
 توزیدا باغری قرالار بسیار * بر باغیرلاب یوروماک دین افکار
 ۹۵۱۵ مرغك قرشی اوجون هر ساری * صیدکر ایلکیدین ایلاب زاری
 قمری و بلبلی نالان ایردی * بیر بیر اوز ایشیدا حیران ایردی
 صوهلار بارجه لاری زار و ضعیف * مین کیسی درد و غم ایلکیدا فحیف
 15 هر نیمچوك قوش که بولور دوراندا * ظاهر بار ایدی بارجه اندا
 صیم سلیمان زمان اندا ایدی * یعنی کیم حضرت خان اندا ایدی
 قایدا کیم بولسه سلیمان ناچار * وحش ایله طیر بولورلار بسیار
 هدهد اول تیکرادی اصل اکتماس * هیچ تورلوك سور ایله قایتماس
 بولور اول تیکرادا هر تورلوك قوش * یاسابان بارجه اوشول بیردا قوش
 20 صَبَك ایله طوطی شکرخا هم * بلکه سیمبرغ ایله عنقا هم
 هر ساری بارسه ایدی حضرت خان * یوروب انداق که سلیمان زمان
 قوشلاری اوستیکا کیلورلار ایدی * باشیغه سایه قیلورلار ایردی
 ۹۵۱۸ فی عجب خاننی سلیمان دیکانیم * باری عالم غه انی خان دیکانیم
 کیم انینك حکمیدا دور وحش ایله طیر * هم انینك ایلکیدور شر بیله خبر
 25 کیم انینك امریدا دور دیو و پری * حکمیدا بیر یوزی نینك خشك وتری
 خان سلیمان زماندور بیشك * خسرو عالم جاندور بیشك

کيله دور ابرميش انكا ذوالنون هم * انكا همراه نيمچه ارغون هم ۲۹۱b
 باقي قرخان داغي اول بردا ايميش * سيز تورونك كورالي تينكرى نى ديميش
 قلسانكيز حكم بو يان مين باراين * كات و خوارزم نى بير اخترارين
 خانغه سلطان سوزى توشى معقول * قىلدى سلطان تقي حكمنى قبول
 بولدى اول خان جهاندين فرمان * كيم روان اتلانه تورسون سلطان 20
 خان سوزى بيرله تىلاب فضل ودود * اتلانور بولدى سلطان محمود
 بولدى خان بولغى كيم اوشبو دم * همره اولسون جانى بىك سلطان هم
 انكا قونكرات هم اولسون همراه * كيم ابرور رزم ايشيدىن آگاه
 خان اوزى ياندى سمرقند سارى * آيدا اهل سمرقند بارى

XLVI.

مظفر الدين سلطان محمود بهادر خوارزم سارى توجه قىلغانى

توتى خوارزم بولمى سلطان * چيكيان رزم قىلورغه فرمان
 اون قونوب كات ديكانكا يىنى * قلعهسى آيدا ماوا ايتى ۲۹۲a
 كات خلقى ايشىب سلطانى * چيكنىلار آيدا نقد جانى
 قىليب اول قلعه ايلينى راضى * چيقتىلار مفتى و شيخ و قاضى
 قالدى داروغه ايجيندا حيران * بولدى اوزى ايشيدا سرگردان 5
 چيقيب اولداغى ايلگىا) توشنى * شاهينك ايناسيكا باپوشنى
 ديدى سلطانكه نيدور ايمدى خبر * آيتينكز كيم قىلالى بات كذر
 ديدىلار شيخ نظر قىلدى نفاق * توردى بهبود ايله آيين نفاق
 چين صوفى نى تىلاتيب كىلتوردى * آنى اوزىكا مناسب كوردى

۱) Ясный ташдидъ, но къ чему?

چين صوفى بار اداق بىكلاربدين * بهلوان راق اداق ايجره باريدىن 10
 ايمدن خوارزم الار قولىده دور * كيم بيلور كيم نى الار بولىده دور
 اوزى بهبود ابرور خسيوه ارا * اولتورور ناز ييله سيوه ارا ۲۹۲b
 بو خبرنى ايشىب اول سلطان * اتلانور بولدى قىليب عزم روان
 كات ارا بوزجه كيشنى سالدى * قولغه ائينك چيريكين هم الدى
 بير قونوب قىلدى وطن بولدوم ساز * باقتى اول ايل داغى ايلاب اعزاز 15
 اوتوبان يىتى اندىن خوارزم * چيرىكى ايلاكوديك باريسى رزم
 چين صوفى خود ايشىب سلطانى * قاجوراي دىكان ايسكاندوربىنى
 ليك خوارزم ايجيدا نيمچه يمان * شيخ نظر بيرله قىليب عهد و امان
 قلعهنى بيرصيتور اولغاندورلار * بارجهسى جهل ايله تورغاندورلار
 چون خبر تابتى بواشدىن سلطان * قىلدى فى الحال اوروشقه فرمان 20
 چيقتى خوارزم ايلي اسرو قالين * چين صوفى ديك باريسى اوت و بالين
 كوب اوروش ايلادىلار ليك آخر * فتح سلطان سالدى بولدى ظاهر
 بولدى خوارزم ايلي بارجه مغلوب * ياندىلار قلعهلار يغه منكوب
 تركماندين داغى كوب اولدى كيشى * كيشى اولتورماك ايدى اوزبك ايشى ۲۹۳a
 ينه بير نوبت اوروش قىلدىلار * قلعهدين خلق چيقيب كىلدىلار 25
 اندا هم بولدىلار اسرو عاجز * بولماغاي هيچكم انداق هرگز
 تاشكلاسى قهر قىليب سلطانغه * بوروبان سالدى اوروش قورغانغه
 بولدى اول كون داغى بسيار اوروش * بولدى بسيار دل آزار اوروش
 ايجكارى تاشقارى كوب ايل اولدى * قلعهسى وهم ايله محكم اولدى
 اندا هم بولدى بى خلق تلف * بولدى ايل ناولك محتغه هدف 30
 ساليبان قلعهنى سلطان كير * ايلادى جلو كهين تحت وزير

حضرت امام الزمان و خليفه الرحمن تابوغيدها خاننكه
خان نينك درد دل قياغانى و نياز يوزيدىن بيتيگان
سوزلارى

سوزى بوكيم خان اغام حضرتيدا * بنده ليك بيرله دعا خدمتيدا
حضرتيدا سوزوم اولسون معلوم * خدمتيدا سوزوم اولسون معلوم
مين ازدين سنكا خدمتجي مين * هر ايشنكا بسده همتجي مين
سين كيريب الغالى تركستانى * مين اياماديم سسيندين جاني
5 قلعه آلودا سنكا يار اولدوم * اوروش ايلاركا مددكار اولدوم
ابدى كيم توشنى سمرقند سنكا * نظرينك توشمادى بير وقت منكا
خدمتمنى اونوتوب سين كويا * اوركاچه رسم توتوب سين كويا
ابدى هم بولسه ميني اونوتمه * باتلىق رسمىنى اوترو تونمه
بابر اوجون غضب ايمده ظاهر * كيم انينك ايشى بولونور آخر
10 كر انكا بنده مددكار اولدوم * بمان ايل سوزى بيرله يار اولدوم
ييلماديم ييلماسيمه بولمه مينيك * كه بغايت كرمينك بار سنينك
مىنى درمانده قىليب تور تنبل * مىنى بيجاره يىليب تور تنبل
سين مينيك بيرله اكر صلح ايتسانك * با حصار اوستىكا باريب ييتسانك
مين آتمىنى يىباريب كىلتورايىن * تنبل اوستىكا ييتيمان تورايىن
15 جمع توت سين بو طرفدين خاطر * كيم خلاف اولماغوسيدور ظاهر
خان سمرقند ييتار ساعتدا * تختيدا منزل ايتار ساعتدا
يىنى خاننكه دين اوشبو مكتوب * خان داغى ايجىمىنى كوردى خوب

حضرت امام الزمان و خليفه الرحمن خاننكه خان درد
دليكار هم قىليب ياراشقانى و سمرقنددين بخاراغه كىليب
كعبه سين طواف قىليب بخارا جيريكي بيرله مظفر الدين
سلطان محمودنى خوارزم ولايتى نينك فتحى اوجون
يىباركانى

خاننكه خان بيرله چون قىلدى براش * قىلدى خان كعبه طوافىنى تلاش
يعنى كيم كىلدى بخارا سارى * اناسين كوركالى ظل باري
كىلدى و كعبه سىنى قىلدى طواف * قىلدىلار بنده ليكىنى اشراف
اول بخارادا ابدى كيم ناكاه * كىلدى بير اوزبك و ديدى اى شاه
5 سنكا خوارزم ايلي طالب دور * يىككىكا وهم بسى غالب دور
كهرجه يىكى نينك آنى دور بهبود * ليك ايل اندىن ايباسنور خشنود
نوكرى بيرله ايلي بكدل ايباس * هيجكم حاصل انكا مابل ايباس
خان بوسوزنى ايشيتيب ايلادى حزم * كيم مناسب دور اوشول سارى عزم
ديدى خوارزم قولومغه كيرسه * تينكرى اول ملكنى منكا بيرسه
10 اوزبك ايلي آق قىليب كىلكوسيدور * اوت يالين ديك جاقىليب كىلكوسيدور
لشكرم بولمغوسى بيسد و قياس * دنيمانينك آلورىغه بولموم اساس
خان بو سوزنى ديدى اما سلطان * ديدى يىخى ساغيش ايلابنور خان
ايك بو سارى ياقين دور پاغى * سوزلارى بار كونسول نينك داغى
بلخدا شاه زمان دىكان بار * بلخ نينك اهلى انكا خدمتكار
15 ترمذ اوستيده ابرور خسرو شاه * ابرده كىچه ايشيمزدىن آگاه

قلعه تامی بییک انداق که فلک * اوستیدا بیر نیجه نادان مردک
 25 ساغینورلار ایدی کیم بو قورغان * بار فلک حصنی کییی دار الامان
 غافل اندین که فلک نی قیلغای * قلعه ابشیکی نیناک آجیلغای
 اول جماعغه بو نوع ایدی خیال * کیم انکا بولغوسی بوق هیچ زوال
 قلعه نینک ابجیدا اولتوردیلار * تاشقاری خان جیریکین کوردیلار
 30 دیبادیلار که جیریکتور بابوق * هر نیجه کیم جیریک اولتوردی یاووق
 خان کیلیب جون قباب اولتوردی ائی * ابلاکیم باردور ایدی کوردی آئی
 ییلدی کیم الماغی ابرور دشوار * اوروش ایتاک انکا مشکل بسیار 88a
 دیدی اولتورماق ایله السه بولور * مونکا کوب وقت خلل سالسه بولور
 دیبادی هیچ بوروش نینک سوزینی * هیچ کیلتورمادی انکا اوزینی
 35 دیدی اشلیقلارینی ضایع ایتینک * قایداکیم آت و قویی بار بیتینک
 اشلیغی نینک کوکینی بیدورونکیز * قولغه تاشقی مالینی کیورونکیز
 حالیا اوشبو قدر ایش قیلالی * ینه اشلیق بیشیندا کیلالی
 اوشبو برلیغ بیله یش کون لشکر * ایلادی تیکراسینی زیر و زهر
 اشلیغینی بیدوروب باندیلار * قولغه مالین کیوروب باندیلار
 40 ینه خان کیلیدی سمرقند ارا * بارجه عالم ارا اندین غوغا
 اشلیق اوستیکا ینه اتلاندی * اوراتییه ابشیکا قاتلاندی
 بانجیب اشلیغی اور بولدی جیریک * بورت اول برکا سالور بولدی جیریک
 تاشقاری اشلیغی بولغاج پامال * ابجکاری بولدی رعیت بدحال 88b
 بولدی میرزالاری هم اسرو ملول * خاطری بولدی بغایت مشغول
 45 صلح نینک سوزین ارغه سالدی * صلح ابشینی اوزیکا الدی
 ایلادی عرض سوزین سلطانغه * دیدی سوزومنی آیتینک خانغه

اولتوروتور بو ساری خسرو شاه * بی هنر قول دور و اسرو بی راه
 اول ساری بار تیمور اوغلی بسیار * بارجه جرات سیز و بی هنک و مدار
 سیز ابکاو بیر اتانینک اوغلی سیز * سیز ابکاوکا قراجی بیزلار بیز
 50 سیز ییزینک خان بیله صلح ایلانک ساز * ایلانکیز رسم محبت آغاز
 من ارادا توراین جان یسرلا * سیزنی یاروشتوراین خان یسرلا
 جون بو سوزلارنی ابشینی سلطان * خانغه جون دیدی قبول ایلادی خان
 خان رضا بولغاج انینک سوزیکا * دیب بیباردیلار انینک اوزیکا
 جون رضا انکالادی میرزا فقیر * قیلدی سلطان بولمغه اوزنی اسیر 89a
 55 جیقتی و کوردی اوزی سلطاننی * لیک وهم ابئی کورارکا خانی
 پیشکش ایلادی آتلار بسیار * بارجه سی بوکروک و بارجه رهوار
 اوشبو ساعت بیرو ابئی آگاه * کیم خذار اوستیدادور خسرو شاه
 خانیکه خان بیله سوزی بیردور * بارجه عالمغه سوزی ظاهر دور
 جون مونی انکالادی خان پردل * کوپراک اول صلحغه بولدی مایل
 60 کوچوب اورانییه دین خان زمان * صلح نامه بیتیان قیلدی روان
 صلح نامه آئی قیلغاج خرم * باردی اوراتییه میرزاسی هم
 خانیکه خان قدیمغه ییتی * صلح نینک سوزلارینی آیتی
 صلحغه ایلادی ترغیب بسی * یخشی سوز ایلادی ترتیب بسی
 دیدی تنبل سنکا بیر نوگردور * حالیا اوز باشیغه سروردور
 65 اندجان ملکیدا حاکم دور اوزی * یاییلیب تور باری عالمغه سوزی 89b
 ابلیمیزنی جابه تور پیوسته * ییزنی عاجز تابه دور پیوسته
 خان اغانک بیرله یاراشانک فی الحال * بات تنبلنی قیلوریز پامال
 نوشتی بو سوز باری ابکا معقول * قیلدیلار سوزلارینی بارجه قبول

خُصَم جُون جِقَمادی قیلدی فرمان * کیم یانیب قوْلغَه قوشولسون سلطان
 حکم ایلَه حضرت سلطان محمود * کیلدی و قیلدی چیریکنی خشنود
 مال عالمی الیمان کیلدی * بارجه ایلنی منمول قیلدی
 ۶۰ یَنه بیر کون اول ارا تور دیلار * خُصَم کیلکای دیبان اولنوردیلار
 خُصَم جُون جِقَمادی بولدی ناچار * بانماق اول بیردین ایتیب عزم دیار
 جُون چیریک نینک یناری جزم اولدی * خان شیانیغَه بو عزم اولدی
 کیم یَنه سرنی اوتوبان لشکر * اشلیق الغای تیوه سیغَه یکسر
 ۶۵ یَنه خان ایلاکاج اول نوع خیال * یَنه سر بولدی چیریکیکا پامال
 مول کینت اوستیکا بول سالدیلار * بولخان اشلیق لارینی آلدیلار
 کونکول اشلیق ساربدین جمع اولدی * مول کینت ایللی ولی ساورولدی
 خان کوجب باندی سمرقند ساری * خرم و شاد چیریک اهللی باری
 کیلدی خان تخنیدا توتتی آرام * ایلادی عیش سریرینی مقام
 ۷۰ هر کیم اوز منزلیدا قابنی قرار * قابو کوفین و قابو باردی بخار
 فصل دی اوتکوجه ایل تیندیلار * بارجه قیشلاق لاریغَه ایندیلار

XLIII.

حضرت امام الزمان و خلیفه الرحمن مغول اوستیکا
 باریب اوراتیبه قورغانیدا محمد حسین میرزانی قباغانی
 و اول یالباریب صلح تیلغانی

باز آجیلغاج یَنه خان دوران * ایلادی لشکر ایلیکا فرمان
 کیم اوراتیبه کا جمع اولونلار * دشت سابات ارا اولتورسونلار
 یَنه لشکر باری جمع اولدی بات * تولدی خان لشکر بدین دشت سابات

سبزه اوستیدا یاییلدی لشکر * آق چیچاک ینکلیغ آجیلدی جادر
 ۵ شامیانه کوروب انداق صحرا * یازیلیب ایلادی کوب کسب هوا
 اسرو زیبا بولوب ابردی اول دشت * قابل سیر ابدی و کلکشت
 کلی بسیار ابدی و سبزه سی جوق * هیچ بیکانه اوتی اصلا یوق
 لاله سبزه یوزیدا رنگ رنگ * لاله اوستیدا باری تازه اُنک
 لاله اوستیدا تکیب جادرلار * قیلدیلار عیش پری پیکرلار
 ۱۰ خان و سلطان کوروب اول صحرائی * کوردیلار بزمغَه لایق آتی
 قیلدیلار بیر نیجه منزل اندا * توزدیلار بیر نیجه محفل اندا
 ایچیلار بال فراغی بیلَه بال * بالدین ساغر ایتیب مالامال
 حاصل اول پادشه دین پرور * عیش و عشرت بیلَه جیکتی لشکر
 بتنی اوراتیبه قورغانیغَه * اوت سالیب حاکی نینک جانیغَه
 ۱۵ حاکی بار ابدی بیر میرزایی * حصن اربابی ارا رعنائی
 خانیکه خانغَه کویالوق قیلغان * کل کییی مجلسیدا آجیلغان
 قومی نینک آتی مصولدا اوغلات * اوزبک ایچیندا قرین فونکرات
 آتیدین کیم تولوب ابردی کونین * متصل ابردی محمدغَه حسین
 ایکی مینک چه نوکری بار ابردی * کیم باری جابک و جرار ابردی
 ۲۰ قلعه سی بار ابدی اسرو محکم * برج و بارولاری بسی مستحکم
 خندقین بیشکوروب ابردی سوغَه * هیچ بیر قوباب ابدی شاطوغَه
 ۲۵ کیم بیتا السون انکا شاطو بیلَه * که گرفتار ابدی عالم سو بیلَه
 ایکی خندق بار ابدی اوشمونداق * کیم کوروبتور بیه مونداق خندق
 تیکراسیدا تقی جرلار بسیار * اوروشور برلاری بس ناهموار

حاجی غازی تقی بولدی همراه * مغول ایلین فیالین دبدی تمناه
 15 جانوفا داغی بوروب اتانلندی * مغول اولتورماک ارجون قاتلانندی
 بولدی قنبر هم الارغه همپا * تیلادی مرحمت و لطف خدا
 اتلانیب شیخ مرید پردل * بولدی اول هم بو بوروشکا مایل
 ۲۸۴۹ باردیلار بارجهسی سلطان بیرله * بنده لیک ایلا دیلار جان بیرله
 التی مینکجه کیشی جیقتی فولدین * بعضی اونکدین و بعضی سولدین
 20 بارجهسی پردل و رزم آور و جست * رزم اوجون بارجهسی نینک ییلاری راست
 بارجه قوش آتلیق و بارجه جبار * بارجه نینک بارجه براغی طیار
 جیه دین اتلاری بارجه بوکلوک * ایچ و تاش تونلاری بارجه توکلوک
 قابی نینک تونی ابدی الطایی * اول قیزیر ابردی بوروکان سابی
 قابی سوسار قیلیب ابردی لباس * وقتغه لایق اینیب ابردی اساس
 25 قابی تولکی بیرله خرسند ابردی * تولکیکا طالب پیوند ابردی
 کونکلاک اورنیدا ابدی آس و تبین * بو ارادا من الار دین نیتاین
 ساوق انداق ابدی کیم بخشی یمان * بار ایدیلار باری اندین تالان
 ۲۸۴b صرحه اوزبک اولوسی دشت ارا * اوسوبان توتتی لار اندا ماوا
 دشت ساووق لارینی کوردیلار * اول هوالاردا جیداب توردیلار
 30 دیدیلار ایلا بان انصاف اظهار * بوساوق دشت ساووقی چه بار
 اول ساووق دین تاپاین دیکان امان * زخمیدین قوتقارین دیکان جان
 تارتیب ابدی تیزیکا توکلوک ایشیم * اینور ابردی بو ابرور بخشی ایشیم
 ایچیدین تولکیکا جولغانیب ابدی * تنی تولکی ارا تولغانیب ابدی
 تاشدین هم کییب ابردی بنه بیر * تاپماین دیب بو هوادین تغییر
 35 باشیدا بار ابدی کیشلیک قلیاق * جوهوریان بابورپ ابردی قولات

اول فیش اسرو ساووق ابردی اما * یوق ابدی هیچ الارغه پروا
 کیشکا باتیب ایدیلار سلطانلار * معدلت جسمی ایچیندا جانلار
 شمع بنکلیغ ابدی سلطان محمود * باشیده کیش لی بنکلیغ کیم دود
 ۲۸۵a شاه تیمور کیش ایچیندا هیهات * بار ابدی ظلمت ارا اب حیات
 40 قراجی لار تقی کیش تون ارا غرق * بارجه آسوده قدمدین نا فرق
 بو یراق بیرله ییتیشنی لشکر * سر بوبین ایلا دیلار تونله مقر
 ساووق ایلا ب ابردی سرکا تاثیر * تونکوب ابردی ناپا المای تدبیر
 تاش کیسی موزلاب ابدی اول دریا * یوق ابدی هیچ نم اندا اصلا
 سرنی اول نوع کوروبان سلطان * اتلانیب سرنی کیمچار بولدی روان
 45 بوروکاچ حضرت سلطان فی الحال * قیلدی لار سرنی خلاق پامال
 هیچکیم جیقمادی اول قورغاندین * قیلدی لار وهم بسی سلطان دین
 دشت و وادیغه یاییلدی لشکر * مال تحصیلنی قیلدی لشکر
 شهرخیه مغولین جابتنی لار * شهرخی اسرو قالین تابتنی لار
 الدیلار مال فراوان اندا * بولدی کوب مال نمایان اندا
 50 قیردیلا خیل مغولنی بسیار * جانلاریغه تیگوروبان آزار
 ۲۸۵b ابکی کون جابتنی لار اول کشورنی * رنجغه سابتی لار اول کشورنی
 باردی خانیکه دیکان خانغه خبر * کیم ییتیشدی بو طرفدین لشکر
 خانیکه خان بو خبردین مسکین * بولدی بیجاره و اسرو غمکین
 مستلیق اویغوسیدین آییلدی * ییکلاری بیرله کینکاشلار قیلدی
 55 مصلحت کورمادیلار اتلانورین * اتلانیب رزم اوجون قاتلانورین
 اول کینکاش دا ولی شیانی خان * اینی سنینک سونکیدین کیلدی روان
 سر یقاسیغه توشوب اولتوردی * خصم ایله رزم مناسب کوردی

هر سبب بیرله خدای جبار * آبریب ماللارین ایلادی زار
 عاقبت قیلدی بونیکلیغ بارین * ایلادی قدرت قهر اظهارین f 82a
 حضرت خان شبانی اسرو * رحم ایله کیلدی اول ایلکا اوترو 35
 لیک تینکری قیلیب انداق تقدیر * قیلدی اول قوم بمانین هر بیر
 هر بیرین ایلادی بیر بیرکا هلاک * نه کفن تابنی نه تابوت نه خاک
 اولوکیکا کیشی قیلماي اعزاز * قیلادی هیچ عزیز انکا نماز
 چون تیریکلیدا نمازی یوق ایدی * شمع دیک سوز و کدازی یوق ایدی
 اولوکیدا نی کیراک انکا نماز * انداق اولکانکا نی حاجت اعزاز 40
 قیش ایدی قحط و اولات اوشبو طور * اول قیش اول طور ایله ایلاندی دور
 قیسمادی اول قیش اولوسنی اسرو * کیلدی آج و بالانکاجغه اوترو
 آلا بیر نیجه باغدی بامغور * نامدی کولکینک یاشی مولدور مولدور
 بودی اول قحط ارا اولکانلارنی * شهر ارا ابو ابلی بولکانلارنی
 باغدی بامغور سونکیدین مولجه فار * کیم اولوکلرکا قیلیب مهر اظهار f 82b
 بارجدسین کومدی و قیلدی پنهان * ایل کوز بدین کیم ابرور ایدی یمان
 چون اوشول قار الارنی یابنی * شهر فی الجملة صفایی تابنی
 قاردین سونکرا هوا بولدی ساووق * بولدی اولماککا تیریک داغی باووق
 قطرو موزلاماغان قالمادی سو * موزلادی شهر سمرقند اسرو
 ایلکا ییلدوردی سمرقندلیغین * ساووق و قار ایله خرسندلیغین 50
 اوتقه بازار بسی کرم اولدی * اول زمان دور انکا ابرورادی
 بولدی معمور بسی کلخانلار * تیره کلخانلار ایدی کلخانلار
 فالغان ارباب سمرقند تمام * بولدیلار ساکن کنج حمام
 سارتلار اسرو زیون بولدیلار * دود ایله غایله کون بولدیلار

55 قیلدیلار اوتقه پستش بسیار * قیلدیلار هاریدغه میل اظهار
 چون ساووقدین باری افکار ایدیلار * دوزخ اوتیغه طلبکار ایدیلار f 83a
 اوت هم انجه ایماس ایردی ایسیغ * یوق ایدی انجه هم اندین آسیغ
 اول داغی مس کیسی بار ایردی اوسوب * اوجاق آیدا ساووقدین بوروشوب

XLII.

امام الزمان خلیفه الرحمن سمرقند الغان ییل نینک
 قیشیندا مغول اوستیکا جیریک تار تیب خانیکه خان نینک
 ولایت لارین شهر خیهنی جاباتورغانی

اوشمونونکدیک قیش ایچیندا اولخان * قیلدی بارجه اولوسیغه فرمان
 کیم سمرقندغه کیلسونلار بات * قوبوبان شیوه ارام و ثبات
 خاندین اول بارلیغ ایشینکاج لشکر * هر نیجک بولسه بیغیلدی بکر
 لشکری چون بیغیلیب کیلدی تمام * دیدی اولخان عظیم الاسلام
 کیم بوروب سرنی کیمارمین فی الحال * مغول اهلینی قیلورمین پامال 5
 اوشبو سوز بیرله بوروب ایلاندی * حشم و خیلی نفی ایلاندی f 83b
 باردی خان قلعه دزق ساری * سلطنت اهلی ملازم باری
 چونکه دزدین اوتوب قوندی خان * شاه محمودغه قیلدی فرمان
 کیم بوروب ایلکاری اوتسون سودین * سر دیه خوف و خطرلیق بردین
 شهر خیه مغولین جاباتورسون * شاش و صیرام یولین جاباتورسون 10
 ایلسون خیل مغولنی ویران * بلکه توفراق ایله قیلسون بکسان
 اوشبو فرمان بیله سلطان محمود * اتلائیب دیدی اغاسیغه درود
 باردی انینک بیله تیمور سلطان * بوزی خورشید فلکدیک تابان

كوجەلار بولدى اولوگدين مملو * شهر بولدى يىكروردىك اسرو
بالغوز اول شهردا اوق اولمادى خلق * اندا اوق لاله كىيى سولمادى خلق
كيش يىله قرشيدا هم كوب اولدى * اندالار كوب كيشى ضايىع بولدى
اولدى بىبار بخارادا داغى * بولدى كوبراك ايلىكا مرك چاغى)
بو ولاياتدا كىم ايتىلدى * كىم اولوم ايلنى بويىنكىلىغ قىلدى
بوز مينك آدم اولوب ابركىن شايد * ابولارى بوزولوب ابركىن شايد

XLI.

ماورا النهر خلقىغه تىنكرىدىن غضب ييتكاندا پير
عزيزى بو حكمايتنى بيان قىلدى تنبيه اوجون نظم
قىلىندى

پير عجب سوز دېدى پيرى اول وقت * پير خورشيدضميرى اول وقت
دېدى بو حالدين اولوم غمكىن * كورمادىم جان ارا پير دم تسكين
خاطرېم اسرو مشوش بولدى * خسته كونكلم تقى ناخوش بولدى
دېدىم اى بار خدای قادر * بارجهنينك حالىغه دابم ناظر
بارجهغه جسم ايله جان سين بيردينك * بارجهغه نام و نشان سين بيردينك
كور رواقىنى سين ايتىنك پر نور * كونكول ابوينى سين ايتىنك معبور
نطفهنى تربيت ايلاتكان سين * رحم ايجره انى سيلاتكان سين
آنى قانغه ابوروب رنك ييرىب * نطفهلىق مرتبه سيندين آيرىب
قانغه هم ايت بوسونى سين بيردينك * ايتىكا هم آنى مونى سين بيردينك
صورتى ابلادىنك اول ايتىدىن راست * كىم ازىدىن منك اول اولدى خاست

(۱) چاغلى 1) Pyk.

روح ايله آنى مشرف فيلدينك * خلق ايجره انى اشرف فيلدينك
نېجه اوقات ايتىكا بولدى صرف * تاكه جىقتى لىيدين صوت ايله حرف
آنى نى بيركا نى بيردين كيتوروب * آدمى دابروسىغه كيتوروب
ابدى بو حال ايله قىرماق نى ايتكىن * خسته جانىدين آيرماق نى ايتكىن
نى ايتكىن مونجه غضبغه باعث * نى ايتكىن مونجه تعبغه باعث
كىم نېجه شهر ايلى اولدى تمام * شهرلار حالى اولوب بولدى تمام
ايتىكاچ اوشبو مناجات فقير * هاتى دېدى كه اى باكضمير
بار اولوكلار سارى كور حال نيدور * اول اولوكلاركا كور احوال نيدور
قايداكىم كورسانك اولوك قىلمه فراغ * قىل نظر صورتىغه باشتين اباغ
جون بو حكم اولدى منك هانغدين * خبر اولدى منك اول وافغدين
جىقتىم ابودىن بوكوروب كوچه سارى * كوجەلار توله اولوك ايردى بارى
پير اولوكنينك باشى اوزره توردوم * يوزىنى كرد ارا آجىب كوردوم
مىيىغى اغزىنى يايىب ايردى * اوشبو بىنكىلىغ نظرىغه كىردى
اباغىغه تقى كوزنى سالدېم * اباغىن كوركاج عبرت الدېم
تبايندا بار ايردى كره بى * تىرىك اولسه بر ايردى دره بى
يىلدىم اندىن كه نمازى يوق ايمىش * تىنكرىسى بيرله نيازى يوق ايمىش
يوق ايمىش تابىع سىنت هركر * يىلماش ابرمىش بىه ملت هركر
نېجه كون كىزدىم اوشول حال يىله * اول اولوكلارنى تفتىش قىله
بارجهسين اوشبو صفتلىق كوردوم * بارىيان اىوبىه تىنج اولتوردوم
بو قىرىلغان كىشىلار الحاصل * بار ايدىلار بارى حقدين غافل
بارجه دنيا ارا معبور ايدىلار * مال دنيا ايله مغرور ايدىلار
ايتىب ايردى بارىنى حرص و هوا * دىن لارىنى بوزوب ايردى دنيا

f 81a

15

20

f 81b

25

30

اولکه بو بولنی سنکا کورکوزدی * بیل که دین سلسله سینی اوزدی
 باغی دین دیکان اولدور تحقیق * قیلما زنه ار اوزونکا آنی رفیق
 50 دین یاغیسی بردور اوغریسی اول * کیم کونکول ایچره دایم سالور بول
 خاطر صاف ارا سالور وسواس * دیولار اول شوم لعین خناس
 اول اکسر وسوسه ایلاب کاهی * شاهغه کورساتور اولسه راهی
 کیم شریعت بولیدین توشکای ابراق * بولغای اقلیم ضلالت دا قزاق
 شرعدین جون آنی بیربان سالغای * نقد دینی آنی اوغورلاب الغای
 55 کیراک اول محرم اسرار یقین * دیسه لعنت سنکا شیطان لعین
 شاهین انداق متنبه قیلده * شرع ساری منوجه قیلده
 78b دین و دنیا ارا اول مرشد راه * باغی و اوغریدین اولسه آگاه
 پادشه تیج کونکول بیرله بولور * بدعت و ظلم دکانی بوزولور
 ایلا کیم ایت سیز بولماس جوبان * بولمه سه هم کیراک انیسر سلطان
 60 بو حکایت ایل اوجون دور باری * بو روایت ایل اوجون دور باری
 کیم اوزین توتقان اول ایلکا سلطان * قیلدی ناموس که بولغای جوبان
 بوریدین سافلامادی قویلارینی * قویدی بوری ستمیکا بارینی
 کیمادی اوغریسینیک ایلکینی هم * اوغریلار کونکلینی قیلدی خرم
 ایلاادی نفس ایله شیطانی شاد * دین و دنیا سینی بیر باد
 65 بیمادی خلق غیمینی هرکر * ایلاادی خلقنی باغی عاجز
 ایلنی سافلارغه مجالی بوفتور * اوروشور جاغلیق حالی بوفتور
 قبادی خلقنی قورغان ایچیدا * بلکه بند ایلاادی زندان ایچیدا
 79a یخنی راق اول ایدی کیم انداق شاه * چونکه اوز حالیدین ابردی آگاه
 کیمکا کیم تینکریسی نصرت بیردی * نصرت و قوت و دولت بیردی

70 انکا تابشورغای ایدی اوز ایلنی * تارتا تورغای ایدی ایلدین ایلنی
 تا اوشول ایل قیلیان سلطانلیق * ایلکا کورکوزکای ایدی جوبانلیق
 اوزی ایل نینک غمی بیرله کوبماس * بیلکاس و بیلکوجیکا هم قوبماس
 بیرکیشی جانی اوجون بوزمینک جان * نیکا ازده قیلور بو دوران
 حق اوشول ابردی که بو خان کیلکاج * بادشه لار اینک ایشین بیلکاج
 75 تحت ایله تاج ایله ملک و زر و سیم * انکا قیلماق کیراک ابردی تسلیم
 قیلیان ملک طلب میرزالار * سالدیلار ملک ایچیدا غوغالار
 انکا لعنت که قیلیب ملک طلب * ایل بوزولماغلیغیه بولسه سبب
 انکا رحمت که ایلین فیستامادی * ایل بوزولماغلیقینی ایستامادی
 79b اوزکالار بوزغانین آباد ایتی * بوزوغ ایل خاطرینی شاد ایتی
 یخشیلیق قیلدی بمان بارغانغه * رحم ایتیپ کیلدی بمان بارغانغه
 80 کیم انکا قیلدی یمانلیق ظاهر * اول انکا یخشیلیق ایتی آخر
 غرض اولکیم بو سمرقند اولوسی * کیم بمان دور کیچیکی و اولوسی
 بورناغی شاهلار ایامیدا * یوق که کمرالار ایامیدا
 تالایب آلدوروب ایدیلار کوب * کیم بو قورغان ارا کیردیلار کوب
 85 مونداهم قالغانینی ساتیلار * فاقه و فقر ایچیکا باتیلار
 بولدیلار بارجه کدا و رسوا * بوللار اوستیدا قیلیان غوغا
 ایچکاری اشلیق اوجون باردی مال * تاشقاری اشلیق اولوبان پامال
 اوی ییله قوینی الیب ابردی مغول * تیوه آتی حصار و چغول
 80a چون سمرقند بو نوع اولدی خراب * بولدی کوب قحط بولورغه اسباب
 90 کوز بو نوع ابردی اولوس نینک حالی * یازغه شهر اولدی اولوسدین خالی
 قیش قاتیغ کیلدی و کوب باغدی قار * اولدی آج و بالانکاج ایل بسیار

5 قیلدیالر خانغه دعا یخشی یمان * بولدیالر بارجه مطیع فرمان
 خان بسی ایادی ایلنی اما * تینکریدین بار ابدی اول ایلکا بلا
 نیجه ییل خان کیلشیدین بورنا * قبل و رزم ایشیدین بورنا
 بایسنغر ییله سلطان مسعود * چقاریب ابردیالر اول ایلدین دود
 تقی سلطانعلی نادان لهم * قیلیب ابردی بسی اول ایلکا ستم
 10 بیر طرفدین تقی ترخان اتلیق * لادهلار بار ابدی لار شوکتلیق
 تقی خانیکا دیکان خان عزیز * کیم انکا بار ابدی ادراک و تمیز
 قیلیب ابردی چیریککا فرمان * کیم جاییب خلقنی قیلغای ویران
 15 نیجه ییل مونجه بلالار بار ابدی * انکا انواع جفالار بار ابدی
 بو المکارم ییله بابر داغی * قویدی ایل جانغه محنت داغی
 آلتی آی باغلادیلار قورغاننی * وهمدین قوتقارالی دیب جاننی
 بیر ایلکی جان اوجون اوشونجه جان * درد و غم اوتیغه کوبسه نی یمان
 شاه اولدور که ییسه ایل غمینی * دایم اوزیکا دیسه ایل غمینی
 ایستامای اوزی نینک ارایشینی * ایستاکای خلق نینک ایشیشینی
 نفس اوجون ایلامسه سلطانلیق * قیلماسه اهل هوادیک خانلیق
 20 عرصه ملصنی بابان ییله * ایلنی قوی اوزینی جویان ییله
 ییله سلطانلیغی نینک دستورین * بلکه جویانلیغی نینک دستورین
 قوینی اوتغه سوغه بیشکورسه * آروغینی اوزیکا کیلتورسه
 کوندوز اوتلاسه الارنی خوشحال * قیلماسه بوریکا زار و پامال
 25 کیچده سی ایلامسه آهنگ قطان * بیرسه آرام الارغه بصکان
 بوریدین بولسه نکهبان کوندوز * بولماسه عاجز و حیران کوندوز
 اوغریدین بولسه نکهدار کیچه * بولماسه اوغری ییله یار کیچه

f 76b

f 77a

اوزیکا دیسه قیلای آسان ایش * دیسه جویان که ییلا آسان ایش
 ساقلاسون چانور دانایی * قویدا جویانلار ایلک همپایی
 بونیده طوق وفایی بولغای * اوغریده نغمه سرایی بولغای
 30 کوندوز ایتکای قوی بیراه تک و بو * بولماغای کیچه کوزیدا اویغو
 بوری بیراه اوروش آهنگ ایتکای * کینک جهاننی اوزیکا تنک ایتکای
 اوغری بیراه کیچه غوغا قیلغای * اوغرینی ایل ارا رسوا قیلغای
 پادشه بولسه کیراک جویان دیک * مرد ره بولسه کیراک جویان دیک
 ایلینی قوی کیسی ییله دایم * ایلکا رحمت ییله کیسه دایم
 35 بوریدیک یاغینی مظلوم ایتسه * مال آلوردین آتی معرور ایتسه
 اوغریدین صاقلاسه یعنی سلطان * اختیار ایتماسه ایلکا دیوان
 نیتاین دیسه اوزی جویان دیک * بولسون ایت بیراه سوزی جویان دیک
 ایلاسون شخص امینی پیدا * ایت گیسی قیلغوجی ایلکا غوغا
 ایت صفاتی ییله ارسته اول * نور ذاتی ییله آراسنه اول
 40 هم وفادارلیق ایتکای ظاهر * هم مددکارلیق ایتکای ظاهر
 یاغی بیراه اوروشوردیک بولغای * رزم وقتی توروشوردیک بولغای
 اوغری بیراه تقی غوغا قیلغای * هم رعیتغه مدارلیق قیلغای
 بولمغای دینی ایشیکا مشغول * آیده دین ایشی بولغای مقبول
 دین یاغیسین تقی معدوم ایتکای * اوغریسینی تقی معرور ایتکای
 45 یعنی سلطانی اگر قیله خطا * بشریت بوزیدین احیانا
 اول خطادین خلل اوله دینغه * اول آیتسه شه دین آیینغه
 کیم خطادور بو خطادور بو خطا * تیلاماس دین خللین مرد خدا

f 77b

f 78a

جمع انبیب کونکلینی باندی درویش * غصه اوتی بیله باندی درویش
 100 کیم مونونکدیک کیشنی بیلماس ایل * خان بیله قوللوغینی قیلماس ایل
 شهره کوردی نی کیم دیدی خان * بارجه سین شهر ایلکا قیلدی بیان
 بولدیلار شهر ایللی اسرو دلشاد * قابغودین کوردیلار اوزنی آزاد
 قیلدیلار خانغه دعا جان بیرله * کوردیلار جانلارینی خان بیرله
 بولدی میرزا داغی اسرو خوشحال * کیم قاجیب جیقوسیدور فارغبال 174b
 105 شیخ الاسلام تقی شاد اولدی * خاطری فکردین آزاد اولدی
 قیز داغی بولدی فرحناک بی * توشنی اینک باشیغه هم هوسی
 اناسی هم فرح ابینی بسیار * جان ارا شادلیق ابینی اظهار
 خان وکیلین تیلا تیب آلدیلار * شهر ارا طوی سوزینی سالدیلار
 خانغه اول آینی نکاح ابلادیلار * عیش سوزینی مباح ابلادیلار
 110 جیقارب خانغه بیاردیلار آبی * بولدی خان کنج کهر بیرله غنی
 کرجه اول کنج اوچون جیکنی رنج * عاقبت کوردی اوزین صاحب کنج
 انی جون خانغه بیاردی بابر * شهردین جیقنی و باردی بابر
 جون خلاص اولدی قبلدین اول شاه * قیلدی خانیکه دیکان خانغه پناه
 بار جون خان فاشیغه باووشتی * قویدی بابرنی انکا بابوشتی
 115 بولدی خان وصل ایله شاد و خرم * بولدی خوشحال قاجیب بابر هم 175a
 شیخ الاسلام داغی همره انکا * همغان بیر ایکی اوج ایله انکا
 عشق ایله شهرنی فتح ابلادی خان * عشق دور واسطه فتح جهان
 عشق دور وصل قابوغیغه کلید * عشق دور ابلاکان ایکنی جدید
 عشق دشواری آسان ایلار * عشق عالمی کلسان ایلار
 120 عشق بیرله توزایب تور ایلان * عشق بیرله آجیاب دور اسلام

عشق دور مخزن اسرار وجود * عشق دور مطلع انوار وجود
 عشق بوردی طلب ایلکا مراد * عشق دین دور باری ایشلارکا کشاد
 عشق دور واسطه امن و امان * عشق دور رابطه جسم روان
 عشق دین بولدی ملک روحانی * عشق دین بولدی فلك جسمانی
 125 عشق دین دور باری اشیا موجود * عشق دین اوزکا نیمه کا فی وجود
 هرنی کیم بارلیغ آتی بار انکا * بارلیغ نعمت و صفاتی بار انکا 175b
 عشق دین بولدی اینک بارلیغی * بارلیغ بیرله نمودارلیغی
 عشق اول نور دور ای صاحب فن * کیم ابرور اوزلوکی بیرله روشن
 هم قویاش جسمی منور اندین * هم قمر مشعلی انور اندین
 130 عشق دین کیمکه خبردار اولدی * تینکریکا معرم اسرار اولدی
 عشق دور الغوجی کسورلانی * عشق دور بوزغوجی لشکرلانی
 عشق دور خاننی جهانگیر ایتکان * عشق دور عقل ایله تدبیر ایتکان

XL.

سمرقند فتح بولغاندین سونکرا قبل تارتقان ایل لارنینک
 احوالی و خانیکا خان مغول لاری دین تالان و تاراج دین
 و کیچیک میرزانینک باشتاق نوکرلاری نینک بی معنی
 حکومت لاری دین بوزولوب قورغانی بیرکیتور
 دیکانلارنینک حالی

176a جون سمرقند ایشکی آجیلدی * خان بی ایلکا عنایت قیلدی
 بورناغی ایشدین الارغه دیما دی * رزم سالیجیش دین الارغه دیما دی
 شهر ایللی خان کریمینی کوردی * بارجه بیرلیک بیریکا اولتوردی
 خان بو الطافنی قیلغاج اظهار * قیلدیلار خلق تعجب بسیار

55 ایل سوزی داغی بلیب ابردیالار * ایش براغینی قلیب ابردیالار
توتیلار بارچه بو سوزکا منت * دیدیالار کیلدی ینده امنیت
شیخ الاسلامی چارلاتیلار * مرشد خامنی چارلاتیلار
خان سوزین دیدیالار ایل سوزینی هم * صفت عشق دل افزونینی هم
شیخ الاسلام هم اولدی راضی * بیغلیب کیلدی فقیه و قاضی
60 ایل اولوغارینی جمع ایلادیالار * شهرینک یخشی ایلین سیلادیالار
دیدیلار صلح اینتیک ابدی انکیز * جیقالی بیز بو ولایت دین بیز
شهر ایللی ایشیتیب اوشبو مقال * بولدیلار بارچهسی شاد و خوشحال
انتخاب ایلادیالار درویشی * بارچه عالم غه نکو اندیشی
فیز سوزینی دیدیالار اول انکا * قصه نی بیلدوروبان مجمل انکا
65 سونکرا ایل نینک غمینی هم دیدیلار * شهر ایل نینک سوزینی هم دیدیلار
حاصل سوز بوکه خان فیز آسون * ایکنیدین هجر لباسین سالسون
شیخ الاسلام ایله کیتسون میرزا * سفر آهنگینی ایتسون میرزا
بولماسون خان کیشیسی مانع انکا * بولماسون حادثه واقع انکا
شهر ایللیکا تقی رحم ایتسون خان * بولماسون اوشبو ولایت ویران
70 خان و سلطانلاری شرط ایتسونلار * سوزلاری نینک باشیغه بیتسونلار
بر حکایتلار ایله اول درویش * بولدی خان الیدا خدمت اندیش
73a بولادیالار بارچه سالاطین حاضر * بارچه درویش سوزیکا ناظر
خان قبول ایلادی درویش سوزین * آجتی درویش ساری لطف کوزین
دیدى بابر بیله شیخ نادان * قیلدیالار شهرنی اسرو ویران
75 شاه بولغان بیر اولوس قابغوسینی * کینه دین صاف توتار کوزکوسینی
تینکری دین بنده تیلارمین دایم * کاه ذاکر بولوبان که صایم

کیم منکا عالم ایلینی بیرکای * بارچه افاق قولومه کیرکای
مین بو ایل لارکا کرم قیلغای مین * ظلم اهلینی عدم قیلغای مین
بیرکامین شرع نبی کا رونق * بدعت اهلینی کینارباب مطلق
80 منکا نیت بودور ای مرد خدا * نیتاین ایل مولی ییلماس اصل
تیلاماسلار مینی بو نادان ایل * اول سبب دین بولادور ویران ایل
هر نیجه ایل تیلاماس مین تیلارام * ایل مینی سیلاماسه مین سیلارام
73b مین تیلاب تینکری بیریب تور ای شیخ * تینکری سوزی منکا کیریب تور ای شیخ
مین تیلادیم تیلادی تینکری هم * بولمهسه تیللاکی منکا نی غم
85 کیم تیللاسه مینی دولت تابقای * دولت و عزت و نصرت تابقای
کیم اوزین توتسه تیللاکدین معذور * بولغوسی بوقنور انکا هیچ حضور
بیل که مین بارچه غم مشفق دورمین * بارچه ایل بیرله موافق دورمین
جغتای ایل مینی اوز بک دیماسون * بیهده فکر قلیب غم بیماسون
کرچه مین اوز بک ایلیدین دورمین * لیک تینکری کا ایرور بو روشن
90 کیم تیلارمین باری ایل اصنافین * بیلماسام جام ارا درد و صافین
فکریم اولدور که آلیب شام و عراق * بولغهمین مصر اولوسیغه قنات
بو سمرفند خود اوز تخیم دور * بیلکیل اندین که نیتیک بختیم دور
74a کیرسه یوز تحت مونونکدیک قولومه * بولماغای هیچ غباری بولومه
بولاولوس کرچه یمانلیق قیلدی * اوز یمانلیغینی آخر ییلدی
95 ابدی مین یخشی لبق اظهار ایتاین * رحمتینی باریغه یار ایتاین
شیخ الاسلام ایله بابر کیتسون * اولکه بار بیزکا کیراکلیک بیتسون
جون بوسوزلاری دیدی حضرت خان * الدی درویش قاشیندا قرآن
شرطلار ایلادی درویش پسند * سالدی درویشلیغی کوککا کند

جوش اورار ابردی عدودین افزون * جیریکی جیه لایب دریا کون
 قابغا اغزیغه بارورلار ابردی * قلعهغه جاو بیارورلار ابردی
 15 قلعهده ایل بولور ابردی حیران * کیم اوروش سالغالی کیلیمش تور خان
 تانکدهجه ایلکا بوق ابردی اویغو * اولتورورلار ایدی خانغه اونرو
 لیک حضرتغه بو ابردی مقصود * کیم ایننک خاطری بولغای خوشود
 20 ایستاکای یار باقینیدا قونوش * ایلکای کیجه ایرقدین کورونوش
 باریننک منزلیدین ایس الغای * باریننک کویسکا غوغا سالغای
 اوزیدا خود بوق ایدی خواب و قرار * دلبرین هم قیلور ابردی بیدار
 کیجه تانک اتقوجه بیدار ابردی * عشقدین کوزلاری خونبار ابردی
 عاشقانه غزلی اینور ایدی * صبح بولغاج بیریکا قایتور ایدی
 ایل بیغلغاج کورونوشکا قاشیغه * خیر باد ایلار ایدی کوز باشیغه
 اوزینی ساقلار ایدی ایل کوزبدین * لیک ایشی بوق ایدی ایلننک سوزبدین
 25 کونکلی مشغول ایدی یاری بیرله * خاطری لاله عذاری بیرله
 شهردین سوز سورار ابردی و خبر * اوزکادین بوق ایدی کونکلیکا اثر
 شهردین کیمکه جیقار ابردی نجف * خان کوزیکا کورونور ابردی لطیف
 کیم کونکول محفیدین^۱ کیلکاندور * باریننک منزلیدین^۲ کیلکاندور
 30 کیلتورور ابردی قاشیغه انی * سورار ابردی سوزینی پنهانی
 عشقدین دیر ایدی رازینی انکا * بیلدورور ابردی نیازی انکا
 قیلور ابردی انکا اسرو انعام * میوه و اطعمه دین پخته و خام
 حاصل اهل غلاموس یاری * یاندیلار عشق بیله شهر ساری
 قیلدیلار عشق حدینین مشهور * قالمادی عشق حدیشی مستور

1) Pyk. 2) Pyk. منزله دین

ییتی اول شمعغه بو افسانه * کیم سنکا خان بولادور پروانه
 35 عارضینک کورماین اولمیش مفتون * سینی لیلی دیب اوزینی مجنون
 سیندین اوزکا انکا دلجو بوق ایشی * کیجهلار کوزیدا اویغو بوق ایشی
 71^b کیلیدی ناکاه بو ائسادا بیراو * بولدی بیر طرفه غزل بیرله ایکاو
 غزلیدا بو حکایت ابردی * اغزیدا هم بو روایت ابردی
 سوزنننک مختصری

کای منکا آرزوی جان وصلینک * بی دوا دردیه درمان وصلینک
 40 صفیننک ایشیتیب زار اولدوم * عشقیننک ایلکیکا کرتار اولدوم
 سینی کورمای منکا احوال بودور * عشقیننک ایلکیکا منکا حال بودور
 باقیان قالدی خیالینکغه کوزوم * آه اگر توشسه جمالینکغه کوزوم
 صبر کویسکا کذاریم بوقتور * بیتمین سنکا قراریم بوقتور
 قیلانک آبدیک فلک اوستیدا وطن * یا کهردیک صدف ایچره مسکن
 45 توکاین اشک ثریا ینکلیغ * جیقاین کوککا مسیحا ینکلیغ
 کوز یاشی ایچره بولاین غواص * اول صدفدین قیلاین سینی خلاص
 ایلاین شرط سننک باشینک اوجون * بولمه غمناک قربنداشینک اوجون
 هیچ یمانلیق انکا باوونماغالی * سینی قیلوروتوب انی تونماغالی
 72^a هر قایان خاطری اینار بارسون * بارسون انجه که بوروردین هارسون
 50 قاصد اینکاج حکایتی ادا * بولدی قیز کونکلیدا دردی پیدا
 جان بیله خان ساری مابل بولدی * خان غمیدین ایچی تاشی تولدی
 چون بو سوزلاری اناسی بیلدی * اوز اوزی بیرله قامل قیلدی
 دیدی شاید بو سبب بیرله خدا * بیر باروغلوق منکا قیلغای پیدا
 اناسی هم بولوب ابردی مضطر * بیکلاری هم متحیر بیکسر

بولدیلار ایل داغی اسرو نومید * کوردیلار جان ارا داغ جاوید
 40 شیخ الاسلام قاشیغه اعیان * بیغیلیب دیدیلار ای شیخ زمان
 آلتی آی بولدی که ییز مسکینلار * صدق بولیدا وفا آئینلار
 ایلادوک هر نی که فرمان قیلدینک * صدق میزنی بیه سین هم ییلدینک
 ابدی یوق طاقتیمیز چاره نیدور * قالمادی قوتیمیز چاره نیدور
 ایت ایتینی ییدوک ابدی نیتالی * ییز بو قورغاننی نیشیب بیر کیتالی
 45 اوروش ایلار کیشیمیز قالمادی هیچ * قلعه بیرله ایشیمیز قالمادی هیچ
 سینی دیب ییتی بو بیرکا ایشیمیز * ییتی کوککا بینادور نالیشیمیز
 تاشقاری باغلاریمیز بوزولادی * ایچکاری ایلاریمیز بوزولدی
 ابدی میرزاغه اجازت بیرکیل * بولومیزدین بو تیکاننی تیرکیل
 خان ابرور اسرو رحیم و عادل * عدلیغه کونکلی ازلدین مایل
 50 سین اگر وهم فیلور سین خاندین * کیچه الماس سین بو اوغلاندین
 بارغیل آئینک بیلله بو کوردین * قوتقاریب خلقنی درد سوردین
 یوقسه بوشهرنی العاج فی الحال * بارجه عالمنی قیلورلار پامال
 بیر قولی کیم تونا کون سالدی اوروش * یوق ابدی شهردا امکان توروش
 بیغیلیب بارجه انی دفع ایتوک * ایلدین اول حدنه نی (Siel) رفع ایتوک
 55 قانکلا خان بیرله باری سلطانلار * بارجه میرزالار ایلله اوغلانلار
 قیللارلار توش توشیدین رزم انکیز * خان بو قورغاننی آلور بولغای تیز
 ابدی تدبیر بودور کیم میرزا * قیلماین شهر ایللی بیرله غوغا
 خان بیلله صلح سوزین آیتقایی * فتنه و کین باشیدین قایتقایی
 خانغه همشیره سینی عقد اینکایی * اول بارب خان قدیمغه بینکایی
 60 شهردین قاجقایی و کینکایی میرزا * شیخ الاسلام هم انکا همیا

شهر ایلدین بو حکایت بولعاج * بو حکایت بیلله قورغان تولعاج
 شیخ الاسلام هراسان بولدی * بابر اوز حالیه حیران بولدی
 60b بولدیالار ییکلاری بارجه غمکین * بولدیالار بارجه سی محنتقه قرین
 کیتار اسباینی ساز ایلا دیالار * انلاری نیک سمیزین سیلا دیالار
 65 الار احوالی بو کیم ثابتی بیان * ابدی خاندین ایشینک بیر دستان

XXXIX.

امام الزمان غایبانه عاشق بولوب عشق بیلله معشوقینی
 قولیغه الغانی و بابر میرزانی قاجوروب تخت قولیغه
 سالغانی

خان بو حالتدا اینک دیک عاشق * کیم دیکای سین تیریلیب تور و امق
 یار عذرا صفتی شهر ارا * خان قیلیب تاشقاریدین و اوایل
 بار ابدی اول صنم زیباغه * نسبتی شهر داغی میرزاغه
 ایتاین نسبتینی فاش سنکا * حاصل ابدی قورینداش انکا
 5 غایبانه بولوب ابدی عاشق * انی عذرا دیب اوزینی وامق
 غایبانه صفینی ایشیتیب * عشقدا ایش بو بیرلارکا بیتیب
 70a بیر زمان یوق ابدی ارام انکا * اه ایلله ناله ابدی کام انکا
 سیلدیک باش اقرار ابدی کوزیدین * درد ظاهر بولور ابدی سوزیدین
 عشق دردی باشیدین واضح ابدی * شوق سوزی بوزیدین لایح ابدی
 10 هر حکایت ارا عشق ابدی سوزی * عشق دین ابدی کهر بار کوزی
 کیچهلار عشق فسون اینکاج انی * اول فسون زار و زبون اینکاج انی
 دبر ابدی کیم جیریکیم اتانسون * قلعهغه چیقماق اوچون فاتانسون

XXXVIII.

امام الزمان اوروشقه فرمان قلیب مظفر الدین سلطان
محمود بهادر قلعهغه اوروش و امام الزمان رحم قلیب
جیریکن تیمغانی و ایل شهر دابی طاقت بولوب غوغا
قیلغانلاری

اوشبو حالتدا عزیزی کلدی * سوزلاری خان فاشیدا ایتلدی
دیدی بوقور اوروشور جاغلی کیشی * خان نینک بوقور توروش بیرله ایشی
ایل سیزینک ملک سیزینک مال سیزینک * دولت و نصرت و اقبال سیزینک
بو حکایت بیله خان دوران * بنه قلدی اوروشورغه فرمان
نردبان و توره بسیار ابدی * یاسانیب بارجهسی طیار ابدی
جون بو حکم اولدی جناب خاندین * هیچکیم چیکمادی باش فرمادین
صبح جون بولدی شفق دین خونریز * مهر قولیغه ییریپ خنجر تیز
خان چیریکی یاسانیب بخشی بمان * بولدیلار بارجه مطیع فرمان
کوتاریب شاطولارین کلدیلار * قیلور ایشلارنی باری بیلدیلار
کلدی خان نینک چیریکی هر یاندین * باردی جهان شهر دابی اعیاندین
بنه بیر یاندین سلطان محمود * کلدی اوز لشکری بیرله خشنود
کیلکاج اوق تورهلاری بینی روان * چیریکی قیلدی شجاعتی عیان
توره نینک سونکیجه شاطو بیستی * شهر نینک باشیغه قابغو بیستی
توره لیق تورهنی ایلکیکا آلیب * شاطو اوق شاطونی ایکنیکا سالیب
کلدیلار خندق ایچره فی الحال * اوتنیلار خندقین ابلاب پامال
قوبدیلار تامیغه شاطولارنی * تابتنیلار اول ساری قابولارنی
توردی خندق بقاسیندا سلطان * قابوچیلار بیله ابلاب جولان

آنتیلار کیمکه چیقاردی باشنی * اول چیقارمای باشنی آنتنی تاشنی
تاش کوب کلدی و اوق هم بسیار * کوب کیشی بولدی چیریکن افکار
ایک شاطونی آلیب بارغانلار * شهرغه وهم سالیب بارغانلار
چیقتنیلار بارجهسی شاطولاردین * کرجه کوب کلدی تاش اوتورلاردین
کوب اوروش بولدی ولی آخر کار * شهر ایچیندا چه صغار چه کبار
بارجه سلطان ساریغه کلدیلار * جان و دل بیرله اوروش قلدیلار
ایلاکچاچ شهر ایل بارجه هجوم * آسمان اوزره اوشاندق که نجوم
شاطونینک اوستیداکی افکار ایل * پردل و پر جگر و پر کار ایل
کرجه انداق برالیغ توشیلار * ساغ یانیب بارجهسی قاووشنیلار
خان سیاست قیل تورغان بولدی * شهر حالین بیله تورغان بولدی
رحم انیب قیلما دی انکیز اوروش * دیدی بیرماس بوالوس ییزکا توروش
کورالی بیر قول ایله نی قیلشور * قیلور ایشنی بیه سلطان بیلشور
خان بوسوز بیرله اوروش قیلما بدور * چیریکی قلعه ساری کیلما بدور
خان نینک اوتروسیداغی هم باری * کیلیمان ایلا دی رزم کاری
بوقسه توش توشدین اوروش بولسا ایدی * قازیمی اوزبک ایله تولسه ایدی
آلینور ابدی همولدم قورغان * غایتش ایلکیکا رحم ایلا دی خان
کرجه اول قلعهنی المای باندوق * اسرو حرمان اوتی بیرله باندوق
ایک حالتلاری معلوم اولدی * بارجهغه ایشلاری مفهوم اولدی
بیلدیلار بارجه که توش توشدین اوروش * بولسه بوق شهر ایلکیکا هیچ توروش
بولدی میرزاغه داغی بو معلوم * کیم بولور شهر دین آخر محروم
شیخ الاسلامغه هم بولدی عیان * کیم یاپوشه الور اول قلعهنی خان

XXXVI.

فقير مسكين يخشى ليفنى تيلاب امام الزمان تينكريسيكا
مناجات قيلغانى

كلى خداوند كريم غفار * مالك الملك سين و هم قهار
ملك نونك مالكى بوق سيندين اوكون * اوشبو ملك ابجره نى لار بولدى بوكون
منكا لطف و كرم ابتينك ظاهر * بارجه لطفونكا قىلدنك ناظر
قهر بو ملك ايليك كورگوزدونك * قهر ايله مونداق الارنى بوزدونك
ابدى لطف ايله الارغه ظاهر * اى خداوند رحيم قادر
بولاسون قالغان اولوس بير بولى * ييتاسون باشلارغه غم قولى
حضرت خان خليفه كىدار * مهربانلىق قىليب ايلكا اظهار
قىلدى بو نوع مناجات اما * تينكريدن كىلدى اوشول ايلكا بلا
خان سارى اجمادىلار اصلا كوز * صلحدن ديمادىلار اصلا سوز

XXXVII.

سمرقند ايلى آچلىق قه تورماى قلعه دين جيغا
باشلاغانلارى

ينه ميرزا بيله شيخ الاسلام * يىغىيان بير نىجه شوم خودكام
يانكى باشدين ينه شرط ايلادىلار * شرط محكم ليغىنى سيلادىلار
ديدىلار اوتنى قىلدن تورى آى * بوق سىز ايل بولدى بوشهر ابجره كدام
ابدى شهر ابجره منادى قىلىنكىز * اول منادى ارا سوزنى يىلىنكىز

سوز بو كيم يىلىق ازوق سىز جيغسون * مفلس و عاجز و يوقسيز جيغسون
يىز آيتقان سوزومىزكا يىتالى * شهرنى بارلىق ايل بيركيناالى
بو منادى بوروكاج شهر ارا * توشنى يوقسيز ايل ابجىكا غوغا
يىغىليب بوز ايكي بوز ابواك ايل * جيغماق اوجون قىليان محكم يىل
يىباريب تاشقارى سلطانغه كىشى * قابو سلطانغه قابو خانغه كىشى
تيلابان اوزلارىكا داروغه * كيم تيلاب تاپمادىلار داروغه
جيغىنى لار بارجهسى بلجار بيله * يىغلاشيب دېده خونبار بيله
بارجهسى قول توشوشوب جيغىنى لار * جان بيروركا ياوشوشوب جيغىنى لار
بارجه زندان ارا باتقان كىشىدىك * بلكه زار اولكان و قاتقان كىشى دېك
زغفرانى بولوبان جهره لارى * قوروق اوتديك بولوبان سېزه لارى
يول بورورجه بوق الارغه قوت * توز تورورغه بوق الارغه قوت
ايل جيغا باشلادى مونداق بىبار * جىرخنىك مختىدين بارجهسى زار
جيغىنى بير آى جه بو طور كوران * كيم باريسىنى باسيب ايردى سوران
اون مينك ابولوك كىشى جيغىنى بولغاي * شهرلار شايد الاردن بولغاي
جون بوسوزدين ينه اوتى بير آى * بولدىلار بارلىق ايل بارى كدام
التى آى جيگىنى بو قورغان قبلى * بولمادى هيچ طرفدين خلى
ايشلارى يىتى انكا كيم دېدىلار * باشدا دېكان نيمه لارنى يىدىلار
بولدى انداق قبلى كيم دوران * كورمادى تيره مونونكدىك قورغان

جیقئی لار شهردین انداق کیم برق * بولوبان جیه و جوش ارا غرق
بولدی میرزا کیشی سیکا ناموس * دیدیلار بارجه دریغ و افسوس
کیم بو ایل جاغلی بولا المای نیز * تنک و نام ایله اول المای نیز
مینکجه یجشی کیشی قالیب ابردی * کیم باری رزمغه طالب ابردی
جیقئی اول مینکجه کیشی اتالینان * ایش قیلورغه باری سی قاتالینان
توقی میرزا بیله شیخ الاسلام * شهر دروازه سی اوسنیدا مقام
جقارب ایلنی بوروتی لار تیز * ینه هر فتنه نی ایلاب انکیز

XXXV.

امام الزمان و خلیفه الرحمن و حمزه سلطان و مظفر الدین
سلطان محمود بهادر چایا الارغه اوترو بارغانلاری

اولتوروب ابردی فراغت بیله خان * ابولیک ابویدا تقی هر سلطان
کیم سوران شهر ساریدین کیلدی * ناشقی ایل بارجه بو ایشنی بیلدی
حضرت خان پسندیده خصال * جوشنین ایکنیکا الدی فی الحال
اونک و سول بارجه کیندی لار جست * ییل لارین باغلا دیلار رزمغه رست
ایچکی سی داغی مکمل بولدی * ایچکیدین خان نینک ایشکی تولدی
حمزه سلطان داغی باردی خبر * قیلدی آراسته اول هم لشکر
بولدی سلطان بهادر محمود * بو خبر بیرله بغایت خشنود
کیم جیقیب کیلدی عدو خیلی باباغ * بیزکا حق توزکوسی اسباب فراغ
تینکری بیرسه اتی پامال ایتالی * دوستلار کونکلینی خوشحال ایتالی
اوشبو سوز بیرله دلور سلطان * بورودی ایلا که پور دستان
قیلیب آراسته اونک بیرله سولین * اغاسی دیک باسابان ایچکی قولین

شهر ساری بوروبان آت سالدی * شهر ایللی آت ایاغیدا قالدی
اول یمانلار که بو ایش باشلا دیلار * اورلارین شهر ایچیکا تاشلا دیلار
قالدی میرزا نوکری بیرله باباغ * وهمدین جان لار ارا بوز مینک داغ
خان قولی هم بیتیان کیلدی روان * قیلیب اعدا چیریکینی بیجان
جلوه کر بولدی تیمور سلطان هم * خان نینک الیدا ساوشتی محکم
خانداغی اوزی ساوشتی بسیار * اوق بیله بولدی بسی کارگذار
آنیان ییقئی نیجه جاهلی * سرنکون قیلدی نیجه باطلنی
اوزی الیداغینی باندوردی * باندوروب خندقه یشکوردی
لشکر اهلی کوروب انداق خانی * هر ساری جلوه دا بیر سلطانی
حمزه نینک اوقیغه کوز سالما دیلار * جایشیب بیر بیریدین قالمادیلار
قیردی لار حمزه دیکانتی بیعد * تاملار قالغانیغه قیلدی مدد
جیقان ایل نینک کوپی ضایع بولدی * شهر نینک اوروشور ایللی اولدی
شیخ الاسلام کوروب ایل قاجشین * قیلدی نظاره قرانینک کیلشین
وهم قیلدی که بوروب حضرت خان * کیسه شهر ایشیکیکا اوشبو زمان
اوروشور جاغلی کیشی بوق نیشالی * قلعه میزنی نی قیلیب بیرکیتالی
بولدی بابر داغی غمکین بسیار * اضطراب ایلا دی مسکین بسیار
لیک خان باندی اوشول بیردین اوق * کیلما دی شهر ایشیکیکا باووق
کیلدی اوز منزلیکا خرم و شاد * ایلا دی میل نماز و اوراد
جون ادا قیلدی نمازین اولحان * عرض اینیب عجز و نیازین اولحان
قرب نینک مرتبه سیکا یمتی * تینکر سیکا بو مناجات ایتی

اتفاق ایلادی تنبل هم انکا * شرط سوزینی دیدی محکم انکا
 5 اولداغی اسپرو دین ارتیلدی * اندجان لشکرین آلیب کیلدی
 شیخ الاسلام سوزیدی بسیار * قیلدی بسیار سونماک اظهار
 شادیانه کوسینی جالدوردی * اوزنی میرزا قاشیغه یتکوردی
 بولدیالر بارچه شاد و خوشحال * قیلدیالر عقل سیز ایل بیلده خیال
 کیم کیلیب خانیکه بیرله تنبل * خان بیلده قیاغوسیلر بارچه جدل
 10 شهر ایللی بو خبردین خوشحال * لیک خان نینک چریکی فارغبال
 بو خبرنی ایشیتیب حضرت خان * دیدی بولسه منکا لطف یزدان
 یوز اینک دیک کیشی دشمن بولسه * بلکه دشمن دین عالم تولسه
 منکا دشمن ساریدین غم بوقور * دوست لطفی بیلده کونکولوم توقور
 فارغ اوشبو سوز ایلده اولتوردی * قبل ایتماکنی مناسب کوردی
 15 دیملدی کیم بو خبر بار یا بوق * خان و تنبلدین اثر بار یا بوق
 خان چیریکیکا یاقینراق کیلکاج * خان نینک اول اولتوروشینی بیلکاج
 اول ایکاو هم بیریکا المادیالر * دوستلوق نویشی جالمادیالر
 باندیلر یولاریکا ایولاشیب * ایجداکی کینه لارینی بیلشیب
 خان یاقینراق سیغینه توشتی ینه * نوردی اول قلعه ایلکی کا یتینه
 20 اوزکا هر کون اوروش ایردی و قتال * بولدی خان قول لاریغه دفع ملال
 آلتی آی چیکتی بو قورغان قبلی * بولمادی هیچ طرفدین خللی
 خلق فریاد قیلا باشلادیالر * قلعه دین اوزلارینی تاشلادیالر

سمرقند نینک ییاغ و آتلیغی یاسانیب قلعه دین چیقانلاری

ناکهان باردی میراو تاشقاریدین * شهر ساری که ییلورمین باریدین
 قالمادی خان چیریکیکا اوزبک * باردی بسیار ایل اندک اندک
 5 قایسی کوفین و فراخین کیتی * قایسی خرقان و هزارا بیسی
 قایسی کرمیندکا توزدی آهنگ * قیلدی شاهانه بساط و اورنگ
 قایسی یول سالدی بخارا ساری * قایسی هم کوزلادی اندین ناری
 قایسی قرشی بیلده کیشکا باردی * مال غایب دیب ایلین اختاردی
 خان قاشیدا کیشی آز قالیبتور * قالغانی داغی کونکول سالیبتور
 شیخ الاسلام بو سوزنی بیلکاج * دیدی میرزاغه بو سوزنی یشکاج
 یغدیالر شهر ایلینی بکسر * دیدیلر کیم بودور ایلدی خبر
 10 شهر نینک بیر نیجه بی باکلاری * کیشی بولورغه هوسناکلاری
 دیدیلر بیز بیغالی جالاک ایل * لا ابالی صفت و بی باک ایل
 شیخ الاسلام بیلده میرزا سیز * قلعه اوستیدا تماشا قیلینکیز
 بیز جیقیب رزم اینالی خان بیرله * ایشینکیزنی قیلالی خان بیرله
 15 ایلدی کیم آز قالیبتور لشکر * جیقیبان کورسانالی خانغه هنر
 شیخ الاسلام ایلده میرزا بسیار * ایل ارا شادلیق ابلاط اظهار
 دیدیلر یخنی کینکاش دور اوشبو * یاقادور اسرو کونکولکا اسرو
 فیلسانکیز رزم جیقیب تاشقاری سیز * قیلالی سیزکا عنایتلار بیز
 اوشوسوز بیرله¹⁾ اوشول بی باک ایل * دیمه بی باک بس جالاک ایل
 تابنتی لار اوزلاری ینکلیغ بسیار * بارچه تیرافکن و جست و جزار

¹⁾ بیز. Pyk.

کوب باریمینی جاغیر قویار ابدی * جاغیر بدین ایت و قوش قویار ابدی
 قانعانین سرکه و دوشاب قیلیب * ابوی نینک عیشی غه اسباب قیلیب
 میوه لاری کزک ایلار ابدی * اوزکا هر نی کیراک ایلار ابدی
 تاشیر ابدی ابویکا باغیدین * قشقه چه راست اوزوم جاغیدین
 میوه لاردین قیلیب آسایش جان * ابوینی ایلار ابدی باغستان
 اول تاشیر فرصت ارا میوه سینی * عاجز ایلاب یوک ایلد تیهو سینی
 یوکیدین توشه ابدی بیر المه * قولیغه دیر ابدی آنی سالمه ۲۵۹
 بی نوابی اسکر اوله بیمار * نیالسه خدمتیدین بیر ته نار
 بوز خشونت قیلور ابدی آغاز * بولور ابدی غضبی دور و دراز
 باغ ارا میوه جاغی بوابدی حال * ابوکا کیرکاندا نی بولغای احوال
 هر کر ایتماس ابدی اول شوم لقما * تینکری نعمت لاری نینک شکری ادا
 کوپراک ایل ایلد بولوب ایدیلار * کیم اوشول قلعه ارا کیدیلار
 نفس الارغه چو قیلیب ابدی هجوم * بولدیار نعمت حقیدین محروم
 نعمت اول ابدی که اول نعمت ارا * شکر نعمتی قیلیب بارجه ادا
 بی نوالارغه نواساز قیلیب * احتیاج اهلایغه اعزاز قیلیب
 بیر ساری ابدی باریغه نعمت * کورساتیب تینکری بولیدا همت
 چونکه بو ایشنی قیلا المادیلار * تینکری بولی ساری کوز سالمادیلار
 تینکری اول قومنن انداق قیلدی * کیم الار باشیغه بو کون کیلدی ۲۵۹
 کیم ابرور تاشقاری خرم باغات * جاری باغات ارا آب حیات
 میوه لار بارجه بیشیب تازه و تر * بی نوا اغزیغه لایق بکسر
 اول جماعت قبایب قورغاندا * بیر هووج سوییغه محتاج اندا
 میوه نینک حسرتیدین جانلاری قان * میوه نینک کورماکی خود نی امکان

حضرت خان چیریکی خرم و شاد * فصر و اندوه سوزیدین آزاد
 باغلار اجره قیلیب عیش و نشاط * توشوبان سبزه سیدین سبز بساط
 میوه لاردین توزوب اسباب فراغ * جنتی هر بیرسیکا بیر باغ

XXXII.

سمرقند ایللی آجلیغیدین غلاموس لایقه جیقیب قولاق
 بورونلارینی کیستورکانلاری

تاشقاری میوه جو بسیار اولدی * ایجکاری خلق دلفکار اولدی
 تاشقاری میوه سراسر بیشنی * ایجکاری آجلیغیدین ایل شیشنی
 عاقبت قالمادی ناموس ایلکا * بولدی غوغای غلاموس ایلکا ۲۶۰
 اوغربلاب میوه بیکاج بیر نیجه لار * فوج فوج ایل جیقار ابدی کیجه لار
 چون غلاموس ایللی بی باک اولدی * تیهو آتغه طمعناک اولدی
 تاشدا ساقلو بوروتا باشلادیلار * انکدیب اول ایللی توتا باشلادیلار
 کیمکه توشی قزاق ایلکیکا برون * بیردی بر باد قولاق بیرله بورون
 حاصل اوزکا چیقا المادیلار * قلعه دین اوزلارینی سالمادیلار

XXXIII.

بابر میرزا کومکیکا خانیکه خان و تنبل چیریکی تارتیب
 کیلیب یینه قورقوب یولیدین قایتقانلاری

چون باسیلدی نیجه کون بو غوغا * بو خبر شهر ارا بولدی پیدا
 کیم بوروب خانیکه کیلکان بولدی * ملک دزق چیریکی دین بولدی
 بولدی بابرغه مددکار اولخان * بولغوسی شهر ایلکیکا یار اولخان

بو بهانه ييله جرخ كېردان * اسرو كوب باغنى قىلدى وېران
 باغلاردا ياساغان منزلار * كيم اولوسقه بار ابدى محفلار
 55 بارجهسىنىك ايشيكنى آليان * تام ايله تاشلار يغه اوت ساليان
 اسرو زيبا تورهلار قىلدېلار * خان قونوشغه اليب كېلدېلار
 شاطو و توره فراوان بولدى * شهر اهليغه نمايان بولدى
 بىر توره بولدى كيشى باشيغا * توره اولوسلدى كيشى باشيغه
 تېكلى بىر اون غه بىر اون شاطو * قويدېلار قلعه تاميغه اوترو 57a
 اوروشورغه بارى لشكر مابل * اوروشوب كام ايتالى ديب حاصل
 ليكن اولخان سىكدر يشه * قىلدى اوز اوزى ييله اندېشه
 ديدى كونكلىدا كه اوشبو قورغان * جرخنىك قلعه سين ايلار پنهان
 ايلى اسرو منمول دورلار * ايل اولوغى منجمل دورلار
 اوشبو قورغان ايجدا اوشبو زمان * بوز مينك ابولوك كيشى باردور اسان
 65 بارجهسى تاش اتارلار اوق هم * توتوبان قلعهلارنى محكم
 قيرليشيب اهل و عيال اوستيدا * اولوشورلار بىر مال اوستيدا
 يىزكا بوق هيچ طرفدين تشويش * قىياماقدىن بىر بوق يىخشى راق ايش
 تاشقارى ميوه و اشلىق بىسار * هر نه لشكر كا كيراك بار طيار
 اوشبو قورغاننى قىباب اوتورالى * هر نه كيم كىلسه خدادىن كورالى
 70 اوشبو اندېشه ييله حضرت خان * توردى و قىلدى چىرىككه فرمان 57b
 كيم قىباب قلعهنى اولتورسونلار * ابولوك ايل ايوبنى كىلتورسونلار
 اوشبو بىرليخ ييله لشكر بىسار * بولدى خان حضرتيدىن شكر كذار
 ابولارن كىلتوروب اولتوردېلار * خانلارى حكىم ييله توردېلار
 ايلابان باغلار ايجره منزل * قىلدېلار كاملارنى حاصل

75 ميوهلار يىتى و غم كىتى بارى * بىر بىرى سونكىدىن يىتى بارى
 توت بىسار نمايان بولدى * اوروك و الما فراوان بولدى
 بولدى بىسار اوزوم بىرله قاوون * هر بىرى ديب كه مينك بىرله اوون
 بولدى آسوده بهار الدىنى (Siel) * بارجه اغزىدا اينك تحسنى
 اوزومىدىن هم اولاي نكته كذار * كه آنى هم دىباك ابرور ناجار
 80 سرخك اتلىق اوزومى دلکش ابدى * اهل يكدانهسى اسرو خوش ابدى
 صاحى جلاوهدا بستان ايجدا * قان بوتوب صاحى قورغان ايجدا 58a
 بىر اوزومى بىدانه ابدى * سوبى بىسار حصيانه ابدى
 نار رنك الغاج نارسىتانه * قوشتى اوت غصه سىدىن قورغانغه
 تاشقارى ايلار اولغاج خوشبوى * بولدىلار شهر ايلى آبى روى
 85 تاشقارى باغلار ايجره انهار * ايجكارى سوسىز اولوس بىغلاب زار
 اسرو معمور ولايت ايردى * آجلىق اندا نى حكمايت ايردى
 ايجكارى غير من دىوانه * كىمدا كيم بار ابدى بىر ويرانه
 تاشقارى هم بار ايردى بىر باغى * بىرى اول عيش و تنعم جافى
 باغ اراسىدا افار ايردى سو * سوبى رخشنده فيناك كيم كوزكو
 90 بىر سارى بار ابدى نارسىتاني * بىر سارى باغ و بهارستانى
 بىر بىر جانييدا سىستان * بىر بىر جانيى قصر و ابوان
 قىرىنىك ايدا حوضى دلبر * نازىن ايله له حوض كوتور 58b
 حوضىنىك نىكرا باني تازه اولنك * هر سارى بىعد و اندازه اولنك
 باز آجىلغاج چىقايان خواجه باغ * دوستلار بىرله قىلور ايردى فراغ
 95 اوشبو باغ ايجره ايجار ايردى شراب * قاض ايله تورنه قىلور ايردى قىباب
 اوزومىدىن نه كه بولسه حاصل * خواجه باغ پرست جاهل

لیک سلطان بهادر محمود * اغاسین کونکلین ایتارکا خشنود
 راست خندق یقاسیغه ییتی * شهر ایلرینک بوراکین ایریتی
 شهر ایلر کورکاج اینک اول کیلشین * بیله المای سه اول خلق ایشین f 54b
 شیخ الاسلام ساری باردیلار * شهرینک خلقی باری باردیلار
 15 کیم اوروش کلدی نیدور فرمائینک * ابودا اولتورما اکر بار جائینک
 شیخ الاسلام روان اتلاندى * بیغیان ایلنی بسی قاتلاندى
 اون مینک ادمنی آلیب جیقئیلار * لیک میرزانی سالیب جیقئیلار
 اکثری جیهلیک و جوشن لیک * جرخدین کورماکان ایل توسن لیک
 کیم دا کیم جیه و جوشن بوق ایدی * خود و قالقان بیله کونکلی توق ایدی^۱
 20 کیم ایدی اوق سیز و یاسیز اول ارا * بار ایدیلار باریسی سر غوغا
 جیریکی جیقئیلر ایتیب بولماس * اول جیریک و صفیدا تیل ابورولماس
 بارجه رزم آور و بارجه بردل * بارجه سی رزم ایشیکا مایل
 بارجه سی عربده ساز و شغراغ * بارجه جمری و باری فیزیل اباغ
 هیچ قابسیغه اولمیدین غم بوق * هیچ قابسیغه غم و ماتم بوق f 55a
 25 بوکروشوب جیقئیلر اول جمع کثیر * اوروش ایلارکا جده برنا و جده پیر
 تام لاری بار ایدی شهر الیدا * هر ساری بار ایدی شهر الیدا
 لیک سلطان چیریکی قابمادی هیچ * نیجه کیم بار ایدی پیر پر خم و پیچ
 جابتیلر بارجه یایاقه اوترو * فیردیلار فیزیل اباقنی اسرو
 قابسینک کوکی جایلغان بولدی * قابسینک کونکلی آجیلغان بولدی
 30 قابسینک بوینی روان چاپیلدی * قرا باشی تنه دین آبریلدی
 کیمکه خندق تاپا قیلدی غوغا * اوت بیله توشتی روان خندق ارا

1) Рук. оп. ایدی

اولکه خندق دین اوزوب کلدی بویان * قریشب اوق انا الدی میدان
 اوزبک اینک ساری جابقاج فی الحال * بولدی آتینک اباعیدا پامال
 طاقتی قالمادی قاجماق بیراه * قوتولا المادی قاجماق بیراه
 35 کرجه خندقه بیتا المادی خان * نانی خندق طرفی بولدی روان f 55b
 بولدی خندق یقاسیدا اول اوروش * بیرمادی جمری قزاقلارغه توروش^۱
 انجه فان آفتی که خندق فی الحال * بولدی جمری قانی دین مالامال f 56a
 اولکائی تاشقاری اوکلدی تمام * فالغانی هم برالیغ بولدی تمام
 شیخ الاسلام و یمان و بخش * تفک و ناوک و رعد و تحشی
 40 بولدیلار بارجه لاری ناپیدا * توتنیلر شهر ایچیندا ماوا
 قاجیبیان کیرکوجه ایل شهر ایچیکا * شهر بوق قافلده قهر ایچیکا
 ایاق استیدا ییقیلدیلار کوب * جان وداعین تقی قیلدیلار کوب
 بولدی اول قومغه لازم نکبت * بولدی سلطانغه مالزم نصرت
 کلدی خان آیه سلطان خوشدل * رزم دین کامینی ایلاب حاصل
 45 دبدی سلطان مسیحا کردار * بوق ایدی توره و شان و طیار
 بوقه دولتیدین اوشبو زمان * بار ایدی قلعه غه جیقماق آسان
 ایلاکاج عرض بو سوزنی خانغه * آفرینلار دییان اول سلطانغه
 ایلاادی خان شبانی فرمان * کیم آیینک لشکریدین بخش یمان f 56b
 قلعه نینک دورینی بیرکینسونلار * اوروش اسبابینی جمع ایتسونلار
 50 چون بو برلیغنی ایشیتی لشکر * حکم نینک یوسونی بیراه یکسر
 توز باغاجلارنی کیسیب سیلادیلار * توره نینک فکرینی هم ایلادیلار
 چون باغاج شاطو اوچون سیلادیلار * شاطو اسبابینی جمع ایلادیلار

1) f 55b была повидному назначена для миниатюры, которая осталась невыполненной.

بابر میرزا سوزیدین متاثر بولوب شیخ الاسلام و شهر
ایلی قلعه‌نی بیرکیتگانلاری

اول بوسوزلاری دیکاج بخشی بمان * بیغلابان قیلدیالار آه و افغان
دیدیلار ای شه پاکینه سیر * سوزلارینک قیلدی کونکوالارکا اثر
شاهلاردین ایشیب افسانه * ایلادینک ییزنی بنه دیوانه
یاد بیردینک بو اولوسغه غمینی * تازه قیلدینک بنه اول ماتمنی
5 سین تیریک بول الار کیچنیالار * شربت جام فنا ایچنیالار
سین الار اورنیدا سلطان بولغیل * شیخ الاسلام ایله یاران بولغیل
اول اتادور سین انینک اوغلی بول * کیم سنکا بخشی اتایق قیلور اول
تورت یوز ییل بولوب ایرکن ایام * کیم الوردورلار شیخ الاسلام
اوباکسا بیرله اتاسی مشهور * آنالاری بارجه کتیبدا مخطور
10 ییزانکا بنده ییز و اقامیز اول * دفتر ملک اوزه دییاجده میز اول
سین تقی ییزکا قدیمی سلطان * ایلانکیز ییزکا ابکینکیز فرمان
جانیمیز بارجه خدمت قیلالی * خانغه اظهار عداوت قیلالی
جمع توقیل بیه ییزدین خاطر * کیم سنکا قولوق ایتارینز ظاهر
سین یورو خواجه بیله خرم و شاد * قلعه‌نینک فکریدین اولغیل آزاد
15 یوز تومان خلق بو قورغان ارا بار * بارجه صدق بیله خدمتکار
فارغ اولسون باری نوکلرلار هم * خدمتینکدا باری شاد و خرم
سین کتار سوزینی تیلکا اله * خلق‌نینک جانی ارا اوت ساله
20 کر بوسوزلارکا اینانماس بولسانک * خلق قولیغه ایشانماس بولسانک
هر نیمچوک شرط دیسانک هم قیلالی * شرط ایله عهدنی (هم) محکم قیلالی

سمرقند ایلی بابر میرزا بیله عهد و شرط قیلغانلاری
اوشبو سوزلار بیله اول نادان ایل * قابسی نادان که بولاک حیوان ایل
شرطلار ایلادیلار مستحکم * قیلدیالار قلعه‌لارینی محکم
خانساری هیچ نظر قیلما دیلار * جهل‌دین ایشالارینی ییلما دیلار
قالدی اول شهردا بابر میرزا * غافل اندین که نیدور حکم خدا

سمرقند قلعه‌سی محکم بولغانلارین سونکرا مظفر الدین
سلطان محمود بخارادین کیلیب اوروش سالغانی و
سمرقند ایلی‌نینک یوراکین الفغانی

چون سمرقند ایشی انداق بولدی * خلق‌نینک بختلاری ابورولدی
اوشبو حالتدا تاییب فضل ودود * کیلدی سلطان دلور محمود
کیم بخارادا توروب قالیب ایدی * اول طرفنی اوزبکا آلیب ایدی
شاه دانا دل و سلطان غیور * کیم کیم بنده‌سی ابردی فغفور
5 بابر اوروشیدا حاضر یوق ایدی * اول تماشا ساری ناظر یوق ایدی
چون سمرقند ایشیکیدا کیلدی * رزم‌نینک بابیدا سرعت قیلدی
کیلکاج اوق لشکرینی توزدی روان * ایلادی رسم جلادتنی عیان
خان هم انینک اوروشین کورماک اوچون * قلعه‌غه و همینی بیتکورماک اوچون
حکم قیلدی که یاسانسون لشکر * یسانسون جوشن و تیغ و مغفر
10 بولدی خان لشکری آراسته هم * اتلانیب کیلدی اوزی هم اولدم

قلعه میزنی فیلالی مستحکم * بولالی قلعه ساریدین بیغم
 قوپالی کین و نفاق ایلاب فاش * قلعه نینک مریکی سانی بوز باش f 51a
 نفت باغی و قیش جمع ابتالی * بیر قیش باغینی بوز شمع ابتالی
 تخی اندازلاریمیز کوب دور * حرب اوچون سازلاریمیز کوب دور
 اول اوروش بیرله نی ایش قیلغوسیدور * ایش لاری بارجه ایتلغوسیدور 50
 داری المای بو ساری اولخان * اوروش ایتماکلیکی خود نی امکان
 قیلور ایشی قباب اولتورماقدور * شیوه سی تاشقاریدا تورماقدور
 قباسه هم قباسون شاد بولونک * سیز قبال بنددین ازاد بولونک
 آلیشیب قلعه نی بیز ساقلاغالی * سالیشیب قلعه نی بیز ساقلاغالی
 ایتلاریمیز کاجه حاصل سوبالی * ایت ایتی بیرکا کونکول قوبالی 55
 ائسکاجه ساقلاغالی قورغانی * جانیه بیتکورالی اول خانی
 حالیا آشلیغیمیزغه نی حبیب * توزیمیزغه نی حبیب و نی کتیب
 آت بیله تیوه میز اسرو کوبتور * قوی بیله میوه میز اسرو کوبتور f 51b
 قند بیه اولوسومیز بیر بیل * بو سمرقند ارا بولور حاصل
 اوزکاسیدین نی حکایت فیلالی * ایدی ایتسانک قیلور ایشی بیلالی 60

XXVIII.

سمرقند شهری نینک ایلیکا بابر میرزا یالباریب اوتگان
 کیچکانلاریدین سوزلاکانی

شهر ایللی جون دیدیلار بوسوزنی * توختاتا المادی میرزا اوزنی
 بیغلان دیدی که رحمت سیزکا * تینکری بیرون بیه قوت سیزکا
 اتلاریمنی کورا فالغان سیز * عز و جاهیمغه نظر سالغان سیز

اوباکام شاه جهان دار تیمور * خسرو معدلت آثار تیمور
 اوتکالی بوز بیل اوتوبتور ایدی * کوب ایل انی اولوتوبتور ایدی 5
 اول ایراق بولسه باقین راقنی کورونک * کورکان ایلدین بوروبان بارجه سورونک
 کیم فی تورلک ایدی سلطان سعید * کیم قراباغ ارا بولدی شهید f 52a
 اول منینک جدیم بیچاره اتام * اندجان ملکیدا خونخواره اتام
 شاه سردار عمر شیخ ایدی * تیغی خونبار عمر شیخ ایدی
 ابغام ایدی تاپیب فضل احد * شاه دین پرور سلطان احمد 10
 اوشبو شهر ایچره توغوب اولغاغان * نوش دهر ایچره توغوب اولغاغان
 قیوق بیل شاه ایدی بو کوردی * شاه آگاه ایدی بو کوردی
 سیز ایتنک دوریدا بولغان ایل سیز * لطف و جودی بیل بولغان ایل سیز
 ایدی یاد ایلانکیز اول شه لرنی * شاهلیق سربدین آکالرنی
 ایستابان روح لاریدین همت * تارتینکیز بنده اوچون بیر زحمت 15
 هم الار روح لارین شاد قیلینک * هم مینی قایغودین ازاد قیلینک
 مینی بو شهردا ضایع قیلمانک * شهاده قهردا ضایع قیلمانک
 میندا مینک جاغلی نوکر بار یوق * کیم منینک بیرله بولورلار آج و توق f 52b
 سیز مینینک نوکریم امید ییله * نوکر و سودریم امید ییله
 شهر بندان و قبل ایلامانکیز * خان بیله جنک و جدال ایلامانکیز 20
 کر اوزونکیزکا آلورسین ایشنی * ایل اولوغلارغه سالورسین ایشنی
 مین بو شهر ایچره قیلورمن منزل * یوقده فی الحال جیقارمین حاصل

اول سمرقند ساری ایلادی عزم * خان عزیمت سونلیجه ایلادی جزم
 ۴۹۸ اول توشوب قلعه ایچیندا توردی * خان قباب قلعه سینى اولتوردی
 توزوب ایردی نوکری بابرنینک * ایریب ایردی چکری بابرنینک
 ۵ نورا الماس ایردی اول شهردا اول * ایرتاراکدین الاین دیدی بول
 بار ایردی شهر ارا شیخ الاسلام * سوزلاری بارجه سقالی دیک خام
 بوالمکارم ایردی ایننک آتی * انکا بار ایردی بمانلیق ذاتی
 علمدین بهره سی جندان بوق ایردی * ذاتیده مشرب عرفان بوق ایردی
 اتانیب ایردی بزرک ایام * هم سمرقند ارا شیخ الاسلام
 ۱۰ ییراو آنینک ایویکا بیتکاندور * سر کویدا مقام ایتکاندور
 بیر زمان اول ارا تورغاندور اول * بیر کیشی دین بیه سورغاندور اول
 کیم بو خود کلام ایوبدا بارمو * شیخ الاسلام ایوبدا بارمو
 اول دیکاندور انکا کای نیکو نام * شیخ خود بار ولی بوق اسلام
 ۴۹۹ بوالمکارم اول آیتقاندیک ایردی * جهل بولیغه فایتقاندیک ایردی
 ۱۵ اول دیدی کیمنی قیلور خان بیزکا * بولسه بابر کیسی سلطان بیزکا
 قلعه بولسه سمرقند کیسی * تاملار دوریدا الوند کیسی
 بوزمینک ابولوک کیشی ایننک ایچیدا * بارجه یاز و قیشی ایننک ایچیدا
 کیم بو قورغان ساری مایل بولغای * میلدین انکا نی حاصل بولغای
 السهلار تاشقی محلتلاری * یسهلار انداغی نعمتلاری
 ۲۰ شهرنینک ایچینی بیتماس بیزکا * تاشقی باغی ضرر اینماس بیزکا
 هر قاجان ایلادی باغی طغیان * دیدی درویش محمد ترخان
 صیم سمرقند ارا شاه اولغان * شاهلیق طوربدین آگاه اولغان
 ایکی قابغا ارا بی شک و کمان * قیرق ییل شاهلیق ایلار اسان

اوشو سوزلار بیه بابر میرزا * توردی اول شهر ارا باشلاب غوغا
 ۲۵ شیخ الاسلام آلیب میرزانی * کیلدی شهر ایچره سالیب میرزانی
 شهرنینک اورتاسیدا قیلدی مقام * شهرنینک خلقی بیه سوردی کلام
 دیدی ای خاق ییلنیکلار تحقیق * کیم بو دور خان شیمانیغه طریق
 صیم بو قورغانی بولیغه آله * قشچننک صومنی مونداجاله
 بولور اوغلانلارینکیز بارجه اسیر * اغنیا داغی بولور بارجه فقیر
 ۳۰ قولونکوزدین جیقار ایوان و سرای * فافه و فقر قیلور سیزنی کدای
 بیر لب نانغه بولورسینز محتاج * بارجه اولخانغه بولورسینز محتاج
 عظمتلار باری تغییر تاپار * تیرس توشلار باری تغییر تاپار
 کنه دستار توشار باشلاردین * کوز بومارسینز بارینکیز باشلاردین
 ایکاجی وسینکیل و اهل و عیال * بارجه اوزبک کا بولورلار پامال
 ۳۵ اتفاق ایلانکیز ایردی بیزکا * تا جفا بیتماکای اندین سیزکا
 ۴۵۰ نیجه یوز اوزبکینی اولتوردوک * خصم ایقتی انکا واجب کوردوک
 تاشقاری اولتوروب ایردی اولخان * بیزسیننک بیرله قیلیب شرط و امان
 اوشو میرزانی کیجه کیلتوردوک * شهرنینک اورتاسیغه بیتکوردوک
 باشلادوق اسرو کوب ایشلار اما * نیتالی اوزکا ایردی حکم خدا
 ۴۰ ایش بو ییلارکا ییتیبدور ایردی * کورالی بیزنی ییتیبدور ایردی
 باشیمیز بارغوجه ایردی تورالی * هر نه کیله باشیمیزغه کورالی
 اول بو سوزلارنی دیکاج شهر ایلی * دیماکیل شهر ایلی قهر ایلی
 بیر بولی ایلادیلار بارجه فغان * کیم بو ایلکا کیراکی بوق اولخان
 هر نه کیم سین دیسانک انداق قیلالی * کیجه کوندوز قاشینکا بیغیلالی
 ۴۵ خان بیه جنک و جدال ایلکالی * خان بیه حرب و قتال ایلکالی

15 دبدی کیم بیتسه بو سانجیش دا منکا * تینکری تقدیری بیله حکم قضا
باری قرآن اوقومیش بولغای مین * حاتم بارجهغه بولسون روشن
بو ساغیشلارنی قلیب حضرت خان * اتلایب قیلغاج اوروشقه فرمان
بارجه ساغیشلایب آتاندیلار * کونکول ایشار کیسی قاتاندیلار
موجزن بولدی تینکیزدیک اشکر * توتقودیک موجی اینیک بحر و بر
20 هر بیرى رستم دستان ینکلیغ * هر بیرى سام نریان ینکلیغ
بوزغودیک هر بیرى بیر لشکرى * آغودیک هر بیرى بیر کشورى f 47a
سوزلاشیب خصم لارینى اولاشه * کیردیلار جاو ایچیکا جابقولاشه
توروش آیینیغه سوز تاقمادیلار * خصمینیک توره سیغه باقمادیلار
سول قولی خصم بیرله جیوماشتی * اونک قولی جاوئی اوشانیب آشتی
25 اندا هم یخشى بیکیت سایلانیان * خصمینیک ارقه سیغه ایلانیان
یرواین دشمن ایمانغه امان * جابقولاب اتقولادیلار یکان
قایی نینک کوزینی کور ایلادیلار * قایی نینک جانیه زور ایلادیلار
خان قولی چونکه بو طور آت سالدی * خصم بدروز ارادا قالدی
چانی نینک وهم بدین اینیک ایلی هم * اوروشین قیلما دی جابقونجه هم
30 انجه کیم ممکن ایدی سانجیشتی * تا مجالی بار ایدی بانجیشتی
عاقبت خان جهانگیر اوزی اوق * جاو ساری آتئی بوکورتوب آتیب اوق
نیجه سینى آتیب اورغان بولدی * بالغوز اول جاوئی قاجورغان بولدی f 47b
ایستی نصرت ییلى خان قوللاریدین * پرده آچیلدی ظفر کللاریدین f 48a
بابر اوز توغینی تاشلاب قاچتی * بابریلارغه نی کللار آجتی
چون غضب اوتی فروزان بولدی * اول ایکی سان کیشی یکان بولدی 35

1) Рук. оп. 2) Остальная часть f 47b занята миниатюрой.

قایی اوق اوچیدا جان تابشوردی * قایی کیستکا کوزین الدوردی
حضرت موت ظهوری قیلدی * ملک الموت حضوری قیلدی
باشلارین بس که قیلجیلار بولدی * بیرى سینیک باشی ایکی بولدی
باش ایکی بولماسه اول نادانغه * باش اوروب بیله کیلورمو خانغه
40 بنه بیر بو العجب ایش قیلدی ظهور * کیم عدونینک ایلی بولغاج مقهور
بیر ساری بولینی دریا توتی * سوغه توشکانی بالیغلار بوتی
خان ایماس حضرت موسی دور بو * قول نی بولسون ید بیضادور بو
کیم بمانلیق تیلادی موسی غه * باردی فرعون کیمی دریاغه

XXVI.

f 48b امام الزمان و خلیفة الرحمن نینک هم تیغه یراشه
مناجات قیلغانیم

یا رب ارحمان سلیمان فرنی * یا رب اول خسرو دین برورنی
سر فراز ایلا باری عالم غه * شاه قیل خیل بنی آدمغه
بلکه دنی دا نی کیم بار تمام * انکا قیلغیل باریسینی انعام
قویماغیل عالم ایلی نی ستمه * ایلاکیل بارچه سینى یك قلمه
5 تا جهان عدل ایله معمور اولغای * ظلم لار ایل باشیدین دور اولغای
شرع و اسلام رواجی تابقای * خلق دردیغه علاجی تابقای

XXVII.

حضرت امام الزمان و خلیفة الرحمن ابو الفتح محمد
شیبانی خان بابر میرزانی قولاب سمرقندغه کیلیب
قبل قیلغانی

چون باسیب قولادی خان بابرنی * قیلدی بی نام و نشان بابرنی

تاش انا باشلادی ایل نینک باشیغه * ایک کیم باقتی آنینک اول تاشیغه
 شاطونی تامیغه بیتکوردی کیشی * بولدی قورغانغه مینیب چیقماق ایشی
 بولمادی ایشی تاش اتمان بیلده هم * اوت یاقیب تاشلادی اوزکا هر دم
 قابسی نینک قوبنیغه احکمر توشتی * قابسی نینک بونیغه کول بابوشنی
 عاقبت خصمغه یوزلاندی غم * یاندورا المادی اول اوت بیلده هم
 اوزکا سونکو بیلده سانجبار بولدی * ایلنی بالار ایلده یانجبار بولدی
 لیک بالاریغه کوز سالما دیلار * سونکوسیدین تقی وهم المادیلار
 الدیلار برج لارینی اولاشیب * چیقنیلار قورغانیغه جابقولاشیب ۴۵^a
 کرچه کوب بولدی اوروش هر یاندین * بولدی اول فتح تیمور سلطان دین
 شاهزاده تیمور فرخ بخت * کیم اتاسی دیک ایرور قابل تحت
 اسرو پاکیزه خصالی بار انینک * پاک رولار بیلده حالی بار انینک
 صانع مملکت ربانی * عیب دین پاک باراتی آنی
 اسرو خوش خلق دور و خوش گفتار * اسرو نیکو سیر و نیکو کار
 فضل کلزاریدا نوخاسته دور * ادب و حلم ایلده آراسته دور
 یوروسه سورو خرامانیدور * آنقه مینسه مه تابانیدور
 توشماس انینک اوقی بیرکا هرگز * لا جرم خصمنی ایلار عاجز
 زهره خیناکر انینک صحبتیدا * مشتری جان بیریمان خدمتیدا
 ابکی خادم دور ابشیکیدا مدام * بیرى کیوان و بیرى بهرام
 قرة العین شه شیبانی * لایق دولت جنکیز خانی ۴۵^b
 تینکری باشینی اوزون قیلسون آنینک * داد و عدلینی فزون قیلسون آنینک
 بارجه دین بورنا بو سلطان قولیدین * چیقنیلار قلعده شاطو بولیدین
 کیمکه بار ابردی اوشول ابکرامدا * فیردیلار بارجه سیننی بیر دمدا

بیر تومان خلق قیریلدی باری * بولدی ظاهر صفت فهایری
 کیم یاغیقه شه شیبانیغه * اوشبو کون کیکوسیدور جانیه
 کر تانوق ایستار ایسانک بوسوزکا * سریل تیکراسیدا چیق توزکا
 کور که بابر جبریکی نی بولمیش * قانلاری بیرکا نینک توکولمیش

XXV.

حضرت امام الزمان و خلیفه الرحمن بابر میرزانی باسیب قولغانی

چو سمرقندی آلدی بابر * خلق ارا تفرقه سالدی بابر
 حسن میدانیه ظالم کیدی * ظلم بازاریه رونق یوردی ۴۶^a
 زلفیه تاب ییریب اولتوردی * بیر نیجه دل شده نی کوبدوردی
 ییغیلیب آیده قاجقان کورکان * اتاسی دیک انی هم کورکان
 لاف بازارینی کرم ایلا دیلار * سوز بیلده تاغنی نرم ایلا دیلار
 اندجان لشکرینی کیتورویان * جته غارتگرینی کیتورویان
 خان ساری عزم قیلور بولدیلار * خان بیلده رزم قیلور بولدیلار
 خان آلیب قلعه سریل کیلدی * اول تقی میل سریل قیلدی
 ابکی مینک توره بیاغارغه ییریب * اوج مینک اتقوجی تورهایجره کیریب
 بورویان کیلدی ابکی سان لشکر * کینه پرداز و عداوت کستر
 عقل کورکیم بو صفتلیق خانیه * ناشر معدلت و احسانیه
 سالیان قلعه سین اوزی چیقنی * علم دولتم اوزی ییقنی ۴۶^b
 خان تقی کورکاج انینک بو کیلشین * سالیب تینکری تعالیغه ایشین
 ایشی قرآن اوقوماقلیق بولدی * ایچی تینکری سوزی بیرله تولدی

انكا جون بولدى بوبىنكلىغ فرصت * قاجنى و بيلدى اوزىكا دولت

XXIV.

امام الزمان خليفه الرحمان قلعه دېوسينى اوروش بييله الفانى

اون كون اوتاي بنه اتلاندى خان * حمزه سلطان طرفى بولدى روان
حمزه سلطان بولوب ايردى مضطر * جيريكي هم متخير يكر
بير بمان تانك ياروق اتلىق ايماق * قوزوب ايرديلار انكا كين و نفاق
بيعت و عهدلاريني اوتوتوب * بغى اهلى ايشيني اوتوتوب
بير كينيب قلعه دېوسيني * جالديلار كفر ايليني كوسيني f 42b
قلعه نيك بيرك ليكيكا تايانيب * تورديلار قلعه ايجيندا ياسانيب

(адѣсь въ рук. повторена 5ая строка)

واقعا قلعه لارى محكم ايدى * كنه دور خلقى تقي همدم ايدى
قلعه سى قلعه خيبر بىنكلىغ * خيبرى ابللارى كافر بىنكلىغ
قلعه نيك اوجى ثريا ايردى * توپيدا خندقى دريا ايردى
بنه اطرافيدا جزلار بيحد * اوتماك اندين كوروب¹ مستبعد 10
قوش اوجا الماس ايدى جزلاردين * اوجه هم كيجكاي ايدى پرلاردين
يوللارى تاغ بوليدىك بيجان * اوتماك اندين قىليب ايلنى بيجان
يگجهت قلعه ارا مينك ابلواك * بارجه ديوانه بوسونلغ دبلواك
اوروش اسبابيني آماده قىليب * صلح دين لوحلارنى ساده قىليب
جهلدين تورديلار اول قلعه ارا * بولوبان ملك ارا اسرو غوغا f 43a

1) قوروتوب

تيلاتيپ قلعه غه باغى لاردين * دم اوروب بارجه سى باغى لاردين
اوزلارى جه كيشى كىل تورديلار * تىنج خاطر بيله اولشورديلار
ايجلاريدا ابكى ترخان باشلىق * يىغدوروب خلقىغه بىللىق اسلىق
توتوبان اوزلارنى قورغان كير * تىنجر كيم نى بولوتشور تقدير
نيجد كيم قيلدى الار نادانلىق * توشماسون ديب بارىغه ويرانلىق 20
خان نصيحت قيله توردى بىبار * غضب اوتىغه سو اوردى بىبار
ليك اول قوم قبول ايتمايدىلار * قلعه نى خالى ايتىپ كىتمايدىلار f 43b
خان تقي كىلدى ياساب لشكرينى * قوزانيب خندق و جوى و جربنى
التي ملجار ياساتيپ اوج كوندا * يالباريب تىنكريسيكا يسر توندا
صبح نيك نوري فروزان بولغاج * كىجه نيك ظلمتى پنهان بولغاج 25
جوشنين كيدى و قيلدى جولان * بولدى خورشيد صفتلىق تابان
رزم ميدانى سارى يوز قوبدى * دولتى خصم كوزبىنى اويدى
بوروبان سالىدى اوروش قورغانغه * اوت ساليب دشمن نى ايمانىغه¹
فتح و نصرت كوسىنى جالديروبان * خصم نيك زهره سىنى آلدوروبان
جون بوروب كىلدى سليمان زمان * جيريكي مور و ملحدىك بكسان 30
يوكروشوب قلعه سارى باوشىنى * شاطر و توره آليب بابوشىنى
كوز بوموب اوقىنى كوزكا ايلماسى * قالمايين بر ييريدىن آيريلماسى² f 44a
كوز بوموب اچقوچه جزلاردين اوتوب * اوزلارنى خندقى ايجيندا توتوب f 44b
خاكرىزى سارى ميل ايلادىلار * جانلارنى خانغه طغىل ايلادىلار
ياغدى اوق باشلارىغه يامغوردىك * كىلدى سىراب باشاقلار دردىك 35
خاكرىزى جو جيريكدىن تولدى * الدراب اوق اتا للماس بولدى

1) Такъ рук.; 2) Остальная часть f 44b — миниатюра.

20 الدبیلار اندا بی مال ویراغ * بولدی پیدا بی اسباب فراغ
 نازنین قیزلار اسیر ایلادیلار * اول ارادین ینه هم سیلادیلار
 خانعه اول حدیثه بولعاج معلوم * قیلدی قیزلاردین الارنی محروم
 اوزبک ایلیدین ایردی بارینی * خاردین کل کیسی قیردی بارینی f 40b
 خان نینک اول مرحمتینی ایشیتیپ * قاجقان ایل بیریرسیکا اینیب
 ایللاری کلدی ایسه هر یاندین * ییخبر ایردی باری ایماندین 25
 خان ییغیب اوغلان اوشاغین یکسان * اورکاتا بیردی باریغه ایمان

XXIII.

امام الزمان خذار ایلینی الیب اهل و اولادلاریغه
 ایمان اورکاتکانی دین سونک قرشین قباب باقیغه
 اوروشدین انت بیرکانی

چون خذار اهلیمه تقدیر خدا * سالدی بو نوع بوزوغاوق اول ارا
 ینه خان کلدی بخارا ساری * چیریکی ساغ و سلامت باری
 یاز آجیلعاج ینه عازم بولدی * قرش نینک عزمیغه حازم بولدی
 یتیمان قرشیغه بولدی ساکن * ایلادی حکم کده تابن تابن
 قلعه دوریغه آلیب ملجالار * شاخ و نی بیرله سالیب ملجالار f
 تیکرا یانین آلیب اولنورسونلار * کیجه کوندوز اوروشا تورسونلار f 41a
 حکم ایلد بارجه قابای توشیلار * قیش و شاخه بابوشنیلار
 کوجهلار باسادیلار قلعه ساری * بولدین خرم و سر سبز باری
 قلعه ساری قیالین دیسه کذر * کوجه کشتی قیلور ایردی لشکر
 10 تاشقاری سبزه و صحرا و بهار * ایجکاری جیه و درد دل زار

تاشقاری لاله نعمان آجیلیب * ایجکاری ایل کوزیدین قان ساجیلیب
 تاشقاری عیش و نشاط و صحبت * ایجکاری محنت و رنج و زحمت
 تاشقاری ایلکسا امید جاوید * ایجکاری ایل باری جاندین نومید
 تاشقاری ایلکسا غنیمت توشنی * ایجکاری ایلکسا اولات بابوشنی
 15 کاه اوچ یوز کیشی اولدی بیر کون * کاه اون کنت ایل بولدی بیر کون
 بولدی انداق اولاتی کیم دوران * اول اولاتنی کوروب اولدی حیران
 ایکی ای صیم قبل ایردی اندا * آز کیشی قالدی اوشول قورغاندا f 41b
 قانغانی هم باری بیمار ایلدیلار * غصه و غم قیلدا زار ایلدیلار
 سیدی بار ابدی اول قورغان ارا * دیدی اول قلعه ارا حکم خدا
 20 بیر اوتوز مینک کیشینی اولتوردی * تا که بو بیردین اوشول خان توردی
 هیچکیم کورمادی بو طور اولات * کلدی اول قلعهغه بیر دور اولات
 ایل قیریلدی باری و آخر کار * باقی ترخان داغی بولدی بیمار
 زارلق ایلادی خان حضریغه * بیبارب الجی سینی خدمتیغه
 کیم منکا اطف قیلیب یول بیرسون * بو اولاتدین مینی خان آبرسون
 25 خان دیدی کیم من انکا یول بیراین * جانیدین خار جفا تیراین
 شرط قیلسون کیناریکا موندین * عهد قیلسون بتاریکا موندین
 خان سوزین چونکه ایشیتی باقی * دیدی بار لطف و مروت جاقی
 خان اگر فیلسه مروت مین هم * ایلالین شرط بغایت محکم f 42a
 حرری اوستیدا شرط ایلادی اول * کیم قاجان خان منکا لطف ایلده یول
 باشیم آلیب کتاین قورغاندین * هر نه حکم اولسه ینه اول خاندین
 30 توتالین حکمینی جانیم بیرلان * بو ایشیم بارجهغه بولسون روشن
 چون بو شرط ایلادی باقی ترخان * قیشیدین کلدی بخارا ساری خان

^a امام الزمان بخارا دین قرشی^۱ اوستیکا بارغانی

چون یانیب کلدی چیریک خان قاشیغه * باردی حاصل (بند) خان اتش باشیغه ^{r 39b}
دیدی قرشیغه دور ابدی نوبت * تیلالی حضرت حقدین نصرت
دیدى بو سوزنی و اتلاندی روان * راست قرشیغه بیتشتی اولخان
قرش نینک تیکراسینی چابتنی لار * یاشورون مالارین تابتنی لار
باقی ترخان یاشورون قلعه ارا * جیقارا المادی باشین اصلا ⁵
قیش ابدی و قباب اولتورماق ایشی * مشکل و اولجده مشغول کیشی
بارجده قایتماق اوخشاش بولدی * اوشبونى ایتماق اوخشاش بولدی
توزداکی مالین الیب باندیلار * اییاسین اوقده سالیب باندیلار
اون کون اوتمای بند خان پر دل * بولدی قرشی طرفیغه مایل
کیلدی قرشیغه و اندین اوزدی * انداغی لارغه ایشین سورکوزدی ¹⁰
سوردی کیم قایدا ابرور شهر خزار * کیم تاشیندا بار ایمیش ایلکا حصار
بار ایمیش اسرو قالین ایل اندا * چیریکیمیز باییر اول قورغاندا ^{r 40a}
دبیلار اسرو یاقین دور اول شهر * ظاهرا توشکای انکا شعله قهر
یوروکاج بیر ایکی کون اول اشکر * قیلدیلار شهر قیراغینی مفر
کورديلار اسرو معظم شهری * شهر یوق کیم عظمت دا دهري ¹⁵
ایچی و تاشی باری توبتوله مال * تیوه و آت ییله مالامال
خان یوروب قیلدی اوروشقه فرمان * لشکر اهلی یاسانیب جیقتی روان
بولمادی شاطو و توره حاجت * چیکمادیلار اینک اوچون زحمت
یوروشوب قلعه سیغه میندیلار * رخنه ایالاب ایچیکا ایندیلار

1) Такъ Вамбери; въ рук. стерго.

اوچی ایل ایدیلار و اوچی بسی * هر ییری بار ابدی بیر بوالهوسی
اوروش ایلارکا تعصب باریدا * بارجه نینک کونکلی تعصب ساریدا ^{r 38a}
جیقتی بولغای بند یش مینکجه کیشی * اوروش باریننک دور بابری ایشی ⁶⁰
کوجه اغزیدا بسی بولدی اوروش * بوق ابدی هیچ اوق ایتماقه توروش
کوجه کا سالدیلار اتلار اما * برالیغ بولدی بسی آت اول ارا
یانغاج اتی برالیغ بولغانلار * غیرت و قهر ییله تولغانلار
سالیب اتلارنی بوکوردیلار بات * چیکیب اول ایلکا منادی مبات
آقغولاب بارجه سینی فولادیلار * کوجه نینک صیدلارین اولادیلار ⁶⁵
جیقتی اول ایلکا صلاى اعدام * کوجه نینک بوالاری آچیلدی تمام
بند بیر مینک کیشی موندا اولدی * خرمن عمرلاری ساورولدی ^{r 38b}
اسرو کوب خلق قیریلدی اندا * اسرو کوب کللار آچیلدی اندا ^{r 39a}
قلعهغه هم کیمبرای المای بسیار * قاجنیلار آنلیق ایلی وهم ایله زار
قلعه ایچینداکی لار فورغانی * تارتیمان جارلار سلطانی (Siel)
درد دل ایلادیلار حددین تاش * دیدیلار بیر نیجه زشت اوباش
قیلدیلار بیزنی بوینکلیغ بدحال * بولدیلار اوزلاری انداق پامال
ایمدی ای پادشه دین پرور * بول بو قورغانغه عنایت کستر
کوروب اول قومنی انداق نالان * ایلادی لطف و عنایت سلطان
ایلادی حکم که اول قورغانغه * یعنی قالغان اولوس حیرانغه ⁷⁵
تیکماسون هیچ کیشیدین زحمت * کیم مناسب دور الارغه شفقت
ایلکا داروغه قویوب باندی اوزی * باردی خان حضرتیغه ینخی سوزی

1) r 38b занять миниатюрой.

15 کیم بوروب ابلکاری بیرمین کیشی * انکلاسون کیم نیدورور خصم ایشی
 بولسون اول خیل و اولوسقه سردار * شاه جانی بیک سلطان کردار
 اول جیریک ابلکاری کیلکاج فی الحال * شهر ایله ایلادیلار استقبالی
 حقیقتی لار بارجه بیاغ و اتلیق * بوز یسکی بیرله یساقی اتلیق
 مرو ایلغاری هم اتلاندیلار * بارجه اوز ایشیدا قاتلاندیلار
 مینکجه اتلیق بیلل اوج مینکجه بیاغ * حقیقتی لار بارجه سیدا اوق و سداغ
 20 کوجه بند اغزبدا اوق توردیلار * جیریک از و کوبینی کوردیلار
 کورکاج اول خیلانی جانی سلطان * قالمادی هیچ چاپشیدین ارمان
 یتیمان جانی اوزی بیر کیشینی * کوردیلار بارجه خلاق ایشینی
 کیمکه اینک بیلل باریب ابردی * بارجه بیر بولی اوروشقه کیردی
 وهدین سارت چیقا المادی هیچ * کوجه بند ایجره بسی ایلادی هیچ
 25 بیر نیجه اوق اتیشیب یاندیلار * توشکان ایل لار تقی اتلاندیلار
 یوروبان قوش تابا یاندی سلطان * جیریک اهلی تقی یاندی یکسان
 خصم چون کوردی جیریک نینک یانیشین * راهبر ایلادی قیسقه ساغیشین
 کوجه لاردین چیقیان کیدیلار * تام و تاشنی ییقیمان کیدیلار
 ابلکاری اتلیق و سونکیدا بیاغ * بلکه سولیدا و اونکیدا بیاغ
 30 آتقولا و قیچقیریشه یینی لار * سونکومیزدین ایریشه یینی لار
 اول جیریک سونکیدا ایستاب میدان * بار ایدی آن محمد اوغلان
 بولغاج اول فتنه و غوغا اندا * بنده هم بار ایدی کوبا اندا
 تقی سلطان نوکریدین بسیار * بار ایدیلار باری جست و جرار
 بتکاج اول قوم چاپیشوق اوترو * قیردوک اول عقل سیر ایلنی اسرو
 35 جاپا کیدلی جانی بیک سلطان هم * رزم قیلدی جانی بیک سلطان هم

37a آتلیغی حقیقتی ولی قالدی بیاغ * آت اباغیدا اوزین سالدی بیاغ
 کم کیشی بولدی ایکن اندا خلاص * بولدیلار بارجه عدم حکمیغه خاص
 اول زمان قتل ایشیدین غم بوق ایدی * کیشی اولتورماکان آدم بوق ایدی
 40 قریلیب یاتنی اولوس هر یاندا * بولدی بنیاد قریلماق اندا
 اول کیشیلار که بو ایشدا ایدیلار * بیر کیشی قولنی کوناردی دیدیلار
 فتح بولغاج جانی بیک سلطانغه * باش بیلل کیشی بیساری خانغه
 قیلدی سلطانغه هم اندین اخبار * بولدی سلطان هم انکا مدح گذار
 تانکلاسی کیدلی اولوغ سلطان هم * خاطری اسرو بو ایشدین خرم
 شهرینک تیکراسیکا چون کیدلی * شهر اهلیمغه نصیحت قیلدی
 45 دیب بیساردی که یمانلیقنی قوبونک * فتنه و شور و عوانلیقنی قوبونک
 اوز رعیت لیغینکیزی بیلینکیز * یخشی بو سوزدا تامل قیلینکیز
 سیز کیم بو ملک ارا غوغا قیلماق * بیجهت مونجه تمنا قیلماق
 37b ایدی هم بولسه یانینک بو ایشدین * فکر ایلانک اوسانینک بو ایشدین
 کنهینکیزی تیلا بمین خاندین * وهم قیلماک بسه مال و جاندین
 50 بو نصیحتنی ایشینکاج اول خیل * صلحه قیلما دیلار اصلا میل
 دیدیلار هر نه قیلورسیز قیلینکیز * اوروشور بولسانکیز ایدی کیلینکیز
 ییز باشیمیزی کوروبیز اندا * یوقتورور هیچ ایشیمیز جاندا
 کوجه میز محکم ابرور قورغان هم * الا الماس اتی سلطان خان هم
 چون بو سوزلارنی ایشینی سلطان * ایلادی تانکلا اوروشقه فرمان
 55 حقیقتی توشلوق توشیدین سلطانلار * قوبتی بیرلک بیریدن اوغلانلار
 یاسانیب بارجه سی اتلاندیلار * یوروبان کوجه دا قاتلاندیلار
 قراکول نونک کیشی سی هم یکسان * حقیقتی اتلیق بیاغ ایلاب افغان

دېدېلار بېككاري كېم صبر قېلىنك * بو قايتوردا ايشىنكىزنى بېلىنك
 30 دېمەسون سىزنى خىلاق قورقاق * بىر نېچە سوز ايتىنك قايتور خاق
 ايتىنكىز سودىن اوتارمىن فى الحال * هر نېچە بولسە او كوز مالامال
 بارىب اوزىك بېلە رزم ايلارمىن * رزم نىنك عزمىنى جزم ايلارمىن
 بىر نېچە لاق ايتىنك بو بىنكىلىغ * بىر نېچە لاق ساتىنك بو بىنكىلىغ
 قىلالى اول ارا بىزلار درخواست * سىز بو سوزلاركا بولونكىز سوراىست
 35 شاه ابولحسن بىچارە روان * چىقى تىختى اوزە ايلاب جولان
 كىلدېلار بىخى بىمان خدمتىغە * دېدېلار بول سوزىنى حضرتىغە
 قراول ايلى داغى كىلدى بارى * بارى نىنك كوزى قراول سارى
 34b تىختى نىنك ايدا كوركاج غوغا * دېدى بىككاز سوزىنى اول مىرزا
 كىلدېلار خدمتىكا بىككاز هم * بارچە درخواست سوزىكا محكم
 40 دېدېلار بىر نېچە كون سىز تورونكوز * قراول نىنك ايشىنى هم كورونكوز
 ابل اولوغى بىلە بارسون ابلغار * كىرسون ابلغارغە اول ملك و ديار
 سىز تىقى بارىنكىز اندىن سونكرا * اول سارى دارىنكىز اندىن سونكرا
 اتانكىزكا تىقى بارسون بو خبر * كىلسون اندىن تىقى بىزكا لشكر
 قىلدى مىرزا تىقى درخواست قبول * اوزىدىن قىلمادى بىككازنى ملول
 45 دېدى كوزىكلىدا كه رحمت سىزكا * كېم بو سوزلارنى دېدىنكىز بىزكا
 جىقىيان بىككاز ايتىنك قايتىدىن * خرم و شاد ايتىنك خدمتىدىن
 بىتى بوزجە كىشى ايلاب طيار * بىتىدېلار قراىلغە ابلغار
 قراول اھلى اول ابلغار بىلە * ياندېلار ابو سارى بولجار بىلە
 35a بىردېلار بىككاز ارغە بولجار * دېدېلار شەرغە كىركاج ابلغار
 50 كىردى ابلغارلارى قورغانغە * سوزلارى يىتى جناب خانغە

قوشىنك ايلى هم ايتكاج طغيان * توردى اول قلەددا باقى ترخان
 اندا هم باشلا دېلار غوغانى * بولدى هر قايسىغە باسقارائى
 كىشكا هم كىردى قىلىيان جولان * خدمت دوست محمد ترخان
 بارچە بابىرغە بولوبان مايىل * بولدىلار قوللىق ايتاردا يكدل

XXI.

امام الزمان بخارا دىن محمود بهادرنى قراولكا بىباركانى

خان بخارا ارا قىلغاج مكن * ايلاكاج كورجارى اندا وطن
 مشورت ايلادى سلطانلار ايلە * بارچە مىرزالار و اوغلانلار ايلە
 سوز مونكا تاپتى قرار اخر كار * كېم قراضول يقين دور بىبار
 35b تىنكرى بىرسە موى اول الالى * سونكرا غوغانى ارغە سالالى
 5 اوشبوسوز بىرلە روان حضرت خان * ايلادى حكم و يوروتتى فرمان
 كېم جهان ناظمى سلطان محمود * تىلابان نصرت و فضل معبود
 قراول سارى چىرىك اتانسون * چىرىكى بىخى يوروب قاتانسون
 بارسون ايتىنك بىلە تىنكلاى فرمان * رستم عهد سىوئىچك سلطان
 بىسە بارسون جانى بىك سلطان هم * اوزى نىنك لشكرىدىن اعيان هم
 10 تىقى سلطان تىمور روشن دل * بىسە اول رزم ارا بولسون حاصل
 خان اوزى توردى بخارا ايجىدا * بوز تومان فتنە و غوغا ايجىدا
 باردى باشلاى چىرىكىنى سلطان * اول بوسون بىرلە حكم ايلادى خان
 رزمىن دىن اوتە توشكاج لشكر * دېدى سلطان پسندېدە سىر

125 جان وفاغه چو بوايش بولدى عيان * شهردين جاپقولاشه حقيقتى روان
 كىلدى خان آيدا و فيلدى ادا * هر نه كيم سالدى انكا حكم قضا
 كىلدى خان اتلانيب اندين فى الحال * شهرنى ايلاكايين ديب پامال
 ليك لشكر از ابدى و فورغان * محكم ايردى و ايلى بي پايان
 ياندى ناچار ضرورت بيرله * توردى اول پرده كدورت بيرله
 130 انجه كيم كوچ ايله كىلدى لشكر * بولديلار بارچه عداوت كستر
 اوحشاش اول بولدى كه اشكر بارى * ايلاكاي عزم بخارا سارى
 بيركيتيب كوچالرينى اندا * ايدا كيم بى بىلان سوراندا
 اوزكا هر سارى بوروش قىلغابار * هر كيم اوروشه اوروش قىلغابار
 حمزه سلطان ييله مهدى سلطان * توتتى كوفين و فراخين دا مكان
 135 فيلدى خان شهر بخارا دا نزول * فيلديلار خدمتين ايل بارچه قبول
 فيلدى سلطان بخارا محمود * اغاسى كونكلىن اوزيدىن خوشنود

XX.

امام الزمان خبرلارين ايشيتيب مرو ميرزاسى و قراكل ايلى و بعضى ولايتلار نيمىنك طغيانى

خان سمرقندنى الدورغاندا * باياغى قلعهدا اولتورغاندا
 اكثر ايل تارقىليب ابدى خاندن * فتنه باشلاب ايدىلار هر ياندن
 قراكل اهلى و فرشى و خزار * ياغىلىق ايلاب ايدىلار افشار
 كيش ايلى هم قىليب ايردى طغيان * بيركيتيب ايردى اول ايل هم فورغان
 5 بيركيتيب اهل قراكل بارى * چيكتىلار اوزلارنى مرو سارى
 شاه ابولحسن غافلغه مكر * ييساريب ايردىلار اول خيل خبر

كيم بوكون تانكلا كيلور شيق خان * ظاهرا داعيه تركستان
 سمين اوزونكنى بو طرفه ييتكور * ايل اولوسنى بو شرفه ييتكور
 كر اوزونك كيلماسانك امي خسرو عهد * ايل ايلغار ييساروردا جهد
 10 بيرقولونك كىلشه بو كشوركا ييتار * ييز بيريكساك خان خيلى نيتار
 چون بوسوز بىتى ابولحسن غه * اسرو كار اينى ابولحسن غه
 اتلانور بولدى قراكل سارى * بولديلار لشكرى طيار بارى
 ايمدى كيم اول باشيغه كىلديلار * ييكالرى بارچه كىنكاش فيلديلار
 ديدىلار اسرو ايرور دشوار ايش * باريب اوزيك ييله قىلمان سانجيش
 15 پادشاهى دور اولوغ اسرو خان * قاشيدا نيجده بهادر سلطان
 خان ييله بولماسا هيچكيم حالا * باردور اوچ مينك كيشى خود رزم ارا
 هر بدن كىلشه اولوغ ميرزاميز * كوب بيغين قىلشه اولوغ ميرزاميز
 ياغىقيب كىتكىن اوغولار غه تمام * ييتسه خطالر و قىله پىغام
 بارجه سمين بيغسه اوزى نينك قاتىغه * كىلدهلار بارجه انينك خدمتيغه
 20 فيال الماسلار اوروش خان بيرله * بارجه نينك ايشى توشار جان بيرله
 ييز باريب نى ايش اينى الغاي ييز * بسدن بيركا يينا الغاي ييز
 قراكل ايلى ييله ييز نيتالى * نى قىليب قلعه سىنى بيركيتالى
 قلعه سىن بيركا اول ايل بيركاندا * ييز باريب قلعه سيغه كىركاندا
 قالين اوزيك دارسه نيتكلى ييز * نىچوك اهنك فرار ايتكلى ييز
 25 ييزكا كيم بولغوسيدور اندا مدد * قالغوميز قلعهدا محبوس ابد
 چونكه ييكالار ديدىلار بو سوزلار * اوينانا باشلادى ميرزا كوزلار
 هر سارى تيلمورا قالدى ميرزا * يول باشيندا تورا قالدى ميرزا
 توشنى كونكلى ارا وهم كارى * قايتور بولدى روان ابو سارى

خان نينك اندین خبری یوق ایردی * مالیه هم نظری یوق ایردی
 105 قالدی بیر خواجه که دور ایام * قیلیب ایردی الی شیخ الاسلام
 بوالکرم آتی و اطواری * ناپسندیده و ناخوش باری
 خان انکا ایلادی بسیار کرم * قیلدی اصحابیه اظهار کرم
 ۱۱۰ اتی شهر ایجره الیب جیقتی اوزی * بولدی لشکر بیله بو نوع سوزی
 کیم بولوبان ایلی سلطان سردار * ایلابان کوچ و براغین طیار
 قیبراسلار بیه ترکستاندین * کیلهلار بی بیله سوراندین
 ۱۱۵ ملک نینک مصلحتیه اوشبو * یخشی سوزدور بو یار ایلار اسرو
 بو کینکاش بیله بیاردی اولخان * لشکرینی طرف ترکستان
 لشکر نینک کوی اول یان باردی * لشکر ایله ایکی سلطان باردی
 اول ایکی کیم یوردیلار اول یان * بولدی مهدی و سیونجک سلطان
 ۱۱۵ باردی محمود دیکان سلطان هم * که بخار اهلینی قیلغای خرم
 قالدی خان الیدا ایلاب جولان * حمزه سلطان بیله تیمور سلطان
 خان باریب خواجه دیدار^۱ اولتوردی * اتی اوزیکه مناسب کوردی
 جان وفا ایردی سمقند ارا * بیش یوز اوزیک بیله خوش بی پروا
 ۱۲۰ اوشبو حالت بیله شیخ الاسلام * شاه بابرغه بیاردی پیغام
 کیم ابرور خان وطنی خواجه دیدار^۱ * اوزی اول قلعه ارا تپتی قرار
 جان وفا از کیشی بیلا حاصل * شهر ایچیندا توروتور غافل
 کیل فلان کیچه فلان کوچه ساری * کیم سنینک ساری کیلور خلق باری
 بیز سینتی شهر ایچیکا کیوورالی * توتوب اوزبکنی سنکا کیلتورالی
 کیلدی بلجار بیله بابر هم * کیریان قلعهنی قیلدی محکم

۱) Pyk. خواجه و دار

چون که میرزا ایشی انداق بولدی * شهر خان قولاریغه ابورولدی
 ۸۵ آلدیلار مال و غنیمت سانسیر * بارجه تاراج سیر و تالانسیر
 چون قزاق شهر ایچیکا کوب کوردی * مالبدین شهر ایلین ایردی
 ۳۰۵ جان وفا بی بی تیلاب خان غنی * ایلادی شهردا داروغه آتی
 دیدی شهر ایجره کیریب ایلاندا * بولمه سون غارت و تاراج و بلاد
 جانوفا شهرغه کیرکاج فی الحال * قیلدی باشتاقلیق ایستارنی پامال
 تابتی داروغه بیله شهر ارام * نواتی بیرلیک بیریکا بارجه مقام
 ۹۰ خواجه لارنی یسارا بیردیلار * بارجه سین مالبدین آیردیلار
 خواجه یحیی غه عنایت بیله خان * دیدی ای خواجه ارباب زمان
 سنکا بو ایش نه مناسب ایردی * کیم بو میرزاغه مصاحب ایردی
 سین کیم و ملک ایشینی قیلماق * بارجه دین ابدی کیراک ایریلان
 بار خراسان ساری کیم بو کشور * بولدی دخلینک سیبی دین ابتر
 ۹۵ بیردی اوز اتینی و دیدی انکا * کیم مونونک فایده سی بار سنکا
 سیندین اوج کونکاجه اوت سوتیلاماس * یول یوروب اوت تیلاماس سوتیلاماس
 سین یورو ابدی جهان دین ازاد * فایدا کیم خاطرینک ایستار بول شاد
 ۳۱۸ خواجه یحیی غه جو بولدی رخصت * قویدی یوز خواجه غه یوزمینک محنت
 اهل و اولادی بیغیلدی بارجه * ایل اولوس قاشیغه کیلدی بارجه
 ۱۰۰ تیوهلار بوکلادیلار نیجه قطار * توردیلار بیه قطار ایله مهار
 کرجه بسیار سالیب جیقتی لار * اسرو کوب مال الیب جیقتی لار
 کورکاج اول مال و براغینی قزاق * طمع اتی انکا و باردی جان^۱
 باریبان سونکیجه اولتوردیلار * مالینی فوش تاپا کیلتوردیلار

۱) Pyk. حق

اوشبو سوزلارنى ديب اول قاصدغه * كواوشوب اول طمع فاسدغه
 ياندورۇب انى بيسارديلار بات * اوزلارى سونكىچە باردىلار بات 40
 قاصد اول شهرغه كيركاج فى الحال * بولدى بىكم قدحى مالمال
 خان دىكان سوزلارى ايله بولدى مست * قىلدى قاصد بولمىدا باشىنى پست f 28b
 چارلاب اوغلىنى كىنكاش قىلدى روان * اونايتىب اوغلىنى بولدى شادان
 يىنى خاندىن تقى فى الحال خبر * كىم سمرقند سارى قىلدى كدر
 بىكم اول وقعدىن شاد اولدى * صبر كىم يوق ابدى برباد اولدى 45
 چارلاب اوغلىنى دىدى اوشبو زمان * شهردين حيق تقى قيل خدمت خان
 قاصدين اوغلىغه همراه ايتى * انى اوز دردېن اكاه ايتى
 دىدى خانغه دى كى موندېن ارتوق * فرقينك ايجره منكاه طاقت يوق
 ابل سىنك ملك سىنك شهر سىنك * مین سىنك لطف سىنك فھر سىنك
 مىنك اوغلوغه عنايت كوركوز * كورماكىل يات انى قىلغىل اوز 50
 باغ ميدان ارا ايردى اولخان * كونكلى بىكم غمى بيرله حيران
 كىم خبر كىلدى كه ميرزا بىتى * طوى جمعيت و غوغا يىنى
 خان دىدى اوغلو ابرور اول كىلسون * منكاه فى الحال كورونوش قىلسون f 29a
 چون بو سوز خان قايدا ايتىلدى * كىلدى ميرزا و كورونوش قىلدى
 خان انى قوجى و اوپتى يوزىدىن * بيردى تسكين انكاه شيرىن سوزىدىن 55
 دىدى ميرزا منكاه فرزند اولدونك * ناتوان باغرىمه پىوند اولدونك
 انانك ايمىدى كىله كورسون باتراق * شهردين ابرىلا كورسون باتراق
 مین قىلايىن انى فى الحال نكاح * كىم بودور انكاه هم سنكاه صلاح
 خان سوزى شهرغه بارغاج فى الحال * جيقتى ميرزا اناسى فارغبال
 ياساىب جيقتى پرى ينكلىخ بات * معجزىدىن ياساب اوزىكاه قنات 60

باغ ميدانغه كىرب كىلدى روان * كىلىشىدىن چو خبر تابى خان
 انى بير كوشه دا اولتورغوزدى * ايدا بير نىجهنى تورغوزدى
 شهرينك ايجدا نوشتى غوغا * كىم قاجىب خانغه قاباندى ميرزا
 اناسى تقى خانغه بيردى * اناسى خان حرمىغه كىردى f 29b
 خواجه يحيى دىدى بابر ميرزا * كاشكى كىلكاى ابدى اوشبو ارا 65
 كچه خواجه بو تمنا قىلدى * شهر خلقى انكاه غوغا قىلدى
 بولدورا المادى و بولدى خموش * ليك محزون ايجدا يوز مينك جوش
 خواجهلار داغى تورالمادىلار * هيچ تدبير كورا المادىلار
 خواجه يحيى يله بارجه يىغىلب * هر بيرى اوزى نىك ايشىنى يىلب
 كىلدىلار بارجهلارى خان قاتىغه * قىلدىلار عرض كنه خدمتىغه 70
 خواجهلارنى قولىغه الغاج خان * ايلادى لشكر ايليكا فرمان
 كىم يىغىلب بارىسى كىلسونلار * ملك ايشيدا كىنكاش قىلسونلار
 جمع بولون بارى سلطانلار هم * پهلوانلار ايله اوغلانلار هم
 بولدىلار جمع بارى بخشى يمان * كىنكاش ايلاركا زمين فرمان
 فكر ايله اوزلارنى قىستادىلار * خلق نىك تىنچليغىن اىستادىلار f 30a
 دىدىلار بولس تىرىك بو ميرزا * هيچ كم بولغوسى يوقتور غوغا
 اوشبو سوز بيرلا بولوبان يىغم * قىلدىلار خدمت ميرزاني عدم
 اناسىن بير كىشيكه بيردىلار * ايش سوزىن دير كىشكا بيردىلار
 اول مونونك ايويدا منزل قىلدى * بو آنىنك گامىنى حاصل قىلدى
 لعنت اول نوع اناغه كىم اول * نفسى اوچون اولومه بيردى اوغول 80
 كىم كه خاتون سوزى بيرله بولغاي * عجب ايرماس بو كه قانى بولغاي
 كىمكه خاتون سوزىكاه سالس قولاك * جاي اول بار كه بولغاي انداق

حضرت امام الزمان و خلیفة الرحمن بخارنی الیب
 سمرقند تختیغه توجه قیلغانی و سمرقند اهلی کینکاش
 بیرله باقی ترخاننی بخارا ییبارکانلاری و سلطان محمود
 بهادر ایلغاریدین قاجقانی

خان بخار ایچیدا فارغبال * یاری نینک صحتی بیرله خوشحال
 فتنه و شور سمرقند ارا * توشوب اول شهرغه موندین غوغا
 کیم بو کون تانکلا کیلیب الغوسیدور * ات اباغیدا بو ایل فالغوسیدور
 انداغی بیکلر ایلله خواجهلاری * دفتر ملک اوزه دیباجهلاری
 باقی ترخانغه کیشی بیباریب * بو یان اول یانغه کیشیلر بیباریب
 قوبدیلار سوزنی بو بیرکا که اکر * خان سمرقند ساری ساله کذر
 باقی ترخان و جریکلار باری * ایلاکای عزم بخارا ساری
 اوشبوسوز بیرله بیریب ایشکا قرار * اولتوروب ایدیلار شهر ارا زار
 کیم بیه خان سکندر همت * اولتوروب حضرت حقدین نصرت
 اتلانیب باردی سمرقند ساری * دیدیلار اهل سمرقند باری
 کیم عجب واقعه بولغوسیدور * شهریمیز اوزبک ایلله تولغوسیدور
 اول کیشی بیرله اوروشور کیشی بوق * اینیک الیدا نوروشور کیشی بوق
 بار سلطانعلی میرزا بو طور * بات اوتار بولغای آنینک جانیغه جور
 بیکلاریمیز بو صفتلیق حیران * خواجهلار مالی بیله سرکردان
 ایلدا بو فکر ایدی و خان دلیر * باردی اول بیشهکا انداق کیم شیر
 وهمیدین تیترا دیلار یخشی بمان * قالدیلار بارجه اول ایشدین حیران
 سرپل تیگراسیکا بیتکاندا * اول نواحیدا مقام ایتکاندا

باقیدین ایلادیلار خانغه خبر * کیم بخاراغا سالور بولدی کذر
 اوزیدین بورنا بیساردی اولخان * ابنی سین ملک بخاراغه روان
 ابنی سی حضرت سلطان محمود * کیلدی و خلقنی قیلدی خوشنود
 بیر طرفدین بیه کیلدی سلطان * بیر طرفدین تقی باقی ترخان
 تورت بیش مینک کیشی بیرله باقی * کیلدی و قاجنی شجاعت جاقی
 اوچ بوز اوزبکنی بیساردی سلطان * کوروب اول خیلنی قاجتی ترخان
 باردی قرشیغه و محکم بولدی * محنت و رنجغه همدم بولدی
 خان تقی کیلدی بانیب دولت ایلله * کوردی سلطان ابنی سین نصرت ایلله
 شکر ایتیب تینکریکا اولتوردیلار * بیه بو فکرنی جوب کوردیلار
 کیم بخارانی فیلیب مستحکم * خلق نینک خاطرین ایلا ب خرم
 خان سمرقند ساری عزم ایتکای * عزمی تحت ساری جزم ایتکای
 اوشبوسوز کیلدی بیرا خان قاتیغه * باش قویوب صدق بیله خدمتیغه
 دیدی سلطانعلی میرزا اناسی * دیمه میرزا شه دانا اناسی
 مینی خان خدمتیغه قیلدی روان * دیدی خان الیدا قیل مونی بیان
 کیم قبول ایتسه کینیزی دورمین * کرجه بو شهر عزیزدورمین
 قیلسون اوغلومنی اوغلانوققه قبول * بولماسون خدمتیدین کونکلی ملول
 خان سمرقندغه باتراق کیلسون * سوزلاریم صدقینی موندای بیلسون
 چون بو سوزلارنی سماع ایلادی خان * دیدی اولدور منسکا آسایش جان
 ایشتیپ مین صفینی بسیار * غایبانه مین انکا عاشق زار
 مین سمرقندنی انیسز نیتاین * جسد تیرهنی جاتسیر نیتاین
 اوغلی اوغلودور و اوزی یاریم^{۱)} * دلبر و همغس و دلداریم

^{۱)} ۱) Рук.

رحمت و لطف قیلورمین اظهار * خوشدل ایلامین الارنی بسیار
 ۵۰ کمر قبول ایتماسالار بو سوزنی * اوروش ایلاب سیناس-ونلار اوزنی
 خان بو سوز بیرله بیبارکاج قاصد * قیلدیلار بیر نیجه فکر فاسد
 لیک هیچ ایش قیلا المای اخر * قیلدیلار عجزلارینی ظاهر
 جیقنیلار خواجهلاری ایلا به هم * قیلدیلار قلعهنی آخر تسلیم
 شهرنی چون فولیغه الدی خان * شهرینک اهل یغه قیلدی فرمان
 کیم رعیت بیلده هیچ ایش بوقور * شهرینک اهل یغه تارتیش بوقور
 ۵۵ قایدای کیم بار سپاهی مالی * ایلانکیز مال دین انی خالی
 اوشبو سوز بیرله کیریب کیلدی فزاق * هر بیر ییر کیشیکا بولدی فزاق
 آلدیلار تیوه بیلده آتینی تمام * قیلدیلار شهر ایلیکا اعلام f 25a
 کیم سپاهی نیمه سین باشورمانک * فزاق ایلیکیدا بمانلیق کورمانک
 شهر ایچیکا بوروکاج اوشبوندا * هیچ نیمه قالمادی مخفی اصلا
 ۶۰ جیقناریب بارچه سینی بیردیلار * اوزلارین بیمدین آیدیلار
 بولدی بو عربده و فتنه ارا * باقی بیلکینک حرمی ناپیدا
 کیلدی اولوغ اناسی خدمتغه * بیر نبیره جیکیان حضرتغه
 اول نبیره اون ایکی یاشیدا * لیک بوز فتنه آنینک یاشیدا
 عقد ایتمک آنی فولیغه الدی * نقد عشقینی کونکولکا سالدی
 ۶۵ اول نبیره نینک اتاسی برلاس * بولدی برلاسغه خان قرینداش
 بولدی خان کونکلی بسی مایل انکا * کوكسی اوزره یاسادی منزل انکا
 که توتار ابردی انینک غبغبینی * که سوسار ابردی شکر دین لینی
 که ساجین اسلار ابردی کاه بوزین * که قاشین سیلار ابردی کاه کوزین f 25b
 کاه توشی ساری ایلتور ابردی قول * که قویبراق تقی سالور ابردی بول

۷۰ عاقبت وصل علی آچیلدی * هر طرف برکالاری ساجیلدی
 وصل کلناریدا خان توتنی مقام * ناز پرور کیلدین آلدی کام
 وصل ایامیدا اول خان ظریف * کیم اوزی دیک بار ایدی طبعی لطیف
 کولوبان بنده ساری آجی نظر * دیدی ای صالح فرسوده جگر
 بیر عجب فکر کونکولکا کبله دور * مینی اسرو متفکر قیلده دور
 ۷۵ اوشبو تونلار که کیسیب مین حالا * نی تکلف دور و ایرماس زیبا
 یار نازک دور و زیبا اسرو * شوخ و پر عشوه و رعنا اسرو
 عیب اگر قیلده نیدور چاره کار * مینی بو فکر قیلیتور افکار
 چون ایشیتیم موئی مین دیوانه * ایلا دیم عرض انکا کستناخانه
 که بو وصلت سنکا قوتلوق بولسون * بو فراغت سنکا قوتلوق بولسون f 26a
 ۸۰ نوش عشرت بیلده تولسون جامینک * حاصل اولسون نه که باردور کامینک
 سین بو تون جانیدین فکر ایتمه * اوشبو تون نینک سوزینی ذکر ایتمه
 کر بو قول نینک سوزینی توتسه خان * چاره سی بار بغایت اسان
 چاره بودور که انکا بیتکانده * وصل بزیمیدا مقام ایتمکاندا
 اوشبو تونلارنی جیقناریب فی الحال * تاشلاب اینماک کیراک ای نیک خصال
 ۸۵ خان بوسوزنی ایشیتیب کولدی بسی * اوشبو سوز یانیغه ایورولدی بسی
 کاه و بی کاه موئی یاد قیلور * کولوبان خاطربینی شاد قیلور
 بارب اولخانی سلامت توتقیل * انکا صهبای کرامت توتقیل
 بارچه مقصود یغه بیتکورکیل آنی * نظر لطف بیلده کورکیل آنی

شاه کی مرتبه سلطان احمد * کیم انکا یار ایدی بخت سرمد
اولداغی انکا قرینداش ایدی * بارچه عالمغه بو سوز فاش ایدی
10 بو جهنمدین انکا ماتم یوق ایدی * اتاسی اولکائیبدین غم یوق ایدی
اتانینک نوکری قالدی بسیار * بیک لیک اسبابی بیله ملک بخار
بولدی بو حالت ارا جیکمائی جان * باری نینک اییاسی باقی ترخان
12b اتاسی اورنیدا بیک بولدی فقیر * لیک بار ایدی هوس بیرله اسیر
بار ایدی سوز اوئی نادانلاردیک * قیلیغی یاشغینه اوغلانلاردیک
15 کورمادی رنج ولی تاپتی کنج * تاپتی اول دنییدا کنج بی رنج
اول زمان شهر سمرقند ارا * بولدی سلطاعتلی اتلیق میرزا
اوشبو ترخان انکا بیرسه ایدی آش * قیلده اور ایدی میرزاسی معاش
یوقسه بیچاره بورور ایدی نهار * بو ایدی حال انکا لیل و نهار
هم قراکول سیورغالی اتینک * قلعه کرمینه پامالی آتینک
20 نوکری هم بولوب ایدی اون مینک * هم ولایاتی بولوب ایدی کینک
بار ایدی باشیدا انواع غرور * قیلاین دیر ایدی هر ساری عبور
اوروش اسبابینی ابلاط طیار * قلعهغه کیلیب ایدی اول سردار
23a حضرت خان همایون موصوب * انکا هم بار ایدی اسرو طالب
انی توزدا^۱ تاپالمایدور ایدی * لشکرینی چاپالمایدور ایدی
25 ایدی کیم قلعه توزیدا انی * تاپتی انداق فرح ایتی جانی
ایشیتیب خان کیلشین باقی هم * اوروشور سوزینی دیدی محکم
بار ایدی پردل و نوخاسته اول * لشکرین ایلادی راسته اول
یاسابان قلعه توزیندا نوردی * حضرت خان چریکینی کوردی

1) Рук. оп. ۱

بنده خان آیدا ایدی اولدم * خان دیدی اسرو بقین دور اخشم
30 کیچیکا فیستاب اوروشور بولسه کیشی * قوتلوب چیقماق اولور خصم ایشی
توشالی تانکلا توروب رزم ایتالی * رزم ایتار داعیه سین حزم ایتالی
حکم قیلدی که بیر ایک سلطان * تورسون آت اوستیدا تینکلاب فروان
بولغوجه لشکر ایلیکا آرام * تورسون آت اوستیدا^۱ اول خیل مقام
23b خان بوسوزنی دیدی و توشتی اوزی * بارچه لشکر سوریکا بتی سوزی

Миниатюра; вѣроятно пропускъ.

35 خان بیتشکونجه آتی فولادیلار * اوجی سلطانلار آتی اولادیلار
حشم و خیلی قیریلدی بسیار * مال و اوردوسی جاییلدی بسیار
آلادیلار خیمه و خرگاهلارین * قیریدیلار همدم همراهلارین
کیردی قلعه ایچیکا اوزی قاجیب * یوزیکا غصه ایشیکینی آجیب
اول کیچه قوندی اوشول تیکرادا خان * قیلیان شکر جناب یزدان
40 اتلانیب قلعه سیغه کیلدی صباح * جیقمادی هیچ صالای اصلاح
خان دیدی بو سنکا بولسون باقی * تینکریبدن ییزکا بخارا باقی
قالدی اول قلعه دپوسی ارا * خان بخارا ساری سالدی غوغا
یورویان کیلدی بخار اوستیکا * توردی اول طرفه دیار اوستیغه
شهر اهلیغه بیباردی پیغام * کیم ایرور خاص منکا خاص ایله عام
45 مین بو شهر ایچره اوقوب مین قران * اوشبو شهر ایچره باری یخشی بمان
اوز کیشیم دورلار ایماستورلار بات * جیققیان قلعهنی بیرسونلار بات
24b مین الارغه شفقت ایلارمین * بارجه سین لطف بیله سیلارمین

1) Рук. оп. ۱

ليک کونکولوم کيبي بوقنور اول ارا * کيم ايننک آتېغه بولغاي شيدا
 حاصل قصه منکا اول دانا * کيم [انکا] بارابور فضل خدا
 ديدى ابريلما بو خاندین زنهار * کيم سنکا تربيت ايلار بسيار
 هيچ خوفی بو چريکدا بوقنور * تحت الماغلېغی هم باوقنور
 قیلدی اول هم منکا بو نوع ارشاد * خان قلی بولدوم و غمدین آزاد
 کيلدی خاطرغه که تاپسام فرصت * تيلابان حضرت خاندین نصرت
 ايلاسام خان انيغه تصنیفی * بلکه الفت سببی تألیفی
 فسرلار ايلادوم اوزوم بيره * فکرنی سيلادوم اوزوم بيره
 عاقبت فکر مونکا ناپتی قرار * کيم ايننک مدحین ايتیب ورد شعار
 ايلاکان ايشلارینی نظم قیلای * مثنوی شیوهسی نی داغی ییلای
 اول زماندین کيم انکا بول سالدیم * اوشبو خدمتی اوزومکا الدیم
 هرنی کوردوم چريکيدا بيرير * بارچه سین نظم ايله قیلدیم تحریر
 بار امیدیم که مونکا کوز سالغای * بلکه کوز سالیب ايلیکالغای
 کوروب اوز ايشلارینی بولغای شاد * ايلاکای بنده نی هم کاهی باد
 ناکهان کيلدی بو ائنادا خبر * کيم بيغيب باقي ترخان لشکر
 کيلدی دېوسی دېکان قورغانغه * بو خبردین فرح اولدی خانغه

XVII.

حضرت امام الزمان سمرقند اوستيدا اتلانیب باقی
 ترخان اوستیکا بارور بنده صالح ایتقان عنایت سوزلاری
 چون سمر کوبه سی بولدی عیان * اتلانورینک یزاغین ایلادی خان
 اتلانیب باقی غه اوترو باردی * چريکین قلعه ساری اوتکاردی

اتلانیب بوروکاج اول خان زمان * مینی چارلاب دیدی ای سرگردان
 نیجه ییلدور که اتانک فوت اولدی * ایل اولوسی ایوی ساورولدی
 دیدیم اوتوزغه یاوشنی خانیم * کيم بو محنت ارا کویدی جانیم
 دیدی اولخان لب بوس افشاندین * کيم بیژنیک هم اتامیز اولکاندین
 اوتنی بیر قیرق و توکاندی محنت * بنه یوز قویدی بو ساری دولت
 ای یتیم ابدی سنکا هم غم و رنج * توکانییان بولوقور بولغای کنج
 ایشیمیز اوستیکاک کیلدینک ابدی * ایشیمیز سرینی ییلدینک ابدی
 یور و مردانه لیق ايله قاتلان * ایکولوک توسنی اوزره اتلان
 مینی بو لطف یله شاد ایلاب * محنت و قايغودین ازاد ایلاب
 خان دوران و سلیمان زمان * بولدی باقي چريکی ساری روان
 بیر قونوب قلعه سوادین کوردی * اوزنی اول ناحیه غه یینکوردی

XVIII.

باقی ترخاننیزنک داستانی و امام الزمان چريکیکا
 باستورغانی و امام الزمان بخارانینک الغاننیزنک بیانی

کيم ایدی باقی ترخان ییلینکیز * ییلیان قصه باشیغه کیلینکیز
 اوزی عبد العلی بیک فرزندى * قره العين و جگر پیوندی
 اتاسی دولتیدا میرزایی * هر زمان باشیدا بیر سودایی
 بیماک ایچماک ییله دایم خوشحال * قوشلاب اولاب بوروکان فارغبال
 اتاسی کیچتی ابدی عالم دین * انکا یوق ابردی خبر ماتم دین
 اول جهتدین کيم انکا ظاهر ابدی * کیم بنه بیر اتاسی حاضر ابدی
 اول انا کيم ابدی ییل ابدی عیان * میر درویش محمد ترخان

اوزنی اول خان قدمیغه بیتکور * باشنی سلطان قدمیغه بیتکور f 18a
 چون بو سوزلارنی ابشیتیم فی الحال * ایلادیم خلوت اوزوم بیرله خیال
 بارچه معقول ابدی و بارچه صواب * توزدوم اهنک سفرغه اسباب
 45 یوروب اهنک سمرقند ایتیم * یوروب اول شهرغه بات اوق بیتیم
 نیتیم بوکه کیریب قورغانغه * بارغمین اندین ترکستانغه
 یا اگر خان بو ساریلار کیله * بنده خان ساری عزیمت کیله
 منکا نیت بو ابدی لیک خدا * ایلاکاندور منکا بو نوع قضا
 کیم ییشکاندم اول قورغانغه * بنده لیک ایلاکامین اول خانغه
 50 چون ییشیتیم گیلیان نیجه قزاق * بارچسی رحم طریقیدین ابراق
 قهر ایله کیلدیلار انداغ که مکر * بنده دین قویماغوسیدورلار اثر
 بیر نیجه همدم و همراه منکا * بار ابدیلار باری دلخواه منکا
 بارچه سینی تونادیلار اما * منکا کورکوزمادیلار هیچ جفا f 18b
 اول جماعت که بو ایش کیلدیلار * باشیم دولت ایله کیلدیلار
 55 بار ابشیلار باریسی اونک قولدا * جان وفا بی ییله قواداش بولدا
 جان وفایی منی کورکاج فی الحال * کوروشوب ایلادی یارانه مقال
 جان وفایی ابیش اونک قولدا اولوغ * انکا دورمان اولوسیدین کوب اوروغ
 چون بو سوزلار بیلده اوتوم اندین * خان بولین جان بیلده توتوم اندین
 منی خان الیغه بیتکوردیلار * بلکه جان الیغه بیتکوردیلار
 60 مین ییشکاندا اوشول خان قاتیغه * باشنی قویغاندا اینیک خدمتیغه
 سالیب ایردی اوروش اول قورغانغه * سالیبان ولولدهلار دورانغه
 اسرو غوغا و قباقی ایردی * هی هی و عربده چاقی ایردی
 اولتوروب ایردی اوزی فارغبال * هی هی و عربده بیرله خوشحال

ایکینیدا بیر زره داودی * زرهیغه براشه هم خودی f 19a
 65 سداغی ییلیدا یایی قولیدا * بیکلاری اونکیدا هم سولیدا
 بیر یانیدا بیه ایلاد جولان * اولتوروب ایردی قراجین دیوان
 کیم اتالیغ ابدی اول خانغه * هم مربی بو شه دورانغه
 قولینی لطف بیلده قیلدی دراز * مین قوزوب جان ارا اهنک نیاز
 قورقه قورقه قدمیغه بیتیم * باش قویوب ایلا شگری اینیم
 70 ایلادی لطف سوروب حالیمنی * ییلدی بکسر منینک احوالیمنی
 شفقت بیرله منی شاد ایتی * قایغودین بندهنی ازاد ایتی
 چون یانیب توشتی اوروشدین اولخان * تیلادی بندهنی او شاه زمان f 19b
 ایلادی لطف و عنایت بسیار * ایلادی رسم مروت اظهار
 چون اینیک شیوه لطفین ییلدیم * بنده هم عرض نیازی قیلدیم
 75 اول نیازیمنی قبول ایلادی خان * بنده بسیار کرم قیلدی عیان

XVI.

ملا عبد الرحیم نینگ تعریفی و معماییده اتینی ایتماق
ایساتی

بار ابدی خان قاشیدا دانایی * دانش و علم بیلده یکتایی
 بار ابدی بارچه فنوندا ماهر * بولوب ایردی باری ایشکا ناظر
 بار ابدی علم تصوف انکا حال * اهل حال ایردی و هم اهل کمال
 اوشبو اوچ بیت که بولور مرقوم * بولور اینیک اتی موندین معلوم
 5 کهر اینیک نخل حیاتی سولغای * علم علم پریشان بولغای
 آتینی بنده دیسام حی قدیم * سالادور کونکلمه کیم بار الرحیم

1) ملا عبد الرحیم

کتاب نظمینیک سببی

عشق صحراسیدا مجنون بولغان * درد بیرله ایچی ناشی تولغان
 شوق بازاریدا سودا فیلغان * اوشبو سودانی تمنا فیلغان
 هجرینیک اوتبدین جائی کوبکان * سوز و غم بیرله نهانی کوبکان
 لقبی صالح و اوزی طالح * نور سعید اوغلی محمد صالح
 موندات ایشورکه خدادین تقدیر * چون اتام ایشیکا بیردی تغیر
 چیقنی خوارزم دیاری قولیدین * خیوق و کات حصاری قولیدین
 توشنی اندین کذری مرو ساری * اندا ساورولدی ابو ایلی باری
 ایلادی نوش شهادت جامی * انکا نوش اولدی سعادت جامی
 منی کردون ستمی قیلدی یتیم * ایلادی کشور غم ایچره مقیم
 خوارلوقلار ییله اوستوم بسیار * زارلیخلار ییله کوردوم ازار
 هر فلاکت که بولور دنیادا * هیچ قابسی دین ایمان ازاده
 که خراسان ارا قیلدیم منزل * که سمرقندغه بولدوم مایل
 قویون آیینی ییله سرکردان * هر نیچوک بولسه یوردوم هریان
 خدمت ایتیم باری میرزالرغه * بنده لیک انداغی دانالارغه
 کورمادیم خیری میرزالردین * تیلا دیم رایبی دانالردین
 دیدیلار بارچه منکا دانالار * کیم عدم بولغوسی دور میرزالار
 دولت آل تیمور کیتکوسی دور * نوبت اوزکا کیشی کا یتکوسیدور
 اول کیشی باردور شیانی خان * خان شیاندور و مهدی زمان
 حالی انینک بیرری ترکستاندور * اوزبک ابیلی کا معظم خاندور

20 خان ابولخیرغه فرزند ایرور * جاهینیک شاخیغه پیوند ایرور
 یوجی خان اوغلی و جنگیز تورونی * بارچه خانالردین اعلی اورونی
 اول آور اوشبو ولایتلارنی * کورساتور ایل کا غنایتلارنی
 باردور انینک ایشی قرآن بیرله * اولتوروتور نیجه سلطان بیرله
 اول بولوب بارچهغه جاندین مایل * اول سلاطین انکا اندین مایل
 بو جماعت که کورارسین حالا * تنه تیرنا ییله باشلاب غوغا
 ایچه دورلار کیچه کوندوز باده * دین و ایمان ساربدین ازاده
 بیر بیرری بیرله مخالف بارچه * بیر بیردین تقی خایف بارچه
 اتادین باردور اوغول ناخوشنود * اتانی اوغول ایتای دیر نابود
 انا هم باردور اوغولادین ییزار * اولتورور اوغلینی بیغلاتیب زار
 سوزلاری بیریدا مذکور بولور * اوشبو دفتر ارا مسطور بولور
 شرع دین بوقتور الارغه پروا * شرع سوزینی دیاسالار اصلا
 فکر قیل ملکینی کیم الغوسی دور * کوس اقبالی کیم چالغوسیدور
 قایدا کیم چادرینی تیکتی نفاق * قالماس اول تیکرادا اثار وفاق
 ملک ایلکدین چیقار و تخت ایلک تاج * تخت و تاج اهلین ایتارلار اخراج
 بولسه یوز مینک کیشی بارچه بو طور * ابورلور بارچه سیغه آخردور
 ینه بیر دور کیلور تازه و خوش * اتفاق اهللی دیک اسرو دلکش
 اتفاق اهللی دولت کیلیشور * اتفاق اهللی هم انی بیلشور
 مینک کیشی متفق ایتسه ایشینی * باسار البته بو یوز مینک کیشی
 اتفاق اندا و دین و ایمان * ضرب شمیر و نماز و قرآن
 40 ملک اول الماسه کیم الغوسی دور * بارچه افاق انکا قالغوسی دور
 عقل اگر بار سنکا ایش قیله کور * بو سلاطین بولیدین ایریلا کور

کرمی نینک صفتی

اسرو کوب تور کرم و جودی اینک * جود ابرور غایت مقصودی اینک
کرم و جود محل بیراه قیلور * کرم و جود محبتی بیلور
بی نوالارغه بیرور سیم و دم * مستحق لارغه قیلور جود و کرم

هنرلاری نینک وصفی

دنسی دا هیچ هنر قالمايدور * کیم انکا خان کوزینی سالمايدور
زره ایشالردا ابرور اول داود * روح دارینی ایلار خشنود f 15b
بیر زره کر باریب ایرکاندور انکا * کیم بویورغیل زره ایشینی منکا
خان بویورغاندور انکا بیر زرهی * بولغودیک رزم جاغی جلوهدهی
اول زرهکر انکا بولغاج مشغول * بولدمیش خان قاتیدا اول مقبول 5
اوزی آلیب یاسامیش نیجه زره * زلف نینک حلقه سیدیک بیج و کره
اول کوروب آتی چیقیب سیقتارایش * سیقتابان اوشبو حکایتی دبیش
کیم هنر کورساتا کیلدیم موند * هیچ بیلمان که نه قیلدیم موند
خان ایشین کوردوم غمدین تولدوم * اوز ایشیم بایدا حیران بولدوم
دیر ایدیم مین کیسی بوقنور هرکر * مینی خان ایلادی مونداق عاجز 10
هر هنرمند قاشیغه کیله * خان الیب ایشینی اوزی قیله
بولور اول جیه جی بنکلیغ کران * اوزی نینک حالیه مسکین حیران
باردور اینک هنری بس بسیار * قابیینی مین سنکا اینای ای بار f 16a
تا جهان بار بقا بولسون انکا * ساغر فتح و ظفر تولسون انکا

اول حضرت نینک قیلیجی نینک مدح کنارلیغی

قیلیجی قهر اوتیدین بیر شعله * هر کیشی کورسه ائی دیر شعله
قاید کیم بولدی اول شعله بلند * بوقنورور هیچ نیسه الیدا بند f 14b
قیلیجین جیکه مخالف بوزیکا * کورونور اوت و بالین دیک کوزیکا
اوت ایماس آب روان دور قیلیجی * تیغ ایماس مرهم جان دور قیلیجی
قنده نینک اوتینی سوندورکان اول * کیمکه سرکش آتی کوندورکان اول 5
کیم بمانلیقنی انکا یاوتادور * بوغزیدین آب روان دیک اوتادور
قاتل دشمن کمره دور اول * ذوالفقار اسد الله دور اول

جیهه سی نینک صفتی

جیهه سیدور زره داودی * انکا لایق باشی اوزره خودی
هرکر اوقنی اوزیکا باووتماس * باووسا هم انکا هرکر اوتماس
دشمن اوقینی اوزیکا الماس * هرکر اوق ساری کوزینی سالماس
اوقدین اول جیهه کا نی غم بولغای * کیم مونونکدیک کیشی همد بولغای
خودی نینک صورتی دور غنجه مثال * برک کل بنکلیغ اوزانکغوسیدور آل 5
سونکوسی سرو کلستان ظفر * ناوکی شمع شبستان ظفر f 15a
سونکوسی جسمی ویران ایلار * ناوکی جان ارا جولان ایلار
ختجری کوکراک ارا کیرکوجیدور * قابا کوکراک سزا بیرکوجیدور
جیهه لار آتی سیه قیطاسی * بیر عربیت پلنک انگاسی
بوکوروردا بوسونی اوزردیک * اول آیینک اوستیدا شیر نردیک 10

1) Стихъ несогласъ лезнь

هر نیمه خلقه مشکل بولسه * علمدین هر نیجه سایل بولسه
اول قیلور حل باری مشکلارنی * ساکت ایلار باری سایلارنی
اسرو کوب مسئله دور یاد انکا * علمدین جان ابرور آباد انکا
کیرسه توحید و تصوف سوزیکا * یوقتور¹ هیچ توقف سوزیکا
5 بیر رساله که کیشی یاد قیلور * خان اینک سوزلارنی خوب بیلور

VII.

اول حضرت نینک فقری نینک بیانی و سلوک نینک داستانی دور

اولیا صحبتیغه بیتکاندور * انقیا خدمتیغه بیتکاندور
کونکلیدا ذکر ایله مشغول تور اول * کیمکه ذاکر انکا مقبول تور اول
ایلاماس فوت سحر خیزلیغین * ایلاماس ترک کهرریزلیغین
درد بیرله کیجهلار بیغلار زار * کیجهلار بیغلاماغیدا ایش بار
5 خلغنی اویقو زبون قیلغاندا * باشلارین بخت نکون قیلغاندا
بولور اول پادشه دین بیدار * تا سحر وقتی قیلور استغفار

VIII.

اول حضرت نینک حلمی نینک حکایتی دور

حلم ایله که کیران سنکدور اول * صاحب دانش و فرهنگ دور اول
حلم بیرلا که نمایان بولدی * ثانی حضرت عثمان بولدی
هر نه کیسه کیچورور حلم بیل * لطف جامین ایچورور حلم بیل
بو صفت اسرو قویدور اندا * نور حلم نبوی دور اندا
f 13b

1) یوقتورور ؟

IX.

اول حضرت نینک قرآن اوقوری نینک روایتی دور

چون تلاوت بیله مشغول بولور * انکا ارواح مقدس اوکولور
اسرو مخرجنی رعایت ایلار * آتی بیلک انکا عنایت ایلار
بولسه یوز حافظ فرخنده کلام * باریسی واقف مد و ادغام
اول قیلور بولسه قرأت آغاز * جیقماس اول خیلدین اصلا آواز
5 بارجه شرمنده بولور قاتیدا * صدق ایله بنده بولور قاتیدا
f 14b قاتیدا کیمکه ملازم بولدی * جانی وقف ایتمایکی لازم بولدی
حق سوزین اول اوقور بولسه الحق * اتی اوزار کیشی یوقتور مطلق
تینکرینیک آیت رحمت دور اول * خلق دین دافع زحمت دور اول

X.

اول حضرت طبعی نینک مداح لیفی

طبع بیرله منصرف دور اوزی * حال بیرله متصوف دور اوزی
f 14a طبعی دور اسرو بییک همتی دیک * سوز اولی بخشی باری نیتی دیک
شعرنی خوب قانیر ذوق بیل * اوزی هم خوب ایتور شوق بیل
ترکی اییاتی ابرور شربت ناب * فارسی شعرلاری هم سیراب
5 بارجه سیراب و سلیس و دلکش * طبع اهل یغه جلیس و دلکش
اسرو مشهور معالاری بار * ترکیجه تیل بیل ایملاری بار
قلمی داغی ابرور مشک فشان * خطی دیک بیرمادیلار هیچ نشان
دردمندانه دور آوازی آنینک * باردور اول شیوه دا اعجازی آنینک

تا که باطنه تجلی قیلماس * ظاهره خلق ارا سوز اینیلماس ۱۱^a
ایمدی بو سوزدین اوق ایله قیاس * اوزنی ایل ایجیه سخن دان ییلماس
بنده خود سوزنی جندان ییلماس * کیم نه ینکلیخ بوله دور سوزکا اساس 20
باری اوشمونه غینه سوز ییلورام * کیم بو تقریب ایله خانغه کیلورام
خان ایرور پادشه عالم سوز * خان ایرور ایرتا کیجه همد سوز
خان سوزی عشق جهانیدین دور * خان سوزی غیب اسانیدین دور
خان اوزی عاشق ایرور عارف هم * بارجه سوز جاتبی دین واقف هم
خان اوزی سوزنی بسی خوب ایتور * نظم ایله نشرنی مرغوب ایتور 25
قایسی خاندور بو معین ییلکیل * ایناین مین سنکا روشن ییلکیل
تینکری نینک سایه سی شیبانی خان * صمیم ائی قوبدی خلیفه رحمان
غیب دین آتی محمد بولدی * قابل دولت سمرمد بولدی
بارجه نینک یغشیلق آتینک قاشیدا * بارجه نینک دولتی آتینک باشیدا ۱۱^b
سیویان اس-راغانی قرآن دور * بیکیریب قولغانی شیطان دور 30
نفسینی اوزیکا دوشمن بیلدی * دشمن اولتورماکینی فن بیلدی
نکته سی نکته قرآنی دور * مجلسی مجلس روحانی دور
درمندانه جیصعیان آواز * قیلسه قرآن اوقوماقینی آغاز
بیغلادور تینکری سیور قوللارنی * باغلادور دیو کیلور بولالارنی
علم اهلینی عجایب ایستار * جهل قیلغانی بغایت قیستار 35
ایشی و کوچی باری حلم بیله * سوزی و اونی باری علم بیله
تون و کون ای و قویاش دیک تینمای * محنت و تفرقه دین قایینمادی
گاه صحرا و بیابانی کیزیب * که سمرقند و خراسانی کیزیب
کوب اوروش بیرلا آلیب ترکستان * بافتورای دیب عرب و هندستان

آز کیشی بیرله قالین جاوغه کیریب * تینکری نصرت بیریب اول جاننی قیریب 12^a
خضم انکا قصد اوقینی شیه لاب * اول بوروب دین قیلچینی سالاب
غرضی بوکه بوروب دین آجقایی * دشمن اولنکای قاشیدا یا قاجقایی
نیستی شرعه زینت بیرماک * اهل اسلامغه قوت بیرماک
کورساتیب عدلی [نی] احسان بیرله * تینکری امرین ایشیتور جان بیرله
ییلماس ایل دهردا باردور بسیار * ییلماین انکا قیلورلار انکار 45
اوز یمانلیق لاریستی ییلماسلار * بو صفتایق کیشیکا کیلماسلار
عملار جرخ کینزار سرکردان * تا بیر اخضر بولور انداق رخشان
پادشاه اولدور و اندین اوزکا * کابینات ایجیه کورونماس کوزکا
اول بوروب کعبه کاجه الغوسیدور * اهل انکار باقیب فالغوسیدور

V.

حضرت امام الزمان خلیفه الرحمن شیبانی خان نینک
عقلی نینک تعریفیدور

عقل ایله بو علی عصر دور اول * شاه ایرماس ولی عصر دور اول 12^b
عقلدین دور بو که دولت باریدا * بارجه اسباب فراغت باریدا
اوزکا خانلار کیسی مجلس فورماس * عیش و عشرت ساریدین دم اورماس
باده ایچماک ساری بولماس مایل * بیر زمان ایشیدین اولماس غافل

VI.

اول حضرت نینک تینکری عنایت قیلغان علمی نینک
توصیفی

علمی بار آنچه که بیر کثوردی * بولماس علم سوزی دفتردی

35 تينكرينيك بارجه صفاتی سیندا * بارجه خاصیت آتی سیندا
غير واجلیغی نینک توصیفی * بیرلیکی و قدمی تعریفی
اولکه اولیغی تعیین دیرلار * کیم بیان ایستیلار آنینک ایرلار
بولدی روشن که سینیک نورونکدور * خطبه دفتر مشروحونکدور
نعینیکا موبجه روایت نی کیراک * اراده موبجه حکایت نی کیراک
40 تینکری طالب دور و سین مطلوبی * تینکری عاشق دور و سین محبوبی
کیمکه بیلماس سینی حق نی بیلماس * غنجه معرفتی آچیلماس
سینی بیلماککا بسی حال کیراک * سینی وصف اینکوچی تیل لال کیراک
سینی بیلور بسی اصحابینکدور * ال ایله عترت احبابینکدور f 9b
بیری بو بکردور و بیری عمر * بیری عثمان دور و بیری حیدر
45 سینی بیلماکان اوچون اول تورث عزیز * بولدیلار پادشه اهلی تمیز
سینینک اتینک بیلهدور آنلاری * قابل مدح و ثنا ذاتلاری
قاید کیم بار سینینک اتینک مسطور * بولور اول تورث نینک اتی مذکور
بیربسی صدق و صفائینک کانی * بیربسی عدل و سخائینک کانی
بیربسی علم و حیا کلزاری * بیربسی مهر و وفا کلزاری
50 بیربسی صدق ایله آراسته دور * بیربسی عدل ایله نوخاسته دور
بیربسی جامع قرآن بولدی * بیربسی مائح طغیان بولدی
بیربسی قیلدی سنکا مال فدا * بیربسی بولدی یوانکدا شیدا
بیربسی شوق مییدین تولدی * بیربسی لحمک لحمی بولدی
بیربسی بولدی سنکا غاردا بار * بیربسی بولدی سنکا خدمتکار f 10a
55 بیربسی آنادینک ذوالنورین * بیربسی تاپتی حسن بیرله حسین
آمینکدا یوق ایردیک مردم * رضی الله تعالی عنهم

سوز تعریفیدا آیتیلغان ایبات دور و سوز تقریبی بیله
سخن دان پادشاه عالیشان امام محمد شیبانی خان نینک

ملحمی

سبب عزت آدم سوزدور * حاصل و باقی عالم سوزدور
تینکری سوز بیله بیلدیلار خلق * دین ساری سوز بیله کلدیلار خلق
اول جماعت که رسول اولدیلار * صاحب ملک قبول اولدیلار
بولدیلار تینکری سوزی بیرله رسول * قیلدیلار سوزلارینی خلق قبول
5 سوز بیله بولدی بو عالم پیدا * سوز بیله بولدی بو عالم پیدا
سوز ایله عقل و هنر ظاهر اولور * بلکه عقل و هنر انکا اوکلور
سوز بیله عالم ایشیکی آچیلور * سوز بیله موبجه جواهر ساجیلور f 10b
سوز بیله ظاهر اولور نور یقین * سوز بیله زینت تابا ملت و دین
سوز ابرور شرع کا رونق بیرکان * سوز ابرور جام مروق بیرکان
10 سوز بیله پیر قیلوب نور ارشاد * اوز مریدیغه یسروب کنج مراد
سوز بیله جلوه قلیب زیالار * بو جمن ایجره بولوب رعنائار
سوز بیله عاشق ایتارلار کیشینی * هیچکیم بیلماس الارینک ایشینی
سوز بیله خانلیق ایتارلار خانلار * هر طرفه بیباریب فرمانلار
سوز بیله خلق تاپار امن و امان * مشکل ایشلار بولور اندین آسان
15 سوز بیله فتح بولور کشورلار * سوز بیله جمع بولور اشکولار
سوز دیکان اسرو عظیم الشاندور * آتی بیلماک دیکانیم آساندور
بیلکیل ای سامع حاضر سوز ارا * که تکلم صفتی بیرله خدا

غایتش آیینہ قیلدینک انی * مظهر نور ازل بیلدینک انی
چون انی قیلدینک اوزونکا کوزکو * یوزینی توتنونک اوزونکا اوترو
بارجه اسما و صفاتینک بیرله * جلوه جوهر ذاتینک بیرله
بولدونک اول آیینہ ایجره ظاهر * انی مظهر قیلیبان ای قادر
عاشق اولسانک اوزونکا عاشق سین * کوزکوکا یوق اوزونکا عاشق سین

III.

حضرت رسالت پناه نعتی اوجون نظم سلکیکا تارتقان لالی دور

ای رسالت جمینینک سمنی * وی نبوت سمنینک جمینی
انا املح جمینینک کلی سین * انا افصح کلینینک بلبلی سین
انیسا بارجه سنکا مدح گذار * اولیا بارجه سنکا خدمتکار
ختم بولدی سنکا پیغمبرایق * برآشہ نوشتی سنکا سرورایق
امتینک ایجره بسی عالم لار * ملت و دینینک ارا سالم لار
انیسادیک بواب ابردی ممتاز * بولدی لار علم ییلہ جولان ساز
سین نبوتغہ قدم اورغاندا * یتیم اول مرتبه دا تورغاندا
سو و توفراق ارا ابردی آدم * تنیکا جان ایماس ابردی همدم
سین بقا جامینی نوش اینکاندا * قربنینک کلشینیکا یتکاندا
نه نبی بار ایددی اندا نه رسول * نه فروع نه حکایات اصول
نه فلک وصفی مدور ابردی * نه ملک شکلی مصور ابردی
نه قویاش بار ایددی نه اثری * نه قمر بار ایددی نه انواری

نه زحل بار ایددی و نه بهرام * نه منجم بار ایددی نه احکام
نه عطارد بار ایددی نه برجیس * نه ذنب بار ایددی و نه تسدیس
زهره نینک چنکیکا یوق ابردی تار * تاریدین جان ایماس ابردی افکار
ایماس ابردی اوت ایله سو و سمن * نه تموغ بار ایددی و نه کلشن
ییلنکا توفراق ساوورولمایدور ایددی * ایل بوینکلنلغ قاوورولمایدور ایددی
جوهر و جسم و عرض یوق ابردی * صحت و رنج مرض یوق ایددی
یوق ایددی معدن و حیوان و نبات * یوق ایددی خلق ایله موت و حیات
نه تمیز اهلی ایددی نه نادان * بار ایددی یخشی بمانی یکسان
انیساغہ یوق ایددی قرب هنوز * اولیاغہ یوق ایددی درد ایله سوز
علم خلق ایجره یاییلمایدور ایددی * نطق کلزاری آچیلمایدور ایددی
یوق ایددی باغ صفادا کل لار * کل لار اطرافیدا هم بلبل لار
هیچ کیم شاه ایماس ابردی هنوز * عدل سوزینی دیماس ابردی هنوز
نه وزیر بار ایددی و نه شاهی * نه فغانی بار ایددی (و) نه آهی
یوق ایددی ظالم و مظلوم اندا * یوق ایددی حاکم و محکوم اندا
نه شریعت نه طریقت بار ایددی * نه مجاز و نه حقیقت بار ایددی
یوق ایددی سلسله و پیر اندا * بار ایددی یخشی بمان بیر اندا
یوق ایددی یتنکریدین اوزکا موجود * کیم جمالینک انکا بولدی مشهود
سینی اوز نوریغہ توتتی اوترو * قیلدی نورونکنی اوزیکا کوزکو
کورکاج اول کوزکودا اوز دیدارین * ایلادی کوزکو طفیلی بارین
هر نه کیم بار ایددی علمیدا عیان * ایلادی کوزکوکا ایشار روان
حاصل مبدأ عالم سین سین * حاصل عالم و ادم سین سین
منشأ خلق و خلاق ذاتینک * مظهر قدرت خالق ذاتینک

حسن نينك سرى هویدا بولدى * عشق نينك سوزلرى پيدا بولدى
 5 قیلدینك ارسته ملك و ملكوت * ییغدینك اسبابی جلال و جبروت
 ایلادینك عرش مروح پیدا * ایلادینك فرش مسطح پیدا
 قلیبان پایة كرسینی بلند * ایلادینك اسرو انی بی مانند
 نقش پرداز وجود اولدی قلم * اول قلمدین برالیب^{f 5b} اوج عدم
 مویجه ارواح مقدس یاراتیب * مویجه ایوان مقربس یاراتیب
 10 جرم خورشیدنی روشن قیلدی * نوریدین دهرنی كلشن قیلدی
 ایلادینك ایسی عالم افروز * بولدی ایدین کیجه انداق کیم روز
 بارجه سین توزدونك اینك عشقی اوجون * ایلک کور کوزدونك اینك عشقی اوجون
 صانعاسین بو بنا قیلغاندا * عالم و ارض و سما قیلغاندا
 جون بورون عشق نواسین توزدونك * عشق نينك رنگ لارین کور کوزدونك
 15 هر نه کیم ایلادی صنعونك ظاهر * ای خداوند كرم قادر
 بار ایدی بارجه سیدا عشق اثری * بار ایدی بارینینك اندین خبری
 هر کیشی عشقیغه لایق حسنی * تاپتی و کوردی موافق حسنی
 انبیا کیم ایل الارغه اوکولوب * عشق نينك سریدین اکاه اولوب
 سومه عشق چکیم کوزلاریکا * قابلی کوزلادیلار اوزلاریکا^{f 6a}
 20 اولسا کیم کیچیک دنیادین * قیلدیلار فقر و فنا ارشادین
 عشق بولیدین اوتا المادیلار * عشقنی اوزلاریکا سالمادیلار
 هر کیشی کرم فیلیب بازاری * تاپتی اوزیکا مناسب یاری
 قایسی عالی ایدی قایسی سافل * هر کیم اوز حسنیغه بولدی مایل
 قایسیغه حسن و ملاححت بیردینك * عالم اهلیدین انی ایبردینك

25 قایسیغه عشق عنایت قیلدینك * انی مشهور ولایت قیلدینك
 قابو خوشدل قابو محزون بولدی * قابو ایلی قابو مجنون بولدی
 قایسینی حسن ایله عذرا قیلدینك * قایسینی عشق ارا شیدا قیلدینك
 انادینك عشق ارا اتین وامق * بولدی دنیادا مقرر عاشق
 قایسینی عشق ایله فرهاد ایتینك * خاطرین درد بیله شاد ایتینك
 30 قایسینی حسن ایله شیرین قیلدینك * حسنی قابیل تحسین قیلدینك^{f 6b}
 حسن ایله عشقنی جون بار اینینك * طلب اهلینی كرفتار ایتینك
 عشق خود حسینی ظاهر قیلدی * مویجه افسانه لاری ایتیلدی
 یخشی فکر ایتسه کیشی سوزنی بیلور * قصه نينك باشیغه سوز بیرله کیلور
 عشق و حسن ایکلاسی بیر دورلار * کیم توشار دهردا مونداق درلار
 35 بیر ایمیش ایکلاسینینك اصلی * وه نه خوشدور اول ایکلاونینك وصلی
 عشق لار پرتوی عشق نينك باری * حسن هم سیندین ایمیش ای باری
 عشق نينك نشأسی سندن ابرمیش * حسن هم جلوه غه سیندین کیرمیش
 قایدا کیم بولدی عیان عشق اثری * بار ایدی بارینینك اندین خبری
 اول سینینك نشأ عشقینکدور (?) جزم * کیم اینك جانی اوجون توزدی بزم
 40 قایدا کیم حسنیغه جولان بولدی * بیر پری جهره نمایان بولدی
 عکس خورشید جمالینك دور اول * پرتو شمع وصالینك دور اول^{f 7a}
 کیم بولور طالب و مطلوب دیکان * کیم بولور عاشق و محبوب دیکان
 عاشق اوزونك سین و محبوب اوزونك * طالب اوزونك سین و مطلوب اوزونك
 اولکه اوزونکا حبیب ایتینك انی * خسته دالارکا طیب ایتینك انی
 45 نورینی آینه قیلدینك اوزونکا * باقتینك اول آینه دا اوز بوزونکا
 اوزونکا عشق سرودین توزدونك * اوز بوزونکنی اوزونکا کور کوزدونك

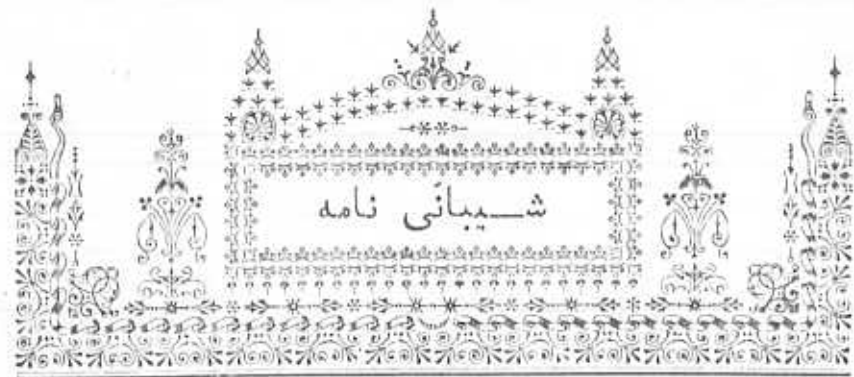
- عجب اوشبو که اکر دریایی * ایلاسه جلاوکهین صحرایی
 بیرو اینک بقاسیغه کیله * بیر اریق فکرینی اندا قیله
 40 اریغینی قازیان السه سو * اریغیه براشه ساله سو
 نی قدر سوکه اریقهه سالور اول * نی قیلیان نی قدر کیم الور اول
 اول قدر سو کم اولور دریادین * انکا سو همدم اولور دریادین
 اوشبو خم دین نیجه السه کیشی * قدح و جام ایچیکا ساله کیشی
 هیچ کم بولماس اوشول خم دین هیچ * اوکوماس هیچ تنعم دین هیچ
 45 بونه خم دور بونه میدور بونه جام * بونه لطف و بونه جود و انعام
 بو خم و بومی و جام اندین دور * بارجه نینک عیشی تمام اندین دور
 بیرینیک باطنیدین خم یاسادی * سبب عیش و تنعم یاسادی
 اوز شرابی بیله تولدوردی انی * انی اول نقد بیله قیلدی غنی
 انی قیلغاج غنی و صاحب تاج * ایلادی اهل طلبنی محتاج
 50 اول کوروب اهل طربنی اول طور * جانلاری ایچره شغبنی اول طور
 هر کیشی نینک طلبیغه براشه * طلب ایچره حبیبیغه براشه
 اول مصفا میدین بیتکوردی * انی هم حکم بیله جوب کوردی
 41 حکم اینک طالب اینک پیر اینک * رای اینک ساغیش و تدبیر اینک
 حاکم جمله حکام اول دور * منشأ جمله احکام اول دور
 اول اکر ایلاماسه لطف اظهار * لطف تاببات بولور اسرو دشوار
 55 جودیدین بارجه جهان دور معمر * جودیدین بارجه اولوس دور مسرور
 جود اینک لطف ایله انعام اینک * خم اینک باده اینک جام اینک
 خمیدین تشنه جکرلار سیراب * باده سیدین طرب اربابی خراب
 خمیدین سوخته دلار خوشحال * میدین باشلاری بولدا پامال

- 60 خمیدین خسته بورا کار قانیغ * میدین دلشده لار ارمانلیغ
 خمیدین حرص و هوا خلوقی تهی * میدین آز و هوس حرفی تهی
 خمیدین فقر و قنا جامی توله * میدین درد و بلا جامی توله
 42 خمیغه حاجت ایماس پیمانه * مییکا حاجت ایماس میخانه
 خم و پیمانه سوزی کوب بولدی * می و میخانه سوزی کوب بولدی
 65 قایدا کیم باده بولور سوز کوب اولور * بولسه هم باده یله سوز خوب اولور
 خاصه بو باده که بار اول خمیدین * بارجه غه نکته گذار اول خمیدین
 من هم اول خمیدین اولوب من برجوش * اول سبب دین تورا المان خاموش
 من هم اول میدین اولوب من کویا * نه دیدیم مست بولوب من کویا
 43 مست بولدوم منکا تعزیر کیلور * صاحب شرع مونکا حکم قیلور
 صاحب شرع دور اول خم دیکانیم * سبب عیش و تنعم دیکانیم
 70 حق بیله بنده ارا واسطه اول * ناظم قاعده و ضابطه اول
 می دیکان فیض الهی انکلا * عشرت نامنهای انکلا
 فیض لار بارجه انکا فیض اولور * فیض لار بارجه انکا اوق اوکلور
 اندین اوزکا یاییلور عالمغه * بیتشور بارجه بنی آدمغه
 44 75 بارجه عالم دین انی سیلابدور * اوزیکان انی حبیب ایلابدور

II.

حضرت قاضی الحاجات درگاهیه مناجات قیلغانی

- ای حبیب عریغه عاشق * حسنی نی عشقیغه بیلکان لایق
 قادر و مقتدر و خالق سین * ای خوش اولکیم سین انکا عاشق سین
 45 چون اینک نورینی قیلدینک مخلوق * اوزونکا ایلابدینک انی معشوق

1.

- حمد انکا کیم تسلیم ابنی کویا * حمد انکا کیم کوزوم ابنی ینا f1b
 حمد انکا کیم تنیمه جان بیردی * حمد انکا کیم منکا ایمان بیردی
 حمد انکا کیم منکا عشق ابنی نصیب * قیلمادی عقل دیاریدا غریب
 ایلادی عشق ایله جانیمنی یار * قیلمادی عقل قولیدا منی زار
 5 عشق دین ایلادی جانیمنی شاد * عشق دین قیلدی روانیمنی شاد
 عشق دین قیلدی تسلیمنی کویا * عشق دین قیلدی کوزومنی ینا
 شکر کیم عشق ایله لطف ایلادی جان * شکر کیم عشق ایله بیردی ایمان
 عشق اگر قیلماسه ابردی انعام * بار ابدی بارجه ایشیم نافرجام f2a
 مزه تاهماس ابردم بو جان دین * لذتی قیلماس ایدیم ایمان دین
 10 عشق سیز نی کیراکی باردور جان * عشق سیزکا نی کیراکنور ایمان
 ظاهرا جان دیکانیم عشق اوزی دور * بلکه ایمان دیکانیم عشق اوزی دور
 عشق اندین دور و هم جان اندین * جان ارا لذت ایمان اندین
 عشق نینک میالری اندین پرشور * عشق میخانهسی اندین معمور
 منلار اندا انینک ذکر ییله * رندلار بارجه انینک فکری ییله
 15 خم انینک شوقی بیلاندور پر جوش * بوقه قابدین دور آنکا مونجه خروش

- خم انینک شوقی ییله چون تولدی * بارجه میخانه اولوغی بولدی
 پای تختی بولوبان میخانه * کوراکه بیرلا توزوب پیمانه
 پادشاهانه اساسی قوردی * بارجه فیض بنکورا توردی
 20 کیمکه بیتوردی اوزین خدمتیغه * خدمت ابلا ب یوردی حضرتیغه f2b
 اول انی قویمادی هرگز محروم * بو ایشی بارجه بولدی معلوم
 هر کیم اوز حوصله سیغه براشه * هر کیم اوز سلسله سیغه براشه
 تاپتی انینک کرمیدین انعام * چه ایمان بخشی چه خاص و چه عوام
 کیمکه کینوردی قاشیغه کوزه * قیلدی انکا براشه در یوزه
 اول انینک کوزه سینی تولدوردی * ظرف در بوزه سینی تولدوردی
 25 کیم صراحی ییله کورکوردی نیاز * انکا لایق طرین ایلادی ساز
 کیم پیاله ییله قانع بولدی * ظرفی حالیهغه براشه تولدی
 چون انینک فیضینی کوردیلار عام * قالمادی هیچ کیشیکا آرام
 کیدیلار بارجه انینک خدمتیغه * افرینلار دیب انینک همیتیغه
 هر کیشی تاپقانی کینتوردی * اوزی [نی] خدمتیغه بیتوردی
 30 قابیسی چینی قدح آلوب کیلدی * کونکلینی انینک ایله خوش قیلدی f3a
 قابیسی کینتوردی حلب شیشه سینی * نی حلب عیش و طرب شیشه سینی
 قابیسی التون اباغ الدی قویغه * قویدی مستانه باشینی بویغه
 قابیسی پیدا قیلیان نقره خام * خاملیقدین پاسادی اندین جام
 قابیسی اشکنه سفالی تاپتی * باریب انینک ییله حالی تاپتی
 35 اول کوروب بارجه لاری نینک ظرفین * دیمادی هیچ مالالت حرفین
 بارجه نینک ظرفیغه قویدی باده * قیلدی عشرتالرینی اماده
 مایه عیش و تنعم دور بو * الله الله نی عجب خم دور بو

О Г Л А В Л Е Н І Е.

Предисловіе	I—XV
О поэмѣ „Шейбани-намэ“ и объ ея авторѣ	
Мухаммедъ Салихъ	III—XV
Замѣченныя опечатки и поправки	XVII—XVIII
Указатели собственныхъ именъ.	
I. Указатель именъ географическихъ	1—6
II. Указатель именъ племенныхъ и названій людей по мѣстностямъ, предкамъ и начальни- камъ	7—9
III. Указатель личныхъ именъ.	10—14
Текстъ	1—220

С.-ПЕТЕРБУРГЪ
 Типо-Литографія И. БОРАГАНСКАГО и К^о.
 Петербургская стор., Подковой пр., д. № 45.
 1904.

ФАКУЛЬТЕТА ВОСТОЧНЫХЪ ЯЗЫКОВЪ

ИМПЕРАТОРСКАГО С.-ПЕТЕРБУРГСКАГО УНИВЕРСИТЕТА.

Восточныя замѣтки. Сборникъ статей и изслѣдованій профессоровъ и преподавателей Факультета Восточныхъ Языковъ. 1895. (Посвященъ Специальной Школѣ Живыхъ Восточныхъ Языковъ въ Парижѣ ко дню ея столѣтняго юбилея 1795—1895).

№ 1. В. А. Жуковскій. *Тайны единенія съ Богомъ въ подвигахъ старца Абу-Са'ида*. Толкованіе на четверостишія Абу-Са'ида. Персидскіе тексты. 1899.

№ 2. В. А. Жуковскій. *Жизнь и рѣчи старца Абу-Са'ида Мейхенейскаго*. Персидскій текстъ. 1899.

№ 3. Арабъ-филологъ о турецкомъ языкѣ. Арабскій текстъ издалъ и снабдилъ переводомъ и введеніемъ П. М. Меліоранскій. 1900.

№ 4. В. Вартольдъ. *Туркестанъ въ эпоху монгольскаго нашествія*. Часть I. Тексты. 1898. Часть II. Изслѣдованіе. 1900.

№ 5. Тексты и разысканія по армяно-грузинской филологіи.

Книга I. Ефремъ Сиринъ, А. О дняхъ празднованія Рождества. В. Объ основаніи первыхъ церквей въ Иерусалимѣ. Армянскій текстъ съ сирійскими отрывками въ армянской транскрипціи XII и XIII вѣковъ. Изслѣд., издалъ и перевелъ Н. Марръ. 1900.

Книга II. Иосифъ Аримафскій. Сказаніе о построеніи первой церкви въ городѣ Лиддѣ. Грузинскій текстъ по рукописямъ X—XI вѣковъ (съ двумя палеографическими таблицами). Изслѣд., изд. и перевелъ Н. Марръ. 1900.

Книга III. Ипполитъ. Толкованіе Писни пльней. Грузинскій текстъ по рукописи X вѣка, переводъ съ армянскаго (съ одною палеографическою таблицею). Изслѣд., перевелъ и издалъ Н. Марръ. 1901.

Книга IV. Древне-грузинскіе описцы (XII в.), 1) Пѣвецъ Давида Строителя, 2) Пѣвецъ Тамары. Грузинскій текстъ, изслѣд., изд. и словаремъ снабдилъ Н. Марръ. 1902.

Книга V. Н. Марръ. Критика и мѣлкія статьи. 1903.

Книга VI. Физиологъ. Армяно-грузинскій изводъ. Грузинскій и армянскій тексты, изслѣдовалъ, издалъ и перевелъ Н. Марръ. 1904.

Книга VII. Печатается.

Книга VIII. Государственный строй древней Грузіи и древней Арменіи. Томъ I. Изслѣдованіе И. Джавахова. 1905.

Книга IX. Печатается.

Книга X. Н. Марръ. О раскопкахъ и работахъ въ Ани въ 1906 г. (Предварительный отчетъ). Съ 1 въ краскахъ,

13 фототипическими и 3 цинкографическими таблицами и съ 18 рисунками въ текстъ. 1907.

- № 6. Арабская хрестоматія для 1-го курса. Составилъ В. Гиргасъ и бар. В. Розенъ. 3-е изд. 1900.
- № 7. Монгольская хрестоматія для первоначальнаго преподаванія, составленная А. Позднѣвымъ, съ предисловіемъ проф. Н. И. Веселовскаго. 1900.
- № 8. Сказки попугая. Споръ чашки съ кальяномъ. Выбралъ и словаремъ снабдилъ В. А. Жуковский. Изданіе второе. 1901.
- № 9. В. Вартольдъ. *Историко-географическій обзоръ Ирана*. 1903.
- № 10. Образцы персидскаго народнаго творчества. *Пѣсни пѣвцовъ-музыкантовъ, пѣсни свадебныя, пѣсни колыбельныя, загадки, образцы разнаго содержанія*. Собралъ и перевелъ В. А. Жуковский. (Съ 10 рисунками и портретомъ). 1902.
- № 11. Н. Марръ. *Грамматика древне-армянскаго языка*. Этимологія. 1903.
- № 12. Китайскіе тексты, выбраны П. С. Поповымъ. 1903.
- № 13. Государственный строй Китая и органы управленія. П. С. Попова. 1903.
- № 14. Теорія познанія и логика по ученію позднѣйшихъ буддистовъ. Изслѣдованіе Ѳ. И. Щербатскаго. Часть I. *Учебникъ логики Дармакирти съ толкованіемъ на него Дармонитары*. 1903.
- № 15. Образцовыя произведенія османской литературы въ извлеченіяхъ и отрывкахъ. Выбралъ и издалъ В. Д. Смирновъ. 1903.
- № 16. Калмыцкія загадки и пословицы. издалъ Вл. Котвичъ 1905.
- № 17. Первоначальный учебникъ китайскаго разговорнаго языка, съ указаніемъ интонаціи и ударенія, составленъ Куэ-Фаномъ. 1904.
- № 18. П. С. Поповъ. *Китайскій философъ Мэнъ-цзы*. Переводъ съ китайскаго, снабженный примѣчаніями. 1904.
- № 19. А. Д. Рудневъ. *Лекціи по грамматикѣ монгольскаго письменнаго языка*, читанныя въ въ 1903—04 академическомъ году. Выпускъ I. (Съ картой и рисункомъ на одномъ листѣ). 1905.
- № 20. Парадигмы глагольныхъ формъ арабскаго классическаго языка, составилъ профессоръ С.-Петербургскаго Университета Н. А. Мѣдниковъ. 1904.
- № 21. Самарія, сочиненіе Абу-Тахиръ-Ходжи. Талжицкій текстъ, приготовленный къ печати Н. И. Веселовскимъ. Съ предисловіемъ и приложеніемъ рисунковъ. 1904.
- № 22. Избранные китайскіе тексты. Прив.-доц. П. С. Попова. 1905.
- № 23. Японскій алфавитъ съ приложеніемъ складовъ и примпровъ. Иосибуми Куруно. Печатается.
- № 24. Повѣсть „Ши-санъ-ланъ-у-суй-чао-тянь“. Пекин. нар. Текстъ и примѣчанія, А. И. Ивановъ.
- № 25. Печатается.
- № 26. Печатается.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

س. ایس. نور محمد

الياس ميرزا، وراغان السكي بن الكثرية، مطبعة سمنو، باصطيفي

۱۹۰۸